

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA MARIBOR**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

SLOVENSKA BISTRICA

OSNUTEK

2025–2034

Štev.: 12-22/25

VSEBINA:

POVZETEK	10
UVOD	11
1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	13
1.1 OPIS NARAVNIH RAZMER	13
1.1.1 Lega	13
1.1.2 Relief	15
1.1.3 Podnebne značilnosti	15
1.1.4 Hidrološke razmere	16
1.1.5 Matična podlaga in tla	16
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost	16
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	18
1.1.8 Živalski svet	23
1.2 POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	28
1.3 ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	29
1.4 DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	30
1.5 GOSPODARSKE IN DRUGE DEJAVNOSTI POVEZANE S PROSTOROM	31
1.5.1 Lovstvo	31
1.5.2 Kmetijstvo	32
1.5.3 Poselitev	33
1.5.4 Infrastruktura	33
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)	33
1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti	33
1.6 POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	33
1.7 UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	34
1.8 ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	35
2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	36
2.1 EKOLOŠKE FUNKCIJE	38
2.2 SOCIALNE FUNKCIJE	49
2.3 PROIZVODNE FUNKCIJE	54
3 OPIS STANJA GOZDOV	55
3.1 GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	55
3.2 LESNA ZALOGA	57
3.3 PRIRASTEK	60
3.4 RAZVOJNE FAZE OZ. ZGRADBE SESTOJEV	61
3.5 TIPI SESTOJEV	62
3.6 OHRANJENOST GOZDOV	63
3.7 KAKOVOST DREVJA	63
3.8 POŠKODOVANOST DREVJA	64
3.9 OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	64
3.10 ODMRLO DREVJE	65
4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	66
4.1 KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GOZDNOGOSPODARSKI ENOTI	66
4.2 GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	68
4.2.1 Posek	68
4.2.2 Gojitvena in varstvena dela	72
4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic	74
4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	74
4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2015–2024	74
4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2015–2024	74
5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	77
5.1 RAZVOJ GOZDNIH FONDОВ	77
5.1.1 Površina	77
5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek	78
5.2 PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI	80

5.2.1	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	80
5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	81
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	82
6.1	SPLOŠNI CILJI	82
6.2	USMERITVE	83
6.2.1	Splošne usmeritve.....	83
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	86
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	125
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom	126
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	126
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti	127
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	127
6.2.8	Usmeritve za presajo posegov v gozd in gozdni prostor	132
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih.....	137
6.2.10	Usmeritve za območja gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna	138
6.3	UKREPI	138
6.3.1	Možni posek	138
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	140
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	142
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	143
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic	143
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ.....	144
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE 145	
9	RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI	148
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDOV	148
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	150
9.2.1	RGR: Vrbovja, topolovja in črnojelševja - 01012	150
9.2.2	RGR: Dobovja in vezovja - 02012.....	157
9.2.3	RGR: Predpanonska gabrovja - 04012	166
9.2.4	RGR: Kisloljubna gabrovja - 04022.....	174
9.2.5	RGR: Podgorska kisloljubna bukovja - 06012	182
9.2.6	RGR: Predpanonska bukovja - 06412	190
9.2.7	RGR: Gozdovi v kmetijski krajini - 20002.....	198
9.2.8	RGR: Gozdni rezervati - 21012.....	205
10	LITERATURA.....	208
11	NAČRT SO IZDELALI	211
12	PRILOGE	212
12.1	PREGLEDNICE V PRILOGAH	212
12.1.1	OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote.....	212
12.1.2	OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda	215
12.1.3	OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah.....	239
12.2	SEZNAM TARIF PO ODSEKIH	243
12.3	SEZNAM PRIRASTNIH NIZOV PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH.....	248
12.4	PRIKAZ PREOBLIKOVANIH ODSEKOV Z NOVIM NAČRTOM GGE	248
12.5	CENA GOZDNEGA DELA IN CENA LESA PRI IZRAČUNU EKONOMSKE PRESOJE	249
13	KARTNI IN PROSTORSKI DEL NAČRTA	250
13.1	KARTNI DEL	250
13.2	PROSTORSKI DEL NAČRTA	253

KAZALO PREGLEDNIC:

LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

D-KG: Gozdni fondi po lastniških kategorijah gozdov (v m³)

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah (k. o.) ter občinah (v ha) (vir: digitalizacija)	13
Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v GGE (vir: digitalizacija)	16
Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	17
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč	19
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000	24
Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	28
Preglednica 7/LS: Posestna struktura po posesti (vir: indeks gozdnih posestnikov)	28
Preglednica 8/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki) (vir: indeks gozdnih posestnikov)	28
Preglednica 9/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)	29
Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami	29
Preglednica 11: Pregled gozdnih cest v GGE	29
Preglednica 12/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	30
Preglednica 13/D-LD: Pregled lovišč	31
Preglednica 14: Gozdovi z veliko požarno ogroženostjo po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	34
Preglednica 15: Organiziranost javne gozdarske službe v GGE	35
Preglednica 16/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	37
Preglednica 17: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000	39
Preglednica 18/N-SPA: Natura POO in POV območja	43
Preglednica 19/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi	44
Preglednica 20/KV: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE	45
Preglednica 21: Pregled zavarovanih območij in pripadajočih varstvenih režimov (NR - naravni rezervat, KP - krajinski park, NS - naravni spomenik, SON - spomenik oblikovane narave)	50
Preglednica 22: Seznam naravnih vrednot v gozdu ali ob njegovem robu (NS - naravni spomenik, KP - krajinski park, NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena)	51
Preglednica 23: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot	52
Preglednica 24: Seznam kulturne dediščine v gozdu ali ob njegovem robu (F -funkcija poudarjenosti)	53
Preglednica 25/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	55
Preglednica 26/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in RGR	55
Preglednica 27/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	57
Preglednica 28/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	58
Preglednica 29/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	59
Preglednica 30/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	60
Preglednica 31/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	60
Preglednica 32/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	61
Preglednica 33/D-POM: Sestava pomladka po skupinah drevesnih vrst	61
Preglednica 34/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	62
Preglednica 35/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	62
Preglednica 36/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	63
Preglednica 37/K: Kakovost drevja	63
Preglednica 38/PSD: Poškodovanost drevja	64
Preglednica 39/OM1: Objedenost gozdnega mladja 2024 - skupno	64
Preglednica 40/OM2: Objedenost gozdnega mladja 2024 po drevesnih vrstah	65
Preglednica 41/OD: Odmrlo drevje v GGE	65
Preglednica 42/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju v GGE	68
Preglednica 43: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco	68
Preglednica 44/D-PL1: Primerjava realizacije poseka za GGE, po lastniških kategorijah in SVP	68
Preglednica 45/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih 2005–2014 ter 2015–2024	69
Preglednica 46/VP: Posek po vrstah poseka v zasebnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)	69
Preglednica 47/VP: Posek po vrstah poseka v državnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)	70
Preglednica 48/VP: Posek po vrstah poseka v GGE (tekoča evidenca poseka)	70
Preglednica 49/PDR: Posek po debelinskih razredih (tekoča evidenca poseka)	70

Preglednica 50/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst (tekoča evidenca poseka)	71
Preglednica 51 /OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela skupaj v GGE	73
Preglednica 52/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	73
Preglednica 53/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2015 do 2024 po namenu	74
Preglednica 54: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del	75
Preglednica 55: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem	75
Preglednica 56: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo	76
Preglednica 57: Razvoj gozdnih površin - na ravni GGE	77
Preglednica 58: Vzroki sprememb gozdnih površin v obdobju 2015–2024	77
Preglednica 59/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1985 do 2025	78
Preglednica 60/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)	78
Preglednica 61/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1985 do 2025	79
Preglednica 62/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za GGE	79
Preglednica 63/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne gozdove	79
Preglednica 64/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove	80
Preglednica 65/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	80
Preglednica 66: Varstveni režimi za zavarovana območja	107
Preglednica 67: Varstvene usmeritve za naravne vrednote	113
Preglednica 68: Varstvene usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine v GGE	119
Preglednica 69: Registrirani semenski sestoji v GGE	127
Preglednica 70/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za GGE (v m ³)	138
Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove (v m ³)	138
Preglednica 72/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove (v m ³)	140
Preglednica 73/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	141
Preglednica 74: Število sadik po RGR in lastniških kategorijah	141
Preglednica 75: Seznam odsekov in sestojev, kjer je potrebna odstranitev tulcev ali ograj	142
Preglednica 76/EP1: Prikaz prihodka od lesa	145
Preglednica 77/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti	146
Preglednica 78/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove	146
Preglednica 79/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove	146
Preglednica 80: Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih	148
Preglednica 81/D-GHT: Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahajajo RGR in gozdni rastiščni tipi	149
Preglednica 82/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	150
Preglednica 83/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	150
Preglednica 84/D-LZ: Lesna zaloga in letni prirastek	151
Preglednica 85/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	151
Preglednica 86/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	153
Preglednica 87/K: Kakovost drevja	153
Preglednica 88/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	153
Preglednica 89/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	154
Preglednica 90/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	155
Preglednica 91/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	156
Preglednica 92/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	156
Preglednica 93/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	157
Preglednica 94/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	157
Preglednica 95/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	158
Preglednica 96/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	158
Preglednica 97/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	160
Preglednica 98/K: Kakovost drevja	160
Preglednica 99/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	161
Preglednica 100/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024	161
Preglednica 101/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024	162
Preglednica 102/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	162
Preglednica 103/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	164
Preglednica 104/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	164
Preglednica 105/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	165
Preglednica 106/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	166
Preglednica 107/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	166
Preglednica 108/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	167
Preglednica 109/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	167

Preglednica 110/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	169
Preglednica 111/K: Kakovost drevja	169
Preglednica 112/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	170
Preglednica 113/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024	170
Preglednica 114/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024.....	170
Preglednica 115/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	171
Preglednica 116/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	173
Preglednica 117/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	173
Preglednica 118/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	173
Preglednica 119/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	174
Preglednica 120/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	174
Preglednica 121/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek ...	175
Preglednica 122: Lesna zaloga in letni prirastek v RGR po razvojnih fazah	175
Preglednica 123/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	175
Preglednica 124/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	177
Preglednica 125/K: Kakovost drevja	177
Preglednica 126/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	178
Preglednica 127/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024	178
Preglednica 128/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024.....	178
Preglednica 129/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	179
Preglednica 130/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	181
Preglednica 131/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	181
Preglednica 132/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	181
Preglednica 133/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	182
Preglednica 134/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	182
Preglednica 135/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek ...	183
Preglednica 136/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	183
Preglednica 137/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	184
Preglednica 138/K: Kakovost drevja	185
Preglednica 139/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	185
Preglednica 140/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024	186
Preglednica 141/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024.....	186
Preglednica 142/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	186
Preglednica 143/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	188
Preglednica 144/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	188
Preglednica 145/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	189
Preglednica 146/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	190
Preglednica 147/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	190
Preglednica 148/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek ...	191
Preglednica 149/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	191
Preglednica 150/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	192
Preglednica 151/K: Kakovost drevja	193
Preglednica 152/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	193
Preglednica 153/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024	194
Preglednica 154/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024.....	194
Preglednica 155/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	194
Preglednica 156/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	196
Preglednica 157/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	196
Preglednica 158/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	197
Preglednica 159/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	198
Preglednica 160/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	198
Preglednica 161/D-LZ: Lesna zaloga in letni prirastek.....	199
Preglednica 162/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	199
Preglednica 163/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	200
Preglednica 164/K: Kakovost drevja	200
Preglednica 165/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	201
Preglednica 166/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024	201
Preglednica 167/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024.....	201

Preglednica 168/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	201
Preglednica 169/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	203
Preglednica 170/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	204
Preglednica 171/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	204
Preglednica 172/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	205
Preglednica 173/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	205
Preglednica 174/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek ...	206
Preglednica 175/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	206
Preglednica 176: Prikaz območij pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti	251
Preglednica 177: Površina gozdov glede na vrsto in jakost možnega poseka (v ha)	252
Preglednica 178/P1: Stanje in razvoj gozdnih površin.	253
Preglednica 179/P2a: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.	253
Preglednica 180/P2b: Območja gozdov, kjer lahko prihaja do nesoglasij v rabi prostora.	254
Preglednica 181/P3: Pregled površin intenzivnosti gospodarjenja.	254
Preglednica 182/P4: Površina gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov.	254
Preglednica 184: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.	255
Preglednica 185/P7: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.	256
Preglednica 186: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.	257

PREGLEDNICE V PRILOGAH

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PSD,D-PGR,PDV,PDR, EVP, EVGD

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

Obrazec E4:

GRAFIKONI

Grafikon 1: Klimogram za referenčno meteorološko postajo Slovenske Konjice (329 m n. v.)	15
Grafikon 2: Sestava lesne zaloge gozdov v GGE po skupinah drevesnih vrst (v %).	57
Grafikon 3: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	58
Grafikon 4: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka) in odkazila.	71
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev.....	81
Grafikon 6: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	152
Grafikon 7: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	152
Grafikon 8: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	154
Grafikon 9: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	159
Grafikon 10: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	159
Grafikon 11: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	162
Grafikon 12: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	168
Grafikon 13: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	168
Grafikon 14: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	171
Grafikon 15: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	176
Grafikon 16: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	176
Grafikon 17: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	179
Grafikon 18: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	184
Grafikon 19: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	184
Grafikon 20: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	187

Grafikon 21: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	192
Grafikon 22: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	192
Grafikon 23: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	195
Grafikon 24: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	199
Grafikon 25: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	200
Grafikon 26: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	202
Grafikon 27: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).	206

KARTE

Karta 1: Lega GGE Slovenska Bistrica	14
Karta 2: Krajinski tipi	18
Karta 3: Pregledna karta lovišč	32

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah - LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda (ha)	4.811,71	298,07	5.109,78
Delež (%)	94,2	5,8	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	4.468,92	94,3	298,9	393,3	1,84	6,09	7,93	21,3	21,2	21,2	105,0
GPN, ukrepi so dovoljeni	554,04	100,6	271,9	372,6	2,14	5,38	7,52	19,5	20,1	19,9	98,8
GPN, ukrepi niso dovoljeni	20,78	60,9	413,6	474,4	1,35	6,73	8,08				
Varovalni gozdovi	66,04	47,5	281,1	328,6	0,93	6,25	7,18	18,8	20,4	20,1	92,2
Skupaj vsi gozdovi	5.109,78	94,3	296,2	390,5	1,86	6,01	7,87	21,0	20,9	20,9	104,0
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	4.209,14	94,2	302,8	397,0	1,83	6,16	7,99	21,0	21,0	21,0	104,0
GPN, ukrepi so dovoljeni	517,47	103,8	272,7	376,4	2,22	5,34	7,56	19,4	19,8	19,7	98,2
GPN, ukrepi niso dovoljeni	20,78	60,9	413,6	474,4	1,35	6,73	8,08				
Varovalni gozdovi	64,32	48,7	283,2	331,9	0,95	6,25	7,20	18,8	19,5	19,4	89,3
Skupaj vsi gozdovi	4.811,71	94,5	299,7	394,2	1,86	6,08	7,94	20,7	20,7	20,7	103,0
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	259,78	96,4	236,8	333,2	2,03	4,82	6,85	26,1	25,2	25,5	124,0
GPN, ukrepi so dovoljeni	36,57	56,2	261,4	317,7	0,99	5,95	6,94	23,5	23,5	23,5	108,0
GPN, ukrepi niso dovoljeni	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	1,72	3,5	204,1	207,6	0,08	6,13	6,22	16,7	66,7	65,8	220,0
Skupaj vsi gozdovi	298,07	90,9	239,6	330,6	1,89	4,97	6,86	25,9	25,2	25,4	123,0

Gozdnogospodarska enota (v nadaljevanju GGE) Slovenska Bistrica leži na skrajnem zahodnem delu panonskega obrobja. Na severovzhodu se v smeri Pragerskega razprostira ravnina Dravskega polja, na jugovzhodu in jugu zajema osrednji del Dravinjskih gor, na zahodu pa obronke južnega Pohorja. Celotna GGE obsega 15.126,17 ha, od tega je 5.109,78 ha gozdov. Gozdnatost v GGE je 33,8 %. Notranja delitev na oddelke je v celoti ohranjena. Izjemoma so spremenjeni nekateri odseki. Enoto sestavlja 507 odsekov, ki so uvrščeni v 80 oddelkov. V zasebni lasti je 94,2 % gozdov, v državni pa le 5,8 %. Povprečna zasebna gozdna posest je meri 1,41 ha. V GGE so gozdovi razporejeni v vse štiri gospodarske kategorije. Večnamenskih gozdov je 87,4 %, GPN, ukrepi so dovoljeni obsegajo 10,8 %, GPN, ukrepi so dovoljeni obsegajo 0,4 % in varovalne gozdove, ki jih je 1,3 %. Glavni graditelji sestojev so bukev, hrast in smreka. Lesna zaloga v GGE znaša 390,5 m³/ha, letni prirastek je 7,87 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci (75,9 %), iglavcev je 24,1 %. Skupni možni posek znaša 417.882 m³. 33,7 % načrtovanega možnega poseka v GGE predstavljajo redčenja, 65,3 % pomladitvene sečnje in 0,9 % posek oslabelega drevja in sanitarni posek. Možni posek v GGE znaša 104,0 % od prirastka. Gojitvena dela so namenjena uspešni naravni obnovi. Predviden obseg gojitvenih in varstvenih del zagotavlja izboljšanje zasnove in negovanosti mlajših razvojnih faz. Različna dela nege mlajših razvojnih faz so načrtovana na 308,7 ha. Na 78,15 ha je načrtovana priprava sestojev za naravno obnovo. Umetno naj bi obnovili oz. spopolnili 18,57 ha površin. Za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali sta bili izločeni dve ekocelici brez ukrepanja skupne površine 3,71 ha.

UVOD

Gozdnogospodarski načrt GGE Slovenska Bistrica za ureditveno obdobje 2025–2034 je že sedmi načrt v sistemu gozdnogospodarskega načrtovanja. Obravnava vse gozdove v GGE, ne glede na lastniško kategorijo. Prostorska ureditev območja GGE je ostala nespremenjena. Znotraj nespremenjenih oddelkov so bili nekateri manjši odseki združeni oz. pridruženi večjim. Pregled preoblikovanih odsekov je v prilogi načrta.

Osnovne pravne podlage za izdelavo predmetnega GGN so:

- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (Uradni list RS, št. 111/2007),
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE),
- Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22, 158/22 in 28/25),
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20),
- Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2021–2030 (2023).

Druge pravne podlage, ki vplivajo na vsebino GGN, so:

- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-1O),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV),
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE),
- Pravilnik o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.),
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20).

Druge strokovne usmeritve, ki vplivajo na vsebino GGN, so:

- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Vzhodne Haloze 2025–2034 (2024),
- Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Vzhodne Haloze (2024),
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za vključevanje varstva kulturne dediščine v gozdnogospodarske načrte (GGN),
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov in za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o sprejemljivosti gradnje z vidika upravljanja z vodami (2025).

Gozdnogospodarski načrt je skladno z operativnim programom - Programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028 (Sklep vlade RS št. 35600-4/2023/5 z dne 4. 10. 2023) določen kot načrt potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatnih vrst.

V gozdnogospodarskem načrtu se v tekstu, preglednicah in grafikonih uporabljajo naslednje kratice ali okrajšave:

- CGP - celotni gozdni prostor,
- DOF - digitalni orto foto posnetek,
- DRSV - Direkcija RS za vode,
- Dr. tr. Ist. - drugi trdi listavci,
- EPO - Ekološko pomembno območje,
- EU - Evropska skupnost,
- GGE - gozdnogospodarska enota,
- GGO - gozdnogospodarsko območje,
- GHT - gozdni habitatni tip,
- GIS - Gozdarski inštitut Slovenije,
- GPN - gozd s posebnim namenom,
- GRM - gozdni reprodukcijski material,
- GRT - gozdni rastiščni tip,
- GSO - gozdni semenski objekt,
- HT - habitatni tip,
- k. o. - katastrska občina,
- LUN - lovsko upravljavski načrt,
- LZ - lesna zaloga,
- Meh. Ist. - mehki listavci,
- MP - možni posek,
- NV - naravna vrednota,
- P - prirastek,
- Pl. Ist. - plemeniti listavci,
- POO (SAC) - posebno ohranitveno območje (direktiva o habitatih),
- POV (SPA) - posebno območje varstva (direktiva o pticah),
- PUN - Program upravljanja območij Natura 2000
- RGR - rastiščnogojitveni razred,
- RS - Republika Slovenija,
- SiDG - Slovenski državni gozdovi d.o.o.,
- SISTAT - podatkovna baza Statističnega urad RS,
- SVP - stalna vzorčna ploskev,
- UC - upravljavska cona,
- ZDLov-1 - Zakon o divjadi in lovstvu,
- ZG - Zakon o gozdovih,
- ZGS - Zavod za gozdove Slovenije,
- ZO - zavarovana območja,
- ZON - Zakon o ohranjanju narave,
- ZRSVN - Zavod RS za varstvo narave,
- ZV-1 - Zakon o vodah,
- ZVO-2 - Zakon o varstvu okolja,
- ZVKD - Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije,
- ZVKD-1 - Zakon o varstvu kulturne dediščine.

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

GGE Slovenska Bistrica leži na skrajnem zahodnem delu panonskega obrobja. Na zahodu obsega vznožje Bistriškega Pohorja, na jugovzhodu in jugu zajema osrednji del Dravinjskih gor, na severovzhodu pa se v smeri Pragerskega razprostira ravnina Dravskega polja.

GGE Slovenska Bistrica meji na zahodu na GGE Južno Pohorje, na severu na GGE Vzhodno Pohorje in GGE Zgornje Dravsko polje, na vzhodu na GGE Spodnje Dravsko polje in GGE Lešje, na jugu pa na GGE Boč ter na celjsko gozdnogospodarsko območje.

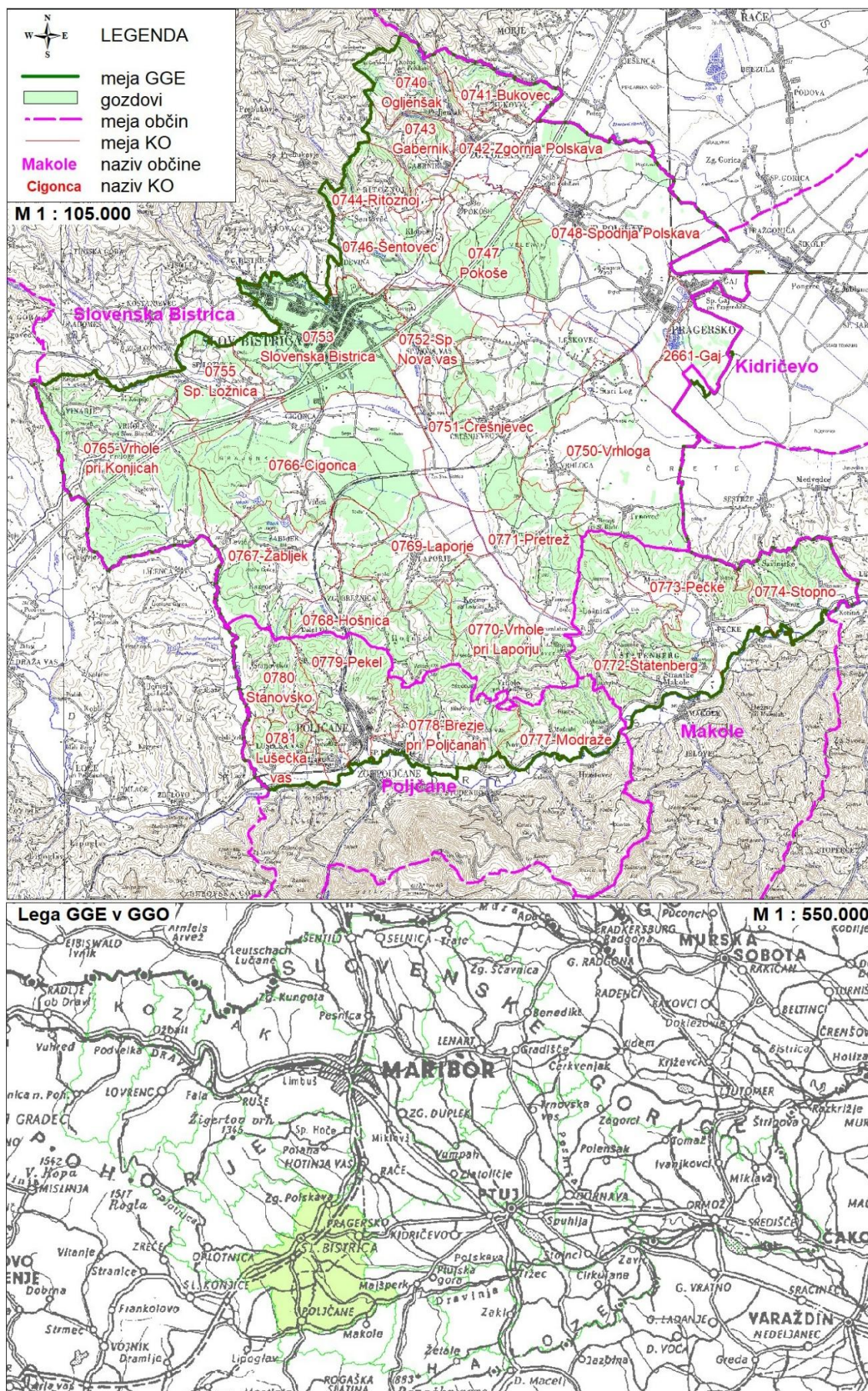
GGE Slovenska Bistrica leži na območju treh občin: Slovenska Bistrica, Makole in Poljčane, vendar nobene od njih ne zajema v celoti. V enoto je zajetih 29 katastrskih občin. Celotna površina obravnavanih katastrskih občin znaša 15.126,17 ha, od tega je 5.109,78 ha gozdov.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah (k. o.) ter občinah (v ha) (vir: digitalizacija)

Občina	Šifra k. o.	k. o.	Površina k. o. v GGE	Površina gozda k. o. v GGE	Opomba
Slovenska Bistrica			11.870,87	3.797,20	del
	0740	Ogljenšak	264,66	96,54	
	0741	Bukovec	219,88	87,25	
	0742	Zgornja Polskava	452,01	69,37	
	0743	Gabrnik	195,79	54,09	
	0744	Ritoznoj	211,28	57,03	
	0746	Šentovec	399,90	96,20	
	0747	Pokoše	458,62	256,31	
	0748	Spodnja Polskava	1271,74	166,51	
	0750	Vrhloga	941,81	154,16	
	0751	Črešnjevce	1016,05	266,92	
	0752	Spodnja Nova vas	371,82	118,08	
	0753	Slovenska Bistrica	745,80	38,10	
	0755	Spodnja Ložnica	307,80	115,89	
	0765	Vrhole pri Konjicah	1030,99	523,93	
	0766	Cigonca	1072,76	609,97	
	0767	Žabljek	584,63	251,40	
	0768	Hošnica	570,94	251,92	
	0769	Laporje	381,86	106,58	
	0770	Vrhole pri Laporju	593,84	221,79	
	0771	Pretrež	448,43	217,08	
	2661	Gaj	330,26	38,08	
Makole			1.501,29	607,55	del
	0772	Štatenberg	667,08	276,05	
	0773	Pečke	487,34	174,08	
	0774	Stopno	346,87	157,42	
Poljčane			1.754,01	705,03	del
	0777	Modraže	326,78	138,13	
	0778	Brezje pri Poljčanah	462,51	181,13	
	0779	Pekel	409,44	177,81	
	0780	Stanovsko	351,03	139,95	
	0781	Lušečka vas	204,25	68,01	
Skupaj			15.126,17	5.109,78	

Opomba: Če GGE ne zajema cele k. o., se pod opombo vpiše tisti del k. o. (gozd in negozd skupaj), ki leži v GGE.

Karta 1: Lega GGE Slovenska Bistrica

Detajlna karta v merilu 1 : 50.000 je prikazana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT.1: Pregledna karta).

1.1.2 Relief

Opis reliefa je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarske enote Slovenska Bistrica 2015–2024 (2015).

Celotna GGE se nahaja v panonskem svetu.

V GGE se pojavlja destrukcijski rečno-denudacijski relief. GGE je sestavljena iz treh ločenih reliefnih enot v trikotniku Slovenska Bistrica–Pragersko–Poljčane. Zahodni, bistrski del, predstavlja obronke pohorskega masiva, ki se pri razvalinah gromberškega gradu, spusti v ravnico najzahodnejšega dela dravskega polja. Južni del enote leži na območju Dravinjskih gor, ki predstavljajo zaobljene in od erozije razrezane griče. Pri reki Dravinji doseže najnižjo nadmorsko višino pri 240 m, pri zgornjem Gromberku pa najvišjo pri 614 m.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Opis podnebnih značilnosti je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarskega območja (v nadaljevanju: GGN GGO) Maribor 2021–2030 (2023).

Obravnavana GGE se nahaja v predpanonskem obrobju preddinarskega fitoklimatskega teritorija z zmerno celinskim podnebjem vzhodne Slovenije.

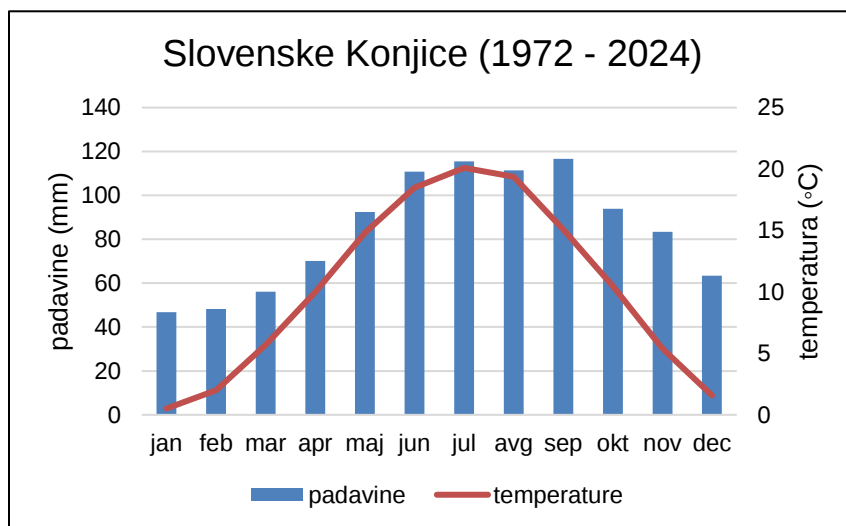
Za podnebni podtip zmerno celinsko podnebje vzhodne Slovenije je referenčna meteorološka postaja sicer Letališče Edvarda Rusjana Maribor, za GGE pa so meteorološki podatki predstavljeni za meteorološko postajo Slovenske Konjice (329 m n. v.).

Na območju GGE se prepletajo vplivi predalpske humidne in subpanonske kontinentalne klime. Vpliv slednje se povečuje proti vzhodu. Glavne značilnosti so zgodnje pomladi, vroča poletja in hladne zime.

V pokrajini pade letno od 1.000 do 1.100 mm padavin. Padavinski režim je ugoden, saj v času vegetacije, to je od meseca marca do meseca oktobra pade 70 % vseh letnih padavin. Srednja letna temperatura je okoli 10,3°C, januarska - 0,5°C in julijska 20,1°C. Za rastlinstvo so nevarni le občasni pozni mrazovi, ki se pojavljajo v času cvetenja in olistanja.

Značilnosti tega prostora so tudi občasni močnejši vetrovi, ki v gozdovih z večjim deležem iglavcev povzročajo katastrofe lokalnega značaja.

V obdobju zadnjih 52 let je opazen trend naraščanja povprečnih letnih temperatur in padavin.

Grafikon 1: Klimogram za referenčno meteorološko postajo Slovenske Konjice (329 m n. v.)

1.1.4 Hidrološke razmere

Opis hidroloških razmer je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarske enote Slovenska Bistrica 2015–2024 (2015).

Odtok celotnega območja je usmerjen proti rečici Dravinji na skrajnem južnem delu GGE. Vanjo se izlivajo potoki Polskava, Devina in Ložnica ter večje število manjših potokov. Še do nedavnega so ti potoki poplavljali obsežna ravninska območja. Z njihovo regulacijo se je vodni režim bistveno stabiliziral, s tem pa se je spremenil nivo podtalnice, kar ima negativni vpliv na dobove in jelševe gozdove na obravnavanem območju, saj je podtalnica v teh nižinskih gozdovih pomemben ekološki dejavnik.

1.1.5 Matična podlaga in tla

Opis matične podlage in tal je povzet po Gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarske enote Slovenska Bistrica 2015–2024 (2015), imena talnih tipov so skladna z Atlasom gozdnih tal (Urbančič in sod., 2005).

Geološko zgradbo obronkov Pohorja gradijo blestniki in njihovi diaforiti, obširno ravnino Dravskega polja aluvialni in fluvioglacialni nanosi, Dravinjske gorice pa terciarne kamenine raznih peščenjakov, skrilavcev ter konglomeratov.

Značilno za vse omenjene kamenine je slaba ali celo popolna nepropustnost za vodo, ter počasen kemijski in mehanski razkroj.

Na opisani geološki podlagi so se razvila srednje globoka in globoka, pretežno sveža, ilovnata tla. Le po grebenih so fizikalne lastnosti tal slabše, saj so plitvejša in sušna. V GGE prevladujejo evtrična in distrična rjava tla, delno pa se pojavljajo tudi obrečni in oglejeni talni tipi. Za vse omenjene talne oblike je značilna visoka stopnja biološke aktivnosti in rodovitnosti.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

Površina celotnega območja GGE obsega 15.126,17 ha. Od tega je 5.109,78 ha gozdov. Gozdnatost je 33,8 %.

Gozdovi obravnavane GGE poraščajo pretežno za kmetijsko rabo neprimerna zemljišča. Negozdnih površin funkcionalno vezanih na gozdni prostor je 34,52 ha. Zaraščajočih kmetijskih površin v gozdnem prostoru je 34,52 ha, izven gozdnega prostora pa 81,08 ha.

V GGE Slovenska Bistrica se nahajata dva krajinska tipa (Karta 2):

- kmetijska in primestna krajina na severnem in osrednjem, nižinskem delu enote, kjer je gozdnatost 28,1 % ter
- gozdnata krajina na južnem, bolj gričevnatem delu enote, kjer je gozdnatost 43,3 %.

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v GGE (vir: digitalizacija)

Vrsta krajine	Površina gozda (ha)	Celotna površina (ha)	Gozdnatost (%)	Delež gozda (%)
Gozdnata	2.451,98	5.658,31	43,3	48,0
Kmetijska in primestna	2.657,84	9.467,86	28,1	52,0
Skupaj	5.109,78	15.126,17	33,8	100,0

Strukturo negozdnih površin v gozdnem prostoru podaja **Napaka! Vira sklicevanja ni bilo mogoče najti..**

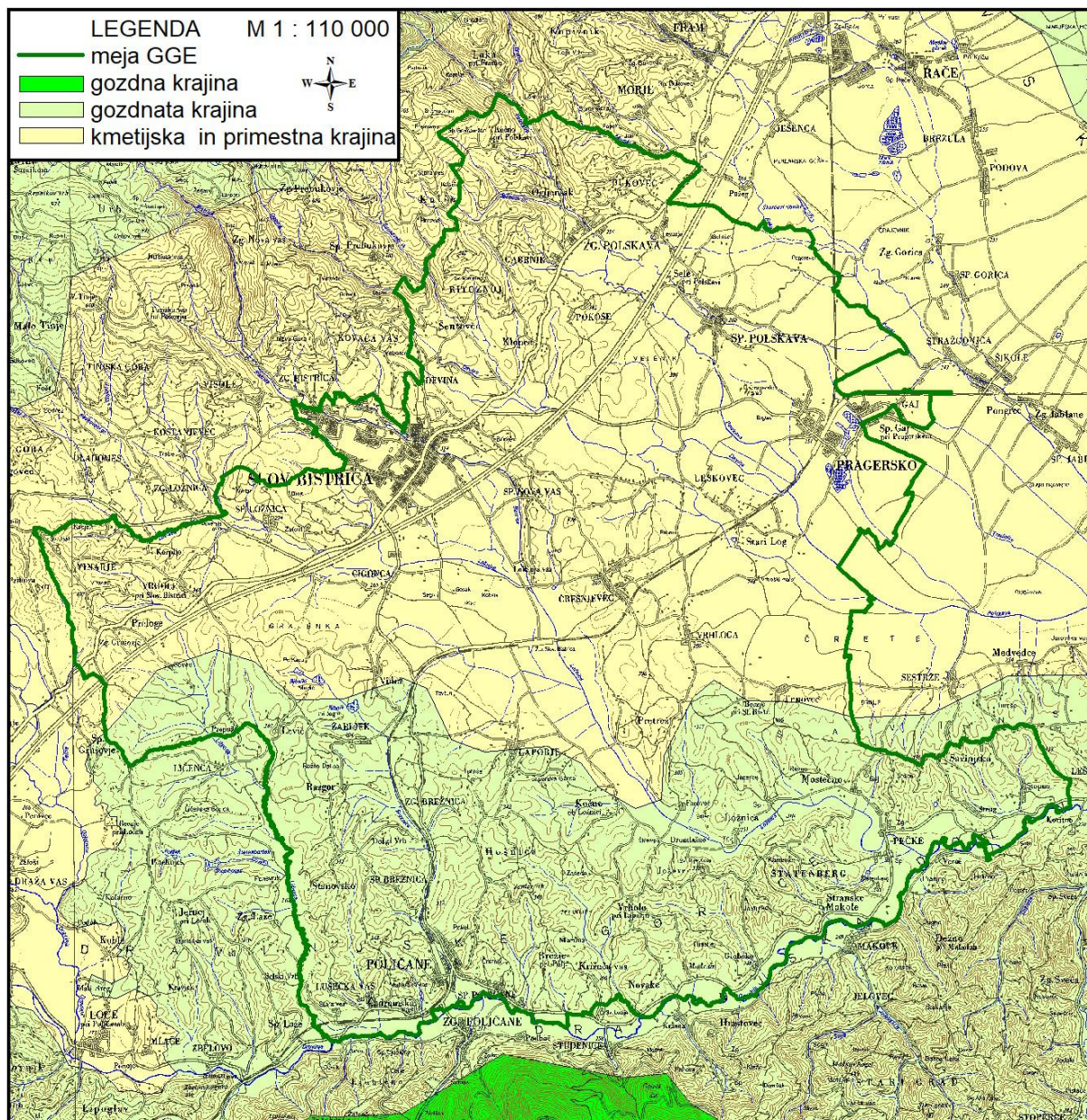
V gozdni prostor so zajeti senožeti in lazi, zaraščajoče kmetijske površine, infrastrukturni objekti in drugo (ribnik). Izven gozdnega prostora so zajete zaraščajoče kmetijske površine, obore in daljnovodi.

Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina GGE	15.125,60	100,00
Gozd	5.109,78	33,78
Ostala gozdna zemljišča	36,99	0,24
- daljnovodi	35,96	0,24
- obore	1,03	0,01
Gozdni prostor, ki ni gozd	81,08	0,54
- močvirja		
- pobočni grušči		
- skalovja in površine nad gozdno mejo		
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)		
- zaraščajoče površine	81,08	0,54
- infrastrukturni objekti		
- drugo (vodotoki)		
Negozdni prostor	34,52	0,23
- zaraščajoče površine	34,52	0,23
- ostale površine znotraj gozda		

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov. Deleži (%) so prikazani na dve decimalki natančno.

Karta 2: Krajinski tipi

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Območje GGE Slovenska Bistrica pripada predpanonskemu obrobju preddinarskega fitoklimatskega teritorija (Košir, 1994), po fitogeografski razdelitvi pa subpanonskemu fitogeografskemu območju (Wraber, 1969).

Ravninske predele GGE, ob vodnih tokovih in na območjih z visoko podtalnico, poraščajo nižinska črnojelševja. Zelo vlažna in globoka tla, ki so redno in dolgotrajno poplavljenata poraščajo primarna črnojelševja, to je združba črne jelše in podaljšanega šaša. Rastišča sekundarnih, oziroma drugotnih jelševih gozdov, kot je npr. združba črne jelše in migaličnega šaša, so relativno vlažna in jih le občasno poplavlja talna ali poplavna voda. V primerjavi s primarnimi jelševji so ta rastišča poplavljenata redkeje in krajši čas. Sestoji sekundarnih jelševij se sekundarno razvijajo na dobovih rastiščih.

Na nekoliko bolj osušenih, občasno poplavljenih mestih, se pojavljajo dobovja in dobova belogabrovja. Dob, kot pomembna drevesna vrsta, izgublja na gospodarskem pomenu. Površine, kjer bi lahko trajno uspeval, se zaradi odvodnjavanja in reguliranja vodnega režima in s tem zmanjševanjem nivoja podtalnice, manjšajo. Nižinske terase, vzdolž spodnjega dela potokov, širše dele dolin in manjše ravnine z visoko talno vodo, porašča združba doba in

belega gabra. Največje površine teh gozdov so v Cigonci. Vlažna in kisla rastišča (na Veleniku), kjer so poleti pogostejše in močnejše izsušitve, poraščajo kisl dobavi gozdovi, to je združba doba in gorske krpache. To so večinoma gozdovi drugega izvora, nastali kot posledica degradacije na potencialno bukovih ali belogabrovo-hrastovih rastiščih.

Blago nagnjene, toplejše vzpetine porašča predpanonsko gradnovo belogabrovje, ki pa je zaradi človekovega vpliva v večji meri antropogeno spremenjeno. Hladnejše, bolj senčne lege ter zlasti severna pobočja Dravinjskih goric porašča predpanonsko podgorsko bukovje. Bukvi je v zavetrnih jarkih ter na boljših rastiščih pogosto primešana tudi jelka. Na toplejših legah, ob vrhovih ter po izpostavljenih grebenih predpanonsko podgorsko bukovje nadomestijo kisloljubna gradnova bukovja.

GGE Slovenska Bistrica v preteklosti ni bila podrobno fitocenološko kartirana. Tukaj je bil popis habitatnih tipov izveden v okviru opisov gozdnih sestojev. Habitatni tipi, ki se glede na poznavanje terena nahajajo na območju so navedeni v poglavju 9.

Gozdni rastiščni tipi so na nivoju sestojev deloma povzeti iz Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Slovenska Bistrica 2015–2024 (2015), deloma pa določeni pri opisu sestojev na terenu, prav tako na nivoju sestojev.

Sintaksonomska nomenklatura je privzeta iz gozdarskega informacijskega sistema (GIS) (ZGS, 2009; 2011) ter skladna s Tipologijo gozdnih ... (Kutnar in sod., 2012). Poimenovanje praprotnic in semenk je povzeto po Mali flori Slovenije (Martinčič in sod., 2007).

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč

Šifra	Skupina rastišč / Gozdni rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
21	Vrbovja, topolovja, črnojelševja in sivojelševja	192,87	3,8
521	Nižinsko črnojelševje	192,87	3,8
22	Dobova-belogabrovja in brestovja z ozkolistnim jesenom	571,63	11,2
531	Dobovje in dobrovo belogabrovje	571,63	11,2
23	Gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	487,02	9,5
543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje	487,02	9,5
24	Gradnova-belogabrovja in hrastovja na silikatnih kamninah	798,29	15,6
711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	690,28	13,5
732	Kisloljubno hrastovje	108,01	2,1
26	Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	3.051,34	59,7
731	Kisloljubno gradnovo bukovje	1.099,58	21,5
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	1.951,76	38,2
30	Javorovja, velikojesenovja in lipovja	8,63	0,2
600	Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje	0,17	0,0
601	Pobočno velikojesenovje	8,46	0,2
	Skupaj	5.109,78	100,0

Karta rastišč v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 3).

Opis pomembnejših gozdnih rastiščnih tipov

Opisani so samo najpomembnejši gozdni rastiščni tipi.

752 - Predpanonsko podgorsko bukovje¹

Latinsko ime: *Vicio oroboidi-Fagetum*, syn.: *Festuco drymeia-Fagetum*.

Površina: 1.951,76 ha (38,2 %).

Razširjenost: predpanonsko fitogeografsko območje, ki se pojavlja na vseh ekspozicijah, na nadmorskih višinah od 200 do 600 m.

Rastišče: Nižje lege gričevnatega sveta, kjer porašča dobra rastišča v hladnih in vlažnih legah, posebno senčnata pobočja vzdolž globljih erozijskih dolin in po terasnih ježah.

Talni tip in matična podlaga: Evtrična do distrična rjava tla. Matično podlago gradijo laporji, gline in peščenjaki.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), divja češnja (*Prunus avium*), maklen (*Acer campestre*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*) idr.

Grmovna plast: mali jesen (*Fraxinus ornus*), navadni srobot (*Clematis vitalba*), leska (*Corylus avellana*), enovratni glog (*Crataegus monogyna*), navadni volčin (*Daphne mezereum*), bršljan (*Hedera helix*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), brogovita (*Viburnum opulus*) in dr.

Zeliščna plast: navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), gozdni šaš (*Carex sylvatica*), volecvetna mrtva kopirva (*Lamium orvala*), navadna glistovnica (*Dryopteris filix-mas*), gorska rumenka (*Galeobdolon montanum*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), zajčja deteljica (*Oxalis acetosella*), širokolistna graščica (*Vicia oroboides*) mnogocvetni salomonov pečat (*Polygonatum multiflorum*), deveterolistna konopnica (*Cardamine enneaphyllos*), gozdna vijolica (*Viola reichenbachiana*) idr.

Rastiščni koeficient: 7.

731 - Kisloljubno gradnovno bukovje

Latinsko ime: *Castaneo-Fagetum sylvaticae*, syn.: *Querco-Luzulo-Fagetum*

Površina: 1.099,58 ha (21,5 %).

Razširjenost: Po grebenih in sušnejših pobočjih preddinarskega fitoklimatskega teritorija.

Rastišče: Prisojne, zmerno strme do strme lege v nadmorskih višinah od 300 m do 600 m. Rastišča so sušna.

Talni tip in matična podlaga: Distrična rjava tla. Matično podlago gradijo laporji, gline, fliš, lahko tudi posamezni vključki apnenca.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*), mali jesen (*Fraxinus ornus*), divja češnja (*Prunus avium*) in dr.

Grmovna plast: mali jesen (*Fraxinus ornus*), leska (*Corylus avellana*), enovratni glog (*Crataegus monogyna*), navadni volčin (*Daphne mezereum*), bršljan (*Hedera helix*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), rumeni dren (*Cornus mas*), brek (*Sorbus torminalis*) in dr.

Zeliščna plast: orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), trilstna vetrnica (*Anemone trifolia*), navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), navadni črnilec (*Melampyrum pratense*), vijugava masnica (*Deschampsia flexuosa*), dlakava bekica (*Luzula pilosa*), svečnik

¹ Šifra in rastiščni tip po Gozdni rastiščni tipi Slovenije (Bončina in sod., 2021)

(*Gentiana asclepiadea*), navadna zajčja deteljica (*Oxalis acetosella*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), lepljiva kadulja (*Salvia glutinosa*) in dr.

Rastiščni koeficient: 11.

711 - Kisloljubno gradново belogabrovje

Latinsko ime: *Vaccinio myrtilli-Carpinetum*, syn.: *Quercu-Carpinetum* var. *Luzula*

Površina: 690,28 ha (13,5 %).

Razširjenost: Gozdna združba nižinskega vegetacijskega pasu. Naseljuje prodnate terase.

Rastišče: Nadmorske višine do 500 m. Prodni rečni nanosi različnega porekla. Zaradi zelo propustnih tal so rastišča kljub zadostni količini padavin sorazmerno sušna.

Talni tip in matična podlaga: Distrična rjava tla. Matična podlaga so skrilavi glinavci, in peščenjaki ter pleistocenske gline in ilovice.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), divja češnja (*Prunus avium*), dob (*Quercus robur*), navadna smreka (*Picea abies*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*) in dr.

Grmovna plast: leska (*Corylus avellana*), enovratni glog (*Crataegus monogyna*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), bršljan (*Hedera helix*), navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), kovačnik (*Lonicera caprifolium*), robida (*Rubus* sp.), črni bezeg (*Sambucus nigra*), brogovita (*Viburnum opulus*), navadni češmin (*Berberis vulgaris*) in dr.

Zeliščna plast: vijugava masnica (*Deschampsia flexuosa*), svečnik (*Gentiana asclepiadea*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), belkasta bekica (*Luzula luzoloides*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), zlata rozga (*Solidago virgaurea*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*) in dr.

Rastiščni koeficient: 11.

531 - Dobovje in dobovo belogabrovje

Latinsko ime¹: *Lonicero caprifolii-Quercetum roboris*, syn.: *Quercu roboris-Carpinetum*

Površina: 571,63 ha (11,2 %).

Razširjenost: Porašča nižinske terase vzdolž spodnjega dela potokov, širši deli dolin in manjših ravnin z visoko talno vodo.

Rastišče: Nadmorska višina do 350 m. Rahlo razgiban ali raven svet. Prevladujejo obrečna rastišča, ki so občasno poplavljeni.

Talni tip: V gozdnem kompleksu Cigonca prevladujejo oglejena, globoka do zelo globoka tla. Nahajajo se na aluvialnih ilovicah. Opredeljena so z glejevim G horizontom, ki ima znake redukcijskih in oksidacijskih procesov zaradi stalnih in/ali občasnih anareobnih razmer pod vplivom podtalnice in/ali poplavne vode.

Pogostejše rastlinske vrste:

Drevesna plast: dob (*Quercus robur*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), lipovec (*Tilia cordata*), maklen (*Acer campestre*), graden (*Quercus petraea*) in dr.

Grmovna plast: navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), čremsa (*Prunus padus*), robide (*Rubus* sp.), črni bezeg (*Sambucus nigra*), brogovita (*Viburnum opulus*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), srhkostebelna robida (*Rubus hirtus*) in dr.

Zeliščna plast: navadna regačica (*Aegopodium podagraria*), plazeči skrečnik (*Ajuga reptans*), navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), rušnata masnica (*Deschampsia caespitosa*), bodičasta glistovnica (*Dryopteris carthusiana*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*) in dr.

Rastiščni koeficient: 11.

543 - Predpanonsko gradnovno belogabrovje

Latinsko ime¹: *Pruno padi-Carpinetum betuli*, syn.: *Querco-Carpinetum* var. *Hacquetia*

Površina: 487,02 ha (9,2 %).

Razširjenost: Gozdna združba nižinskega vegetacijskega pasu. Naseljuje ravnice in blago nagnjene strmine gričevnatega obrobja.

Rastišče: Nadmorske višine do 500 m. Ravnine in položna pobočja vseh leg. Zmerno topla in zmerno vlažna rastišča.

Talni tip: Distrična rjava tla in psevdoglej. Matično podlago pa tvorijo kremenovi peski s primesjo šroda in gline.

Pogostejše rastlinske vrste:

Drevesna plast: graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), divja češnja (*Prunus avium*), dob (*Quercus robur*), navadna smreka (*Picea abies*), navadna lipa (*Tilia platyphyllos*), maklen (*Acer campestre*), čremsa (*Prunus padus*).

Grmovna plast: enovratni glog (*Crataegus monogyna*), navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), rumeni dren (*Cornus mas*), kalina (*Ligustrum vulgare*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), brogovita (*Viburnum opulus*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), čistilna kozja češnja (*Rhamnus catharticus*), leska (*Corylus avellana*), robida (*Rubus* sp.) in dr.

Zeliščna plast (pokrovnost 20-90 %): navadni pljučnik (*Pulmonaria officinalis*), navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), plazeči skrečnik (*Ajuga reptans*), podlesna vetrnica (*Anemone nemorosa*), potočna sretena (*Geum rivale*), lopatičasta zlatica (*Ranunculus ficaria*), rabelera (*Stellaria holostea*), migalični šaš (*Carex brizoides*), plezajoča lakota (*Galium aparine*) itd.

Rastiščni koeficient: 11.

521 - Nižinsko črnojelševje

Latinsko ime¹: *Carici brizoidis-Alnetum glutinosae*, *Carici elongatae-Alnetum glutinosae*, syn.: *Alnetum glutinosae* s.lat.

Površina: 192,87 ha (3,8 %).

Razširjenost: Pojavljajo se v nižinskem pasu na vlažnih in zamočvirjenih rastiščih ter ob vodotokih, na razvitih oglejenih tleh.

Rastišče: Na zelo vlažnih in globokih tleh, ki so redno in dolgotrajno poplavljeni se pojavlja primarno črnojelševje (*Carici elongatae-Alnetum glutinosae*). V GGE se pojavlja v Turnišču. Rastišča sekundarnih, oziroma drugotnih jelševih gozdov (*Carici brizoides-Alnetum glutinosae*), so relativno vlažna in jih le občasno poplavlja talna ali poplavna voda. Sestoji sekundarnih jelševij se sekundarno razvijajo na dobovih rastiščih.

Talni tip: Razvita obrečna tla, psevdogleji ter oglejena tla. Nahajajo se na aluvialnih sedimentih.

Pogostejše rastlinske vrste:

Drevesna plast: črna jelša (*Alnus glutinosa*), posamično čremsa (*Prunus padus*), dob (*Quercus robur*), dolgopecljati brest (*Ulmus laevis*), poljski brest (*Ulmus minor*) in ozkolistni jesen (*Fraxinus angustifolia*).

Grmovna plast: črna jelša (*Alnus glutinosa*), čremsa (*Prunus padus*), ozkolistni jesen (*Fraxinus angustifolia*), črni bezeg (*Sambucus nigra*), brogovita (*Viburnum opulus*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), navadna trdoleska (*Euonymus europaea*), navadni glog (*Crataegus laevigata*) in črno grozdičevje (*Ribes nigrum*).

Zeliščna plast: navadna kalužnica (*Caltha palustris*), močvirski silj (*Peucedanum palustre*), grenkoslad (*Solanum dulcamara*), plazeča zlatica (*Ranunculus repens*), močvirska lakota (*Galium palustre*), razni šaši itd.

Rastiščni koeficient: 8.

1.1.8 Živalski svet

Lega enote v prostoru nakazuje pestrost živalskega sveta na tem območju. Mozaično prepletanje različnih biotopov in dokaj ekstenzivno gospodarjenje v delu enote omogoča pestrost tako rastlinskega kakor tudi živalskega sveta. Intenzivne kmetijske kulture, regulacije naravnih vodotokov, odprtost območja z infrastrukturo (ceste in železnica) pa so pglavitni negativni elementi vplivanja na prostoživeče živali.

Od prostoživečih živali, ki jih je dovoljeno loviti – divjad - je v enoti ekološko in ekonomsko najpomembnejša vrsta srnjad. Ostale vrste parkljaste divjadi se redko pojavijo (divji prašič, jelenjad, muflon in damjak) in glede na kmetijski značaj območja tu tudi niso zaželeni. Predvsem prehranski pogoji za vrsto male divjadi so optimalni. Glede bivalnih pogojev lahko rečemo, da se za večino vrst male divjadi slabšajo. Tako lahko srečamo v enoti naslednje vrste male divjadi: lisica, jazbec, kuna belica, kuna zlatica, poljski zajec, fazan, raca mlakarica, sraka, šoja in siva vrana.

Na jugu enote teče reka Dravinja, ki spada med dobro raziskana IBA območja (Important Bird Areas). Dolina Dravinje predstavlja primer mozaične kulturne krajine in delno ohranjene struge trenutno najbolj dinamične reke v tem delu države s številnimi morfološkimi značilnostmi (ravninski deli podobnih rek v Sloveniji so regulirani) in je zato naravovarstveno pomembno območje tudi po mednarodnih kriterijih (Natura 2000). Tukaj je življenjski prostor svetovno in evropsko ogroženih vrst ptic, ki so na Rdečem seznamu. Te ptice so: kosec (*Crex crex*), bela štoklja (*Ciconia ciconia*), vodomec (*Alcedo atthis*), smrdokavra (*Upupa epops*), velik skovik (*Otus scops*), sršenar (*Pernis apivorus*), veliki strnad (*Miliaria calandra*), idr. Poleg reke Dravinje je v enoti še precej vodnih teles, ki predstavljajo dobro raziskana ornitološka območja in pomembna zatočišča za ptice vezane na ta prostor – zadrževalnik Medvedce, akumulacija Požeg.

Jugozahodnemu delu enote daje poseben pečat Ličenca. Potok Ličenca ustvarja s svojim ohranjenim ravninskim meandriranjem mokrotna življenjska okolja. Na njenem desnem pritoku, južno od zaselka Petelinjek, se nahajajo trije aktivni ribniki (Polšak, Štepihovec, Štatenberšek), kjer se pojavlja redek kačji pastir dristavični spreletavec. Razmeroma naravno ohranjeni in z obrežno vegetacijo obrasli potoki so habitat kačjega pastirja velikega studenčarja in školjke potočnega škrčka. V osrednjem delu območja je ohranjena manjša površina ekstenzivnih travnikov, ki je habitat ogroženih metuljev močvirskega cekinčka, strašničinega in temnega mravljiščarja ter travniškega postavneža. Travniki ob potoku prehajajo na robovih v ozke pasove vrbovja in jelševja, ki so se ohranili tudi v okolici ribnikov, višje pa prehajajo v dobrave. V gozdnih robovih z bogatim zeliščnim slojem se pojavlja metulj črtasti medvedek. Na območju je nekaj ohranjenih sestojev kisloljubnih bukovih gozdov ter ilirskih hrastovo belogabrovih sestojev, kjer je pogost hrošč rogač. Občasno poplavljeni gozdovi ter jarki in depresije v gozdnem prostoru pa so habitat močvirskega krešiča in hribskega urha.

V viru Sesalci Slovenije (Kryštufek, 1991) je v GGE z veliko verjetnostjo mogoče opredeliti prisotnost naslednjih redkih in ogroženih vrst sesalcev: veliki podkovnjak, navadni netopir, širokouhi netopir in divja mačka.

Pestrost živalskega sveta v enoti kaže na zelo primeren način gospodarjenja z gozdom v preteklosti. Te trende je potrebno načrtno ohranjati in vzpodbujati.

Kot že omenjeno, se v GGE pojavlja veliko število vrst. Opisane so le nekatere pomembnejše oz. kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE, ki so predlagane na območju Natura 2000 (Naravovarstvene smernice ..., 2025) in najpomembnejše vrste divjadi oz. prostoživeče živali, ki so predmet lova.

Kvalifikacijske vrste območij NATURE 2000 v GGE

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Hrošči			
močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	SI3000214 Ličenca pri Poljčanah Cona Ličenca - HT91E0, krešič, studenčar	- Hrošč je velik okoli 3 cm, ima podolgovato, ovalno telo motnosvetleče črne barve z obokanimi, zgrbančenimi pokrovkami z jamicami. - Je vlagoljubna vrsta, vezana na zamočvirjene gozdove v ravninah do višine okoli 1000 m, ki so večinoma porasle s črno ali sivo jelšo, na S delu Pohorja tudi v smrekovo jelševih sestojih. - Razvoj poteka v manjših in večjih potokih, preobraženi mladostni osebk ne zapuščajo mesta preobrazbe, kjer tudi prezimijo. Prezimijo v trhelem razpadajočem lesu (debelejših trhljih vejah in štorih ob vodi ali v močvirju) ali zakopani v mehko zemljo nabrežin ob vodi. - Odrasli osebk so nočno aktivni. Ogrožajo ga posegi v gozdne potoke: urbanizacija območja, regulacije vodotokov, redčenje dreves na območju, onesnaževanje vodotokov (eutrofikacija in črna odlagališča različnega materiala),... - Možnost izlova pripisujejo le na območjih z manjšimi populacijami vrste (primer je okolica Trsta).	Ugodno stanje ohranjenosti
rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	SI3000214 Ličenca pri Poljčanah Cona CGP Ličenca SI3000306 Dravinja s pritoki Cona koščaka - potoki	- Sodi med največje vrste hroščev v Evropi. Samci, ki so navadno večji, zrastejo od 25 do 75 mm – značilna je raznolikost zaradi različne kvalitete hrane, ki je dostopna ličinkam. - Telo je podolgovato, široko in deloma sploščeno. Čeljusti samcev so preobražene v rogovju podobno tvorbo - od tu tudi slovensko vrstno ime – rogač. Glava, ovratnik in noge so črne ali temnorjave barve, obarvanost pokrovk variira od temnorjavih do kostanjevo-rdečih. - Razvoj je vezan na različne vrste listopadnega drevja, med katerimi prevladujejo hrasti. Samice rogača odlagajo jajčeca v ali od šture, stara ali padla drevesa. - Ličinke se prehranjujejo z mrtvimi ali nagnitimi koreninami dreves, zabubijo se v zemlji (15-20 cm globoko). Celoten razvoj poteka zelo počasi, tudi do pet let. - Odrasli hrošči, ki živijo samo nekaj tednov, so največkrat aktivni v mraku, prehranjujejo se z različnimi rastlinskimi izločki. - Ocenjujemo, da vrsta v Sloveniji še ni ogrožena, čeprav je bila uvrščena na rdeči seznam zaradi pretirane zbirateljske vneme (posebno zelo veliki primerki samcev). Neprimeren poseg pri gospodarjenju v gozdovih je s stališča vrste prenizko sekanje dreves (tik nad tlemi).	Ugodno stanje ohranjenosti
alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)	SI3000270 Pohorje Cona CGP Pohorje	- 15 do 38 mm velik hrošč s podolgovatim in paralelnim telesom in dolgimi členastimi tipalkami. Je modre barve, na pokrovkah ima po tri prečne črne pege in tudi sklepi členov tipalk so črni. - Živijo v pasu buke med 600 in 1200 m nadmorske višine. - Hrošči so dnevnoaktivne živali in se pojavljajo na posekanem ali sveže poškodovanem lesu različnih listavcev, med katerimi prevladuje bukev (cepanice, hlodi, poškodovana debela in veje, štori...), kamor samice odlagajo jajčeca. Ličinke živijo v mrtvih ali ostarelih drevesih. Domneva se, da poteka razvoj v deblih dreves, ki so izpostavljena soncu. - Razvoj vrste v Sloveniji traja tri do štiri leta. Veliko nevarnost za vrsto predstavlja zadrževanje hlodov in cepljenic znotraj	nezadostno stanje ohranjenosti

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
		življenjskih območij v mesecu juliju in avgustu, v katere samice tudi zalegajo. Ta zarod je zaradi nadaljne predelave lesa, že v naprej obsojen na propad, kar je trenutno eden glavnih razlogov za upad številčnosti vrste pri nas.	
Metulji			
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	SI3000214 Ličenca pri Poljčanah Cona CGP Ličenca SI3000257 Rački ribniki – Požeg Cona CGP Rački ribniki – Požeg SI3000270 Pohorje Cona CGP Pohorje	- Sprednji del telesa in sprednja krila so črne barve, z zelenim kovinskim sijajem in značilnim črtastim vzorcem od svetlo rumene (na notranji strani) do umazano bele barve (na zunanji strani). Zadnja krila in zadek so cinober rdeče barve, krila s tremi večjimi črnimi lisami, zadek pa z malimi črnimi pikami. - Samice se ne razlikujejo od samcev, so le za spoznanje večje in imajo debelejši zadek. - Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. - Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). - Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. - Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebki hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	ugodno stanje ohranjenosti
gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>)	SI3000270 Pohorje Cona CGP Pohorje	- 38-46 mm velik metulj. Zgornja stran kril ima rdečkasto osnovno barvo s črnim mrežastim vzorcem in kremasto belimi lisami. - Živi v vlažnih dolinah s travniki in mešanimi gozdnimi sestoji. - Gosenice se do zime skupinsko hranijo z listi velikega jesena in topola. Prezimijo v skupnih gnezdih iz listov hranilne rastline spetih s svilnatimi nitmi. Spomladi se gosenice hranijo posamič jesenom in topolom, poleg tega pa še z ozkolistnim trpotcem, vrednikovim jetičnikom, kosteničevjem ali travniško izjevko. - Odrasli osebki se zadržujejo večinoma na gozdnih robovih in gozdnih poteh, ki so le del dneva osončene. - Hranijo se v galvem na belo cvetočih rastlinah (kobulnice, navadna kalin, dobrovita ipd.). - Na populacije negativno vpliva predvsem intenzifikacija kmetijske rabe travniških površin v bližini življenjskega prostora, način gospodarjenja z gozdom (odstranjevanje vegetacije na gozdnih obronkih in monokulturno pogozdovanje z iglavci) ter reguliranje manjših potokov z odstranjevanjem obrežne vegetacije.	nezadostno stanje ohranjenosti
Dvoživke			
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	SI3000214 Ličenca pri Poljčanah Cona CGP Ličenca SI3000270 Pohorje Cona CGP Pohorje	- Po obliki spominja na žabo, zraste do 5 cm, po hrbtu pa ima bradavice. Oglašja se z zvonkim uu-uu, ob nevarnosti se vrže na hrbet in pokaže živobarven trebuh, ki je pri tej vrsti rumeno-črn. Ličinke so paglavci, ki imajo ovalen trup z repom in so brez okončin. - Je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje.	ugodno stanje ohranjenosti

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
		- Tipična mrestišča in življenjski prostor ličink so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda (glinokopi, kamnolomi, kolesnice na cesti). - Predvsem mladi odrasli osebkovi so zelo mobilni in prepotujejo tudi več kot kilometer daleč od vode.	
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	SI3000270 Pohorje Cona CGP Pohorje	- Največja vrsta pupkov v Evropi, ki zraste do 25 cm, večinoma pa doseže okoli 18 cm. - Po videzu spominja na močerada, samec ima na hrbtu žagasto nazobčan greben, samica pa živo rumeno črto. Ličinke so podobne staršem, na zunaj se razlikujejo le v tem, da imajo zunanje škrge, s čimer so vezane na življenje v vodi. - Odrasel osebek se prehranjuje na kopnem, predvsem na ekstenzivnih vlažnih travnikih gričevnatega in hribovitega sveta. - Prezimuje lahko na kopnem (v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu...) ali v vodi, kjer se tudi razmnožuje (srednje veliki kali in druge stoječe mirne vode, ki se zelo redko izsušijo in imajo boujno obrežno in vodno rastlinje ter čisto vodo). - Ogroža ga uničevanje in onesnaževanje vodnih okolij, vlaganje rib, intenzivno kmetijstvo ter ceste in promet. - Za ohranjanje vrste so pomembni ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.	nezadostno stanje ohranjenosti
Raki			
navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	SI3000270 Pohorje Cona koščaka – potoki SI3000306 Dravinja s pritoki Cona koščaka – potoki SI3000377 Devina Cona koščaka - potoki	- Telesna dolžina tega raka redko preseže 10 cm. Hrbtna stran je ponavadi svetlo rjava, trebušna stran je svetlejša, motno bela; površina škarij zelo groba in z velikimi zrni. - Prebiva v mrzlih, hitro tekočih, tudi gorskih potokih donavskega porečja in se navadno skriva pod kamenjem. Izogiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodom. - Je vsejeda žival (alge, vodne rastline in talni nevretenčarji, redkeje z ribe, v času levitve je pogost tudi kanibalizem). - V Sloveniji je bil nekoč ogrožen zaradi bolezni račje kuge, danes zaradi onesnaženja (predvsem komunalnega), mehanskih posegov v vodotoke (regulacije, zadrževalniki), rabe vode za različne namene (za pitno vodo, male hidro centrale, rejo rib) ter prisotnosti in širitve severno ameriške vrste, signalnega raka iz Avstrije po reki Muri.	nezadostno stanje ohranjenosti
Netopirji			
mulasti netopir, širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	SI3000257 Rački ribniki – Požeg Cona CGP Rački ribniki – Požeg	- Razmeroma majhen netopir (trup z glavo meri 45-58 mm). Na kratkem gobčku ima črno golo kožo, nosnice so usmerjene navzgor, uhlji so črni, široki, na čelu pri osnovi zrasli, majhne oči ležijo ob sami osnovi uhljev. Dlaka je dolga in svilnata, pri osnovi črna, kasneje rjava črna, konice pa so belkaste ali rumenkaste, trebuh je sivo rjav, letalna opna je črna, prhut je široka. - Živi v gozdnatih območjih. Prezimi večinoma v jamah z nizkimi temperaturami (do 5°C in visoko zračno vlago). Poleti se čez dan zateče v drevesne dupline, stavbe ali jame, ki jih dnevno menja. Lovi v počasnem, okretnem letu nizko nad vodo, nad drevesnimi krošnjami (raje ima listopaden gozd) in ob gozdnem robu. - Hrani se z žuželkami, med katerimi prevladujejo majhni nočni metulji, hrošči in mrežekrilci.	nezadostno stanje ohranjenosti

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
		- Priložnostni selivec - do 290 km, razdalje, ki jih preleti med zimskim in poletnim zatočiščem pa merijo do 20 km. - Glavni vzrok ogroženosti je zatiranje žuželk v kmetijstvu in gozdarstvu, izguba zatočišč (dupline) pa tudi raba zaščitnih sredstev za les na podstrešjih.	
Kačji pastirji			
veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)	SI3000214 Ličenca pri Poljčanah Cona Ličenca - HT91E0, krešič, studenčar	- Največji kačji pastir v Evropi (odrasli samci dolgi okoli 8, samice 9 cm). - Telo črno z rumenimi lisami. Večino življenja preživi v stadiju ličinke, v majhnih gozdnih potokih z naravno strugo in z ustreznim peščenim, rahlo muljastim dnom. Pogosto so struge sredi poletja suhe, pa vendar jeseni znova najdemo ličinke, ki so sušo preživele zakopane globlje v podlagi. - Razvoj ličink, ki sicer živijo zakopane v dnu potoka, je več-, predvidoma 3 do 5-leten. V vodi se ličinke večkrat levijo, pred zadnjo levitvijo pa zlezejo iz vode in se preobrazijo v krilate odrasle osebkke. - Tako odrasli kot ličinke so plenilci. Ker so odrasli zelo dobri letalci, se lahko tudi do nekaj kilometrov oddaljijo od matičnega potoka. - Ogrožajo ga onesnaževanje in regulacije vodotokov.	ugodno stanje ohranjenosti
Ptice			
črni škarnik (<i>Milvus migrans</i>)	SI5000027 Črete Cona Črete	- Črni škarnik je do 60 cm velika ujeta. Zgornji del telesa je rjav, glava in spodnji del pa nekoliko svetlejši. Noge so rumene s črnimi kremplji. - Njegov habitat je odprta kulturna krajina s posameznimi skupinami dreves, pogosto v bližini voda. Gnezdi na visokih drevesih. Prehranjuje se z mrhovino, predvsem ribami. V Sloveniji redko gnezdi.	stabilen trend na območju POV Črete (ugodno stanje)
belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	SI5000027 Črete Cona Črete	- Belorepec je velik orel z velikim svetlo rumenim kljunom, v letu pa so najbolj opazna njegova široka, oglata krila in kratek klinast rep. - V Sloveniji je izjemno redek gnezdilec (1-2 para) na Notranjskem in Dolenjskem. Svoja ogromna gnezda naredi na velikih drevesih (bukve, hrasti), redkeje na skalnih policah. Gnezdo lahko uporablja več let zaporedoma. Par si je zvest celo življenje, z dvorjenjem pa prične že decembra. - Njegova prehranjevališča so lahko do 10 km oddaljena od gnezda, ki je praviloma blizu gozdnega roba. Prehranjuje se z ribami, ki jih bodisi aktivno lovi bodisi pobira nasedle in umirajoče, z vodnimi pticami, sesalci, mrhovino ali pa s plenim, ki ga ukrade drugim ujedam (kleptoparazit). - Je stalnica, mladiči si po osamosvojitvi poiščejo svoj teritorij. - Ogrožajo ga motnje v času gnezdenja.	neznan trend na območju POV Črete (neugodno stanje specifičnih lastnosti, struktur, procesov habitata)

VIRI: ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 17. členu Direktive o habitatih (** na celotnem območju celinske biogeografske regije), ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 12. členu Direktive o pticah 2019, Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic na območjih Natura 2000 v letu 2020 in sinteza monitoringa 2019- 2020 (***), Hribski urh (*Bombina variegata*) v območju Natura 2000 Ličenca pri Poljčanah (SI3000214) – končno poročilo (****), Območje Ličenca pri Poljčanah (SI3000214) Močvirski krešič (*Carabus variolosus*) - končno poročilo (****).

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Površina gozdov je bila ugotovljena s pomočjo ortofoto načrtov, satelitskih posnetkov, zemljiškokatastrskega načrta, digitalnega modela reliefa, digitalnega modela krošenj ter terenskih ogledov.

Površina gozdov, ki smo jo dobili z digitalizacijo, znaša 5.109,78 ha in se je glede na preteklo ureditveno obdobje zmanjšala za 10,60 ha. Površina gozda se je zmanjšala predvsem zaradi izločanja nekaterih javnih cest in daljnovodov iz gozda. Učinek krčitev na zmanjšanje skupne površine gozda je z vključevanjem novih zaraščajočih površin v gozd skoraj izničen.

GGE Slovenska Bistrica leži na območju treh občin: Slovenska Bistrica (3.797,20 ha), Makole (607,55 ha) in Poljčane (705,03 ha). Nobene od njih ne zajema v celoti.

V GGE prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 94,2 %, državnih gozdov je 5,8 % (Preglednica 6). Delež gozdov po lastniških kategorijah se je v primerjavi s preteklim ureditvenim obdobjem le neznatno spremenil (delež državnih gozdov se je s 5,6 povečal na 5,8 %).

Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi (ha)	Državni gozdovi (ha)	Skupaj (ha)
Površina gozda	4.811,71	298,07	5.109,78
Delež (%)	94,2	5,8	100,0

Podatki za posestno sestavo zasebnih gozdov so pridobljeni iz indeksa gozdnih posestnikov po podatkih zemljiškega katastra. Število vseh lastnikov gozdov (upoštevajoč solastnike) je 5.453, število posesti po posestnih listih je 3.614.

Preglednica 7/LS: Posestna struktura po posesti (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Število posesti	Površina (ha)	% sk. površine	% sk. št. posesti	Pov. posest (ha)
do 1 ha	2.247	667,09	13,06	62,2	0,30
1 do 5 ha	1.240	2.736,50	53,56	34,3	2,21
5 do 10 ha	98	632,60	12,38	2,7	6,46
10 do 30 ha	21	305,48	5,98	0,6	14,55
30 do 100 ha	6	291,36	5,70	0,2	48,56
nad 100 ha	2	476,64	9,33	0,1	238,32
Skupaj	3.614	5.109,66	100,00	100,0	1,41

Po deležu skupne površine gozdov prevladujejo posesti velikosti 1 do 5 ha, po številu posesti pa tiste do 1 ha. Povprečna posest meri 1,41 ha in je nekoliko manjša od tiste izpred 10 let, ki je merila 1,56 ha.

Preglednica 8/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki) (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Število lastnikov s solastniki	Sestava v %			
		po številu posestnikov		po gozdni površini	
		% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	3.431	86,4	86,4	39,7	39,7
1 do 5 ha	1.855	13,1	99,5	42,4	82,0
5 do 10 ha	128	0,4	99,9	5,1	87,1
10 do 30 ha	25	0,1	100,0	5,4	92,5
30 do 100 ha	8	0,0	0,0	7,4	100,0
nad 100 ha	6	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	5.453	100,0		100,0	

Preglednica 9/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Leto 2015		Leto 2025		
	Število lastnikov	Delež (%)	Število lastnikov	Delež (%)	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	1.768	57,0	2.247	62,2	2.247
1 do 5 ha	1.211	39,0	1.240	34,3	3.487
5 do 10 ha	101	3,3	98	2,7	3.585
10 do 30 ha	18	0,6	21	0,6	3.606
30 do 100 ha	4	0,1	6	0,2	3.612
nad 100 ha	2	0,1	2	0,1	3.614
Skupaj	3.104	100,0	3.614	100,0	

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Obravnavana enota zajema pretežno ravninske predele in nizko gričevnat svet ter del južnih obronkov Pohorja. Zaradi dobre prehodnosti je celotna GGE gosto preprejena s cestnim omrežjem, ki je v pretežni meri javnega značaja in sočasno služi tudi transportu lesa. Dolžina gozdnih cest znaša 2,4 km, javnih cest je 509,1 km. Glavne prometne žile so državne ceste Maribor–Celje, Slovenska Bistrica–Poljčane, Slovenska Bistrica–Pragersko, Poljčane–Majšperk, ostale ceste se na te ceste navezujejo.

Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne (km)	Povezovalne (km)	Skupaj (km)	Gostota cest (m/ha)
Gozdne ceste	2,4		2,4	0,5
Javne ceste	266,3		509,1	52,3
Skupaj	268,7		511,5	52,8

Opomba: Pri izračunu gostote cestnega omrežja so upoštevane samo produktivne ceste.

Povprečna gostota cest, primernih za gozdno proizvodnjo, znaša 52,8 m/ha in se je v zadnjem desetletju rahlo povečala. Glavna razloga sta dva. Prvi razlog je v tem, da so občine nadaljevale z razvojem infrastrukture. Neprevozne vaške poti z rekonstrukcijami in asfaltiranjem spreminjajo v zelo gosto preprejeno cestno omrežje. Drugi pomemben razlog za porast produktivnih cest je sodobnejša, računalniška obdelava podatkov in izdelava digitalne baze podatkov cest na občinah, ki jih nato zbira in obdeluje Geodetska uprava RS. Javne ceste so pogojno primerne za gospodarjenje z gozdovi, saj je potrebno upoštevati veljavno zakonodajo pri delih v varovalnem pasu oziroma na cestnem telesu.

Preglednica 11 prikazuje potek gozdnih cest in njihovo dolžino. Obe gozdni cesti ležita v občini Slovenska Bistrica in odpirata zasebne gozdove. Glede na namen, rabo ter tehnične elemente sta obe gozdni cesti v GGE razvrščeni v kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi).

Na gozdni cesti Cigonca–Zgornji log je določen poseben režim prometa - prepoved prometa za vsa vozila, razen za potrebe gospodarjenja z gozdovi. Režim je označen s kombinacijama dveh prometnih znakov na lokaciji začetka gozdne ceste: prepoved prometa za vsa vozila in z dopolnilno tablo »Dovoljeno za potrebe gospodarjenja z gozdovi« ter z zapornico.

Preglednica 11: Pregled gozdnih cest v GGE

Šifra	Potek	Dolžina (m)
120637	Cigonca–Zgornji log	1.430
120671	Spodnja Ložnica - ob avtocesti	968
Skupaj		2.398

Dobra odprtost gozdov in večinoma nezahtevni tereni omogočajo mehanizirano traktorsko spravilo lesa od panja do ceste (**Napaka! Neveljavno samosklincevanje zaznamka.12/SPR**). Povprečna pravilna razdalja znaša med 200 in 400 metri. Območja, kjer je traktorsko spravilo daljše od 800 m (0,9 %), so slabše odprta z gozdnimi cestami.

Preglednica 12/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1.200m	nad 1.200m
S traktorjem	5.089,00	100,0	15,6	57,8	20,8	4,9	0,9	0,0
Skupaj	5.089,00	100,0	15,6	57,8	20,8	4,9	0,9	0,0

Opomba: Prikazana površina gozdov ne vključuje gozdov s posebnim namenom, v katerih ukrepi niso dovoljeni.

V zasebnih gozdovih pri spravilu lesa prevladujejo kmetijski traktorji z zelo različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Tipi traktorjev, različnih starosti, so zelo raznoliki. Prevladujejo Deutz, Massey Fergusson, Lindner ... Običajno so opremljeni z montažnimi tritočkovnimi vitli (Tajfun, Krpan) z ročnim upravljanjem in vlečno močjo pod 5 t. Nekateri lastniki večjih gozdnih posesti uporabljajo pri spravilu lesa adaptirane kmetijske traktorje s pogonom na vsa kolesa, opremljene z daljinsko vodenimi 6 tonskimi dvobobenskimi vitli. Lastniki traktorjev opremljenih z vitli opravijo spravilo lesa tudi sosedom ali vitel posodijo. Sečnjo v večini primerov lastniki opravijo sami, razen lastnikov, ki živijo v urbanem okolju.

V državnih gozdovih se za spravilo lesa uporabljajo adaptirani kmetijski traktorji s pogonom na vsa kolesa, opremljeni z daljinsko vodenimi 6 tonskimi dvobobenskimi vitli ter forwarderji.

Pri spravilu lesa je potrebno omeniti tudi nadaljevanje naraščanja števila gozdarskih traktorskih prikolic, opremljenih s hidravlično nakladalno napravo in pojavljanje spravila s forwarderji.

Na KARTI ŠT. 11 v merilu 1 : 25.000 bi bila prikazana cestna omrežja in površine potencialno najugodnejših načinov spravila. Ker je v GGE povsod najprimernejše traktorsko spravilo, karta ni bila izdelana.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

GGE Slovenska Bistrica leži v zelo pestrem območju, na katerem prebiva okrog 18.000 ljudi. Če izvezamo mesto Slovenska Bistrica s približno 8.000 prebivalci, je poseljenost dokaj enakomerna. Prevladujejo manjši zaselki in naselja, med katerimi izstopata le dve večji urbani središči - Slovenska Bistrica in Poljčane, kjer sta sedeža obeh občin. Slednja je nastala leta 2006, ko se je izločila iz občine Slovenska Bistrica. Večja naselja na tem območju so še Cigonca, Črešnjevce, Leskovec, Vrhole pri Slovenskih Konjicah, Spodnja in Zgornja Polskava, Spodnja Nova vas ter Laporje. Nižinski del GGE je manj poseljen in namenjen predvsem kmetijski pridelavi.

Večina gozdov je v lasti kmetov in pol kmetov. Kmetijska proizvodnja temelji na govedoreji in mlekarstvu, perutninarstvu, sadjarstvu, vinogradništvu ter poljedelstvu. Gozdarstvo predstavlja dodatno gospodarsko dejavnost in dopolnilni vir dohodka za lastnike gozdov.

Lesno predelovalna industrija je bila močno razvita že v preteklosti. Največja obrata se nahajata v Slovenski Bistrici in v Poljčanah. Oba sta menjala lastnika. Prvi, ki je proizvajalec lesene embalaže, je sedaj v tuji lasti, drugi je po propadu starega podjetja v rokah domačega lastnika, ki nadaljuje proizvodnjo otroškega pohištva. Skupaj z nekaj manjšimi žagami pa tudi z mizarskimi delavnicami z lastnimi žagami je lesnopredelovalni sektor še zmeraj pomemben gospodarski igralec in porabnik lesa iz tukajšnjih gozdov.

Sicer je z 2500 zaposlenimi hrbtnica tukajšnjega gospodarstva proizvajalec izdelkov iz aluminija slovenjebistriški Impol, na katerega se bolj ali manj navezuje cela vrsta podjetij za obdelavo kovin. Orodjarstvo je močno izstopajoča panoga v Poljčanah. Prisotna je še vrsta proizvodnih, gradbenih in storitvenih podjetij. Gospodarstvo se krepi zaradi dobre infrastrukture in širitve obrtnih con, ki so zasedene kmalu po dokončanju. V prejšnjem načrtovalnem obdobju se je z izgradnjo avtoceste do Gruškovja izboljšala cestna povezava z jugom.

Pretresom navkljub (epidemija koronavirusa, rusko-ukrajinska vojna) se je v preteklem desetletju stanje gospodarstva izboljšalo, kar nakazujejo tudi izjemno visoke stopnje zaposlenosti prebivalstva v zadnjih letih.

Turizem je kljub lepi pokrajini med Pohorjem in Bočem dokaj skromna panoga. Območje ima potencial za športne in rekreacijske dejavnosti, kot so kolesarjenje, tek v naravi in pohodništvo.

Na svoj račun pridejo predvsem ljubitelji ribolova. Razvojne možnosti lokalnega turizma obstajajo predvsem na področju turizma na vasi (kmečki turizem, vinske ceste, vinotoči, učilnice v naravi...), a bi jih bilo treba udejaniti, obstoječe pa oglaševati.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti povezane s prostorom

1.5.1 Lovstvo

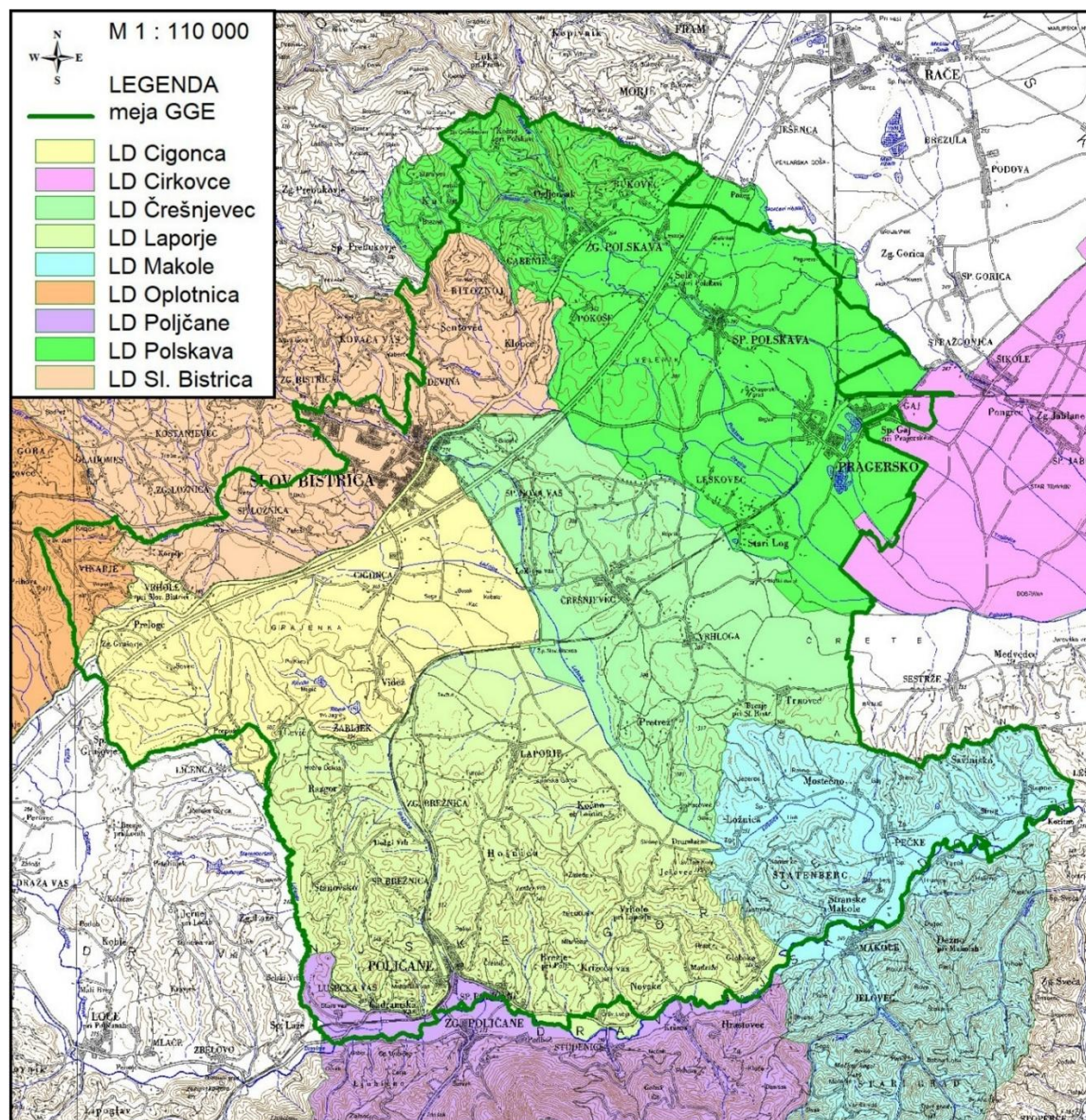
Gozdovi GGE Slovenska Bistrica so habitati številnih prostoživečih živalskih vrst, kar posredno kaže tudi na primeren način gospodarjenja z gozdom in gozdnim prostorom v preteklosti, kakor tudi na primeren način upravljanja s prostoživečimi vrstami živali. Od prostoživečih živali, ki jih je dovoljeno loviti in so na seznamu divjadi, je ekološko in ekonomsko najpomembnejša vrsta srnjad. Prisotni so tudi divji prašiči, ostale vrste parkljaste divjadi (jelenjad, muflon in damjak) se pojavijo izjemoma. Od malih vrst divjadi so prisotne lisica, jazbec, kuna zlatica in belica, v nižinskem delu enote pa še poljski zajec, fazan, raca mlakarica in siva vrana.

Na območju GGE z divjadjo načrtno upravlja osem upravljavcev lovišč, in sicer: Oplotnica in Slovenska Bistrica iz VI. Pohorskega lovsko upravljavskega območja (LUO), Makole in Poljčane iz XV. Ptujsko-Ormoškega LUO ter Polskava, Črešnjevce, Cigonca in Laporje iz X. Slovensko goriškega LUO.

Preglednica 13/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Pov. gozda lovišča v GGE (ha)	Opomba
0635	Slovenska Bistrica	321,14	del
0636	Oplotnica	108,21	del
1523	Cirkovce	0,48	del
1524	Makole	607,55	del
1529	Poljčane	20,82	del
1020	Polskava	793,01	skoraj v celoti
1021	Črešnjevce	730,90	v celoti
1022	Cigonca	993,95	skoraj v celoti
1023	Laporje	1.533,72	skoraj v celoti
	Skupaj	5.109,78	

Karta 3: Pregledna karta lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

Pogled na GGE z višine da vedeti, da je kmetijstvo dejavnost s prevladujočim vplivom v okolju. Pridelovalne površine se zgoščajo ob ravninah potokov Polskava, Ložnica, Bistrica, Ličenca in reke Dravinje, kamor se našteji potoki tudi izlivajo. Poljedelstvu na ravnici se v gričevnatem delu pridružujeta sadjarstvo in vinogradništvo. Zaradi pogostih spomladanskih pozeh in slabih odkupnih cen v zadnjem desetletju so nekateri sadjarji opustili svoje nasade jablan. Težave so imeli tudi pridelovalci orehov (orehova muha, sušenje nasadov).

Medtem, ko se manjše in tudi srednje velike kmetije soočajo z opuščanjem kmetovanja, se nekatere večje kmetije po zaslugi tehnološke modernizacije in državnih spodbud širijo, sploh govedorejske. Večje kmetije se ukvarjajo tudi s pridelavo mleka, ki ga lahko po mlekomatih ponujajo v mesta. Tudi perutninarstvo, ki zadovoljuje potrebe ptujske mesnopridelovalne industrije, ni redko. Redke pa so svinjerejske kmetije.

Posebno omembo si, ne samo zaradi povezanosti z gozdom, zasluži čebelarstvo, ki je še vedno vseprisotno.

1.5.3 Poselitev

Poselitev območja GGE sega v zgornjo bronasto dobo, o čemer pričajo najdbe kamnitih orodij v »gradiščih«. Rimska poselitev je sem prinesla napredek. Iz rimskega časa so ostanki kamnolomov marmorja na širšem območju Šmartnega na Pohorju in Rimski kamnolom ob potoku Bistrica. Enoto prečka stara rimska cesta Petovio-Celeia. Naselje so obzidali okoli leta 1.300 in ga utrdili s štirimi vogalnimi stolpi. Mestne pravice je Slovenska Bistrica dobila v začetku 14. stoletja. Veliko škode je utrpela med turškimi vpadi. Mesto so prizadeli tudi trije požari in ga vselej dodobra upepelili, zato večina mestnih stavb izhaja iz 18. stoletja. Vidnejši razvoj je prinesla cesta med Dunajem in Trstom.

Veliko vlogo pri poselitvi so imeli naravno geografski dejavniki. Višje ležeča in reliefno bolj razgibana območja so zaradi težjega dostopa redkeje poseljena. Starejše kmetije so razpršene na prisojnih pobočjih in skoraj nikoli v dolini ali na slemenu. V nižje ležečih predelih je prebivalstvo poseljevalo predvsem robne gričevnate dele ob ravninah. Ob prometnih poteh so nastala obcestna naselja z značilno ozko in razvlečeno poselitvijo.

Po površini in številu prebivalstva spada občina Slovenska Bistrica med srednje velike občine. Občina Poljčane je ena izmed manjših. Upravno politično središče ostaja še zmeraj Slovenska Bistrica. Novo nastalo središče industrijsko obrtne dejavnosti v obdobju 1953-1981 je povzročilo močno izseljevanje mlajših ljudi iz okoliških naselij. Podoben pojav je bilo moč opazovati tudi v južnem delu GGE, kjer se je na samem robu GGE razvilo novo urbano središče - Poljčane.

Največji delež prebivalstva je skoncentriran v večjih krajih (Slovenska Bistrica, Poljčane, Zgornja Polskava in Pragersko), kjer živi okrog 38 % prebivalstva.

1.5.4 Infrastruktura

Enota je prerezana z avtocesto Maribor–Ljubljana in železnico z Dunaja v Trst. V enoto je zajeto tudi železniško križišče v Pragerskem in sam začetek proge proti vzhodu.

Izkoriščanje gozdov se mora navezovati predvsem na lokalne ceste, saj je gozdnih (za katere skrbi ZGS) le za vzorec.

Enota je presekana tudi s številnimi daljnovodi, tudi visokonapetostnimi, med katerimi je tudi najmočnejši 400 kV. Nekaj lokalnih daljnovodov je bilo v preteklem obdobju položenih v zemljo.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)

Raba peskokopov, glinokopov in rudnikov je davno opuščena. Drugih aktivnosti v gozdnem prostoru ni. Morda je vredno omeniti le melioracije potokov dokončane v času prejšnje države, ki so znižale vodostaj podtalnice in s tem zanihale stabilnost gozdnih (predvsem dobovih) ekosistemov. Na ravninskem predelu cigonških gozdov so še vidni jarki za izsuševanje, ki pa se jih v zadnjih desetletjih ni vzdrževalo.

1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti

Ostale gospodarske dejavnosti nimajo opaznega vpliva na gozd.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Za načrtovanje ukrepov varstva gozdov pred požari se gozdovi razvrščajo v štiri stopnje požarne ogroženosti, in sicer:

- 1. stopnja požarne ogroženosti: zelo velika ogroženost;
- 2. stopnja požarne ogroženosti: velika ogroženost;
- 3. stopnja požarne ogroženosti: srednja ogroženost;
- 4. stopnja požarne ogroženosti: majhna ogroženost.

Stopnje požarne ogroženosti se določajo po odsekih, pri čemer se upoštevajo:

- lastnosti gozda: sestava drevesnih vrst, razvojna faza,
- dejavniki zunaj gozda: srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, objekti v gozdu in druge posebnosti, ki povečujejo požarno ogroženost.

V gozdnogospodarski enoti prevladuje majha požarna ogroženost (3.830,54 ha gozdov), manj je gozdov s srednjo požarno ogroženostjo (1.242,63 ha gozdov).

Gozdov z zelo veliko požarno ogroženostjo v gozdnogospodarski enoti ni, gozdov z veliko požarno ogroženostjo pa je 36,61 ha.

Preglednica 14: Gozdovi z veliko požarno ogroženostjo po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra k. o.	k. o.	Površina gozda (ha)	Odseki
Slovenska Bistrica	766	Cigonca	13,87	22040B
	766	Cigonca	16,56	22040A
	766	Cigonca	6,18	22038A
Skupaj			36,61	

Zaradi podnebnih sprememb, ki prinašajo vedno višje temperature in vedno daljša sušna obdobja, se bo v prihodnje prav gotovo povečevala tudi požarna ogroženost gozdov.

Povečana požarna ogroženost naravnega okolja se pojavlja ob pomanjkanju padavin v času mirovanja vegetacije (november - marec) in v dolgi sušni obdobji v poletnem času. Problematično je izvajanje kmečkih opravil v času sušnih in vetrovnih obdobj, zlasti zažiganje travnišč ter velik obisk turistov in rekreativcev v času poletne sezone (junij, julij, avgust). V poletni sezoni se obiskovalci gozdov pogosto odločajo za kurjenje (pikniki) v gozdnem okolju. Nadzor nad to dejavnostjo je zelo težaven, saj je težko napovedati, kdaj in kje se bodo obiskovalci odločili za pripravo ognja.

Karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 12).

V preteklem desetletnem obdobju smo v GGE zabeležili dva gozdna požara:

gozdni požar na površini 1,04 hektarja (odsek 75D, april 2016). Vzrok požara je bila nepazljivost obiskovalcev.

majhen gozdni požar ob elektrovodu na površini 0,09 hektarja (odsek 40D, julij 2022).

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

GGE Slovenska Bistrica je razdeljena na 80 oddelkov. Povprečna površina oddelkov je 189,53 ha (oddelek vsebuje tudi negozdne površine). Odsekov je 507, povprečna gozdna površina v odseku meri 10,08 ha. Oddelki so oblikovani znotraj devetindvajsetih katastrskih občin. Meje ureditvenih enot potekajo znotraj katastrskih občin, praviloma po naravnih mejah (grebeni, jarki, potoki) in infrastrukturnih objektih (ceste, vlake) tako, da ne sekajo parcelnih mej. Do manjših sprememb v mejah ureditvenih enot je prišlo le zaradi usklajevanja mej odsekov z novim zemljiškokatastrskim načrtom. V odsek so praviloma združene parcele ene vrste lastništva (zasebni gozdovi, državni gozdovi). Meje GGE so, glede na prejšnje ureditveno obdobje, ostale nespremenjene.

Pri obnovi načrta je bilo potrebno zavoljo usklajevanja mej ureditvenih enot in povečanja preglednosti spremeniti nekatere meje odsekov. Pregled preoblikovanih odsekov je prikazan v prilogi načrta, poglavje 12.4. Kjer je prišlo do krčitev, so se površine odsekov zmanjšale, zaradi novo zajetih parcel pa povečale.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Usmerjanje gospodarjenja z gozdovi v GGE Osankarica je v pristojnosti Zavoda za gozdove Slovenije, območne enote Maribor, krajevnih enot Slovenska Bistrica in Haloze. Do leta 2024 sta območje GGE pokrivala dva revirja – Slovenska Bistrica in Polskava, v pristojnosti krajevne enote Slovenska Bistrica. Meje revirjev so se s 1. 1. 2024 spremenile, tako je sedaj GGE razdeljena na štiri revirje, in sicer Cigonca, Šmartno, Frajhajm in Savinjsko. Slednji je v pristojnosti KE Haloze. Od naštetih je le revir Cigonca v celoti znotraj GGE Slovenska Bistrica, ostali trije pa delno. Upravljalec za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti je družba Slovenski državni gozdovi, d.o.o. (SiDG).

Preglednica 15: Organiziranost javne gozdarske službe v GGE

KE	Revir	Občina	Šifra k. o.	k. o.	Površina k. o. v GGE	Površina gozda k. o. v GGE
Slovenska Bistrica	Cigonca	Poljčane	777	Modraže	326,78	138,13
			778	Brezje pri Poljčanah	462,51	181,13
			779	Pekel	409,44	177,81
			780	Stanovsko	351,03	139,95
			781	Lušečka vas	204,25	68,01
		Slovenska Bistrica	765	Vrhole pri Konjicah	1.030,99	523,93
			766	Cigonca	1.072,76	609,97
			767	Žabljek	584,63	251,40
			768	Hošnica	570,94	251,92
			769	Laporje	381,86	106,58
			770	Vrhole pri Laporju	593,84	221,79
		revir skupaj			5.989,03	2.670,62
	Frajhajm	Slovenska Bistrica	740	Ogljenšak	264,66	96,54
			741	Bukovec	219,88	87,25
			742	Zgornja Polskava	452,01	69,37
			743	Gabrnik	195,79	54,09
			744	Ritoznaj	211,28	57,03
			747	Pokoše	458,62	256,31
			748	Spodnja Polskava	1.271,74	166,51
			751	Črešnjevec	1.016,05	266,92
			752	Spodnja Nova vas	371,82	118,08
			771	Pretrež	448,43	217,08
		revir skupaj			4.910,28	1.389,18
	Šmartno	Slovenska Bistrica	746	Šentovec	399,90	96,20
			753	Slovenska Bistrica	745,80	38,10
			755	Spodnja Ložnica	307,80	115,89
		revir skupaj			1.453,50	250,19
Haloze	Savinjsko	Slovenska Bistrica	750	Vrhloga	941,81	154,16
			2661	Gaj	330,26	38,08
		Makole	772	Štatenberg	667,08	276,05
			773	Pečke	487,34	174,08
			774	Stopno	346,87	157,42
		revir skupaj			1.272,07	192,24

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Funkcije gozda so določene z ZG (1993 in nasl.) in podrobneje opredeljene v Pravilniku o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in 2020). Tehnična navodila za kartiranje funkcij gozdov so vključena v Navodila za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2023). Osnova za vrednotenje funkcij gozdov v GGE so še Gozdnogospodarski načrt GGO Maribor 2021–2030 (2023), Naravovarstvene smernice za Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Slovenska Bistrica (2025) (vključeni so objekti naravne dediščine, ki se nahajajo v gozdnem prostoru), Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje letnih programov dela obveznih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda z vidika varstva kulturne dediščine (2017), Register nepremične kulturne dediščine (vključeni so objekti kulturne dediščine, ki se nahajajo v gozdnem prostoru), Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Slovenska Bistrica (2024), Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov in za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o sprejemljivosti gradnje z vidika upravljanja z vodami (2025) ter terenski opisi.

Da bi gozdovi lahko izpolnjevali različne zahteve uporabnikov prostora, so bile pri izdelavi GGN, poleg ovrednotenja funkcij gozdov, ugotovljena še nasprotja med različnimi rabami prostora ter nakazane smernice za rabo gozdov.

GGE daje pokrajinsko ekološki pečat gričevnat svet Dravinjski goric in Bistriškega Pohorja, med katerima je ravninski svet Dravskega polja. V ravninskem delu GGE se na območju Rački ribniki-Požeg ter na širšem območju Pragerskega prepletajo ostanki gozdov s travniki, njivami, ohranjenimi mejicami in osamelci. Ohranjena sta tudi dva večja kompleksa gozdov - nižinski hrastovi gozdovi na Cigonci, in ilirsko hrastovo-belogabrovi gozdovi na Veleniku. Območje vinorodnega Pohorja je pomembno kot ekološki koridor v smeri vzhod–zahod in v povezovanju alpskega in panonskega biogeografskega območja (smer Dravsko polje–Pohorje). Gozdnatost v GGE je 33,8 %.

Ekološke funkcije so poudarjene na 3.665,53 ha (površina vseh ekoloških funkcij poudarjenih na 1. in 2. stopnji). Poudarjene so v gozdovih na ravninskem delu GGE in na območju vinorodnih obronkov Pohorja.

Varovalna funkcija je poudarjena predvsem v gozdovih na erodibilni ali plazljivi matični podlagi, to je na območju Ritoznoja, Ogljenšaka in Mišaka, ter v gozdovih v kmetijski krajini na območju Pragerskega in Gaja, ter na rastiščih logov vrbe in črne jelše. Hidrološka funkcija je poudarjena na severnem delu GGE, to je na širšem vodozbirnem območju. Linijsko je hidrološka funkcija poudarjena ob reki Dravinji ter ob manjših potokih. Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti je poudarjena na območju naravnih vrednot, zavarovanih območij, gozdnega rezervata, ekocelic, ter na ravninskem delu GGE na območju manjših gozdnih fragmentov. Deloma se vsa ta območja prekrivajo z območjem Natura 2000 ter EPO. Klimatska funkcija je poudarjena v okolici večjih središč in kmetijskih površin, predvsem pa v gozdovih v okolici Slovenske Bistrice, Vrhol pri Slovenskih Konjicah, Prepuža ter Devine.

Socialne funkcije so poudarjene na površini 1.509,18 ha (površina vseh socialnih funkcij poudarjenih na 1. in 2. stopnji). Higiensko zdravstvena funkcija je poudarjena v zaledju gozdov Slovenske Bistrice, Zgornje in Spodnje Polskave, Leskovca, Črešnjevca in Poljčan. Funkcija varovanja naravnih vrednot je poudarjena v naravnem in gozdnem rezervatu Cigonca - Spodnji log, na zavarovanih območjih in na območjih naravnih vrednot. Rekreatijska funkcija je poudarjena v gozdovih ob akumulacijskem jezeru Požeg ter v gozdovih zahodno od Slovenske Bistrice. Turistična funkcija je poudarjena v gozdovih v zaledju dvorca Štatenberg ter ribnikov v Videžu in Žabljeku.

Proizvodne funkcije so poudarjene na površini 5.085,29 ha. V GGE je 5.020,48 ha oz. 98,3 % lesnoproizvodnih gozdov, kjer je možno trajno sekati nad 5 m³ lesne mase na hektar. V teh gozdovih je lesnoproizvodna funkcija poudarjena na prvi stopnji.

Gozdovi so prepuščeni naravnemu razvoju v gozdnem rezervatu Cigonca - Spodnji log na površini 20,78 ha (površina GR po Uredbi o varovalnih gozdovih ... iz leta 2020 znaša 20,81 ha) ter v ekocelicah na površini 3,71 ha.

Funkcije gozdov so ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti:

- 1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom,
- 2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdom,
- 3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom.

Spodnja preglednica prikazuje površine gozdnega prostora (brez prekrivanja) s poudarjenimi funkcijami.

Preglednica 16/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost	ha	%	% g. prost	ha	%	% g. prost	
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	57,75	1,1	1,1	197,90	3,8	3,8	4.972,28	95,1	95,1	5.227,93
Hidrološka funkcija	0,00	0,0	0,0	1.315,25	25,2	25,2	3.912,68	74,8	74,8	5.227,93
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	568,39	10,9	10,9	2.079,48	39,8	39,8	2.580,06	49,4	49,4	5.227,93
Klimatska funkcija	634,66	12,1	12,1	746,02	14,3	14,3	3.847,25	73,6	73,6	5.227,93
Zaščitna funkcija	0,00	-	0,0	0,00	-	0,0				0,00
Higiensko-zdravstvena funkcija	116,03	2,2	2,2	746,99	14,3	14,3	4.364,91	83,5	83,5	5.227,93
Obrambna funkcija	28,85	94,6	0,6	1,66	5,4	0,0				30,51
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	70,13	1,3	1,3	5.156,77	98,7	98,6	5.226,90
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	139,60	2,7	2,7	5.087,30	97,3	97,3	5.226,90
Funkcija varovanja naravnih vrednot	345,20	55,4	6,6	277,73	44,6	5,3				622,93
Funkcija varovanja kulturne dediščine	62,58	67,2	1,2	30,58	32,8	0,6				93,16
Poučna funkcija	25,45	0,5	0,5	0,00	0,0	0,0	5.201,45	99,5	99,5	5.226,90
Raziskovalna funkcija	20,78	100,0	0,4							20,78
Estetska funkcija	141,67	77,9	2,7	40,26	22,1	0,8				181,93
Lesnoproizvodna funkcija	5.020,48	98,7	96,0	1,09	0,0	0,0	63,72	1,3	1,2	5.085,29
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	17,32	4,9	0,3	336,56	95,1	6,4				353,88
Lovnogospodarska funkcija	0,00	-	0,0	0,00	-	0,0				0,00

Opomba: Obarvana so polja, kjer se po pravilniku ne določa stopnja poudarjenosti; površina gozda z lesnoproizvodno funkcijo je enaka površini gozda, kjer je načrtovan posek. Površin brez gospodarjenja (GR, ekocelice) je 24,49 ha.

Skupna površina ekoloških in socialnih funkcij 1. stopnje poudarjenosti: 1.790,30 ha,

skupna površina ekoloških in socialnih funkcij 2. stopnje poudarjenosti: 3.384,41 ha.

Vrednotenje funkcij gozdov je bilo izdelano za celoten gozdni prostor, to je za gozdove in negozdna zemljišča, ki so ekološko, oziroma funkcionalno vezane na gozd (ZG, 3. člen). Funkcije so ovrednotene in prikazane po funkcijskih plasteh. Površina gozdnega prostora v GGE je 5.227,93 ha.

Na isti površini se lahko prekrivajo funkcije z različnimi stopnjami poudarjenosti. Na teh območjih vloge vplivajo na način gospodarjenja.

Funkcije, ki se v gozdovih pojavljajo ploskovno, so navedene v prilogi načrta E4 - Opisi gozdov kot »Funkcije v odseku«. Osnovne usmeritve so zapisane kot »Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov«. V »Opombah« pa so navedeni kriteriji za določitev funkcij ter navedeni prisotni točkovni objekti.

Območja EPO in Natura 2000 so bila kriterij pri izločevanju funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Navedena so po odsekih v Obrazcu E 4 - Opisi gozda pod opombami. Prikazana so na karti Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti v merilu 1 : 50 000 (KARTA ŠT. 6.b) v prostorskem delu gozdnogospodarskega načrta - karte.

Objekti manjši kot 0,25 ha so zajeti kot točke; reke, potoki in poti pa kot linije. Točkovne in linijske enote v površinskem pregledu niso zajete, prikazane pa so na karti funkcij gozdov. Poudarjenost hidrološke vloge ob vodotokih se upošteva tam, kjer tečejo reke in potoki skozi

gozd, v širini 100 (ob reki) in 50 m (ob potokih) na vsako stran, ter tam, kjer so struge porasle s pasovi obvodne drevnine.

Usmeritve za zagotavljanje in krepitev socialnih in ekoloških funkcij, ki so poudarjene na prvi ali drugi stopnji, so podrobno opredeljene v poglavju 6.

Karta funkcij gozdov (KARTA ŠT. 7) v merilu 1 : 25.000 je izdelana kot interaktivna karta funkcij gozdov v PDF obliki ter prikazana na [pregledovalniku](#) Zavoda za gozdove Slovenije, pod zavihkom funkcije gozdov.

2.1 Ekološke funkcije

1. stopnja poudarjenosti na površini 1.099,92 ha.

2. stopnja poudarjenosti na površini 2.565,61 ha.

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

1. stopnja poudarjenosti na površini 57,75 ha.

Gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z nakloni nad 25°, to je na območju Ritoznoja, Ogljenšaka, Mišaka in Brezja pri Poljčanah.

2. stopnja poudarjenosti na površini 197,90 ha.

Gozdovi v kmetijski krajini na območju Pragerskega in Gaja ter gozdovi na rastiščih vrbovih in jelševih logov (GHT vrbovje s topolom in GHT nižinsko črnojelševje), kjer so območja redkih poplav.

Hidrološka funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 1.315,25 ha.

Gozdovi na širšem vodozbirnem območju (območja 3. varstvene cone po predpisih o zaščiti pitne vode).

Linijsko je funkcija poudarjena 50 m na vsako stran vodotokov; to je ob Dravinji v dolžini 7,7 km, ter ob drugih vodotokih 2. reda v gozdnem prostoru, v dolžini 156,9 km.

Točkovno je funkcija poudarjena na območju izvirov Senično in Godečev izvir.

Ogrožena in varstvena območja po predpisih o vodah so prikazana na karti Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah (KARTA ŠT. 7) v prostorskem delu GGN - karte, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

1. stopnja poudarjenosti na površini 568,39 ha.

Gozdovi na območju naravnih vrednot Pečke - potok, Spodnje Poljčane - potok in ribniki, Čadramska vas - potok, Modraže - potok, Strug - potok, Ličenca - potok, Globoko ob Dravinji - potok), zavarovanih območij, gozdnega rezervata, POO Devina, ekocelic, ter gozdovi v kmetijski krajini.

Habitatna drevesa imajo funkcijo poudarjeno točkovno.

2. stopnja poudarjenosti na površini 2.079,48 ha.

Gozdovi na območjih Natura 2000 in EPO ter manjše gozdne površine v kmetijski krajini z gozdnatostjo med 10 in 25 %.

Linijsko je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjena ob vodotokih (v 50-metrskem pasu na vsako stran vodotoka), ki spadajo med naravne vrednote in v coni na območju Natura 2000.

Območja EPO in Natura 2000 se delno prekrivajo.

Preglednica 17: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000

	Ime	Identifikacijska številka/koda	Površina v GGE (ha)	Površina gozd (ha)
EPO	Pohorje	41200	334,58	170,50
	Dravinjska dolina	44100	633,04	18,79
	Devina	45100	1.127,74	537,45
	Ličenca	45200	2.426,53	1.495,16
	Medvedce	45300	1.158,29	307,55
	Rački ribniki - Požeg	45400	221,17	78,79
	Pragersko	47400	103,85	23,02
	Kočno ob Ložnici	47700	111,93	20,39
EPO skupaj			6.117,13	2.651,65
NATURA 2000	POV Dravinjska dolina	SI5000005	525,63	3,16
	POV Črete	SI5000027	366,98	26,12
	POO Kočno ob Ložnici	SI3000025	111,93	20,39
	POO Medvedce	SI3000080	114,17	0,00
	POO Pragersko - marsiljka	SI3000089	67,72	19,25
	POO Velenik	SI3000146	272,57	269,26
	POO Ličenca pri Poljčanah	SI3000214	2.179,97	1.320,73
	POO Rački ribniki - Požeg	SI3000257	30,11	3,48
	POO Pohorje	SI3000270	105,61	52,63
	POO Dravinja s pritoki	SI3000306	187,49	2,37
	POO Devina	SI3000377	5,21	1,50
NATURA 2000 skupaj			3.965,39	1.718,89

Opomba: Navedene so površine brez prekrivanja.

EPO Pohorje

Pohorje se razprostira južno od reke Drave med Dravogradom na zahodu in Mariborom na vzhodu, na jug pa sega do Vitanjskega podolja. Med prostranimi gozdnimi površinami prevladujejo evropsko pomembni bukovi gozdovi na kislih tleh *Luzulo-Fagetum*, v soteskah ob potokih pa mešani listnati gozdovi *Tilio-Acerion*. Na ovršju je večje število visokih barij in ruševja, na slemenih zahodnega Pohorja pa so večje površine travišč tipa vrstno bogati nardetum. Vsi naštetni habitatni tipi so za ohranitev biodiverzitete izrednega pomena. Travišča in barjanske površine so nahajališče mnogih ogroženih rastlinskih vrst: arnika, brkata zvončica, panonski svišč, navadni kukovičnik, belkaste ročice, okroglolistna rosika, dlakava mahovnica, navadna rožmarinka, rjasti sleč, nepravi sršaj, več endemnih vrst šotnega mahu idr. Ohranjeni avtohtoni bukovi gozdovi in drugi listnati gozdovi vzhodnega dela Pohorja so habitat ogroženih in mednarodno varovanih vrst hroščev alpskega in bukovega kozlička ter rogača, ki se pojavlja predvsem v nižjih toploljubnih delih. Strme doline potokov so pomembne habitatni tip listnatih gozdov ob potokih, z večjim deležem velikega jesena so pomembni tudi kot habitat ogroženih vrst metuljev, predvsem črnega apolona in gozdnega postavneža. V ohranjenih naravnih strugah potokov živi rak koščak. Značilnost ovršja Pohorja so številna barja in močvirja z ruševjem, ki so evropsko pomembni habitatni tip in hkrati habitat številnih ogroženih in mednarodno varovanih vrst. Med temi izstopajo dvoživke hribski urh, alpski in veliki pupek ter kačji pastirji barjanska deva, barjanski lesketnik, barjanski spreletavec, črni kamenjak, povirni studenčar in barjanski škratec. Gorski gozdovi so habitat številnih redkih in ogroženih ptic, zlasti ruševca, divjega petelina, gozdnega jereba, malega skovika, koconogega čuka, triprstega detla, goloba duplarja in povodnega kosa. Sakralni objekti v Ribnici na Pohorju, Lovrencu na Pohorju ter na Hočkem Pohorju so s svojo okolico pomemben habitat netopirjev malega podkovnjaka in vejicatega netopirja.

EPO Dravinjska dolina

Reka Dravinja je eden redkih nižinskih vodotokov severovzhodne Slovenije, z na večjem delu ohranjeno naravno strugo in obrečno zarastjo. Je edini, v dokajšnjem delu nereguliran nižinski pritok reke Drave, ki ga poudarjata mednarodno varovana habitatna tipa vodotoka v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez *Ranunculion fluitantis* in *Callitriche-Batrachion*

ter reke z muljastimi obrežji z vegetacijo zvez *Chenopodium rubri* p.p. in *Bidention* p.p. Ohranjena rečna dinamika omogoča obstoj pestrih hidromorfoloških struktur. Poplavno območje prekrivajo ekstenzivni travniki različnih tipov, ki z mejicami, drevesnimi osamelci, vrbami glavačami, zaraščenimi mrtvimi rokavi, okljuki in depresijami ter močvirji tvorijo tipično kulturno krajino območja. Nekateri pritoki so pomemben habitat koščaka. Nižinski ekstenzivno gojeni travniki z zdravilno strašnico in nižinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem so območja izjemnega pomena za redke in ogrožene vrste metuljev mednarodnega pomena, močvirskega cekinčka, temnega mravljiščarja, strašničinega mravljiščarja, ter kačjih pastirjev, ki jih je na območju več kot 20 vrst. Med temi se pojavljajo mednarodno varovane vrste: kačji potočnik, koščični škratec, redkeje veliki studenčar. Mejice in avtohtona obrežna zarast ter ohranjeni gozdni otoki so habitat rogača. Zaradi naravne ohranjenosti predstavlja reka življenjski prostor mnogim avtohtonim vrstam rib. Dravinjska dolina predstavlja življenjski prostor redkim in ogroženim vrstam ptic. Ob Dravinji in prtokih je pogost vodomec, na travnikih pa bela štoklja in rjavi srakoper. V preteklosti je dolino naseljeval tudi kosec, občasno se pojavlja smrdokavra. Od sesalcev se na območju pojavlja vidra in več vrst netopirjev. Za malega podkovnjaka je območje mednarodnega pomena.

EPO Devina

Zahodni del območja obsega gričevnate vinorodne obronke Pohorja, proti vzhodu pa se po dolini potoka Devina spušča v nižinske predele zahodnega obrobja Dravskega polja. Območje obsega srednji del doline potoka Devine in Šentovskega potoka s pritoki v vzhodnem delu pa vključuje gozdni kompleks Velenik. Območje ima poudarjeno funkcijo ekološkega koridorja in povezovalnega območja med Alpami in Panonsko nižino. Naravovarstveno pomembna sta oba glavna potoka s pritoki in dobro ohranjeno sonaravno grmovno in drevesno zarastjo v ozkih dolinah (grapah), ki sta habitat navadnega koščaka. V spodnjem delu doline Devine so ohranjeni mokrotni travniki z obrežno zarastjo ob strugah. Južna pobočja so izrazito termofilna, v večjem delu pa so spremenjena v vinograde. Pomemben je tudi dobro ohranjen kompleks hrastovo-belogabrovih gozdov Velenik. Na območju so prisotni mednarodno pomembni habitatni tipi kot tudi habitati ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Pojavlja se nekaj sicer v Sloveniji pogostih vrst kukavičevk, med metulji pa velja izpostaviti pojavljanje gozdnega postavneža, črnega apolona in črtastega medvedka.

EPO Ličenca

Območje Ličence s širšim zaledjem, vključujoč Cigonco, označujejo raznovrstni vodni in močvirski habitatni tipi ter pester rastlinski in živalski svet, vezan na vlažne ekstenzivne travnike, ribnike, potoke, nižinske dobove gozdove ter močvirna črna jelševja in nižinske bukove gozdove. Po dolini teče potok Ličenca, ki je ohranjen v naravnem stanju in je eden redkih potokov na robu Dravinjske doline, ki ga niso prizadeli obsežnejši hidromelioracijski in regulacijski posegi. Struga potoka močno meandrija in je morfološko bogato členjena, ozek pas obrežne zarasti je lepo ohranjen. Na močvirnih travnikih v dolini mestoma uspevajo kukavičevke, med katerimi je najštevilčnejša pegasta prstasta kukavica. Izjemno redko se pojavlja tudi sibirski perunika. Na ekstenzivno obdelovanih gojenih travnikih tipa *Arrhenatherion* z zdravilno strašnico, živita evropsko ogrožena metulja temni mravljiščar in strašničin mravljiščar, v dolini se pojavlja tudi močvirski cekinček. Z naravovarstvenega vidika je pomembno tudi pojavljanje travniškega postavneža. Za območje je značilna izjemna pestrost močvirskih in vodnih življenjskih okolij, med katerimi velja posebej izpostaviti ribnike Štatenberšček, Štepihovec in Polšak v dolini desnega pritoka Ličence, vzhodno od Petelinjeka. Ribniki z lepo ohranjenim okoliškim gozdom, zreli jelševi sestoji ob potoku, zaraščajoči močvirni travniki ter majhna povirja v stranskih dolinicah so funkcionalno povezane naravne vrednote, ki skupaj predstavljajo neločljivo celoto z izjemno biotsko raznolikostjo na vrstnem in ekosistemskem nivoju. Ribnike odlikuje zelo bogato obrežno in vodno rastlinje. Izmed plavajočih vodnih vrst prevladujejo dristavci in ogroženi beli lokvanj, v plitvinah in na obrežju pa najdemo sestoje trstičja, rogoza, preslic, šašja in ločja. Izmed ogroženih in razmeroma redkih vrst velja omeniti pojavljanje kolmeža ter osnatega bička. Območje je posebej zanimivo zaradi izjemno bogate odonatne favne, saj je bilo v širši okolici ribnikov v preteklih letih ugotovljenih preko polovice vseh vrst, ki živijo v Sloveniji. Z naravovarstvenega stališča je pomembno pojavljanje kritično ogroženega dristavičnega spreletavca. Pomembne so tudi

populacije ostalih ogroženih vrst, nosne jezerke, pegastega lesketnika, deviškega pastirja, suhljatega škratca, v potoku, ki se vije po dnu doline, pa živi tudi veliki studenčar in potočni škrček. Ob ribnikih in v okoliškem gozdu je bilo priložnostno opaženih preko 30 vrst ptic. Najpogostejše vodne ptice, ki tukaj gnezdijo so mlakarica, mali ponirek, liska, zelenonoga tukalica, rakar. Na preletu sta bila opažena močvirski martinec in bobnarica, izmed prebivalk gozda in obdajajoče kulturne krajine pa velja omeniti še pivko in rumenega strnada ter belo štokljo. Ribniki in okoliški gozd so tudi pomembno bivališče dvoživk, med katerimi so najštevilčnejše zelene žabe, sekulje in navadne krastače, pogosta je tudi zelena rega, v gozdnih lužah pa hribski urh. Izmed plazilcev se v ribnikih in okolici pojavljajo belouška, slepec in martinček. Izmed vodne favne velja izpostaviti še močne populacije ogrožene medicinske pijavke ter podatek o pojavljanju izjemno redkega vodnega pajka. Na območju sklenjenih nižinskih dobovih gozdov, na območju Cigonce, je izolirano rastišče močvirske grebenike. Občasno poplavljeni gozdovi, jarki in depresije v gozdnem prostoru v Cigonci so habitat močvirskega krešiča in hribskega urha. Na območju je ohranjenih tudi nekaj sestojev kisloljubnih bukovih gozdov ter ilirskih hrastovo belogabrovih sestojev, kjer je pogost hrošč rogač.

EPO Medvedce

Zadrževalnik Medvedce, zgrajen na potoku Polskavi, leži sredi intenzivno obdelanih polj; na območju nekdanjih čretvlažnih in močvirnih travnikov z drevesi in grmovjem, ki so se v preteklosti razprostirali po celotnem Dravskem polju. Raznoliki močvirski habitatni tipi, številne rastlinske in živalske vrste, mnoge med njimi redke in ogrožene, tvorijo enega pestrejših življenjskih okolij pri nas. Izjemno naravovarstveno vrednost območju dajejo številne rastlinske vrste, ki uspevajo v vodi ter na plitvih, muljastih obrežjih, npr. vodna zlatica, močvirska ludvigija, navadni skutnik, vodni popnjak in štiriperesna marzilka, redka vodna praprotnica in nekaj rastišč v Sloveniji ter kranjska sita. V manjših mlakah uspevata mesojeda navadna mešinka in razmeroma redka močvirska grebenika. Na nekoliko sušnejših delih se pojavlja zelo redka trava močvirska slanovka, ki je bolj značilna za slana tla ob morju, na površinah, ki pride v stik z vodo le občasno, pa uspeva še ena redkost - pehtranov rman. Belkastim socvetjem rmana delajo družbo še močvirski ušivec in močvirski petoprstnik. Na močvirnih travnikih pomladi množično cvetijo pegaste prstaste kukavice. Poleg širokolistnega rogoza je bil v Medvedcah najden tudi zelo redek Shuttleworthov rogoz. Pestro je tudi živalstvo mokrišča. Med nevretenčarji se pojavlja preko 35 vrst kačjih pastirjev. Naravovarstveno pomembna je največja slovenska populacija močno ogroženega stasitega kamenjaka, med številnimi redkostmi pa omenimo še pojavljanje afriškega minljivca ter kritično ogroženega pasastega kamenjaka. V potoku Polskava in zadrževalniku se pojavljata evropsko pomembni vrsti kačji potočnik in veliki studenčar. Na območju so prisotne tri mednarodno naravovarstveno pomembne vrste metuljev: močvirski cekineček, temni mravljiščar in strašničin mravljiščar. Na območju je najdenih 10 vrst dvoživk, med temi plavček, pisana žaba, zelena krastača, hribski urh in veliki pupek. Poleg številnih beloušk se tukaj pojavljajo tudi živorodne kuščarice, ki pripadajo filogenetsko izjemno zanimivi populaciji, ki je neprecenljivega pomena za svetovno biološko znanost. Zadrževalnik Medvedce je izjemnega pomena tudi za ptice, ki jih je bilo tukaj opaženih že preko 150 vrst. Pred dvigom gladine stalne ojezeritve je tukaj gneznilo preko 30 vrst ptic. Zlasti zanimivo je gnezdenje travniške cipe in kozice, pomembne pa so tudi gnezditvene gostote nekaterih drugih ogroženih vrst ptic, npr. bičje trsnice, kobiličarja, trstnega strnada in mokoža. Črete so eno izmed petih najpomembnejših območij v Sloveniji za tri vrste gnezdil: čapljico, kostanjevko in grahasto tukalico. Prebivalec območja je tudi rjavi srakoper. Od pozne jeseni do zgodnje pomladi se na zadrževalniku zadržuje več tisoč ptic, med njimi tudi redkosti kot so npr. ribji orel, žerjav, žličarka, črna čigra, rjavi, pepelasti in močvirski lunj, veliki klinkač in veliki škurh.

EPO Rački ribniki - Požeg

Območje Račkih ribnikov in akumulacije Požeg leži na robu Dravskega polja, južno od Maribora, med Račami in Spodnjo Polskavo. Obsega s travniki in njivami obdan velik strnjeni kompleks nižinskega gozda dveh varovanih habitatnih tipov - obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka) ter nižinski poplavni hrastovo-belogabrovi gozdovi. Številni ribniki, ki ležijo v gozdu ali na njegovem robu imajo pestro plavajočo in zakoreninjeno

vegetacijo oligotrofnih do mezotrofnih stoječih vod ali evtrofnih stoječih vod. Pester mozaik mokrotnih travnikov in kmetijskih površin, mejic, vlažnih depresij, ribnikov in nižinskega gozda se tukaj zrcali v izredni raznolikosti živega sveta. Zaradi intenzivnega ribogojstva in evtrofikacije je vodna in močvirska vegetacija prizadeta, kljub temu pa raste tukaj precejšnje število ogroženih rastlin. V Velikem ribniku množično uspeva ščitolistna močvirka. Mali ribnik, kjer je bila med drugimi najdena tudi redka mala povodnica, vsako leto prekrijejo rozete vodnega oreška. Pogoste so še mala vodna leča ter prizadeti vrsti potopljeni trožilnata vodna leča in navadna žabja leča. Na dnu izpraznjenih ribnikov se hitro razvijajo značilne pionirske združbe muljastih polojev, z nekaterimi zanimivimi in ogroženimi vrstami, kot so npr. zlatorumena kislica, troprašna jelovka, močvirska ludvigija, polegla lindernija in zelo redka dvomljiva lindernija. V tej družbi uspeva tudi Michelijeva ostrica ter kranjska sita. Intenzivno gospodarjenje z ribniki ter vnos rastlinojedih ribjih vrst močno ogroža vodno praproto štiriperesno marsiljko, ki ima na Štajerskem tri rastišča, vsa pa so zelo ogrožena. Na obrežju Velikega ribnika med širokolistnim rogozom uspeva mehurjasti šaš in obmorska srpica. Zanimiva je favna nevretenčarjev, saj se kljub dokaj intenzivnemu ribogojstvu v trstiščih in zakoreninjeni vodni vegetaciji ohranjajo habitati vodnih žuželk. Pojavljata se dve vrsti vodnih hroščev, veliki kozak in škofova kapa, v preteklosti pa je bil na območju prisoten tudi evropsko varovan in verjetno najbolj ogrožen ovratniški plavač. Bogata je favna kačjih pastirjev. Ob ribnikih je bilo opaženih preko 35 vrst kačjih pastirjev, med katerimi je zanimivo pojavljanje nekaterih močno ogroženih vrst, npr. stasitega kamenjaka in evropsko ogroženega dristavičnega spreletavca ter drugih ogroženih vrst kot sta rjava deva in zgodnji trstičar. Ribniki so pomemben habitat dvoživk, med katerimi je zanimivo pojavljanje hribskega urha. Od rjavih žab v poplavljeni lesni obrežni vegetaciji in trstišču najdemo življenjski prostor plavčki in zelene rege, bolj pogoste pa so navadne krastače in zelene žabe. Rački ribniki in akumulacija Požeg so zelo zanimivi z ornitološkega vidika. Najpogostejše gnezdilke so mlakarice, mali ponirek, čopasti ponirek, čopasta črnica, zelenonoga tukalica, črna liska in močvirska trstnica, občasno gnezdiyo tukaj tudi mala tukalica, rakar in bičja trstnica. V ribnikih se pogosto zadržuje bela štokrlja, ki gnezdi po okoliških vaseh, redkeje pa plaha črna štokrlja. V obdobju jesenske in spomladanske selitve se tukaj ustavljajo množice vodnih ptic, med katerimi so poleg mlakarice pogosti še krehelj, reglja, sivka, siva čaplja, velika bela čaplja, rečni galeb in veliki kormoran. Redkeje se pojavlja mala bela čaplja, kvakač in rjava čaplja ter pobrežniki, npr. pikasti martinec, močvirski martinec, mali martinec in mali deževnik. Od ujed se na preletu pogosto opaža ribjega orla in rjavega lunja.

EPO Pragersko

Južno od naselja Pragersko predstavljajo umetne vodne površine, aktivni in opuščeni glinokopi z muljastimi plitvinami na kisli nepropustni podlagi, habitat redki in ogroženi vodni praproti, štiriperesni marzilki. V Spodnjem Gaju pri Pragerskem je severno od ceste Pragersko–Ptuj nekaj opuščenih glinokopov, ki so zaliti z vodo in bogato zaraščeni z grmovjem in močvirskim rastlinjem. Glinokopne jame so zelo razgibane in zlasti ob obrežju je dovolj plitvih predelov na katerih bogato uspeva trstičje in vrbovje, ki se ponekod zajeda globoko proti sredini vodne površine. Vodna vegetacije je zelo bogata, vendar vrstno revna. Prevladuje rogolist. Iz naravovarstvenega vidika je najpomembnejše pojavljanje nekaterih ogroženih vrst kačjih pastirjev. V nacionalnem merilu je pomembna močna populacija ogrožene nosne jezerke, zelo zanimivo in pomembno pa je tudi pojavljanje črnega ploščca in suhljatega škratca, katerega populacija pa je vedno manjša in močno ogrožena. Pestra je favna ptic, med katerimi je zabeleženo gnezdenje močno ogrožene čapljice, v večjem številu gnezdiyo čopasti ponirki, čopaste črnice in liske. Južno od Pragerskega je še nekaj opuščenih, poplavljenih glinokopov, ki predstavljajo sekundarni vodni biotop številnimi vodnimi in obvodnimi rastlinskimi in živalskimi vrstami. Na območju je nahajališče štiriperesne marzilke. Vodne površine pa predstavljajo tudi habitat manjše populacije kačjega potočnika. So tudi preletna postaja ptic, nekatere so tu stalnice in gnezdiyo, npr. čopasti ponirek, čopasta črnica in črna liska.

EPO Kočno ob Ložnici

V naselju Kočno pri Ložnici v vaški cerkvi prebiva kolonija netopirjev malega podkovnjaka, ki imajo v okoliških ohranjenih hrastovo-belogabrovih gozdovih prehranjevalni habitat.

Preglednica 18/N-SPA: Natura POO in POV območja

Koda	Ime, status	Vrste in habitatni tipi
SI3000025	POO Kočno ob Ložnici	**
SI3000080	POO Medvedce	**
SI3000089	POO Pragersko - marsiljka	**
SI3000146	POO Velenik	<u>Habitatni tipi:</u> (91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>)
SI3000214	POO Ličenca pri Poljčanah	<u>Habitatni tipi:</u> (9110) Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>) (91E0) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)) (91F0) Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (<i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> in <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> ali <i>Fraxinus angustifolia</i>), vzdolž velikih rek (<i>Ulmion minoris</i>) (91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>) <u>Dvoživke:</u> hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) <u>Metulji:</u> črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* <u>Hrošči:</u> močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>) rogač (<i>Lucanus cervus</i>) <u>Kačji pastirji:</u> veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)
SI3000257	POO Rački ribniki - Požeg	<u>Habitatni tipi:</u> (91E0) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)) <u>Netopirji:</u> mulasti netopir ali širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>) <u>Metulji:</u> črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* <u>Rastlina (travovci):</u> kranjska sita (<i>Eleocharis carniolica</i>)
SI3000270	POO Pohorje	<u>Raki:</u> navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* <u>Dvoživke:</u> hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) <u>Metulji:</u> črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)* gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>) <u>Hrošči:</u> alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)*
SI3000306	POO Dravinja s pritoki	<u>Raki:</u> navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)* <u>Hrošči:</u> rogač (<i>Lucanus cervus</i>)
SI3000377	POO Devina	<u>Raki:</u> navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)*
SI5000005	POV Dravinska dolina	**
SI5000027	POV Črete	<u>Ptice:</u> črni škarnik (<i>Milvus migrans</i>) belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)

Opomba: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste in HT; z ** pa Natura 2000 vrste ali habitatni tipi, ki niso vezani na gozdni prostor.

Preglednica 19/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
(91L0) Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>Erythronio-Carpinion</i>)	SI3000146 Velenik Cona CGP Velenik	Semkaj štejemo tako nižinske poplavne hrastovo-belogabrove gozdove kot tudi hrastovo-belogabrove gozdove gričevnatega sveta. Prvi rastejo v nižinah na občasno poplavljenih rastiščih, nivo podtalne vode je visok. Med drevesnimi vrstami najdemo dob, beli gaber in črno jelšo. Zaradi melioracij, urbanizacije, krčitve za kmetijske namene in drobljenja so zelo ogroženi. Drugi se pojavljajo na gričevjih na bolj suhih tleh, ravno tako pa jih gradita beli gaber in ena vrsta hrasta, v tem primeru graden. Tudi ti so že v veliki meri spremenjeni (npr. izkrceni za kmetijsko rabo).	120 ha	120 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
	SI3000214 Ličenca pri Poljčanah Cona CGP Ličenca		98 ha	96 ha	
(9110) Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	SI3000214 Ličenca pri Poljčanah Cona CGP Ličenca	Kisloljubni bukovi gozdovi uspevajo na nekarbonatni, kisli podlagi od nižin do gozdne meje. Pogosto jih najdemo na prisojnih pobočjih. V vseh slojih vegetacije najdemo značilnice za kislno podlago: v drevesnem je to pravi kostanj, v grmovnem čistilna krhljka, v zeliščnem pa borovnica in orlova praprota. Grmovni in zeliščni sloj sta praviloma slabše razvita. Habitatni tip se pojavlja po vsej Sloveniji, pogostejši pa je na vzhodu. Zlasti v preteklosti so ga ogrožali steljarjenje, spreminjanje v smrekove gozdove, prekomerna sečnja in panjevsko gospodarjenje.	143 ha	84 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
(91E0) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (<i>Alnus glutinosa</i> in <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)) *	SI3000214 Ličenca pri Poljčanah Cona CGP Ličenca - HT91E0, krešič, studenčar	Združbe mehkolesne loke se razvijajo pod neposrednim vplivom vodotoka, tik nad njegovim srednjim vodostajem, in so pogosto poplavljenе. Tla so nerazvita, pogosto peščena. Glavne drevesne vrste so različne vrbe, siva in črna jelša ter veliki jesen. Habitatni tip je pomemben življenjski prostor za nekatere Natura 2000 vrste živali. V Sloveniji se pojavlja ob večjih rekah, zlasti tam, kjer je naravna dinamika reke še ohranjena. Ogrožajo ga hidroregulacije, gradnje jezov, pozidava in košnja do struge reke.	26 ha	19 ha	U2** slabo stanje ohranjenosti
	SI3000257 Rački ribniki - Požeg Cona CGP Rački ribniki - Požeg		53 ha	3 ha	
(91F0) Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (<i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> in <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> ali <i>Fraxinus angustifolia</i>), vzdolž velikih rek (<i>Ulmion minoris</i>)	SI3000214 Ličenca pri Poljčanah Podcona HT91F0 Ličenca	To so tipični nižinski obrečni gozdovi, ki sledijo združbi bele vrbe, vendar rastejo na tleh, kjer je nivo podtalnice nižji. Pojavljajo se ob večjih rekah. Tla so nerazvita (rečni nanosi) in poplavljenā le ob visokih vodah. Drevesne vrste zastopajo zlasti dob, dolgocepljati in poljski brest, veliki in ostroplodni javor. Zaradi raznovrstnih vplivov se je pri nas ohranilo le malo sestojev trdolesne loke (ob Muri in Dravi). Ogrožajo jih hidroregulacije, urbanizacija, izsekovanje, na bolj sušnih predelih rastišča pa tudi širjenje robinije.	173 ha	173 ha	U2** slabo stanje ohranjenosti

Opomba: Z * so označeni prednostni kvalifikacijski HT; VIR: ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 17. členu Direktive o habitatih (** na celotnem območju celinske biogeografske regije).

Preglednica 20/KV: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	SI3000214 Ličenca pri Poljčanah Cona CGP Ličenca	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	2.728 ha	2.182 ha	Ugodno stanje ohranjenosti****
	SI3000270 Pohorje Cona CGP Pohorje		27.569 ha	106 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)*	SI3000214 Ličenca pri Poljčanah Cona CGP Ličenca	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	575 ha	453 ha	FV** ugodno stanje ohranjenosti
	SI3000257 Rački ribniki - Požeg Cona CGP Rački ribniki - Požeg		87 ha	8 ha	
	SI3000270 Pohorje Cona CGP Pohorje		3.606 ha	43 ha	
močvirski krešič (<i>Carabus variolosus</i>)	SI3000214 Ličenca pri Poljčanah Cona CGP Ličenca - HT91E0, krešič, studenčar	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	933 ha	731 ha	Ugodno stanje ohranjenosti*****
veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)	SI3000214 Ličenca pri Poljčanah Cona Ličenca - HT91E0, krešič, studenčar	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	1.570 ha	1.318 ha	FV** ugodno stanje ohranjenosti
rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	SI3000214 Ličenca pri Poljčanah Cona CGP Ličenca	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	1.542 ha	1.327 ha	FV** ugodno stanje ohranjenosti
	SI3000306 Dravinja s pritoki Cona koščaka - potoki		77 ha	23 ha	
mulasti netopir ali širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	SI3000257 Rački ribniki - Požeg Cona CGP Rački ribniki - Požeg	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	518 ha	6 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
kranjska sita (<i>Eleocharis carniolica</i>)	SI3000257 Rački ribniki - Požeg Cona CGP Rački ribniki - Požeg	Glej opis v besedilu pod preglednico	607 ha	31 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
navadni koščak (<i>Austroptotomobius torrentium</i>)*	SI3000270 Pohorje Cona koščaka - potoki	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	426 ha	6 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
	SI3000306 Dravinja s pritoki Cona koščaka - potoki		12 ha	3 ha	
	SI3000377 Devina Cona koščaka - potoki		11 ha	5 ha	

Vrsta	Cona/Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone znotraj POO/POV	Velikost cone znotraj GGE	Ocena stanja na območju
gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>)	SI3000270 Pohorje Cona CGP Pohorje	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	27.569 ha	106 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)*	SI3000270 Pohorje Cona CGP Pohorje	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	3.389 ha	15 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	SI3000270 Pohorje Cona CGP Pohorje	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	27.569 ha	106 ha	U1** nezadostno stanje ohranjenosti
črni škarnik (<i>Milvus migrans</i>)	SI5000027 Črete Cona Črete	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	1.445 ha	367 ha	S*** stabilen trend na območju POV Črete (ugodno stanje)
belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	SI5000027 Črete Cona Črete	Glej poglavje 1.1.8 Živalski svet	1.445 ha	367 ha	UNK*** neznani trend na območju POV Črete (neugodno stanje specifičnih lastnosti, struktur, procesov habitata)

Opomba: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste; ** na celotnem območju celinske biogeografske regije (habitatna direktiva). VIR: ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 17. členu Direktive o habitatih (** na celotnem območju celinske biogeografske regije), ZRSVN poročilo iz leta 2019 po 12. členu Direktive o pticah 2019, Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic na območjih Natura 2000 v letu 2020 in sinteza monitoringa 2019- 2020 (***), hribski urh (*Bombina variegata*) v območju Natura 2000 Ličenca pri Poljčanah (SI3000214) - končno poročilo (****), Območje Ličenca pri Poljčanah (SI3000214) močvirski krešič (*Carabus variolosus*) - končno poročilo (*****).

Kranjska sita (*Eleocharis carniolica*) je 5–30 cm visoka šopasto razrasla trajnica. Njeni klaski so vretenaste oblike, dolgi 3–13 mm. Raste na vlažnih in močvirnih travnikih, na vlažnih mestih v gozdovih ter na občasno poplavljenih predelih na peščenih, ilovnatih ali glinenih podlagi na obrežju rek, ribnikov, akumulacij ter v opuščenih glinokopih. Po izgledu je zelo podobna pogostejši jajčasti siti, zato je morda ponekod spregledana. Kranjska sita je bila kot vrsta prvič opisana s klasičnega nahajališča pri Postojni, sicer pa uspeva raztreseno po Sloveniji. Njene populacije so večinoma maloštevilne in nestabilne, saj gre za pionirsko rastlino razgaljenih tal. Ogrožajo jo zaraščanje opuščenih glinokopov in ribnikov, intenzivno ribogojstvo, izsuševanje primernih habitatov in urbanizacija.

Znotraj območij Natura 2000 so bile izločene naslednje upravljavske cone:

- CGP Velenik,
- CGP Pohorje,
- CGP Ličenca,
- podcona HT91F0 Ličenca,
- cona Ličenca - HT91E0, krešič, studenčar,
- CGP Rački ribniki - Požeg,
- cona Črete,
- cona koščaka - potoki.

Površine upravljaljskih con so navedene v nadaljevanju.

Konkretne in podrobnejše usmeritve za gospodarjenje z gozdovi v upravljaljskih conah so navedene v poglavju 6.2.2.

CGP Velenik

Površina v GGE: 272,57 ha (od tega gozdni prostor 269,32 ha).

Habitatni tipi: (91L0) Ilirski hrastovo belogabrovi gozdovi (*Erythronio-Carpinion*).

Opis cone: Usmeritve v tej coni so vezane predvsem na ohranjanje in obnovo naravnega stanja gozdov, ki so večinoma ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi. V upravljaljsko cono je zajeto posebno ohranitveno območje Nature 2000 SI3000146 Velenik.

CGP Pohorje

Površina v GGE: 105,61 ha (od tega gozdni prostor 53,26 ha).

Vrste: hribski urh (*Bombina variegata*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*)*, gozdni postavnež (*Euphydryas maturna*), veliki pupek (*Triturus carnifex*), alpski kozliček (*Rosalia alpina*)*.

Opis cone: Glavni poudarki usmeritev v tej coni so vezani predvsem na ohranjanju in obnovi naravnega stanja gozdov predvsem ob vodnih telesih, vzdrževanju gozdnega roba s prilagojeno vrstno sestavo in gozdov s primesjo velikega jesena v sestojih in prilagojeno rabo gozdov za vrsto alpski kozliček.

CGP Ličenca

Površina v GGE: 2.011,21 ha (od tega gozdni prostor 1.169,54 ha).

Habitatni tipi: (91L0) Ilirski hrastovo belogabrovi gozdovi (*Erythronio-Carpinion*), (9110) Bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*).

Vrste: hribski urh (*Bombina variegata*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*)*, rogač (*Lucanus cervus*).

Opis cone: Glavni poudarki usmeritev v tej coni so vezani predvsem na ohranjanju in obnovi naravnega stanja gozdov predvsem ob vodnih telesih, vzdrževanju gozdnega roba s prilagojeno vrstno sestavo in zadostni količini habitatnih dreves.

Podcona HT91F0 Ličenca

Površina: 210,18 ha.

Habitatni tipi: HT91F0 Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi (*Quercus robur*, *Ulmus laevis* in *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ali *Fraxinus angustifolia*), vzdolž velikih rek (*Ulmenion minoris*)).

Opis cone: Podcona se nahaja na območju Cigonce, kjer se nahaja večina obrečnih hrastovo-jesenovo-brestovih gozdov na območju POO Ličenca, ki so izrazito v slabem ohranitvenem stanju.

Cona Ličenca - HT91E0, krešič, studenčar

Površina: 187,96 ha.

Habitatni tipi: HT91E0* Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka) (*Alnus glutinosa* in *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)),

Vrste: močvirski krešič (*Carabus variolosus*), veliki studenčar (*Cordulegaster heros*).

Opis cone: Cona se nahaja na območjih Ličence. Obrečna gozdna krajina združuje preplet gozdnih združb, med katerimi po obsegu izstopajo gozdovi, ki jih gradijo jelše in vrbe (mehkolesna loka). Območje je pomembno za ohranjanje habitatnih tipov in vrst, ki potrebujejo ohranjene vodotoke.

CGP Rački ribniki - Požeg

Površina v GGE: 30,10 ha (od tega gozdni prostor 4,71 ha).

Habitatni tipi: (91E0) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (*Alnus glutinosa* in *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)).

Vrste: mulasti netopir ali širokouhi netopir (*Barbastella barbastellus*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*)*, kranjska sita (*Eleocharis carniolica*).

Opis cone: Glavni poudarki usmeritev v tej coni so vezani predvsem na ohranjanju in obnovi naravnega stanja gozdov in zahtevah kvalifikacijskih vrst (gozdni rob, habitatna drevesa).

CGP Črete

Površina v GGE: 366,98 ha (od tega gozdni prostor 27,33 ha).

Vrste: belorepec (*Haliaeetus albicilla*), črni škarnik (*Milvus nigrans*).

Opis cone: Cona obsega gozdove na območju Račkih ribnikov in Medvedc. Znotraj cone želimo ohranjati predvsem gnezdišča orla belorepca in črnega škarnika z mirnimi conami. V upravljavsko cono so zajeta naslednja območja Nature 2000: SI5000027 Črete.

Cona koščaka - potoki

Površina: 7,45 ha.

Vrste: navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*)*.

Opis cone: Cona obsega vodotoke ter pas vegetacije ob njih. Znotraj cone želimo ohranjati naravne značilnosti struge, obrežno strukturo brežin, potek struge, obrežno vegetacijo in zamočvirjene gozdne površine. V upravljavsko cono so zajeta naslednja posebna ohranitvena območja Nature 2000: SI3000270 Pohorje, SI3000306 Dravinja s pritoki in SI3000377 Devina.

Klimatska funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 634,66 ha.

Gozdovi ali pasovi gozdnega drevja, ki varujejo kmetijske površine pred vetrom, izsuševanjem ali pozebo ter gozdovi v kmetijski krajini, kjer je delež gozda manjši kot 10 % ali gozdovi okrog večjih strnjenih naselij (nad 100 ha) v njihovi oddaljenosti 500–1.000 m v krajini. To so gozdovi na območju Črešnjevca, Sestrž, Slovenske Bistrice, Devine, Zafošta, Vrhov pri Slovenskih Konjicah in Bukovca.

Gozdovi v neposredni bližini Videških ribnikov in dvorca Štatenberg, ki varujejo rekreacijske in turistične objekte pred škodljivimi učinki vetra in mraza.

2. stopnja poudarjenosti na površini 746,02 ha.

Gozdovi okrog strnjenih naselij velikosti 10–100 ha v njihovi oddaljenosti 100–500 m v krajini, kjer je gozda manj kot 25 %. To so gozdovi v zaledju Poljčan, Črešnjevca, Bukovca ter Spodnje in Zgornje Polskave.

2.2 Socialne funkcije

1. stopnja poudarjenosti na površini 690,38 ha.

2. stopnja poudarjenosti na površini 818,80 ha.

Higiensko - zdravstvena funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površin 116,03 ha.

Gozdovi v bližini večjih strnjenih naselij (nad 100 ha) v njihovi oddaljenosti do 1 km ter gozdovi okrog mest z več kot 5.000 prebivalci. To so gozdovi v neposredni bližini Slovenske Bistrice.

2. stopnja poudarjenosti na površin 746,99 ha.

Gozdovi v bližini večjih strnjenih naselij (10–100 ha) na razdalji do 3 km ter gozdovi okoli manjših strnjenih naselij (10–100 ha) na razdalji do 1 km. To so gozdovi v zaledu Zgornje in Spodnje Polskave, Leskovca, Črešnjevca in Poljčan.

Obrambna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površin 28,85 ha.

Gozdovi na območju obrambnih objektov na Veleniku (strelisce), v Črešnjevcu (deponija) in Slovenski Bistrici (poligon).

2. stopnja poudarjenosti na površin 1,66 ha.

Gozdovi na območju doma veteranov v Brinju.

Rekreacijska funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 70,13 ha.

Gozdovi ob akumulacijskem jezeru Požeg ter v gozdovih Zafosta.

Linjsko je poudarjena na območju planinske poti od Poljčan do Štatenberga, ki vodi skozi gozd v dolžini 2.646 m.

Turistična funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 139,60 ha.

Gozdovi v zaledju dvorca Štatenberg ter ribnikov v Videžu in Žabljeku.

Linjsko je poudarjena na območju naravoslovne učne poti Bistriški vintgar v dolžini 45 m in naravoslovne učne poti Močeradova pot v dolžini 561 m.

Poučna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površin 25,45 ha.

Gozdovi v okolici ribnikov Štatenberg in dvorca Štatenberg.

Linjsko je funkcija poudarjena na območju naravoslovne učne poti Bistriški vintgar v dolžini 45 m in naravoslovne učne poti Močeradove poti v dolžini 561 m.

Raziskovalna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površin 20,78 ha.

Gozd na območju gozdnega rezervata Cigonca - Spodnji log (odsek 43 E).

Funkcija varovanja naravnih vrednot

1. stopnja poudarjenosti na površini 345,20 ha.

Gozdovi na zavarovanih območjih, to je v gozdnem rezervatu Cigonca - Spodnji log, ter na območjih naravnih vrednot, v katerih se ne gospodari oz. so prepuščeni naravnemu razvoju.

Točkovno imajo poudarjeno funkcijo drevesa - naravne vrednote, ki so v gozdu ali na gozdnem robu.

2. stopnja poudarjenosti na površini 277,73 ha.

Gozdovi na zavarovanih območjih (krajinski park, naravni spomeniki) in na območjih naravnih vrednot državnega in lokalnega pomena, v katerih se gospodari po predpisanih režimih.

Linijsko je funkcija poudarjena ob potokih, ki so opredeljeni kot naravne vrednote (Ličenca, Globoko ob Dravinji, Pečke, Čadramska vas, Modraže, Spodnje Poljčane, Strug).

Zavarovana območja

Preglednica 21: Pregled zavarovanih območij in pripadajočih varstvenih režimov (NR - naravni rezervat, KP - krajinski park, NS - naravni spomenik, SON - spomenik oblikovane narave)

Evid. št.	Ime	Status	Oddelek, odsek	Varstveni režim
277	KP Štatenberg	KP	65C, 65D, 65E, 65F, 66A, 66B, 66C	• Velja režim za ožje zavarovano območje - grad z okoliškim parkom in grajskimi ribniki. • Velja režim za širše zavarovano območje - poljedelske in gozdne površine v okolici in del doline Dravinje in Ložnice.
278	KP Žabljek	KP	38A, 38C, 39E, 40A, 44C, 44D, 44E, 45A, 45B, 45C, 45D, 45E, 45F, 45G, 45H, 45I, 49C, 49D, 49E, 49F	• Velja režim za ožje zavarovano območje - ribniki z obrežnim pasom in dno doline. • Velja režim za širše zavarovano območje - celotno vodozbirno območje parka.
281	Gozdni rezervat Cigonca	NR	41A, 41B, 41C, 41D, 41E, 41F, 41G, 41H, 41I, 41J, 41K, 41L, 41M, 42A, 42B, 42C, 42D, 42E, 42F, 42G, 42H, 42I, 42J, 42K, 43C, 43E, 43I	• V odseku 43 E velja režim za gozdno naravno dediščino. • Na ostalih površinah znotraj NR se pri gospodarjenju z gozdom upoštevajo konkretni usmeritve podane za NV z ident. št. 1164 V, 7295, 7542 V in 7438.
313	Požeg - zadrževalnik visokih voda	NS	4H	• Velja varstveni režim za Požeg - zadrževalnik visokih voda. • Dovoljeno je obratovanje in vzdrževanje akumulacije v skladu s »Pravilnikom o obratovanju, upravljanju in vzdrževanju akumulacije Požeg«.
314	Glinokopna jezera pri Pragerskem, ribniki	NS	13A, 15A, 15D	• Veljata varstvena režima za zoološko in za botanično naravno dediščino.
459	Park okrog nekdanjega gradu v Vinarju	SON	32F, 32D	• Velja varstveni režim za oblikovano naravno dediščino. • Opomba: za posamezna drevesa je potrebno smiselno upoštevati varstveni režim za dendrološko naravno dediščino.
420	Dob v Cigoncai	NS	41E - točkovno	• Velja varstveni režim za dendrološko naravno dediščino.
427	Dob v Prepužu	NS	35C - točkovno	
431	Zafošnikov dob pri Spodnji Novi vasi	NS	26A - točkovno	
435	Pustičekov kostanj v Brezju pri Poljčanah	NS	73D - točkovno	
444	Hajšekova bukev v Videžu št. 22	NS	44C - točkovno	
445	Bukve v Vrholah	NS	58A - točkovno	

Opomba: Uradna objava: Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih ter zgodovinskih spomenikov na območju občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, št. 31/92).

Naravne vrednote

Preglednica 22: Seznam naravnih vrednot v gozdu ali ob njegovem robu (NS - naravni spomenik, KP - krajinski park, NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena)

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Oddelek, odsek
1164	Cigonca - nižinski gozdovi na dobovih rastiščih 1	Nižinski gozdovi na dobovih rastiščih v Cigonci, južno od Slovenske Bistrice	EKOS	NVDP	Oddelek 41, 42 Odsek 43I
6116	Žabljek - ribniki in povirje	Ribniki in povirje potoka Lisičji graben v Žabljeku, severno od Poljčan	ZOOL BOT	NVLP	38A, 38B, 38C, 39E, 40A, 44B, 44C, 44D, 44E, 45A, 45B, 45C, 45D, 45E, 45F, 45H, 45I, 46B, 46C, 49C, 49D, 49E, 49F
6117	Rački ribniki - kompleks nižinskega gozda in ribnikov	Kompleks nižinskih gozdov, umetne vodne akumulacije, mokrotnih travnikov in mejic na območju Račkih ribnikov in Požega, jugozahodno od Rač	BOT ZOOL	NVDP	4F, 4G, 4H, 12A, 12B, 12C, 12D, 12E, 12F
6138	Pragersko - glinokopna jezera	Glinokopna jezera pri Pragerskem, vzhodno od Slovenske Bistrice	EKOS ZOOL BOT	NVDP	15A, 15B, 15C, 15D
6476	Požeg - vodna akumulacija	Vodna akumulacija Požeg jugozahodno od Rač, južno od Maribora	ZOOL BOT	NVDP	4H
7043	Ličenca - potok	Levi pritok Dravinje, jugozahodno od Slovenske Bistrice	HIDR ZOOL	NVLP	32A, 32B, 32C, 32E, 32F, 32G, 33E, 35C, 36F, 37E, 47C
7295	Cigonca - mlake v dobovem gozdu z močvirsko grebeniko	Izolirano in reliktno rastišče ogrožene močvirske grebenike (<i>Hottonia palustris</i>) ter habitat ogroženih živalskih vrst v mlakah v Cigonci, jugovzhodno od Slovenske Bistrice	BOT EKOS	NVLP	42H
7438	Cigonca - močvirje	Habitat ogroženih živalskih vrst ter močvirskih habitatnih tipov v gozdu Cigonca južno od Slovenske Bistrice	EKOS ZOOL	NVLP	43E, 43H, 43I, 43J, 43M
7542	Cigonca - nižinski gozdovi na dobovih rastiščih 2	Nižinski gozdovi na dobovih rastiščih v Cigonci, južno od Slovenske Bistrice	EKOS	NVDP	Oddelek 43 Odsek 50A, 50B, 50F, 55A, 55G, 55H
7543	Cigonca - nižinski gozdovi na dobovih rastiščih 3	Nižinski gozdovi na dobovih rastiščih v Cigonci, južno od Slovenske Bistrice	EKOS	NVDP	40D
80442	Čadramska vas - potok	Levi pritok Dravinje severno od Čadramske vasi pri Poljčanah, habitat zavarovanih živalskih vrst	ZOOL	NVLP	76I, 79A, 79B, 79C
80443	Spodnje Poljčane - potok in ribniki	Levi pritok Dravinje in ribniki severno od Spodnjih Poljčan, habitat zavarovanih vrst nevretenčarjev	ZOOL	NVLP	53C, 74A, 74B, 74C, 74D, 74E
80444	Modraže - potok	Levi pritok Dravinje severozahodno od Modraž, habitat zavarovanih živalskih vrst	ZOOL	NVLP	71A, 71B, 72B
80445	Globoko ob Dravinji - potok	Levi pritok Dravinje severozahodno od Globokega ob Dravinji, habitat zavarovanih živalskih vrst	ZOOL	NVLP	58B, 58C, 64D, 71D, 71E, 71F, 71G

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Oddelek, odsek
80446	Pečke - potok	Levi pritok Dravinje severovzhodno od Pečk, habitat zavarovanih vrst nevretenčarjev	ZOOL	NVLP	68C, 68D
80447	Strug - potok	Levi pritok Dravinje severno od zaselka Strug, habitat zavarovanih vrst nevretenčarjev	ZOOL	NVLP	69B, 69C, 69D, 69G
6235	Cigonca - dob	Dob v Cigonci, južno od Slovenske Bistrice	DREV	NVLP	41E
6242	Prepuž - dob	Dob v Prepužu, jugozahodno od Slovenske Bistrice	DREV	NVLP	35C
6247	Zafošnikov dob	Dob pri Spodnji Novi vasi, jugovzhodno od Slovenske Bistrice	DREV	NVLP	26A
6251	Pustičekov kostanj	Pravi kostanj v Brezju pri Poljčanah, vzhodno od Poljčan	DREV	NVLP	73D
6259	Hajšekova bukev	Bukev v Videžu, jugozahodno od Slovenske Bistrice	DREV	NVDP	44C
6260	Vrhole - bukvi	Bukvi v Vrholah, jugozahodno od Slovenske Bistrice	DREV	NVLP	58A

Pri gospodarjenju z gozdovi na območjih naravnih vrednot se upoštevajo smernice za gospodarjenje, ki so navedene v Poglavju 6.2.2.

Območja pričakovanih naravnih vrednot

Na območju GGE sta opredeljeni dve območji pričakovanih naravnih vrednot (OPNV), ki ju navaja spodnja Preglednica.

Preglednica 23: Pregled območij pričakovanih naravnih vrednot

Zap.št	Ime	Kratka oznaka
1	Haloze	Nahajališče miocenskih školjk, polžev, rakovic
2	Pohorje	Nahajališče redkih mineralov in kamnin

Namen opredelitve območij pričakovanih naravnih vrednot (OPNV) je spremljanje posegov v naravo, zlasti zemeljskih del, pri katerih obstaja velika verjetnost odkritja novih naravnih vrednot, predvsem geoloških in podzemeljskih geomorfoloških. Namen spremljanja zemeljskih del je odkrivanje, zagotavljanje dokumentiranja, vrednotenje in ohranjanje na novo odkritih naravnih vrednot. Območje ni prikazano na kartah.

Pri gospodarjenju z gozdovi na območjih OPVN se upoštevajo smernice za gospodarjenje, ki so navedene v Poglavju 6.2.2.

Funkcija varovanja kulturne dediščine

1. stopnja poudarjenosti na površini 62,58 ha.

Gozdovi na območju objektov kulturne dediščine - gomilnih grobišč ter arheoloških najdišč, kjer se ne smejo izkoriščati gozdne dobrine ali so so upravljani izključno za varstveni namen. Linijsko je funkcija poudarjena na območju gozdov, kjer poteka Rimska cesta Celeia–Poetovio.

2. stopnja poudarjenosti na površini 30,45 ha.

Gozdovi na območju objektov kulturne dediščine - registrirane kulturne dediščine in spomenikov, za katere je določen blažji varstveni režim, ki dopušča izkoriščanje gozdnih dobrin. To so gozdovi v okolici gradu Štaterberg in gradu Vinarje.

Objekti kulturne dediščine, ki se nahajajo v območju gozdov so povzeti po Podrobnih kulturnovarstvenih usmeritvah ...(2024). Navedeni so v spodnji preglednici.

Preglednica 24: Seznam kulturne dediščine v gozdu ali ob njegovem robu (F -funkcija poudarjenosti)

Ev. št.	Ime	F	Odsek	Režim / podrežim
761	Štatenberg - Dvorec	2	65C, 65D, 65E	Spomenik, vplivno območje spomenika / stavbe s parki ali vrtovi
2.931	Ješovec - Cerkev sv. Treh Kraljev	2	59D - rob gozda	Vplivno območje spomenika / stavbe
3.287	Vinarje - Cerkev sv. Jošta	2	30A - rob gozda	Vplivno območje spomenika / stavbe
3.399	Studenice - Cerkev sv. Lucije	-	Izven gozda	Vplivno območje spomenika / stavbe
4.191	Razgor pri Žabljeku - Grob neznanih partizanov	2	48B - točkovno	Spomenik / spominski objekti in kraji
6.875	Bukovec - Prazgodovinsko gomilno grobišče I	1	3A	Spomenik / arheološka najdišča
6.876	Cigonca - Rimska cesta Celeia–Poetovio	1	38A, 38B, 39D, 39G - linijsko	
6.879	Črešnjevec - Gomilno grobišče Gomilce	1	23C	
6.880	Črešnjevec - Ruševine gradiča Presek	1	24C	
6.886	Pragersko - Rimska cesta Celeia–Poetovio	-	Izven gozda - linijsko	
6.887	Prepuž - Rimska cesta Celeia–Poetovio	1	34B, 35C, 36F, 37A, 37C - linijsko	
6.889	Črešnjevec - Gomilno grobišče pri Pretrežu	1	20A, 20B, 20G, 60A	
6.892	Spodnja Nova vas - Rimska cesta Celeia–Poetovio	1	26C, 26D - linijsko	
6.898	Pokoše - Rimskodobno gomilno grobišče Velenik	1	10A	
6.900	Devina - Ruševine cerkve sv. Egidija	1	7F	
6.902	Spodnja Nova vas - Prazgodovinska gomila	1	25B	
6.903	Spodnja Nova vas - Rimskodobna gomila	1	26C	
6.904	Pokoše - Gomila Velenik	1	10B	
6.905	Sodnja Polskava - Rimskodobna gomila Velenik	1	11G	
6.906	Sodnja Polskava - Rimskodobna gomila Velenik	1	11J	
6.907	Zgornja Bistrica - Gomila	-	Izven GGE	
6.909	Žabljek - Utrdba Trnič	1	49G	
6.911	Kalše - Grad Gromperk	-	Izven GGE	
6.913	Pragersko - Dvorec	2	12G	Spomenik / stavbe s parki ali vrtovi
7.022	Ogljenšak - Kopšetov mlin	2	2C	Spomenik / stavbe
7.067	Pečke - Sagadinova vila	2	Izven gozda - točkovno	Spomenik / stavbe
7.070	Bukovec - Spomenik talcem v Gaju	2	3F	Spomenik / spominski objekti in kraji
12.653	Bukovec - Prazgodovinsko gomilno grobišče II	1	3D	Spomenik / arheološka najdišča
13.438	Spodnja Nova vas - Rimskodobno gomilsko grobišče	1	25C	
14.479	Spodnja Nova vas - Villa rustica	1	26C	
15.246	Črešnjevec - Gomila pri Pretrežu	1	20B	
15.300	Spodnja Polskava - Gomilno grobišče Velenik	1	11D	
15.301	Spodnja Polskava - Rimska cesta Celeia–Poetovio	1	10C, 10D, 10E, 11D, 11F - linijsko	
15.302	Pokoše - Gomilno grobišče Javornik	1	8A	
15.304	Črešnjevec - Gomilno grobišče Lokanjska gošča	1	24C	
20.208	Modraže - Kip sv. Janeza Krstnika	2	71A - točkovno	Spomenik / spominski objekti in kraji
23.021	Vinarje - Park gradu Vinarje	2	32D, 32 F - rob gozda	Dediščina / parki in vrtovi
24.805	Slovenska Bistrica - Arheološko najdišče Brinje	1	25C, 27B	Spomenik / arheološka najdišča
29.831	Spodnja Brežnica - Arheološko območje v Logu	1	76A	
29.832	Spodnja Brežnica - Arheološko območje Brežnica	1	75D	

Konkretna in podrobnejše usmeritve za gospodarjenje so navedene v poglavju 6.2.2.

Vsi objekti kulturne dediščine so navedeni v obrazcu E4 - opis gozda pod opombami.

Estetska funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 141,67 ha.

Gozdovi v neposredni bližini objektov kulturne dediščine in naravnih vrednot, ki predstavljajo estetsko kuliso objektom. To so gozdovi okrog dvorca Štatenberg, gradu Vinarje, gradu Pragersko, ter ob Videških ribnikih.

2. stopnja poudarjenosti na površini 40,26 ha.

Gozdovi na območjih, ki prispevajo k lepoti krajinske podobe, to je v vzhodnem delu GGE ob akumulacijskem jezeru Požeg.

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 5.020,48 ha.

Poudarjena je v gozdovih, kjer je možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar.

2. stopnja poudarjenosti na površini 1,09 ha.

Poudarjena je v gozdovih, kjer je možno dolgoročno sekati letno od 2 do 5 m³ bruto lesne mase na hektar.

3. stopnja poudarjenosti na površini 63,72 ha.

Poudarjena je v gozdovih, kjer je možno dolgoročno sekati letno do 2 m³ bruto lesne mase na hektar.

V gozdnem rezervatu in na območju ekocelic, ki pokrivajo skupaj 24,49 ha, so gozdovi prepuščeni naravnemu razvoju.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

1. stopnja poudarjenosti na površini 17,32 ha.

Območja gozdov, ki so opredeljena kot gozdni semenski sestoji:

- 3.0275 Cigonca (*Pinus sylvestris*),
- 3.0120 Cigonca (*Quercus robur*),
- 2.0188 Pokošje (*Quercus petraea*),
- 3.0310 Šentovec (*Castanea sativa*).

Točkovno je funkcija poudarjena na stojiščih čebelnjakov za namen gozdne čebelje paše.

2. stopnja poudarjenosti na površini 336,56 ha.

Gozdovi, kjer je delež kostanja v lesni zalogi nad 25% in gozdovi na območju gozdne čebelje paše.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

V GGE so gozdovi uvrščeni v vse štiri gospodarske kategorije gozdov. Prevladujejo večnamenski gozdovi, ki jih je 87,5 %. Gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, je 10,8 %, nahajajo se na območju krajinskih parkov Štatenberg in Žabljek ter na II. In III. območju naravnega rezervata Cigonca. Gozdni rezervat Cigonca spada v kategorijo gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni. Njegova površina znaša 20,78 ha. Varovalne gozdove predstavljajo gozdovi v kmetijski krajini. Teh je 66,04 ha.

Preglednica 25/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj	Delež (%)
Večnamenski gozdovi	4.209,14	259,78	4.468,92	87,5
GPN, ukrepi so dovoljeni	517,47	36,57	554,04	10,8
GPN, ukrepi niso dovoljeni	20,78	0,00	20,78	0,4
Varovalni gozdovi	64,32	1,72	66,04	1,3
Skupaj	4.811,71	298,07	5.109,78	100,0

Osnovno izhodišče pri oblikovanju rastiščnogojitvenih razredov so rastiščne razmere. V posamezen rastiščnogojitveni razred so združeni odseki na podobnih rastiščih, z enotnimi razvojnimi težnjami v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, zanje je mogoče postaviti enoten dolgoročen gozdnogojitveni cilj in enotne gozdnogojitvene usmeritve. Oblikovani so znotraj gospodarskih kategorij gozdov in območnih rastiščnogojitvenih razredov. Pri njihovem oblikovanju je upoštevana poudarjenost funkcij gozdov.

Preglednica 26/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in RGR

Gospodarske kategorije gozdov in RGR	Gozdni rastiščni tipi	Površina (ha)	Delež (%)
Večnamenski gozdovi		4.468,92	100,0
01012-Vrbovja, topolovja in črnojelševja	521-Nižinsko črnojelševje	7,11	98,3
	731-Kisloljubno gradnovo bukovje	0,12	1,7
	Skupaj RGR	7,23	100,0
02012-Dobovja in vezovja	521-Nižinsko črnojelševje	11,53	5,1
	531-Dobovje in dobovo belogabrovje	199,66	88,8
	543-Predpanonsko gradnovo belogabrovje	7,97	3,5
	711-Kisloljubno gradnovo belogabrovje	0,40	0,2
	731-Kisloljubno gradnovo bukovje	5,20	2,3
	Skupaj RGR	224,76	100,0
04012-Predpanonska gabrovja	521-Nižinsko črnojelševje	14,66	4,1
	531-Dobovje in dobovo belogabrovje	14,89	4,2
	543-Predpanonsko gradnovo belogabrovje	233,81	65,3
	711-Kisloljubno gradnovo belogabrovje	28,37	7,9
	731-Kisloljubno gradnovo bukovje	20,81	5,8
	752-Predpanonsko podgorsko bukovje	45,68	12,8
	Skupaj RGR	358,22	100,0
04022-Kisloljubna gabrovja	521-Nižinsko črnojelševje	9,37	1,2
	531-Dobovje in dobovo belogabrovje	16,66	2,1
	543-Predpanonsko gradnovo belogabrovje	59,49	7,6
	601-Pobočno velikojesenovje	1,20	0,2
	711-Kisloljubno gradnovo belogabrovje	487,13	62,2
	731-Kisloljubno gradnovo bukovje	37,83	4,8
	732-Kisloljubno hrastovje	108,01	13,8
	752-Predpanonsko podgorsko bukovje	63,42	8,1
	Skupaj RGR	783,11	100,0

Gospodarske kategorije gozdov in RGR	Gozdni rastiščni tipi	Površina (ha)	Delež (%)
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	521-Nižinsko črnojelševje	23,49	2,2
	531-Dobovje in dobovo belogabrovje	9,70	0,9
	543-Predpanonsko gradnovo belogabrovje	51,90	4,8
	600-Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje	0,17	0,0
	601-Pobočno velikojesenovje	5,68	0,5
	711-Kisloljubno gradnovo belogabrovje	72,93	6,8
	731-Kisloljubno gradnovo bukovje	740,14	69,1
	752-Predpanonsko podgorsko bukovje	166,83	15,6
	Skupaj RGR	1.070,84	100,0
06412-Predpanonska bukovja	521-Nižinsko črnojelševje	32,20	1,6
	531-Dobovje in dobovo belogabrovje	7,30	0,4
	543-Predpanonsko gradnovo belogabrovje	102,07	5,0
	601-Pobočno velikojesenovje	1,58	0,1
	711-Kisloljubno gradnovo belogabrovje	72,61	3,6
	731-Kisloljubno gradnovo bukovje	201,75	10,0
	752-Predpanonsko podgorsko bukovje	1.607,25	79,4
	Skupaj RGR	2.024,76	100,0
GPN, ukrepi so dovoljeni		554,04	100,0
01012-Vrbovja, topolovja in črnojelševja	521-Nižinsko črnojelševje	36,50	79
	531-Dobovje in dobovo belogabrovje	8,72	18,9
	543-Predpanonsko gradnovo belogabrovje	0,98	2,1
	Skupaj RGR	46,20	100,0
02012-Dobovja in vezovja	521-Nižinsko črnojelševje	18,54	6,7
	531-Dobovje in dobovo belogabrovje	259,58	93,3
	Skupaj RGR	278,12	100,0
04012-Predpanonska gabrovja	543-Predpanonsko gradnovo belogabrovje	5,20	90,3
	711-Kisloljubno gradnovo belogabrovje	0,56	9,7
	Skupaj RGR	5,76	100,0
04022-Kisloljubna gabrovja	521-Nižinsko črnojelševje	2,71	10,9
	543-Predpanonsko gradnovo belogabrovje	5,03	20,3
	711-Kisloljubno gradnovo belogabrovje	15,21	61,3
	731-Kisloljubno gradnovo bukovje	0,88	3,5
	752-Predpanonsko podgorsko bukovje	0,99	4
	Skupaj RGR	24,82	100,0
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	521-Nižinsko črnojelševje	4,41	3,3
	531-Dobovje in dobovo belogabrovje	0,65	0,5
	543-Predpanonsko gradnovo belogabrovje	8,21	6,2
	711-Kisloljubno gradnovo belogabrovje	6,70	5
	731-Kisloljubno gradnovo bukovje	87,77	65,8
	752-Predpanonsko podgorsko bukovje	25,75	19,3
	Skupaj RGR	133,49	100,0
06412-Predpanonska bukovja	543-Predpanonsko gradnovo belogabrovje	12,36	18,8
	711-Kisloljubno gradnovo belogabrovje	6,37	9,7
	731-Kisloljubno gradnovo bukovje	5,08	7,7
	752-Predpanonsko podgorsko bukovje	41,84	63,7
	Skupaj RGR	65,65	100,0
GPN, ukrepi niso dovoljeni		20,78	100,0
21012-Gozdni rezervati	531-Dobovje in dobovo belogabrovje	20,78	100,0
	Skupaj RGR	20,78	100,0
Varovalni gozdovi		66,04	100,0
20002-Gozdovi v kmetijski krajini	521-Nižinsko črnojelševje	32,35	49,0
	531-Dobovje in dobovo belogabrovje	33,69	51,0
	Skupaj RGR	66,04	100,0
Skupaj vsi gozdovi v GGE		5.109,78	100,0

Karta kategorij gozdov (KARTA ŠT. 4) je podana v merilu 1 : 25.000 v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta.

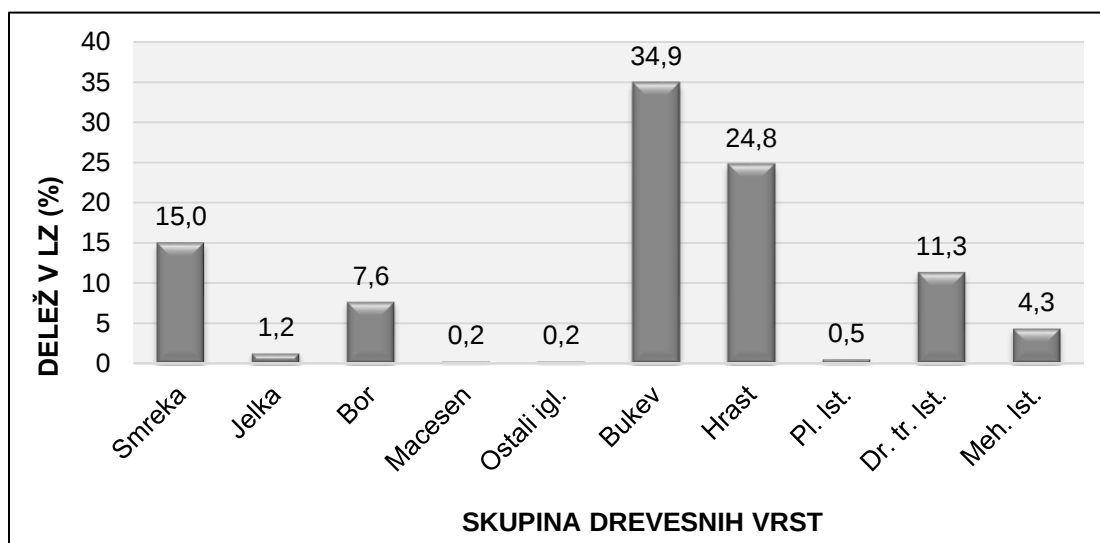
3.2 Lesna zaloga

Povprečna lesna zaloga v enoti znaša 390,5 m³/ha. Od tega je 75,9 % listavcev in 24,1 % iglavcev. Največji delež drevja je v petem debelinskem razredu (premer nad 50 cm). Tudi sicer je lesna zaloga skoncentrirana v debelinskih razredih od III do V, saj drevje debelejšje od 30 cm predstavlja kar 83,6 % od skupne lesne zaloge. Pri iglavcih je največji delež drevja v četrtem debelinskem razredu (premer od 40 do 50 cm), pri listavcih pa v petem debelinskem razredu (premer nad 50 cm).

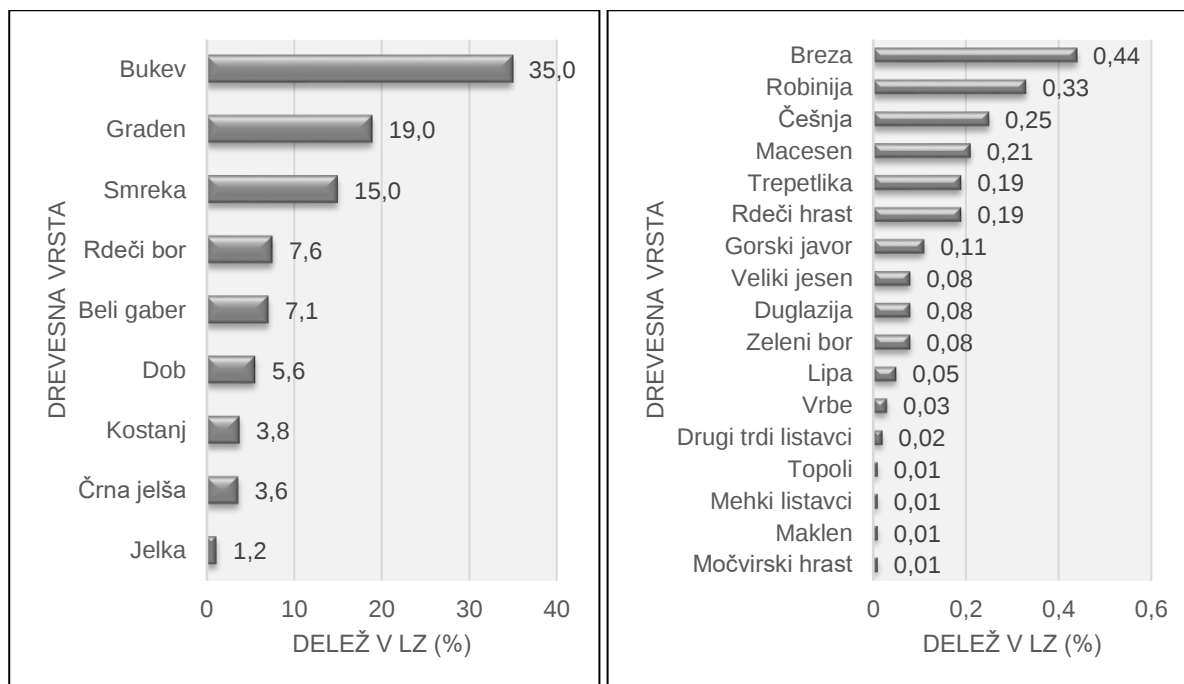
Preglednica 27/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	5,4	12,3	25,8	30,4	26,1	58,6	15,0
Jelka	3,6	9,6	24,6	33,0	29,2	4,6	1,2
Bor	3,6	10,7	26,6	32,0	27,1	29,6	7,6
Macesen	11,6	22,2	25,9	22,4	17,9	0,8	0,2
Ostali igl.	4,8	11,1	25,8	31,3	27,0	0,6	0,2
Bukev	3,2	11,1	24,8	25,2	35,7	136,5	34,9
Hrast	2,5	10,4	22,4	26,1	38,6	96,8	24,8
Pl. Ist.	9,2	13,9	23,6	22,4	30,9	2,0	0,5
Dr. tr. Ist.	4,6	12,2	22,9	24,7	35,6	44,1	11,3
Meh. Ist.	20,0	30,8	19,9	13,2	16,1	16,9	4,3
Iglavci	4,8	11,7	26,0	31,0	26,5	94,3	24,1
Listavci	4,2	12,2	23,4	24,7	35,5	296,2	75,9
Skupaj	4,3	12,1	24,0	26,2	33,4	390,5	100,0

V sestojih prevladujejo listavci (75,9 %). Glavna drevesna vrsta je bukev, katere delež znaša 34,9 %. V skladu z rastiščnimi razmerami ji sledijo graden (19,0 %), beli gaber (7,1 %) in dob (5,6 %). Med hrasti smo evidentirali še rdeči hrast in močvirski hrast, med drugimi trdimi listavci pa pravi kostanj, navadno robinijo in maklen. Med plemenitimi listavci smo evidentirali divjo češnjo, veliki jesen, gorski javor, lipovec, ostrolistni jesen ter gorski brest. Med mehкими listavci je največ črne jelše, sledijo ji breza, trepetlika, vrbe ter topoli. Delež iglavcev v lesni zalogi znaša 24,1 %. Med njimi prevladuje smreka (15,0 %), sledijo ji rdeči bor (7,6 %), jelka, ki se tudi sicer naravno pomlajuje ter macesen, ki je umetno vnesen. Med ostalimi iglavci smo evidentirali še zeleni bor in duglazijo.

Grafikon 2: Sestava lesne zaloge gozdov v GGE po skupinah drevesnih vrst (v %).

Grafikon 3: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Povprečna LZ GGE znaša 390,5 m³/ha (Preglednica 3). V lesni zalogi prevladujejo listavci, ki jih je 75,9 %. Povprečna lesna zaloga zasebnih gozdov je precej višja, kot v državnih gozdovih. Razmerje iglavci : listavci je v zasebnih gozdovih 24,0 % : 76,0 %, medtem ko je v državnih 27,5 % : 72,5 %.

Preglednica 28/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozd	Državni gozd
Iglavci	m ³	481.742	454.639	27.103
	m ³ /ha	94,3	94,5	90,9
Listavci	m ³	1.513.732	1.442.300	71.432
	m ³ /ha	296,2	299,7	239,7
Skupaj	m³	1.995.474	1.896.939	98.535
	m³/ha	390,5	394,2	330,6

Način ugotavljanja lesnih zalog

Lesne zaloge so bile ocenjene v veliki večini (na 96,5 % površine gozdov) z okularno cenitvijo opisovalcev pri terenskih opisih sestojev, delno (3,5 % površine gozdov) pa ocenjene v pisarni s pomočjo bilančnega izračuna (uporabljeni podatki o sečnji po evidencah in o sestojih izpred 10 let). V vseh RGR so bile okularne lesne zaloge (tudi tiste, ki so bile ocenjene v pisarni) korigirane glede na izračun lesnih zalog po stalnih vzorčnih ploskvah za vsak stratum posebej ter za celotno površino GGE. Lesne zaloge odsekov so bile dobljene s seštevkom korigiranih lesnih zalog sestojev.

Stalne vzorčne ploskve so bile postavljene na mreži 500 x 250 m, ne glede na lastništvo in ne glede na rastiščnogojitveni razred.

Posamezne rastiščnogojitvene razrede smo uvrstili v tri stratum. Oblikovanje stratumov je bilo izvedeno na osnovi sorodnih rastiščnogojitvenih razredov po drevesni sestavi in strukturi lesne zaloge, zastopanosti razvojnih faz, proizvodnih sposobnostih rastišč ter drevesne sestave. Z združevanjem rastiščnogojitvenih razredov smo povečali število stalnih vzorčnih ploskev, ki predstavljajo posamezen stratum in s tem zmanjšali vzorčno napako (E) pod predpisan nivo 15 %. V prvi stratum smo uvrstili nižinske jelševe, hrastove in gabrove gozdove, v drugi in tretji stratum pa bukove gozdove. V prvem stratumu so tako združeni naslednji RGR: Vrbovja, topolovja in črnojelševja (RGR 01012), Dobovja in vezovja (RGR 02012), Predpanonska gabrovja (RGR 04012), Kisloljubna gabrovja (RGR 04022), Gozdovi v kmetijski krajini (RGR 20002) ter Gozdni rezervati (RGR 21012). V drugi stratum smo uvrstili Predpanonska bukovja (RGR 06412), v tretji stratum pa Podgorska kisloljubna bukovja (RGR 06012).

Po stratificiranju so vzorčne napake ocen lesnih zalog v vseh stratumih pod 15 %, in sicer v prvem 8,3 %, v drugem 7,5 % ter v tretjem 9,0 %. Na nivoju GGE je vzorčna napaka napaka 4,6 %. V prvem stratumu so bile lesne zaloge iglavcev izravnane s faktorjem 0,941 in listavcev s faktorjem 1,009, v drugem stratumu so bile zaloge iglavcev izravnane s faktorjem 1,032 in listavcev z 0,917, v tretjem stratumu so zaloge iglavcev izravnane s faktorjem 1,048 in listavcev z 1,084.

Preglednica 29/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	RGR		Površina (ha)	LZ (m³/ha)	Število SVP	±E (%) po RGR	±E (%) po stratum
STALNE VZORČNE PLOSKVE							
1	01012	Vrbovja, topolovja in črnojelševja	53,43	154,8	3	163,6	8,3
	02012	Dobovja in vezovja	502,88	284,5	44	19,3	
	04012	Predpanonska gabrovja	363,98	359,8	21	27,9	
	04022	Kisloljubna gabrovja	807,93	370,9	67	10,4	
	20002	Gozdovi v kmetijski krajini	66,04	332,8	4	18,6	
	21012	Gozdni rezervati	20,78	473,8	2	43,9	
2	06412	Predpanonska bukovja	2.090,41	398,8	176	7,1	7,5
3	06012	Podgorska kisloljubna bukovja	1.204,33	413,2	98	7,9	9,0
Skupaj			5.109,78	381,6	415		4,6
OKULARNA OCENA							
1	01012	Vrbovja, topolovja in črnojelševja	53,43	267,7			
	02012	Dobovja in vezovja	502,88	332,6			
	04012	Predpanonska gabrovja	363,98	331,5			
	04022	Kisloljubna gabrovja	807,93	353,6			
	20002	Gozdovi v kmetijski krajini	66,04	319,3			
	21012	Gozdni rezervati	20,78	460,0			
2	06412	Predpanonska bukovja	2.090,41	356,2			
3	06012	Podgorska kisloljubna bukovja	1.204,33	344,4			
Skupaj			5.109,78	347,9			

Način ugotavljanja tarif

Tarife so povzete iz GGN izpred 10 let. Za pol tarifnega razreda smo jih znižali le pri hrastih v oddelkih 42 in 43 (Cigonca) na podlagi predloga upravljalca teh gozdov, ki je opazil prevelike razlike med odkazano in posekano lesno maso. Tarifni razredi po posameznih odsekih so podani v prilogi načrta v poglavju 12.2.

3.3 Prirastek

Povprečni letni prirastek znaša 7,87 m³/ha. Delež iglavcev, oz listavcev v prirastku je sorazmeren njihovem deležu v lesni zalogi. Prirastek iglavcev znaša 1,87 m³/ha, listavcev pa 6,00 m³/ha. Prirastek je tako pri iglavcih, kot tudi pri listavcih ter na nivoju GGE najvišji v tretjem debelinskem razredu, kar je posledica velikega deleža mlajših debeljakov. Povprečna produkcijska sposobnost gozdnih rastišč (PSGR) na nivoju GGE znaša 8,55 m³/ha/leto. Izkoriščenost PSGR je 92,0 %.

Preglednica 30/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,17	0,32	0,54	0,52	0,32	1,87	23,6
Listavci	0,50	0,95	1,55	1,41	1,60	6,00	76,4
Skupaj	0,67	1,27	2,09	1,93	1,92	7,87	100,0

Razmerja višin prirastka po lastniških kategorijah so podobna odnosom med višinami lesnih zalog, saj je le-ta odvisen od lesne zaloge. Tako je tudi tekoči letni prirastek višji v zasebnih gozdovih kot pa v državnih.

Preglednica 31/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozd	Državni gozd
Iglavci	m ³	9.510	8.946	563
	m ³ /ha	1,86	1,86	1,89
Listavci	m ³	30.727	29.246	1.481
	m ³ /ha	6,01	6,08	4,97
Skupaj	m³	40.237	38.192	2.045
	m³/ha	7,87	7,94	6,86

Način ugotavljanja prirastka

Prirastek je bil izračunan na podlagi prirastnih nizov, ki so bili pridobljeni iz ponovljenih meritev dreves na stalnih vzorčnih ploskvah. V obdelavo so bila zajeta samo drevesa s korektno izmerjenimi premeri ob obeh meritvah. Prirastni nizi so bili dobljeni z izravnavo posameznih (za vsako drevo) volumenskih prirastnih odstotkov po starih premerih (neodvisna spremenljivka) za vsako glavno skupino drevesnih vrst za celo GGE skupaj. Uporabljena je bila enaka metoda, kot pred 10 leti.

Volumenski prirastni odstotki za vsako v obdelavo vzeto drevo so bili izračunani po formuli za Presslerjev odstotni volumenski prirastek:

$$Iv_{\% \text{ Press}} = \frac{(V_2 - V_1) * 100}{\left(\frac{V_1 + V_2}{2} \right)}$$

Uporabljeni prirastni nizi so prikazani v prilogi načrta (poglavje 12.3).

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Podatki opisov sestojev so pridobljeni z neposrednim opisovanjem na terenu (na 96,5 % površine gozdov), delno (3,5 % površine gozdov) pa povzeti iz preteklega GGN. V slednjem primeru so sestojni podatki bili korigirani v pisarni s pomočjo bilančnega izračuna (uporabljeni podatki o sestojih izpred 10 let in sečnji po evidencah). Pri obeh metodah smo se v veliki meri posluževali uporabe digitalnih ortofoto načrtov (DOF025) izdelanih leta 2022 (Geodetske podlage ZGS, 2024), LIDAR posnetkov izdelanih leta 2016 (Baza prostorskih podatkov ZGS, 2024), temeljnih topografskih načrtov (Baza prostorskih podatkov ZGS, 2024), zemljiškokatastrskih načrtov povzetih po GURS iz leta 2024 (Geodetske podlage ZGS, 2023) ter rabe tal povzeta po MKGP iz leta 2024 (Baza prostorskih podatkov ZGS, 2024).

Več prostorsko ločenih sestojev je bilo ponekod opisanih z enim samim opisom. Sestoji so bili izločeni na podlagi razlik v rastiščnih tipih, razvojnih fazah, negovanosti, zasnovi, sklepu, vrsti sečnje, lesni zalogi, vrstni sestavi, gozdnogojitveni smernici in vrsti lastništva.

Izločeni sestoji so uvrščeni v štiri razvojne faze (Preglednica 32). V GGE prevladujejo skupinsko raznodobni gozdovi v razvojni fazi debeljaka. Delež pomladka v GGE znaša 15,4 % od celotne površine gozdov. V pomladek so zajete mlade razvojne stopnje sestojev (do vključno letvenjaka) pod zastorom matičnih dreves, ki bodo v skladu z gozdnogojitvenimi cilji gradili nov sestoj. Pomladek je sicer prisoten v vseh razvojnih fazah, opisan pa je samo tisti pomladek, ki je pomemben za nadaljnji razvoj gozda. Tako največji delež dosega v sestojih v obnovi (63,8 %). Pri pomladku je premajhen delež bogatih zasnov, zadovoljiv pa je delež dobrih zasnov, kar omogoča ugodno osnovo bodočemu razvoju sestojev. Majhen delež pomladka z bogato zasnovo v sestojih v obnovi (le 4,4 %) lahko znatno vpliva na strukturo in stabilnost bodočih sestojev ter s tem na zagotavljanje trajnosti.

Lesna zaloga v drogovnjakih ob srednjem premeru 21 cm znaša 314,4 m³/ha. Večinoma so to pomanjkljivo redčeni sestoji, ki imajo tesen sklep krošenj. Povprečni prirastek v drogovnjakih znaša 9,55 m³/ha/leto. Srednji premer dreves v debeljakih ne presega kriterialni prag 30 cm, kar nakazuje na pomanjkanje debelih dreves. Povprečna lesna zaloga v debeljakih znaša 443,2 m³/ha, povprečni prirastek pa 8,60 m³/ha/leto. Povprečna lesna zaloga v sestojih v obnovi znaša 347,9 m³/ha, povprečni prirastek pa 6,35 m³/ha/leto. Srednji premer na ravni GGE znaša 26 cm.

Preglednica 32/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Pomladek						Lesna zaloga	Št. vzorčnih ploskev	± E	Srednji premer
			Površina		Zasnova							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4			m³/ha	%
Mladovje	212,73	4,2								15		
Drogovnjak	564,77	11,1	0,56	0,1	0,0	0,0	0,0	100,0	314,4	37	16,6	21
Debeljak	3.262,01	63,8	197,58	6,1	1,2	56,9	34,8	7,1	443,2	267	4,7	27
Sestoj v obnovi	1.070,27	20,9	586,74	54,8	4,4	68,4	23,6	3,6	347,9	96	9,7	27
Skupaj	5.109,78	100,0	784,88	15,4					390,5	415	4,7	26

Opomba: Podatki v zadnjih treh kolonah preglednice izhajajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah.

V drevesni sestavi podmladka prevladuje bukev, pomemben delež predstavlja še smreka in drugi trdi listavci (zlasti beli gaber). Na določenih rastiščih pomemben delež v podmladku predstavljajo mehki listavci, hrast in jelka. V manjših deležih se pojavljajo še plemeniti listavci, bor, macesen in drugi iglavci.

Preglednica 33/D-POM: Sestava pomladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. lst.	Dr.tr.lis.	Meh.lst.	Skupaj
ha	131,50	22,99	2,02	0,13	0,18	418,77	37,59	4,70	121,60	45,40	784,88
%	16,75	2,93	0,26	0,02	0,02	53,35	4,79	0,60	15,49	5,78	100,00

V mladovjih prevladujeta pomanjkljiva in dobra sestojna zasnova, so pa večinoma nenegovana ali pomanjkljive negovanosti ter pretežno normalnega do rahlega sklepa krošenj. V drogovnjakih prevladuje dobra do pomanjkljiva zasnova, s tesnim do normalnim sklepom krošenj in prevladujočo pomanjkljivo negovanostjo. Debeljaki in sestoji v obnovi so večinoma

negovani ali pomanjkljivo negovani, opazno bolje od drogovnjakov in mladovij. Pri debeljaki prevladuje normalen do rahel sklep krošenj.

V GGE primanjkuje sestojev z bogato zasnovo predvsem zaradi pomanjkljivega negovanja v vseh razvojnih fazah sestojev. Posledično pa se bo v prihodnje težko dosegla ustrezna pestrost, stabilnost in kakovost sestojev.

Preglednica 34/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	212,73	7,9	39,7	41,3	11,1	6,9	38,1	52,5	2,5	43,9	15,6	12,6	27,9
Drogovnjak	564,77	8,4	53,6	33,4	4,6	5,6	54,5	39,7	0,2	43,3	34,7	14,0	8,0
Debeljak	3.262,01					11,0	80,4	8,6	0,0	6,9	59,7	28,6	4,8
Sestoj v obnovi	1.070,27					8,1	83,5	8,3	0,1				
Skupaj	5.109,78												

Legenda:

Sestojna zasnova

- 1 bogata
- 2 dobra
- 3 pomanjkljiva
- 4 slaba

Negovanost

- 1 negovan sestoj
- 2 pomanjkljivo negovan
- 3 nenegovan
- 4 nenegovan ogrožen sestoj

Sklep

- 1 tesen
- 2 normalen
- 3 rahel
- 4 vrzelast do pretrgan

3.5 Tipi sestojev

Drevesna sestava GGE je dokaj pestra, mešanost glavne drevesne vrste - bukve, pa v glavnem sestojna do skupinska. V večini sestojev sta ji primešana graden in smreka, ki se pojavljata skupinsko ter ponekod tudi sestojno. Dob se pojavlja v ravninskem delu GGE, najpogostejše sestojno. Bukovim, hrastovim in dobovim gozdovom so primešani še beli gaber, pravi kostanj in rdeči bor. Črna jelša se na zamočvirjenih rastiščih in ob vodotokih pojavlja sestojno, sicer je primešana posamično ali v manjših skupinah. Vsi ostali listavci so primešani posamično ali v manjših skupinah. Jelka se pojavlja posamezno tako na bukovih kot tudi na gabrovih rastiščih. Macesen, zeleni bor in duglazija se pojavljajo posamezno ali v manjših skupinah in so umetno vneseni.

V GGE prevladuje tip »Drugi pretežno listnati gozdovi« z 42,2 %, po obsežnosti jim sledi tip »Drugi gozdovi iglavcev in listavcev« z 35,3 %. V manjšem obsegu se pojavljajo še »Bukovi gozdovi« (9,1 %), »Gozdovi bukve in hrasta« (6,0 %), »Hrastovi gozdovi« (2,6 %), »Smrekovi gozdovi« (1,6 %), »Drugi pretežno iglasti gozdovi« (1,6 %) ter »Gozdovi bukve in smreke« (1,3 %). Vsi ostali tipi drevesne sestave gozdov obsegajo posamezno manj kot 1 % površine, skupaj pa 0,3 % površine vseh gozdov v enoti. To so: »Borovi gozdovi«, »Jelovi gozdovi« ter »Gozdovi bukve in jelke«.

Preglednica 35/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Hrastovi gozdovi	134,57	2,6
Gozdovi bukve in hrasta	308,44	6,0
Bukovi gozdovi	464,82	9,1
Drugi pretežno listnati gozdovi	2.152,09	42,2
Gozdovi bukve in jelke	1,88	0,0
Gozdovi bukve in smreke	68,34	1,3
Jelovi gozdovi	2,62	0,1
Smrekovi gozdovi	82,10	1,6
Borovi gozdovi	8,99	0,2
Drugi pretežno iglasti gozdovi	80,95	1,6
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	1.804,98	35,3
Skupaj	5.109,78	100,0

Karta tipov drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (KARTA ŠT. 2).

3.6 Ohranjenost gozdov

Stopnja ohranjenosti gozdov je določena glede na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdnega rastišča tuje ali so redko prisotne. Ohranjenost gozdov je izračunana za vsak odsek posebej na podlagi evklidskih razdalj med dejansko in naravno (modelno) drevesno sestavo.

Prevladujejo spremenjeni gozdovi (69,3 %). Na drugem mestu so ohranjeni gozdovi (23,8 %). Močno spremenjenih in izmenjanih gozdov je v GGE relativno malo. Varovalni gozdovi in rezervati imajo bistveno bolj ohranjeno drevesno sestavo od preostalih gozdov.

Preglednica 36/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spremenjeni		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	1.048,58	23,5	3.140,35	70,2	268,40	6,0	11,59	0,3	4.468,92	87,5
GPN, ukrepi so dovoljeni	113,40	20,5	365,75	66,0	70,94	12,8	3,95	0,7	554,04	10,8
GPN, ukrepi niso dovoljeni	20,78	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	20,78	0,4
Varovalni gozdovi	35,86	54,3	30,18	45,7	0,00	0,0	0,00	0,0	66,04	1,3
Skupaj vsi gozdovi	1.218,62	23,8	3.536,28	69,3	339,34	6,6	15,54	0,3	5.109,78	100,0

3.7 Kakovost drevja

Kakovost je bila ocenjena v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2020) ter s Pravilnikom o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov (2011 in nasl.) na stalnih vzorčnih ploskvah pri drevju debelejšem od 30 cm. Kakovost drevja je bila določena 3.436 drevesom. Tako pri iglavcih, kot pri listavcih prevladuje dobra kakovost drevja. Drevja odlične (0,7 %) in prav dobre (10,3 %) kakovosti je premalo. Previsok je delež zadovoljive kakovosti (17,2 %). Tudi pri glavni graditeljici sestojev – bukvi, prevladuje dobra kakovost.

Preglednica 37/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	519	0,2	6,0	82,6	11,0	0,2
Jelka	52	0,0	13,5	75,0	11,5	0,0
Bor	337	0,0	8,0	76,9	14,2	0,9
Macesen	11	0,0	9,1	90,9	0,0	0,0
Ostali igl.	9	0,0	44,5	33,3	22,2	0,0
Bukev	1.117	0,4	6,3	73,9	18,6	0,8
Hrast	867	2,3	21,6	65,0	10,5	0,6
Pl. Ist.	38	0,0	13,2	68,4	18,4	0,0
Dr. tr. Ist.	341	0,0	2,6	49,9	41,3	6,2
Meh. Ist.	145	0,0	10,3	65,5	21,4	2,8
Skupaj iglavci	928	0,1	7,4	79,9	12,2	0,4
Skupaj listavci	2.508	1,0	11,4	66,9	19,1	1,6
Skupaj	3.436	0,7	10,3	70,5	17,2	1,3

3.8 Poškodovanost drevja

Poškodovanega drevja je na podlagi meritev na SVP 4,9 %. Pri tem prevladujejo poškodbe na deblu in korenčniku, ki so nastale pri sečnji in spravilu. Delež poškodb na vejah je 1,9 %, delež osutosti drevja je minimalen.

Preglednica 38/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	4,2
Veje	0,6
Osutost	0,1
Skupaj	4,9

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letu 2024 je bil opravljen peti popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni in racionalnejši metodi, ki bo na podlagi dolgoročnega in periodičnega spremljanja omogočala korektnije analize tudi s pomočjo statističnih orodij. Osnovo za izvedbo popisa predstavljajo popisne enote, ki ob upoštevanju težko prehodnih ovir in populacijskih območij rastlinojede parkljaste divjadi, združujejo med seboj podobne GGE glede na območne rastiščnogojitvene tipe.

GGE Slovenska Bistrica spada v popisno enoto Celjsko-Bistriška kotlina, ki leži v dveh GGO (Celje in Maribor). Na osnovi popisa objedenosti znotraj popisne enote ugotavljamo predvsem trende preraščanja pomembnejših drevesnih vrst graditeljic sestojev iz mlajših razredov v starejše. Ker metoda sloni na trendih tega priraščanja, bo potrebno še nekaj popisov, da bomo lahko boljše analizirali vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na gozdno mladje. V nadaljevanju so tako prikazani podatki o popisu objedenosti znotraj popisne enote na območju GGE. Treba je poudariti, da je bil popis izveden na devetih vzorčnih ploskvah, kar zagotovo ne predstavlja dejanskega stanja na terenu, pač pa zgolj na popisnih ploskvah, ki v tem primeru predstavljajo le majhen delež celotne površine GGE (vzorčna površina 76,14 m²). Analiza je bila opravljena na podlagi preraščanja deležev posameznih drevesnih vrst po višinskih razredih. Z višinsko rastjo se je število osebkov na hektar zmanjšalo. Z vidika vpliva rastlinojede divjadi na pomlajevanje in preraščanje je pomembno, da do višine, kjer osebki niso več ogroženi zaradi objedanja, preraste zadostno število osebkov posameznih drevesnih vrst. Ti predstavljajo osnovo, ki jo z gozdnogojitvenimi ukrepi usmerjamo k želeni ciljni drevesni sestavi. V tem smislu predstavlja najvišji razred iz popisa objedenosti (100–150 cm) osnovo posameznih drevesnih vrst za nadaljnji razvoj.

Preglednica 39 prikazuje, da se število osebkov na hektar z višinsko rastjo zmanjšuje. Skupna objedenost gozdnega mladja znaša 11 %. Najvišja je v razredu 4 (18 %), najnižja pa v razredu 5 (5 %).

Preglednica 39/OM1: Objedenost gozdnega mladja 2024 - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
1. do 15 cm	97.110	
2. 16-30 cm	58.051	6,8
3. 31-60 cm	46.625	14,6
4. 61-100 cm	14.578	18,0
5. 101-150 cm	5.779	4,5
Skupaj 2–5	125.033	10,9

S preraščanjem mladja v višje razrede narašča delež bukve in drugih trdih listavcev (Preglednica 40). Delež smreke ostaja nespremenjen, medtem ko delež hrastov in plemenitih listavcev pada. Najvišja objedenost je pri trdih in plemenitih listavcih. Objedenost v enoti je najnižja med vsemi zadnjimi popisi. Trend je pozitiven. Če bi sklepali le na osnovi analiziranih podatkov teh vzorčnih ploskev, je objedenost majhna, vemo pa tudi, da iz ostalih podatkov o stanju sestojev v mladovjih, situacija ni kritična. Čeprav prevladujejo pomanjkljivo in

nenegovana mladovja, je zasnova teh mladovij ugodna (veliko je mladovij z bogato in dobro zasnovo).

Preglednica 40/OM2: Objedenost gozdnega mladja 2024 po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (v %)				Objedenost
	15–30 cm	31–60 cm	61–100 cm	101–150 cm	%
Smreka	1	1	1		16,7
Jelka					
Bukev	77	73	80	93	5,5
Hrasti	5	1	1		7,4
Plemeniti listavci	2	1	1		23,1
Drugi trdi listavci	14	24	18	7	32,0
Mehki listavci					
Iglavci	1	1	1		33,0
Listavci	99	99	99	100	10,6
Skupaj					10,9

3.10 Odmrlo drevje

Podatki o odmrlem drevju so dobljeni s popisov na SVP in se nanašajo samo na večnamenske gozdove. V popis niso zajeti panji in veje. V GGE je bilo evidentiranih 14,32 odmrlih dreves/ha oz. 9,93 m³/ha.

Pravilnik o varstvu gozdov (2009) določa, da je potrebno zagotoviti vsaj 3 % odmrlega lesa glede na lesno zalogo v rastiščnogojitvenem razredu. Tako bi v obravnavani GGE ob povprečni lesni zalogi večnamenskih gozdov 393,3 m³/ha morale biti v gozdu vsaj 11,8 m³ odmrlega lesa na hektar. Količina odmrlega drevja v GGE znaša 9,93 m³/ha in ne zadostuje prej omenjenim kriterijem. Neugodna je tudi z vidika razporeditve odmrle lesne mase po razširjenih debelinskih razredih.

Največ odmrlih dreves je v prvem (10–29 cm) razširjenem debelinskem razredu, kjer je odmiranje drevja rezultat močnega naravnega izločanja v mlajših razvojnih fazah. V tem razredu je 74,6 % vseh odmrlih dreves. Preostala odmrta drevesa so v drugem (24,7 %) in tretjem (0,7 %) razširjenem debelinskem razredu.

Preglednica 41/OD: Odmrlo drevje v GGE

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10–29 cm	št./ha	1,51	2,74	4,25	1,32	5,11	6,43	2,83	7,85	10,68
	m ³ /ha	0,54	0,97	1,51	0,47	1,81	2,28	1,01	2,78	3,79
30–49 cm	št./ha	0,57	1,70	2,27	0,09	1,18	1,27	0,66	2,88	3,54
	m ³ /ha	0,94	2,83	3,77	0,16	1,89	2,05	1,10	4,72	5,82
50 in več cm	št./ha	0,05	0,05	0,10	0,00	0,00	0,00	0,05	0,05	0,10
	m ³ /ha	0,16	0,16	0,32	0,00	0,00	0,00	0,16	0,16	0,32
Skupaj	št./ha	2,13	4,49	6,62	1,41	6,29	7,70	3,54	10,78	14,32
	m ³ /ha	1,64	3,96	5,60	0,63	3,70	4,33	2,27	7,66	9,93

Z vidika zagotavljanja habitatov živalskim vrstam, ki so z odmrlo lesno maso neposredno povezane (ptice duplarice, nekateri sesalci, hrošči idr.), je potrebno v prihodnje intenzivneje ohranjati odmirajoča in odmrta stoječa drevesa. Zaradi neustrezne razporeditve odmrle lesne mase je le-to v prihodnje potrebno ohranjati le v II. in III. razširjenem debelinskem razredu, zlasti je potrebno opozoriti na nujnost načrtnega puščanja debelejših odmrlih dreves v gozdu.

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

GGE Slovenska Bistrica je bila oblikovana leta 1985, ko je bil izdelan GGN za obdobje 1985–1994. GGE je nastala z združitvijo gospodarskih enot - oziroma njihovih delov, ki so pred tem obstajali na tem območju: Slovenska Bistrica (1975–1984) del, Cigonca (1972–1981), Oplotnica (1974–1983) del, Dravsko polje (1979–1988) del in Makole (1979–1983) del.

4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

Preteklo gospodarjenje v **zasebnih gozdovih** je bilo v največji meri odvisno od velikosti gozdne posesti. Maloštevilni večji posestniki so izvajali robne in »prebiralne« sečnje z nekajletno obhodnjo. Ker so bile izvedene na večjih površinah, so imele ugodne posledice na naravno pomlajevanje. Neuspehe pri pomlajevanju so nadomestili s sadnjo sadik iglavcev, med katerimi je močno prevladovala smreka.

Manjši posestniki so v svojih gozdovih vsako leto posamezno prebirali in povzročali nastanek enomernih sestojev, ki so se težko pomlajevali. Ostanke gozda v kmetijski krajini s po večini manj kvalitetnim drevjem so bili namenjeni pridobivanju stelje za živino.

V letih 1948–1952 so bili vsi lastniki zaradi obvezne oddaje lesa primorani izvajati obsežnejše sečnje. V tem času so zaradi neusmerjenega poseka najkvalitetnejšega drevja največjo škodo utrpeli sestoji hrasta.

Po letu 1952 je bilo gospodarjenje z gozdovi skoraj izključno namenjeno zadovoljevanju potreb kmetij; sečnje za trg skoraj niso poznali. Redno steljarjenje je stanje v gozdovih poslabšalo in povzročalo zmanjševanje deleža hrasta in ostalih listavcev.

Negi mladovij v tem času niso posvečali nobene pozornosti. S prvimi ukrepi v gozdu so začeli šele takrat, ko so z njimi pridobili les za kurjavo.

Večina **državnih gozdov** leži v gozdnem kompleksu na območju Cigonce. Do konca druge svetovne vojne so bili last družine Attems iz Slovenske Bistrice. Po nacionalizaciji so prešli v državno in kasneje v družbeno last.

Prvi načrt za te gozdove je bil sestavljen leta 1927. Med drugim je predpisoval 70-letno obhodno dobo in površine, ki so jih lahko letno posekali na golo. V naslednjem letu so jih morali obnoviti s sadnjo smreke. Vendar so imeli pri tem velike probleme. Razen smrekove grizlice in glodalcev so obnovo na obsežnejših posekanih površinah močno ovirale nizke temperature v zimskem in pomladanskem času. Vrzeli v sestojih so delovale kot mrazišča, zato so bili uspehi sadnje pogosto zelo slabi. Za zaščito sadik pred pozebo so priporočali celo kurjenje mokrega vejevja in trav, ki so jih pridobili z obžetvijo med letom. Poskusili so tudi s sadnjo pozno odganjajočega hrasta.

Med leti 1945 in 1950, ko je državni plan zahteval velike količine celuloznega lesa, so na površinah v Cigonci izvajali redčenja, obenem pa so na golo posekali številne sestoe (približno 90 ha) v starosti od 30 do 60 let. Težko dostopne starejše nekvalitetne sestoe buke so zaradi visokih stroškov pridobivanja namenili okoliškemu prebivalstvu, ki si je v njih priskrbelo les za kurjavo.

Zaradi še zmeraj rednega steljarjenja je prihajalo do nadaljnjega siromašenja sestave tal in hkrati do zmanjšanja deleža listavcev, ki sta ga v največji meri nadomestila rdeči bor in smreka. Umetno in naravno obnovo je ovirala bujna zarast plevela (orlova praprotna in šašuljica).

V šestdesetih letih so buke sestoe v Zgornjem Logu pomlajevali po naravni poti z izvajanjem zastornih sečenj. Zagovarjali so malopovršinski sistem gospodarjenja brez obsežnih robnih in kulisnih sečenj. Zavedali so se, da je stanje na rastiščih belega gabra in doba še posebej slabo. Steljarjenje, sečnja na golo, izostanek negovalnih ukrepov v mladovijih, pospeševanje iglavcev in negativna izbira pri redčenjih, so povzročili neustrezno drevesna sestavo in zgradbo sestojev. Veliko poskusov s tujimi drevesnimi vrstami je bilo povsem neuspešnih. Ostale so velike nepomlajene površine, ki so se ponavadi močno zaplevelile ali zarasle z rdečim borom in mehкими listavci.

Pri načrtovanju sanacij monokultur iglavcev so svetovali izrabo naravnega belega gabra in črne jelše. Z njuno pomočjo naj se, tudi na račun manjšega dohodka od lesa, izvede melioracija

tal. V starejših sestojih hrasta so zahtevali ohranjanje polnilnega sloja, ki zmanjšuje možnost pojava mraznih razpok na hrastih.

Od leta 1992, ko je stopil v veljavo zakon o denacionalizaciji, do leta 2006, so v državnih gozdovih na območju Cigonice izvajali le najnujnejša negovalna dela, sanitarne sečnje in posek oslabelega drevja. V letu 2013 je prišlo do sodne poravnave Republike Slovenije s potomci družine Attems, ki jim je bilo po vojni odvzeto njihovo premoženje v Sloveniji. Na območju GGE Slovenska Bistrica je bilo družini Attems v poravnavi vrnjeno 492,45 ha gozdnih površin.

V letih 1994–1996 je prišlo do prve večje prenamnožitve smrekovih podlubnikov. Pojav se je ponovil v letih od 2004 do 2006. A se težave s podlubniki takrat niso končale. V letih z vročimi poletji se je številčnost populacij vedno znova močno dvignila in število poškodovanih dreves smreke se je močno povečalo. Večje vrzeli, ki so nastale zaradi poseka napadenih dreves, so se obnovile s sadnjo sadik naravno prisotnih drevesnih vrst.

Izjemno veliko škode je v gozdovih povzročil žledolom, ki se je zgodil v začetku februarja 2014. Še v istem letu je bilo za posek označenih več kot 11.000 m³ lesne mase ob oceni, da gre za približno dve tretjini vseh poškodovanih dreves. Žled je največjo škodo povzročil v drogovnjakih listavcev in smreke. Sanacija poškodb se je nadaljevala v prihodnjih letih, saj je bilo za posek izbranih 4.000 m³ lesa. Praviloma so bila za posek izbrana prelomljena in izravana drevesa ter tista, pri katerih je bil delež poškodovane krošnje presegal 30%.

V preteklem ureditvenem obdobju se je trend naraščanja poseka zaradi škod, ki so jo povzročili smrekovi podlubniki, ustavil. V letu 2015 je bilo za posek izbranih skoraj 7.000 m³ lesa, ki so ga napadli podlubniki. Zaradi poškodb, ki jih je v letu prej povzročil žled, so imeli podlubniki izjemno ugodne razmere za prenamnožitev. V naslednjih letih količina poškodovanega lesa ni presegla 2.500 m³ na leto. Vzrok gre iskati v nižjem deležu smreke v sestojih in uspešnih preventivnih in varstvenih ukrepih za zatiranje podlubnikov.

V preteklem desetletju je bilo največ težav pri gospodarjenju z gozdovi povezanih s hrastom. Najprej je izjemno veliko povpraševanje po hlodovini hrasta povzročilo dvig cen na trgu. Zato sta postala posek in prodaja kvalitetne hlodovine zelo zanimiva za lastnike gozdov. Drug pojav, ki je še močnejše vplival na gospodarjenje v gozdovih hrasta, je slabljenje in odmiranje hrasta. Vzrok za to tiči v množici dejavnikov, ki so zmanjšali vitalnost hrastov in pogosto povzročili tudi odmiranje. Proces se je začel z melioracijami kmetijskih površin, ki obkrožajo gozdove. Znižanje nivoja podtalnice na kmetijskih površinah je povzročilo podobne spremembe v bližnjih gozdovih. Če k temu prištejemo še spremembe padavinskega režima (zime brez snežne odeje, manjša namočenost v času vegetacije, velik delež padavin v obliki nalivov), lahko zaključimo, da je sprememba vodnega režima zagotovo eden od ključnih stresnih dejavnikov. Naslednjega predstavljajo visoke poletne temperature in povišan UV indeks. Svoje sta k temu dodala tudi vsakoletna pojava dveh škodljivih živih dejavnikov: hrastova listna pegavost in hrastova čipkarka. Skupek naštetih negativnih dejavnikov predstavlja vzrok, da je bila polovica za posek izbranih hrastovih dreves v preteklem ureditvenem obdobju (40.000 m³) odmrlih ali oslabelih.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

Analiza preteklega gospodarjenja upošteva strukturo lastništva in RGR kot je bilo zavedeno v preteklem GGN GGE.

4.2.1 Posek

Vse analize po lastništvih, temeljijo na lastniški strukturi ugotovljeni ob urejanju pred desetimi leti.

Preglednica 42: P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju v GGE

Ureditveno obdobje 2015-2024	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
	m ³	m ³	%	točkovno m ³	interval ±m ³	%
Iglavci	97.011	73.619	75,9	77.665	23.228	80,1
Listavci	280.684	168.416	60,0	206.481	33.896	73,6
Skupaj	377.695	242.035	64,1	284.151	43.039	75,2

Ocena poseka na SVP znaša 5,572 m³/ha/leto in se pri 5 % tveganju značilno ne razlikuje od evidence poseka (4,75 m³/ha/leto).

Iz primerjave podatkov poseka pridobljenih na SVP s podatki evidenc o posekani lesni masi na nivoju GGE je razvidno, da je bilo evidentiranega 85,2 % poseka, ugotovljenega na SVP.

Primerjava ocen poseka (SVP) iz preteklega in predpreteklega obdobja kaže na trend naraščanja količine poseka. V obdobju od leta 2005 do leta 2014 je bila ta ocena 5,04 m³/ha/leto, torej za desetino nižja.

Preglednica 43: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco

Stratum		Površina (ha)	Evidenca poseka (m ³ /ha/leto)	Ocena poseka na SVP				
				Število SVP	Povprečni letni posek (m ³ /ha/leto)	Standardni odklon	Interval zaupanja (±m ³ /ha/leto)	Relativni odklon zaupanja (e%)
GGE	Iglavci	5.099,44	1,44	410	1,523	4,705	0,456	29,9
	Listavci		3,30		4,049	6,867	0,665	16,4
	Skupaj		4,75		5,572	8,719	0,844	15,1
Državni gozdovi		284,27	5,71	24	6,389	7,310	3,074	48,1
Zasebni gozdovi		4.815,17	4,69	386	5,521	8,805	0,878	15,9

e% - relativni odklon zaupanja ob 5 % tveganju

V izračun niso zajeti gozdovi s posebnim namenom kjer ukrepi niso dovoljeni

Realizacija načrtovanega poseka je po evidencah znašala 64,1 % po SVP pa 75,2 %. V zasebnih gozdovih je bilo glede na podatke s SVP evidentiranega 84,9 % poseka, v državnih pa 89,4 %. Povprečno označeno drevo za posek ima v zasebnih 0,89 m³, v državnih gozdovih 0,77 m³. Pri iglavcih ima povprečno odkazano drevo večji volumen, kot pri listavcih.

Preglednica 44/D-PL1: Primerjava realizacije poseka za GGE, po lastniških kategorijah in SVP

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	90.638	267.416	358.054	6.373	13.268	19.641	97.011	280.684	377.695
Izveden evid. posek - m ³	67.864	157.934	225.799	5.755	10.482	16.236	73.619	168.416	242.035
Ocena poseka SVP - m ³	72.810	193.055	265.865	4.831	13.331	18.163	77.664	206.481	284.151
Realizacija evid. poseka - %	74,9	59,1	63,1	90,3	79,0	82,7	75,9	60,0	64,1
Realizacija ocene poseka SVP - %	80,3	72,2	74,3	75,8	100,5	92,5	80,1	73,6	75,2
Povp. drevo evid. posek - m ³	0,90	0,88	0,89	1,14	0,65	0,77	0,92	0,86	0,88

Ker podatki za prikaz realizacije poseka po rastiščnogojitvenih razredih za ureditveno obdobje 2005–2014 temeljijo na (neustrezni) tekoči evidenci poseka, se podatki v **Napaka! Neveljavno samosklicjevanje zaznamka.** navajajo le na nivoju GGE. Prav tako so samo na nivoju GGE prikazani podatki za obdobje 2015–2024. Realizacija poseka po podatkih poseka pridobljenih na SVP (**Napaka! Neveljavno samosklicjevanje zaznamka.**) je znašala 75,2 %.

Načrtovani posek za obdobje 2015–2024 je bil za 39 % višji od tistega za preteklo desetletje. Kljub temu, da se je po evidencah in po SVP posekalo več, kot v preteklem ureditvenem obdobju, je stopnja realizacije v obdobju 2015–2024 manjša.

Preglednica 45/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih 2005–2014 ter 2015–2024

Ureditveno obdobje		Načrtovani posek	Realiziran evidentiran posek	Realizacija sečnje po evidenci	Skupna realizacija možnega poseka po evidenci	Realiziran posek SVP	Realizacija sečnje SVP	Skupna realizacija možnega poseka SVP
		m ³	m ³	%	%	m ³	%	%
2005–2014	Iglavci	83.365	67.521	81,0	24,9	87.187	104,6	32,1
	Listavci	188.345	116.868	62,0	43,0	164.989	87,6	60,7
	Skupaj	271.710	184.388	67,9	67,9	252.167	92,8	92,8
2015–2024	Iglavci	97.011	73.619	75,9	19,5	77.665	80,1	20,6
	Listavci	280.684	168.416	60,0	44,6	206.481	73,6	54,6
	Skupaj	377.695	242.035	64,1	64,1	284.151	75,2	75,2

Ne glede na lastniško kategorijo so se v glavnem izvajale štiri vrste sečenj: pomladitveni posek, redčenja, posek oslabelega drevja in sanitarni posek. Delež redčenj v skupnem poseku v preteklem ureditvenem obdobju znaša 19,8 %, delež pomladitvenih sečenj pa 39,2 %. Posek oslabelega drevja predstavlja 22,7 % od celotnega poseka, sanitarnega pa 11,9 %.

V zasebnih gozdovih gojitveni posek (redčenja in pomladitvena sečnja) dosega 59 %. Zaskrbljujoča sta visoka deleža sanitarnega poseka in poseka oslabelega drevja iglavcev, ki skupaj predstavljata 34,8 % od celotnega poseka. Deleži ostalih vrst sečenj so nizki in ne predstavljajo pomembnega vzroka sečenj. Delež sanitarnih sečenj pri listavcih je zanemarljiv, medtem ko je količina lesne mase posekane zaradi oslabelosti visoka. Med vzroki za posek teh dreves prevladujejo vetrolom, žledolom, snegolom in neznani dejavniki.

Skupni posek predstavlja le 53,3 % ocenjenega prirastka in 12,6 % skupne lesne zaloge v zasebnih gozdovih.

Preglednica 46/VP: Posek po vrstah poseka v zasebnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka										Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Igl.	m³	11.558	15.636	33	0	271	13.667	23.198	737	1.553	907	67.864		
	%	17,1	23,1	0,0	0,0	0,4	20,2	34,5	1,1	2,3	1,3	100,0	15,5	70,4
Lst.	m³	34.536	71.261	204	18	140	38.600	2.841	1.793	5.712	2.741	157.934		
	%	21,9	45,2	0,1	0,0	0,1	24,5	1,8	1,1	3,6	1,7	100,0	11,7	48,2
Sk.	m³	46.094	86.897	237	18	411	52.267	26.039	2.530	7.265	3.648	225.799		
	%	20,4	38,6	0,1	0,0	0,2	23,2	11,6	1,1	3,2	1,6	100,0	12,6	53,3

V državnih gozdovih je delež negovalnih sečenj (redčenja in pomladitvena sečnja) le 57,3 %. Pri iglavcih je bil relativno visok obseg sanitarnih sečenj in poseka oslabelega drevja (skupaj 45,4 %). Skupni posek v državnih gozdovih dosega 79 % ocenjenega prirastka in 17,8 % skupne lesne zaloge.

Preglednica 47/VP: Posek po vrstah poseka v državnih gozdovih (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka										Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabil. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Igl.	m³	450	2.510	0	0	45	514	2.099	73	18	47	5.755		
	%	7,8	43,6	0,0	0,0	0,8	8,9	36,5	1,3	0,3	0,8	100,0	21,6	93,6
Lst.	m³	1.266	5.073	0	0	300	2.098	718	284	219	524	10.482		
	%	12,1	48,3	0,0	0,0	2,9	20,0	6,9	2,7	2,1	5,0	100,0	16,3	72,8
Sk.	m³	1.716	7.583	0	0	345	2.612	2.817	357	237	571	16.236		
	%	10,6	46,7	0,0	0,0	2,1	16,1	17,3	2,2	1,5	3,5	100,0	17,8	79,0

Tudi skupni podatki o vzrokih in vrstah sečenj kažejo, da je bilo med iglavci največ dreves posekano zaradi sanitarnih sečenj (kar 53,9 %), deleža redčenj in pomladitvenih sečenj sta le 41,2 %. Vsako peto drevo iglavcev je bilo posekano zaradi oslabeledosti - najpogostejši vzrok poškodb so bili napadi insektov, vetrolom, snegolom in žledolom.

Pri listavcih sta med vzroki za posek prevladovala pomladitvena sečnja (39,2 %) in izbiralno redčenje (19,8 %). Pomemben delež predstavlja še posek oslabeledih dreves (24,2 %). Vzroki za posek teh dreves so z izjemo napada insektov enaki kot pri iglavcih.

V GGE je bilo v preteklem desetletju posekano 12,9 % od lesne zaloge ali 54,5 % od desetletnega prirastka (po podatkih po SVP pa 15,2 % od LZ in 64,0 % od prirastka).

Preglednica 48/VP: Posek po vrstah poseka v GGE (tekoča evidenca poseka)

		Vrste poseka										Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek			
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.										
Igl.	m³	12.007	18.146	33	0	316	14.181	25.297	810	1.571	954	73.619		
	%	16,4	24,8	0,0	0,0	0,4	19,3	34,6	1,1	2,1	1,3	100,0	15,9	71,8
Lst.	m³	35.801	76.334	204	18	440	40.698	3.559	2.077	5.931	3.266	168.416		
	%	21,3	45,4	0,1	0,0	0,3	24,2	2,1	1,2	3,5	1,9	100,0	11,9	49,3
Sk.	m³	47.808	94.480	237	18	756	54.879	28.856	2.887	7.502	4.220	242.035		
	%	19,8	39,2	0,1	0,0	0,3	22,7	11,9	1,2	3,1	1,7	100,0	12,9	54,5

Delež posekane lesne mase narašča s premerom dreves oziroma z debelinskimi razredi, izraziteje pri iglavcih.

Preglednica 49/PDR: Posek po debelinskih razredih (tekoča evidenca poseka)

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	12,3	13,2	13,8	15,3	24,8	16,0	14,4
Listavci	9,6	11,0	10,0	11,3	15,7	11,9	32,9
Skupaj	10,2	11,5	11,0	12,5	17,2	12,9	47,3

Skoraj tretjino poseka predstavljajo iglavci. Zaradi sanacijskih sečenj je njihov delež znatno višji od njihovega deleža v skupni lesni zalogi. Nizek delež bora dokazuje, da je ta drevesna vrsta nezanimiva za lastnike gozdov, saj povpraševanja po hlodovini skorajda ni. Zaradi visoke vsebnosti smol ga neradi uporabljajo kot les za kurjavo.

Na slabe razmere na trgu lesa kažeta tudi nizka deleža bukve in hrasta. Lastniki se le izjemoma odločajo za posek vrednejših dreves teh drevesnih vrst, saj ocenjujejo, da so cene hlodovine

prenizke. Večino posekanega lesa je bilo zato namenjeno domači porabi – predvsem kot les za kurjavo.

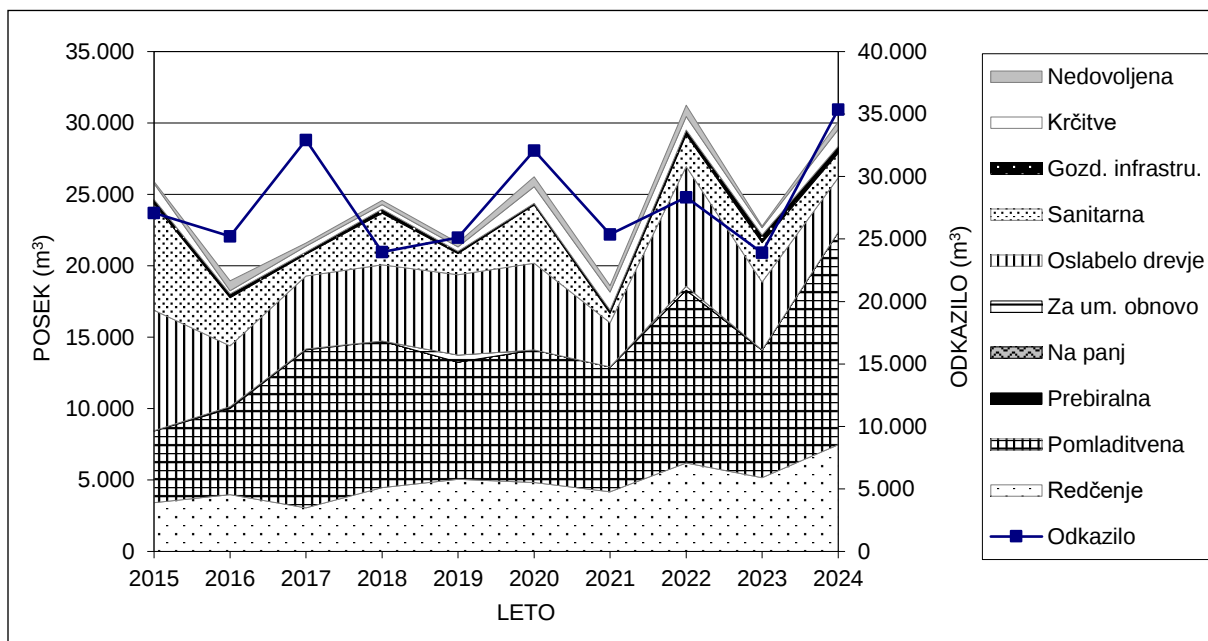
Nekoliko ugodnejše cene na trgu so dosegali kvalitetnejši sortimenti plemenitih listavcev, zato je njihov delež višji od deleža hrastov in buke.

Preglednica 50/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst (tekoča evidenca poseka)

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	24,0	19,9	3,1
Jelka	0,8	11,3	0,1
Bor	5,1	8,6	0,7
Macesen	0,2	11,8	0,0
Ostali igl.	0,2	27,6	0,0
Bukev	28,7	11,1	3,7
Hrast	25,9	12,4	3,3
Pl. Ist.	1,0	19,4	0,1
Dr. tr. Ist.	10,6	12,7	1,4
Meh. Ist.	3,5	11,8	0,4
Skupaj iglavci	30,3	15,9	3,9
Skupaj listavci	69,7	11,9	9,0
Skupaj	100,0	12,9	12,9

Višina evidentiranega poseka se je po letih gibala med 18.623 m³ leta 2021, ko je bila najnižja in 31.243 m³ leta 2022, ko je bila najvišja. Največ sanitarne sečnje je bilo v letih 2015 in 2020.

V obdobju 2015–2024 je bil načrtovan posek 377.695 m³, odkazano je bilo 279.372 m³, posekano pa je bilo 242.035 m³ lesa. Posekano je bilo torej 86,6 % od odkazanega in 64,1 % od načrtovanega poseka.

Grafikon 4: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka) in odkazila.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Realizacija gojitvenih in varstvenih del je relativno nizka. V državnih gozdovih je sicer realizacija negovalnih del nekaj višja kot v zasebnih, vendar kljub temu nižja od načrtovane.

Ker je tako v državnih kot tudi zasebnih gozdovih tudi realizacija poseka nižja od načrtovanega, lahko pomemben del slabše realizacije negovalnih del pripišemo tudi dejstvu, da se zaključki obnov v sestojih v obnovi, na katera so vezana negovalna dela, niso zgodili. Podobno se zaradi nerealiziranega poseka tudi uvedbe sestojev v obnovo (priprava sestoja) pogosto niso realizirale.

Verjetno je dejanski delež izvedbe ukrepa priprave sestoja višji kot kažejo evidence, saj marsikje ni bil evidentiran kot gojitveni ukrep, ker je bil izveden ob sami sečnji. Ukrep priprave sestoja na naravno obnovo namreč izvajamo v primeru pomladitvenih sečenj, ko je mogoče zgolj s prilagojenim pomladitvenim posekom drevja (posek podstojnih dreves, odstranjevanje grmovnic, ...) zagotoviti nemoten razvoj naravnega mladja.

Pogost vzrok izpada negovalnih del iz evidenc so tudi zelo majhne površine posameznih negovalnih del.

Ker v GGE prevladuje razpršena drobna gozdna posest, je zainteresiranost zasebnih lastnikov gozdov za opravljanje negovalnih del v gozdovih relativno nizka. Lastniki gozdov kljub individualnemu svetovanju in naporom s strani delavcev ZGS, gojitvena dela pogosto dojemajo zgolj kot trenutni strošek in ne kot dolgoročno naložbo. To je poleg že omenjenih razlogov, dodaten vzrok za slabo realizacijo načrtovanih del v zasebnih gozdovih.

Preseganje načrtovanih obsegov del je opaziti pri sadnji in tudi setvi, kar je posledično zahtevalo tudi postavitve ograj okoli umetno zasnovanih, predvsem dobovih nasadov. Zaradi zahtevnosti rastišč (zapleveljenje) so se ponekod izvajale večkratne obžetve v istem letu, zato je pri tem ukrepu in tudi pri negi mladja preseganje načrtovanih obsegov toliko izrazitejše. Izjemno izstopa preseganje pri vzdrževanju ograj, ki so bile potrebne po pogostih vetrolomih v preteklem načrtovalnem obdobju.

Izvedenost načrtovanih ukrepov šepa predvsem pri negi gošč, letvenjakov in tanjših drogovnjakov v zasebnem sektorju. Tudi v državnih gozdovih sta nega gošče in nega letvenjaka opravljeni precej pod pričakovanji, nega tanjšega drogovnjaka pa je že presegla zastavljene cilje. Razlogov, da izvedenost nege tanjših drogovnjakov bistveno odstopa od izvedenosti nege gošč in letvenjakov je več. Eden od njih je pogostost čistih (predvsem bukovih) mladovij, kjer ni izrazite nujnosti ukrepanja že v zgodnjih fazah, drugi je dejstvo, da je les iz tanjših drogovnjakov po dimenziji primernejši tako za spravilo, kot za uporabo in s tem mikavnejši lastnikom in tretji, da je tanjše drogovnjake že možno strojno redčiti. Na trgu dela namreč primanjkuje klasičnih sekačev.

Kljub temu, da ni bilo načrtovano, se je izvedlo veliko ukrepov varstva pred drevesnimi boleznimi. Poskusno se je zatiralo hrastovo pepelovko z biofungicidom AQ-10, ki vsebuje spore parazitske antagonistične glive *Ampelomyces quisqualis*. Strokovni pregledi so pokazali zelo dobro kolonizacijo parazita na gostiteljski plesni, vendarle pa pripravek ni deloval eradikabilno.

Izvedli so se tudi ukrepi ohranjanja in krepitev biotopov. Iz Gozdnega sklada sta se financirali vzpostavitev dveh ekocelic v okolici Cigonce, kjer so se lastniki za 20 let odpovedali gospodarjenju. V Prepužu, ob strugi manjšega pritoka Ličence je bila v ekocelici z ukrepanjem z namenom izboljšanja habitatov močvirskega krešiča posekana vsa smreka, nakar še posajena črna jelša. Ukrep se je izvedel v sklopu LIFE integriranega projekta za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji. Vse omenjeno je bilo izvedeno v črnojelševjih.

Preglednica 51 /OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela skupaj v GGE

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	33,39	11,31	33,9
Priprava tal	ha	22,14	19,75	89,2
Sadnja	ha	17,20	23,88	138,8
Obžetev	ha	75,77	134,65	177,7
Nega mladja	ha	9,21	15,03	163,2
Nega gošče	ha	96,97	15,16	15,6
Nega letvenjaka	ha	75,65	17,26	22,8
Nega ml. drogovnjaka	ha	84,70	35,40	41,8
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	25.704	19.190	74,7
Zaščita z ograjo	m	3.460	4.682	135,3
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	1.550	3.068	197,9
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	19,70	77,35	392,6
Ohranjanje biotopov - nega	ha	1,69		
Ohranjanje biotopov - sečnja	m ³	2,00	132,21	6.610,5
Setev	ha		2,19	
Varstvo pred žuželkami	dni		36,66	
Varstvo pred boleznimi	dni		26,52	
Zaščita s premazom	ha		0,70	
Puščanje stoječe biomase v gozdu	m ³		23,75	
Naravni razvoj biotopov	ha		3,71	

Preglednica 52/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	33,24	7,76	23,3	0,15	3,55	2.366,7
Priprava tal	ha	20,21	16,65	82,4	1,93	3,10	160,6
Sadnja	ha	16,46	20,78	126,2	0,74	3,10	418,9
Obžetev	ha	74,75	114,51	153,2	1,02	20,14	1.974,5
Nega mladja	ha	7,94	11,70	147,4	1,27	3,33	262,2
Nega gošče	ha	87,92	11,66	13,3	9,05	3,50	38,7
Nega letvenjaka	ha	66,67	12,42	18,6	8,98	4,84	53,9
Nega ml. drogovnjaka	ha	79,05	29,51	37,3	5,65	5,89	104,2
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	22.532	19.190	85,2	3.172		
Zaščita z ograjo	m	3.460	4.082	118,0		600	
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	1.550	3.048	196,6		20	
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	19,70	77,35	392,6			
Ohranjanje biotopov - nega	ha	1,38			0,31		
Ohranjanje biotopov - sečnja	m ³	1,00	132,21	13.221,0	1,00		
Setev	ha		2,19				
Varstvo pred žuželkami	dni		33,87			2,79	
Varstvo pred boleznimi	dni		26,52				
Zaščita s premazom	ha		0,70				
Puščanje stoječe biomase v gozdu	m ³		23,75				
Naravni razvoj biotopov	ha		3,71				

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Gradnja gozdnih cest

Novogradenj ali rekonstrukcij gozdnih cest v preteklem ureditvenem obdobju ni bilo, tudi pretekli gozdnogospodarski načrt tega ni predvideval. Prav tako v preteklem ureditvenem obdobju ni bilo s strani lastnikov gozdov nobene pobude za gradnjo novih gozdnih cest.

Gradnja gozdnih vlak

V preteklem ureditvenem obdobju je bilo zgrajenih le 420 metrov novih vlak. Vse gozdne vlake so bile zgrajene v zasebnih gozdovih, v letu 2016.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

V obravnavani GGE ni bilo opravljenih del namenjenih krepitvi funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2015–2024

Preglednica 53/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2015 do 2024 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
1,25	2,34	38,04	0	0	0,33	41,96

Največji delež krčitev gozdov je bil izveden zaradi pridobivanja novih kmetijskih površin. Trend, ki smo ga pred dvajsetimi leti zaznali v sosednji GGE Južno Pohorje, je povezan z razmahom živinoreje v tem predelu. Velike črede živine so kmetovalce silile k povečanju proizvodnje hrane za pitanje govedi. Omejene možnosti vzpostavitve novih krmnih površin na razgibanih južnih pobočjih Pohorja so živinorejce primorale, da so poiskali možnosti v nižje ležečih predelih sosednje gospodarske enote. Seveda so večje živinorejske farme nastale tudi v območju GGE Slovenska Bistrica.

Manjši delež krčitev gozda je bil izveden zaradi gradenj stanovanjskih in industrijskih objektov. Največ krčitev gozda zaradi stanovanjskih gradnje je bil izveden na območju Slovenske Bistrice in Zgornje Polskave.

Večina krčitev gozda zaradi gradnje in vzdrževanja infrastrukturnih objektov je bila izvedena zaradi širjenja koridorjev obstoječih daljnovodov.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2015–2024

Gozdnogojitveni cilji, usmeritve in ukrepi

Izvedeni ukrepi

Posek

Skupna realizacija načrtovanega poseka v GGE (posek po evidencah) je znašala 64,1 %; od načrtovanega je bilo realizirano 75,9 % poseka iglavcev in 60,0 % poseka listavcev. Posekanega je bilo 12,9 % od LZ in 54,5 % od prirastka (posek po evidencah). Tudi obseg in struktura poseka (tekoča evidenca poseka) nista bila v skladu z načrtovanim v preteklem ureditvenem obdobju. Med negovalnim posekom sicer prevladujejo redčenja, vendar je njihov obseg za 23,4 odstotnih točk manjši, kot je bilo predvideno z načrtom, delež pomladitvenega poseka pa je manjši za 17,4 odstotnih točk. Prebiralni posek v preteklem ureditvenem obdobju ni bil načrtovan, evidentiranega je bilo 0,1 %. Od preostalih vrst poseka imata največji delež sanitarni posek in posek oslabelega drevja, ki skupaj predstavljata 34,6 % vsega poseka, medtem ko je bilo načrtovanega le 0,2 %.

Obseg ter struktura poseka sta bila v načrtu za preteklo ureditveno obdobje opredeljena ustrezno ter v skladu s takratnim stanjem gozdov ter cilji in usmeritvami za razvoj gozdov.

Gojitvena dela

Obseg del povezanih z naravno obnovo in nego je bil nižji, kot je bilo načrtovano v preteklem ureditvenem obdobju. Nizka realizacija nege mlajših razvojnih faz vpliva na slabšo sestojno zasnovo in negovanost sestojev. Realizacija del za umetno obnovo je bila presežena.

Preglednica 54: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Delež (%)
Naravna obnova	ha	55,53	31,06	55,9
Umetna obnova	ha	17,20	23,88	138,8
Nega mladovij	ha	181,83	47,45	26,1
Nega ml. drogovnjaka	ha	84,70	35,40	41,8

Učinki ukrepov

Cilji so bili pred desetimi leti postavljeni za obdobje desetih let.

Lesna zaloga

Višina poseka v preteklem ureditvenem obdobju (posek po evidencah), ki je znašala 12,9 % od lesne zaloge in 54,5 % od prirastka je vzrok za povečanje lesnih zalog. Povprečna lesna zaloga se je povečala iz 366,0 m³/ha na 390,5 m³/ha oz. za 24,5 m³/ha (6,7 %), kar je nekoliko več od ciljne lesne zaloge v preteklem GGN (379 m³/ha).

Razmerje razvojnih faz

Na strukturo gozdov po razvojnih fazah vplivata višina in struktura poseka. Razmerje razvojnih faz se tako glede na izvedeni posek ni približalo ciljnemu stanju. Delež mladovij se je zaradi premajhnega obsega končnega poseka v sestojih v obnovi le neznatno povečal in tako njihov delež ni dosegel ciljnega stanja. Prav tako se je zaradi preraščanja v fazo debeljaka zmanjšal delež drogovnjakov, posledično pa se je povečal delež debeljakov. Delež drogovnjakov sicer bistveno ne odstopa od ciljnega stanja (za 2,9 odstotnih točk), vendar pa je njihova trajnost zaradi majhnega deleža mladovij v naslednjih desetletjih ogrožena. Ker se je premajhen delež debeljakov uvajalo v obnovo, se je njihov delež še povečal in tako sedaj presega ciljni delež za 12,8 odstotnih točk. Delež sestojev v obnovi se je sicer povečal, vendar njihov delež še ne dosega ciljnega (razlika je 8,1 odstotne točke).

Preglednica 55: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem

	Razmerje razvojnih faz (%)			
	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi
Stanje 2015	3,6	19,1	61,1	16,2
Cilj 2024	6	14	51	29
Stanje 2025	4,2	11,1	63,8	20,9

Razmerje med skupinami drevesnih vrst

Spremembe v drevesni sestavi so bile usmerjene proti zastavljenemu cilju. V skladu z načrtovanim v preteklem ureditvenem obdobju se je zmanjšal delež iglavcev ter povečal delež listavcev. Na zmanjšanje deleža smreke so vplivale predvsem naravne razmere (vetrolom, podlubniki, žledolom). Le-ta se je zmanjšal, čeprav je postavljen cilj bil enak takratnemu stanju. Nasprotno se delež bora ni zmanjšal toliko, kot je bilo pričakovano. Delež jelke se je rahlo povečal, kljub pričakovani stagnaciji. Delež macesna in drugih iglavcev je še vedno zelo majhen in se ni bistveno spremenil. Delež bukve se je povečal nad pričakovan ciljni delež, delež hrasta pa se je zmanjšal pod zastavljen cilj. Kljub pričakovanemu zmanjšanju deležev drugih trdih in mehkih listavcev, sta se le-ta nekoliko zmanjšala. Nekoliko pod pričakovano vrednost se je zmanjšal tudi delež plemenitih listavcev.

Preglednica 56: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo

	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
Stanje 2015	15,6	1,0	7,7	0,3	0,1	33,0	27,0	0,7	10,8	3,8
Cilj 2025	15,6	1,0	7,1	0,2	0,1	34,2	26,9	0,7	10,5	3,7
Stanje 2025	15,0	1,2	7,6	0,2	0,2	34,9	24,8	0,5	11,3	4,3

Presoja postavljenih ciljev, smernic in ukrepov

Ciljno stanje je bilo postavljeno za obdobje desetih let. Ciljna lesna zaloga je bila glede na načrtovani možni posek in prirastek postavljena realno (379 m³/ha). Ker je bila višina poseka nekoliko nižja od načrtovanega, je lesna zaloga presegla ciljno lesno zalogo. Struktura poseka (evidentiran posek) je bila glede na razvojne faze postavljena korektno. Premalo je bilo izvedenih redčenj, velik delež je (nenačrtovano) pripadel varstveno sanacijskim sečnjam. Dejansko stanje razmerja razvojnih faz je neuravnoteženo in nekoliko odstopa od postavljenih ciljev. Obseg naravne obnove ni bil izveden v načrtovanem obsegu, nekoliko presežena pa so bila dela v povezavi z umetno obnovo (tudi po ujmah). Nizka realizacija nege mlajših razvojnih faz vpliva na slabšo sestojno zasnovo in negovanost sestojev.

Cilji, usmeritve in ukrepi za zagotavljanje ostalih funkcij gozdov

Pred desetimi leti je bila opravljena natančna valorizacija funkcij gozdov. Postavljene so bile tudi smernice za gospodarjenje z gozdovi s poudarjenimi funkcijami gozdov. Pri gospodarjenju so se postavljene usmeritve dosledno upoštevale.

Odnos gozd - divjad:

Na področju gospodarjenja s populacijami prosto živečih vrst divjadi je v preteklosti prišlo do celovitejšega in bolj sonaravnega usmerjanja razvoja gozdnega prostora kot celote. Usmeritve za urejanje odnosov med gozdom in divjadjo so bile ustrezno postavljene. Pri gospodarjenju z gozdovi so se upoštevali zastavljeni ukrepi.

Gradnja gozdnih prometnic

Gozdnogospodarski načrt je za preteklo ureditveno obdobje 2015-2024 predvideval dva predela, ki bi ju bilo potrebno odpreti z gozdnimi cestami, da bi bilo obravnavano območje enakomerno odprto. Zaradi pomanjkanja interesa lastnikov v povezavi s visokimi stroški izgradnje gozdnih cest, ni prišlo do realizacije. Prav tako je na področju gradnje in priprave gozdnih vlak. Od predvidenih treh območij, ki so pomanjkljivo odprta z omrežjem gozdnih vlak, se na nobenem izmed njih ni zgradilo nobene gozdne vlake. Na območju celotne gozdnogospodarske enote se je v preteklem ureditvenem obdobju zgradilo le 420 m gozdnih vlak, opravljeno je bilo nekaj manjših del v okviru vzpostavitve prevoznosti, dodatne utrditve in vzdrževanje vlak po končani sečnji in spravilu.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Na območju sedanje GGE je bilo v preteklosti več GGE, ki so se delile glede na lastništvo, zato je večina podatkov o gozdnih fondih primerljivih šele od leta 1985. Tedaj so bili v enoten gozdnogospodarski načrt GGE Slovenska Bistrica (1985–1994) združeni gozdnogospodarski načrti Cigonca 1972–1981 (družbeni gozdovi) ter deli načrtov Slovenska Bistrica 1975–1984, Oplotnica 1974–1983, Dravsko polje 1979–1988 in Makole 1979–1988. Z združitvijo načrtov v enoten načrt je bila odpravljena prepletenost gozdov različnih lastništev in različnih dob veljavnosti na istem območju.

Površina gozdov se je skozi daljše časovno obdobje nekoliko spreminjala (Preglednica 57). Razlika v ugotovljenih površinah je posledica različnih metod ugotavljanja površin in zajemanja gozdnega roba. V obdobju od leta 1985 do 2015 se je površina gozdov povečala za 1,1 odstotnih točk, v večji meri zaradi zaraščanja kmetijskih površin na območjih, ki otežujejo kmetijsko obdelavo.

Površina gozdov se je glede na preteklo ureditveno obdobje zmanjšala za 10,60 ha oz. za 0,3 odstotnih točk. Površina gozda se je zmanjšala predvsem zaradi izločanja nekaterih javnih cest in daljnovodov iz gozda. Učinek krčitev na zmanjšanje skupne površine gozda je z vključevanjem novih zaraščajočih površin v gozd skoraj izničen. Za ureditveno obdobje 2005–2014 se je površina gozdov določila na parcelo in ne na dejanski gozdni rob, medtem ko se je pri obnovi gozdnogospodarskih načrtov za obdobji 2015–2024 in 2025–2034 pri zajemanju gozdnih površin upošteval gozdni rob.

Preglednica 57: Razvoj gozdnih površin - na ravni GGE

Leto	Površina (ha)	Indeks
1985	5.052,00	100,0
1995	5.080,75	100,6
2005	5.025,45	99,5
2015	5.120,25	101,4
2025	5.109,78	101,1

V GGE je bilo v preteklem ureditvenem obdobju evidentiranih 117,35 ha zaraščajočih kmetijskih površin. Nekatero zaraščajočo površino smo uvrstili pod kategorijo gozd v skladu z ZG (1993 in nasl.). Površina izkrčenih gozdnih površin je znašala 38,04 ha.

Preglednica 58: Vzroki sprememb gozdnih površin v obdobju 2015–2024

	Površina (ha)
Pretekli gozdnogospodarski načrt	5.120,25
Novo določene površine gozdov	97,13
Novo izločene gozdne površine*	69,59
Izkrčene površine v preteklem obdobju	38,04
Skupna površina gozda novega načrta	5.109,78

* To bi naj bile površine, ki so bile v preteklem ureditvenem obdobju pomotoma ali iz drugega razloga uvrščene v gozd. V večini primerov pa gre za iz različnih razlogov izkrčene površine.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek

Tako lesna zaloga kot tudi prirastek sta se od leta 1985 stalno povečevala (Preglednica 59). Na razlike v višinah gozdnih fondov so vplivale višina in struktura poseka ter deloma tudi različne metode ugotavljanja lesne zaloge in prirastka.

Povprečna lesna zaloga se je v obdobju od 1985 do 2025 povečala za 187,5 m³/ha oz. za 92,4 %; pri iglavcih se je povečala za 17,3 m³/ha (22,5 %), pri listavcih pa za 164,2 m³/ha (124,4 %). Manjši porast lesne zaloge iglavcev je posledica občutnega zmanjšanja deleža smreke zaradi vetroloma, žledoloma in gradacije podlubnikov. Na drugi strani se na račun izpada iglavcev povečuje lesna zaloga listavcev.

V zadnjem desetletju se je lesna zaloga povečala za 24,5 m³/ha (Preglednica 59), kar znaša 6,7 odstotne točke (*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovan oz. možen posek (in ne realiziran posek)

Preglednica 60); pri iglavcih se je povečala za 4,1 m³/ha (4,6 odstotnih točk), pri listavcih pa za 20,4 m³/ha (7,4 odstotnih točk). Povečanje lesne zaloge je bilo največje v petem debelinskem razredu, in sicer kar za 47,1 odstotnih točk (*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovan oz. možen posek (in ne realiziran posek)

Preglednica 60). Porast lesne zaloge je posledica nizke realizacije načrtovanega poseka (delež poseka po evidencah je v zadnjem desetletju znašal 12,9 % od lesne zaloge) ter strukture poseka (premajhen delež pomladitvenih sečenj in končnih posekov), kar vodi v postopno povečevanje deleža starejših enomernih sestojev (debeljakov) in s tem manjšanjem deleža mlajših razvojnih faz (tako mladovij kot tudi drogovnjakov).

V obdobju od 1985 do 2025 se je prirastek povečal za 2,97 m³/ha oz. za 60,6 %; pri iglavcih se je povečal za 0,06 m³/ha (3,3 %) ter pri listavcih za 2,91 m³/ha (93,9 %).

V zadnjem desetletju se je prirastek zmanjšal za 0,80 m³/ha (Preglednica 59), oz. za 9,1 odstotne točke (*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovan oz. možen posek (in ne realiziran posek)

Preglednica 60), in sicer najbolj v drugem debelinskem razredu. Pri iglavcih se je v zadnjem desetletju zmanjšal za 0,13 m³/ha (6,5 odstotnih točk) ter pri listavcih za 0,66 m³/ha (9,9 odstotnih točk). Posek po evidencah je od prirastka znašal 54,5 %.

Kljub višjim lesnim zalogam letni posek ni sledil tem trendom. V zadnjem desetletju se je na leto posekalo (posek po evidencah) 4,73 m³/ha. Vzroki so predvsem v neugodnih tržnih razmerah.

Preglednica 59/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 1985 do 2025

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1985	5.052,00	77,0	132,0	203,0	1,80	3,10	4,90	1,30	2,30	3,60
1995	5.080,75	93,9	175,4	269,3	2,34	4,94	7,28	1,42	1,36	2,78
2005	5.025,45	88,9	226,6	315,5	1,91	6,43	8,34	1,75	3,29	5,04
2015	5.120,25	90,2	275,8	366,0	1,99	6,67	8,67	1,44	3,29	4,73
2025	5.109,78	94,3	296,2	390,5	1,86	6,01	7,87	*1,98	*6,20	*8,18

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovan oz. možen posek (in ne realiziran posek)

Preglednica 60/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	90,0	77,3	88,9	104,3	163,7	104,6	85,0	72,7	83,1	100,0	188,2	93,5	104,5
Listavci	70,0	78,0	97,3	109,6	143,7	107,4	66,7	66,0	84,2	96,6	135,6	90,1	113,0
Skupaj	70,0	77,9	95,0	108,0	147,1	106,7	70,5	67,6	83,9	97,5	142,2	90,9	110,9

Trend razvoja gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst v obdobju od leta 1985 do 2025 nakazuje na povečevanje deleža listavcev ter s tem zmanjševanje deleža iglavcev

(Preglednica 61). Sprva je bilo zmanjševanje deleža iglavcev posledica hiranja jelke, v zadnjih desetletjih pa posledica zmanjševanja deleža smreke, zlasti na z ekološkega vidika za smreko neprimernih rastiščih.

Med drevesnimi vrstami prevladuje bukev, ki je biološko in ekonomsko najpomembnejša drevesna vrsta. Njen delež se je v zadnjih štiridesetih letih močno povečal (za 13,9 odstotnih točk), predvsem na račun izpada iglavcev, nekoliko pa tudi zaradi izboljšanja rastiščnih razmer po opustitvi stelarjenja. Delež hrasta se je v zadnjih tridesetih letih nekoliko povečal (za 3,0 odstotne točke), v zadnjem desetletju pa se je spet zmanjšal (za 2,2 odstotne točke). Plemeniti listavci imajo spremljevalno vlogo, njihov delež v lesni zalogi se bistveno ne spreminja. Delež drugih trdih listavcev skozi ureditvena obdobja nekoliko niha. Iglavci so bili večinoma vneseni v preteklosti. Njihov delež v lesni zalogi se zaradi vse pogostejših neugodnih vremenskih razmer (veter, žled) zmanjšuje. V zadnjih dvajsetih letih se je zmanjšal tako delež smreke kot tudi rdečega bora. Na precej degradiranih rastiščih ju v progresivnem razvoju vegetacije počasi zamenjujejo listavci.

Preglednica 61/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1985 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
1985	23,0		11,0	1,0		21,0	24,0		20,0	
1995	22,1	0,4	12,0	0,2	0,2	23,8	24,9	0,6	11,4	4,4
2005	18,1	0,5	9,2	0,1	0,2	28,2	25,8	0,7	13,0	4,1
2015	15,6	1,0	7,7	0,3	0,1	33,0	27,0	0,7	10,8	3,8
2025	15,0	1,2	7,6	0,2	0,2	34,9	24,8	0,5	11,3	4,3

Karta tipov drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 2)

Ugotovljena skupna lesna zaloga GGE je za 3,9 % nižja od pričakovane. Pri iglavcih je nižja za 1,8 %, pri listavcih pa za 4,6 %. Če za izračun uporabimo oceno poseka po SVP, so razlike še manjše.

Preglednica 62/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za GGE

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v preteklem ureditvenem obdobju	461.640	1.412.401	1.874.041
Vrast	469	1.278	1.747
Prirastek (letni*10)	102.117	341.564	443.681
Posek po evidencah	73.619	168.416	242.035
Ocena poseka po SVP	77.664	206.481	284.151
Pričakovana LZ (posek po evidencah)	490.607	1.586.827	2.077.434
Pričakovana LZ (posek po SVP)	486.562	1.548.762	2.035.318
Ugotovljena LZ	481.742	1.513.732	1.995.474
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ) - posek po evidencah	98,2	95,4	96,1
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ) - posek po SVP	99,0	97,7	98,0

Ugotovljena skupna lesna zaloga zasebnih gozdov je za 4,3 % nižja od pričakovane. Pri iglavcih je nižja za 1,9 %, pri listavcih pa za 5,0 %. Če za izračun uporabimo oceno poseka po SVP, so razlike še manjše.

Preglednica 63/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne gozdove

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v preteklem ureditvenem obdobju	435.016	1.347.921	1.782.937
Vrast	446	1.075	1.521
Prirastek (letni*10)	95.966	327.162	423.128
Posek po evidencah	67.864	157.934	225.798
Ocena poseka po SVP	72.810	193.055	265.865
Pričakovana LZ (posek po evidencah)	463.564	1.518.224	1.981.788
Pričakovana LZ (posek po SVP)	458.618	1.483.103	1.941.721
Ugotovljena LZ	454.639	1.442.300	1.896.939

Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ) - posek po evidencah	98,1	95,0	95,7
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ) - posek po SVP	99,1	97,2	97,7

Ugotovljena skupna lesna zaloga državnih gozdov je za 3,0 % višja od pričakovane. Pri iglavcih je višja za 0,2 %, pri listavcih pa za 4,1 %. Če za izračun uporabimo oceno poseka po SVP, so razlike nekoliko večje (pozor: majhen vzorec oz. število SVP v državnih gozdovih).

Preglednica 64/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
LZ v preteklem ureditvenem obdobju	26.624	64.480	91.104
Vrast	24	203	226
Prirastek (letni*10)	6.150	14.402	20.552
Posek po evidencah	5.755	10.482	16.237
Ocena poseka po SVP	4.831	13.331	18.163
Pričakovana LZ (posek po evidencah)	27.043	68.603	95.645
Pričakovana LZ (posek po SVP)	27.967	65.754	93.719
Ugotovljena LZ	27.103	71.432	98.535
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ) - posek po evidencah	100,2	104,1	103,0
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ) - posek po SVP	96,9	108,6	105,1

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

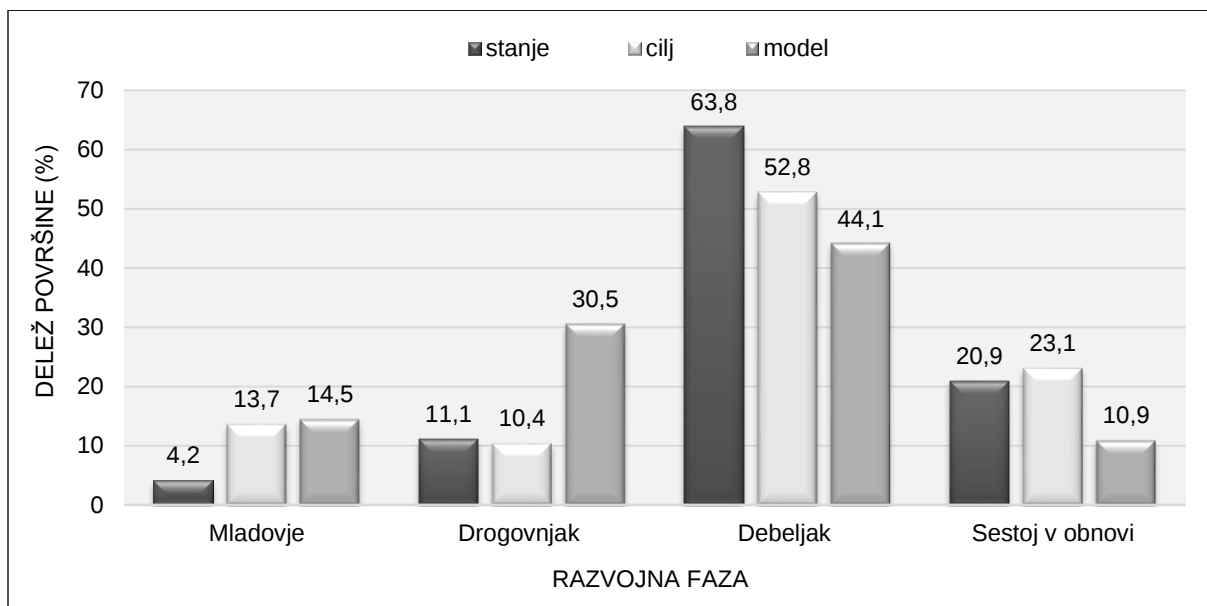
Modelno razmerje razvojnih faz je bilo izračunano s tehtanjem modelnih deležev razvojnih faz po posameznih rastiščnogojitvenih razredih, povzetih iz Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje (2023), pri čemer je utež predstavljala površina RGR. Na enak način je določeno povprečno trajanje razvojnih faz in povprečno proizvodno obdobje. Primerjava dejanskega stanja deleža razvojnih faz z modelnim je pokazala, da dejansko stanje močno odstopa od modelnega (Preglednica 65). V primerjavi z modelnim stanjem je za 71,3 % premalo mladovij in za 63,8 % premalo drogovnjakov, veliko preveč je debeljakov, in sicer za 44,9 % ter sestojev v obnovi, ki jih je preveč za 91,7 %.

Preglednica 65/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	212,73	4,2		18,2	14,5	740,08	-71,3
Drogovnjak	564,77	11,1		37,1	30,5	1.559,70	-63,8
Debeljak	3.262,01	63,8		52,3	44,1	2.251,73	44,9
Sestoj v obnovi	1.070,27	20,9		13,5	10,9	558,27	91,7
Skupaj	5.109,78	100,0		121,1	100,0	5.109,78	

Opomba: Model je povzet iz Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko ... (2023).

Ob izvedenih načrtovanih sečnjah se bo opazno zmanjšal delež debeljakov in povečal delež mladovij (skoraj na modelni delež). Z uvajanjem debeljakov v obnovo bo prehodno nekoliko narasel delež sestojev v obnovi. Zaradi trenutno majhnega deleža mladovij in preraščanja, lahko čez 10 let pričakujemo približno enak ali celo nekoliko manjši delež drogovnjakov.

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Dosedanje gospodarjenje z gozdovi je zagotovilo stanje gozdov, ki omogoča zagotavljanje vseh funkcij gozdov, ki so v GGE poudarjene.

Trajnost ekoloških in socialnih funkcij v GGE je zagotovljena v večini gozdov. Do konfliktov bi lahko prišlo v manjšem obsegu (na površini 5 % gozdov) med ekološkimi in socialnimi funkcijami na območju Žabljeka, Videža, Štatenberga in Črešnjevca, kjer so poudarjene socialne funkcije (rekreacijska, turistična, obrambna) in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti ter lesnoproizvodna funkcija. Za ta območja so dane usmeritve, ki konflikte ublažijo, oz. zagotavljajo krepitev vseh funkcij v prihodnosti.

V ravninskem delu GGE, kjer so poudarjene varovalna, klimatska, estetska in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti ter lesnoproizvodna funkcija, so možni konflikti zaradi krčenja gozdov.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območju GGE zagotavljajo krepitev vseh funkcij gozdov.

Usmeritve za krepitev in usklajevanje funkcij gozdov so podane v Poglavju 6.2.2.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilji

Razvoj gozdov v pogledu drevesne sestave, zgradbe sestojev in višine lesne zaloge

Skupinsko postopno gospodarjenje s ciljem skupinsko raznodobnih gozdov.

Dolgoročni gozdnogojitveni cilji:

- Skupinsko raznodobni mešani sestoji.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 7 %, bor 1 %, bukev 46 %, hrast 28 %, pl. Ist. 9 %, dr. tr. Ist. 7 %, meh. Ist 2 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 14,5 %, drogovnjaki 30,5 %, debeljaki 44,1 %, sestoji v obnovi 10,8 %.
- Ciljna lesna zaloga: 361 m³/ha.
- Končna lesna zaloga: 509 m³/ha.
- Ciljna kakovost: več kot 30 % lesne mase v 1. in 2. kakovostnem razredu.
 - iglavci: B, C.
 - listavci: A1, A2, B, C.

Etapni (desetletni) gozdnogojitveni cilji:

- Skupinsko raznodobni mešani sestoji.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 14,7 %, jelka 1,4 %, bor 7,5 %, macesen 0,2 %, drugi igl. 0,2 %, bukev 36,0 %, hrast 23,8 %, pl. Ist. 0,6 %, dr. tr. Ist. 11,4 %, meh. Ist. 4,2 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 13,6 %, drogovnjak 10,7 %, debeljak 52,3 %, sestoj v obnovi 23,4 %.
- Ciljna lesna zaloga: 387,5 m³/ha.
- Ciljna kakovost: vsaj 14 % drevja odlične in prav dobre kakovosti.

Strukture gozdov po razvojnih fazah v naslednjem desetletju še ne bomo uspeli približati k dolgoročnemu ciljnemu stanju. V naslednjem desetletju se drevesna sestava ne bo bistveno spremenila. Lesna zaloga se bo ob neuravnoteženem razmerju razvojnih faz v naslednjem desetletju nekoliko zmanjšala, vendar dolgoročne ciljne lesne zaloge še ne bo dosegla.

Zagotavljanje trajnosti donosov in krepitve večnamenske vloge gozdov

Glede na analizirano stanje gozdov, valorizacijo funkcij gozdov, potrebe lastnikov gozdov in javnosti ter ob upoštevanju ciljev Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Maribor (2021–2030) in zahtev Resolucije o nacionalnem gozdnem programu (2007), smo v obravnavani gozdnogospodarski enoti določili naslednje cilje gospodarjenja z gozdovi:

Dohodek od lesa, zaposlitev in oskrba z lesom za domačo porabo

Cilj prodaje lesa za trg in dohodek od prodaje lesa je poudarjen na manjših kompleksih državnih gozdov in v zasebnih gozdovih, kjer prevladuje velika zasebna gozdna posest. Na teh predelih morajo gozdovi lastnikom trajno zagotavljati dohodke od lesa. V zasebnih gozdovih, kjer prevladuje drobna zasebna posest, lastniki ne morejo pridobivati večjih količin lesa za trg, zato so finančni prihodki iz gozda za njih zanemarljivi. Cilj za večino teh lastnikov je torej pridelava lesa za domačo porabo, bodisi kot gradbeni les, les za predelavo ali drva. Lastnike gozdov je potrebno motivirati za intenzivnejše gospodarjenje z gozdom (posek, nega mlajših razvojnih faz) ter tako k povečanju kvalitete lesnih sortimentov.

Klimatska in estetska vloga gozda

Gozdovi v bližnji okolici Slovenske Bistrice ter gozdovi ali pasovi gozdnega drevja na Dravskem polju, ki varujejo kmetijske površine pred vetrom, izsuševanjem ter pozebo, opravljajo pomembno klimatsko vlogo. Na istih površinah je pogosto poudarjena tudi estetska vloga. Z ohranjanjem vitalnih in pestrih gozdov, gozdnih ostankov, skupin in posamičnega gozdnega drevja v kmetijski in primestni krajini, lahko pomembno prispevamo h kakovosti življenja, zlasti k bolj zdravemu in prijaznemu okolju za bivanje ter za opravljanje dejavnosti v naravnem okolju.

Vloga gozda za zagotavljanje biotske raznovrstnosti, habitatov in varstva narave

Pomen tega cilja je ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski, vrstni in genski ravni, ki vključuje ohranjanje ugodnega stanja redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000. V ekološko pomembnih območjih je v GGE 2.651,65 ha (51,9 %) gozdov, 1.718,89 ha (33,6 %) gozdov pa je zaradi ugodnega stanja vključenih v območja Natura 2000. Ohranjenost ugodnega stanja gozdnih habitatov, vključno z ohranitvijo naravnega okolja in ekološkega ravnovesja v krajini, sodi med najpomembnejše cilje gospodarjenja z gozdovi v GGE.

Hidrološka vloga gozda

Hidrološka vloga je poudarjena na 1.315,25 ha gozdov, to je v gozdovih na širšem vodozbirnem območju črpališča Pragersko, na območjih ob stoječih vodah (Pragersko, Žabljek, Požeg) ter ob potokih in izviri. Skozi GGE tečejo štirje večji vodotoki (Dravinja, Polskava, Bistrica in Ložnica) ter več manjših vodotokov. Cilj je oblikovati gozdove, ki bodo zagotavljali zadrževanje in postopno oddajanje vode ter zmanjševali poplavno ogroženost. Predvsem v kolinskem delu GGE (Dravsko polje) zaščititi vire pitne vode.

Varovalna vloga gozda

Gozdovi s 1. in 2. stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije skupaj zavzemajo 255,65 ha oz. 5,0 % površine gozdov. Na 1. stopnji so to gozdovi na erodibilni ali plazljivi matični podlagi z nakloni nad 25°, to je na območju Ritoznoja, Ogjenšaka, Mišaka in Brezja pri Poljčanah. Na 2. stopnji so to gozdovi v kmetijski krajini na območju Pragerskega in Gaja ter gozdovi na rastiščih vrbovih in jelševih logov (GHT vrbovje s topolom in GHT nižinsko črnojelševje), kjer so območja redkih poplav.

Rekreacija in turizem

Gozdovi v okolici Slovenske Bistrice in drugih večjih krajev v GGE omogočajo rekreacijo za velik delež predvsem mestnega prebivalstva. Zaradi velikega števila ljudi, ki se dnevno rekreira v teh gozdovih (označene pešpoti) ali zahaja vanje, ima ta vloga velik pomen. Vloga se dopolnjuje s klimatsko vlogo gozda in prispeva k boljši kakovosti življenja v mestih. Rekreacijo in turizem je potrebno usmerjati v predele, kjer ne prihaja do konfliktov z ostalimi rabami gozdov, gozdove namenjene tem dejavnostim pa je potrebno opremiti z ustrezno rekreacijsko in turistično infrastrukturo.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Glede na opredeljene cilje gospodarjenja z gozdovi v GGE, njihov pomen in realne možnosti za njihovo doseganje, so določene tudi splošne usmeritve za gospodarjenje z gozdovi. Splošne usmeritve morajo zagotoviti harmonično uresničevanje ciljev pri gospodarjenju z gozdovi, saj so ti cilji nedeljivi, uresničljivi sočasno v skladnem proizvodnem procesu v gozdu. Splošne varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov so smiselno vključene v poglavje.

Povečati izkoriščenost proizvodnega potenciala gozdnih rastišč:

- V starejših in kvalitetnejših debeljakih, kjer rastiščne in sestojne razmere to še dovoljujejo, z akumuliranjem prirastka povečati lesno zalogo gozdov.
- Povečati realizacijo možnega poseka v gozdovih.
- Načrtovani možni posek v gozdovih naj na ravni GGE doseže vsaj 85 % prirastka.
- Z nego gozdov in pravočasnim obnavljanjem gozdnih sestojev povečati kakovost gozdnih lesnih sortimentov.
- Na zemljiščih v zaraščanju, v kolikor se jih bo prepustilo gozdu, z gojitvenimi deli pospešiti razvoj v donosen gospodarski gozd.

Ohranjati in vzpostaviti pestre krajinske vzorce z gozdnimi prvinami ter ohranjati strnjeno velikih sklenjenih gozdnih območij:

- Ohranjati primeren delež gozdov v kmetijski in primestni krajini.
- Dovoliti krčenje gozdov v primerih, če krčenje ne pomeni bistvenega okrnjenja ekoloških funkcij gozdov ali če javni interes, zaradi katerega je krčenje potrebno, presega ekološki pomen gozdov.
- Posamezne zaraščajoče površine proučiti z vidika ekoloških funkcij, deleža gozda v krajini in primernosti za kmetijsko rabo ter se odločiti, ali jih poskušati ohraniti v kmetijski rabi ali pa jih prepustiti gozdu.
- Ohraniti in vzpostaviti pestre krajinske vzorce in biotsko raznovrstnost v krajini.
- Preprečiti nadaljnje deljenje velikih sklenjenih gozdnih območij ter poskrbeti za primerno gostoto prehodov za prostoživeče živali med njimi.
- Izogibati se vsem velikopovršinskim posegom v gozd in na ta način zagotoviti nemoteno opravljanje varovalne in hidrološke vloge gozda.
- V vseh gozdovih s poudarjeno hidrološko funkcijo je prepovedano izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo večje onesnaženje vodnih virov.

Intenzivirati gospodarjenje z zasebnimi gozdovi:

- Lastnike gozdov izobraževati s področja gojenja gozdov in tehnologije gozdne proizvodnje.
- Zagotoviti izvedbo potrebnih gojitvenih in varstvenih del v gozdovih.
- Pospeševati uporabo sodobnih tehnologij in organizacijskih oblik pri delu v gozdu.
- Spodbujati povezovanje lastnikov gozdov ter pospeševati sodobne oblike organiziranosti zasebnih lastnikov gozdov na področju pridobivanja lesa.
- Povečati delež del v zasebnih gozdovih, ki jih izvedejo poklicni izvajalci.
- Lastnike gozdov intenzivneje vključevati v procese gozdarskega načrtovanja in intenzivirati vse oblike svetovanja.

Zagotavljanje ugodnega stanja gozdnih habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst ter biotske raznovrstnosti:

- Pri obnavljanju sestojev s sadnjo dajati prednost rastišču prilagojenim domačim vrstam in lokalnim proveniencam.
- S primernimi usmeritvami v okviru načrtov za gospodarjenje z gozdovi oziroma primernim gospodarjenjem ohranjati ugodno ohranitveno stanje redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000, pri tem pa zlasti ohranjati:
 - raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah,
 - ustrezno količino nežive gozdne mase (odmrlo drevje),
 - značilno sestavo biocenozo, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov,

- površino evropsko pomembnih gozdnih habitatnih tipov.
- Ohranjati vlogo gozdov, ki imajo poudarjeno varovalno funkcijo v prostoru in jo krepiti.
- Izboljšati informiranje in razumevanje javnosti o pomenu biotske raznovrstnosti gozdov.
- Povečati površino gozdov in manjših gozdnih prvin, vključno s posameznim drevjem, kjer jih v krajini primanjkuje, izključno z namenom povečevanja biotske raznovrstnosti.

Funkcijam gozda prilagojena raba gozdnega prostora za turizem in rekreacijo:

- Upoštevati členitev gozdnega prostora glede primernosti za različne oblike turizma in rekreacije ter različne intenzivnosti, povezane z obema dejavnostima, kot je opredeljena z Gozdnogospodarskim načrtom za mariborsko ... (2023) (KARTA G).

Povečati obseg dejavnosti, ki uporabljajo les, še posebej na podeželju, kjer lahko te dejavnosti pomembno prispevajo k njegovemu razvoju:

- Na kmetijah spodbujati razvoj dopolnilnih dejavnosti, ki so povezane z lesom.
- Izobraževati lastnike gozdov in jim svetovati o možnostih in tehnologijah nadaljnje obdelave lesa.

Prednostne naloge za gojenje in varstvo gozdov:

- Obnova gozdov mora v največji možni meri potekati po naravni poti.
- Obnovo gozdov s sadnjo izvajati le v sestojih, kjer ni možnosti za naravno nasemenitev in vznik ključnih vrst. V ostalih sestojih sadnjo izvajati v obliki manjših spopolnitev, večje površinsko pa le v primerih naravnih ujm, bolezni ali škodljivcev. Pri izbiri drevesnih vrst za sadnjo upoštevati rastiščne danosti. Vnos tujerodnih vrst je možen le izjemoma v predelih, kjer obstajajo problemi glede obnove s ključnimi drevesnimi vrstami. Vnos mora biti strokovno argumentiran in nadzorovan ter ne sme ogrožati naravnega ravnovesja in ugodnega stanja populacij avtohtonih rastlinskih vrst.
- Prednostno izvajanje nujnih gojitvenih del.
- Intenzivirati nego v mladovjih z ukrepi zmerne jakosti. Prednost pri načrtovanju ukrepov nege dati kvalitetnejšim delom sestoja. Zmes uravnavati v smeri naravne drevesne sestave. Kjer je potrebno, nekvalitetna vrzelasta mladovja spopolniti s sadnjo rastiščem primernimi drevesnimi vrstami (predvsem s hrastom) ter z ustrezno individualno zaščito sadik ali z ograjo ter varstvom, sicer pospeševati naravno obnovo.
- V drogovnjakih z bogatimi sestojnimi zasnovami na visoko produktivnih rastiščih izvajati intenzivna izbiralna redčenja. Kjer je ogrožena stojnost sestojev (čisti sestoji iglavcev), izvajati pogosta in šibka redčenja. V nenegovanih sestojih izboljšati vrstno zmes v korist naravne drevesne sestave. V sestojih z večjim deležem hrasta, zaradi čim prejšnjega trebljenja vej, zagotoviti večjo gostoto osebkov.
- V debeljakih akumulirati lesno zalogo. Pri uvajanju sestojev v obnovo izkoriščati dobre možnosti naravne obnove.
- V dobro pomlajenih in močno vrzelastih sestojih v obnovi obnovo zaključiti.
- V ekocelicah z biomeliorativnimi deli ohranjati biotope.
- Pri načrtovanju ukrepov v dobovih sestojih preizkusiti velikopovršinski način obnove. Pomladitvena jedra ne smejo biti manjša od ene drevesne višine. Na površinah, kjer je naravno pomlajevanje zaradi zapleveljenosti oteženo, sadnjo ali spopolnitveno sadnjo izvesti z višjimi sadikami (višina meter ali več). Zaradi lažje izvedbe kasnejših ukrepov (obžetev, nega gošče), sadike označiti s količki. V letvenjakih z zgodnjimi in močnimi redčenji hrastu zagotoviti hiter razvoj močnih krošenj ter pri tem ohraniti in negovati drevesa polnilnega sloja (beli gaber, breza, črna jelša, čremsa, maklen, lipa, poljski brest).
- Pridobiti dovoljenje za tretiranje pepelovke s pripravki na osnovi žvepla (prvič v začetku rastne dobe, drugič konec pomladi).

- V sestojih, kjer prevladujejo iglavci, je možno pričakovati večjo nevarnost zaradi škodljivih organizmov, zato je v primeru težav smotrno skrajševanje proizvodnih dob in usmerjanje obnove v mlade sestoje z naravnejšo drevesno sestavo.
- Dosledno izvajati sanitarne sečnje in posek oslabeledih, nevitalnih dreves.
- Iz gozda odstraniti vse zaščitne materiale (tulci, ograje) po tem, ko jim je prenehala funkcija.
- Ohranjati manjšinske drevesne vrste.
- Pri naravni obnovi gozdov skrbeti tudi za pestrost in številčnost zeliščnega sloja kot pomembne komponente živalskih habitatov.
- Primerno oblikovati in vzdrževati gozdne robove in negozdne površine v gozdnem prostoru, ki so lahko namenjene za prehrano divjadi.
- Posredna premena močno spremenjenih ter osiromašenih sestojev.
- Zagotoviti ohranitev, ustrezno oblikovanje in zasnovo posameznih dreves in skupin gozdnega drevja v območjih z majhnim deležem gozdnih površin.
- V gozdovih ohranjati posamezne osebke in skupine starejšega in ekološko pomembnega drevja.

Prednostne naloge za tehnologijo gozdne proizvodnje:

- Spodbujati in promovirati uporabo sodobnih, novih tehnologij pri delu v gozdu, ki povzročajo manj škod, so ekološko čistejša in bolj varna za delo. Uporaba novih tehnologij zahteva drugačno pripravo dela (strojna sečnja - višje intenzitete z manj pogostimi vračanji, ...).
- Najprimernejše je traktorsko spravilo lesa s kmetijskimi traktorji, ki so opremljeni s priklopnimi vitli ali pa s profesionalno gozdarsko opremo, pri spravilu naj bodo ogrožena drevesa (nosilci) primerno zaščitena.
- Najprimernejši čas za gozdno proizvodnjo je zimsko obdobje. Za spravilo koristiti suha obdobja in čas zmrzali.
- Izboljšati organiziranost lastnikov gozdov in promovirati delo usposobljenih izvajalcev v gozdovih. Na majhnih gozdnih posestih dela v gozdovih izvesti hkrati na večjih površinah.
- Spodbujati pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov in s tem povečati dodano vrednost lesu.
- S kompleksnim načrtovanjem ter ne glede na posestne meje povečati odprtost gozdov z gozdnimi prometnicami, lastnike gozdov pa seznanjati in poučevati o koristih vlaganj v gozdne prometnice.
- Redno vzdrževati gozdne ceste, več pozornosti posvetiti vzdrževanju vlak, posebej v predelih, kjer se pojavljajo erozijski procesi.
- Preprečevati moteče vplive (promet, sečnja in spravilo) v conah, kjer se zadržuje divjad in v določenih časovnih obdobjih leta.

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna, zato v kartnem delu načrta KARTA ŠT. 10 v merilu 1 : 10.000, ki je namenjena prikazu območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek, ni podana.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Pri gospodarjenju za krepitev in uskladitev funkcij gozdov se upošteva vse vloge gozda, nasprotja pa se rešujemo selektivno. Gospodarjenje za različne vloge je vključeno v vse nivoje gospodarjenja, od načrtovanja do izvedbe. Vsaka vloga zahteva diferencirane oblike gospodarjenja, ki jih je možno vključiti v gospodarjenje za lesnoproizvodno vlogo.

Pri konkretnem gospodarjenju z gozdovi je pomembno upoštevati, da nastopajo vloge v prostoru velikopovršinsko, na manjših površinah (otoško), kot koridorji (ob linijah) in točkovno.

V gozdovih v zasebni lasti je izražen zasebni interes, ki se na področju javno pomembnih vlog kot so rekreacija, turizem in ohranjanje biotske raznovrstnosti, srečuje z interesom lastnika, ki je premoženjskega značaja. Javni interes izražajo ljudje na najrazličnejše načine in je velikokrat v nasprotju z interesom lastnikov gozda. Zato bo potrebno urediti odnose med obema interesoma pozorno in pravno korektno.

V gozdovih, kjer so poudarjene ekološke in socialne funkcije in je hkrati območje lesnoproizvodnih gozdov, je potrebno pri gospodarjenju upoštevati usmeritve za poudarjene funkcije.

Območja gozdov, kjer so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov, so:

- gozdovi v Štatenbergu,
- gozdovi v Črešnjevku ter
- gozdovi pri Žabljeku.

Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov, so prikazana na KARTI 2B, v prostorskem delu načrta.

V nadaljevanju so podane usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij, ki so poudarjene na prvi in drugi stopnji. V vseh gozdovih, kjer so funkcije poudarjene na tretji stopnji, je treba gospodariti po načelih trajnosti, sonaravnosti in večnamenskosti.

Gozdnogojitvene usmeritve so istočasno tudi usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

Varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov so smiselno vključene v Poglavlje 2.

Ekološke funkcije

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Varovalni gozdovi so gozdovi, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja, gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda, gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo prenatrsko odtekanje vode in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, gozdovi v kmetijski in primestni krajini z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Vse ukrepe v gozdovih s poudarjeno varovalno ali zaščitno funkcijo je potrebno skrbno preučiti in preveriti ranljivost gozdnega prostora zaradi predvidenega ukrepa. Izvajanje ukrepov mora spremljati preverjanje uspešnosti ukrepov in stalen proces učenja na podlagi zbranih izkušenj. V nadaljevanju so podane splošne usmeritve.

V varovalnih gozdovih, določenih z Uredbo o varovalnih ... (2020), je pri gospodarjenju potrebno upoštevati režim gospodarjenja varovalnih gozdov, ki jih le-ta določa:

- pravočasna obnova oziroma posek prestarega drevja,
- malo površinsko izvajanje sečenj,
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazovitih območjih in območjih, kjer je nevarnost snežnih plazov,
- načine spravila in uporabo pravih sredstev, kot je določeno z gozdnogospodarskim načrtom gozdnogospodarske enote,
- sanacija poškodovanih tal zaradi preprečevanja erozije,
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug,
- pravočasna izvedba vseh gozdno gojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda,
- raba biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami.

Posegi, ki niso povezani z gospodarjenjem z varovalnimi gozdovi in ne bodo bistveno negativno vplivali na funkcije gozdov, zaradi katerih je bil gozd razglašen za varovalni gozd,

se lahko izvajajo na podlagi predhodno pridobljenega dovoljenja, ki ga izda pristojno Ministrstvo.

Na območjih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo, ki niso razglašeni z Uredbo o varovalnih ... (2020), so za krepitev funkcij podane naslednje usmeritve:

- Načrtovanje in ukrepanje v gozdovih usmerjati v malopovršinsko, raznomerno zgradbo sestojev, ki zagotavlja globoko prekoreninjenosti tal. Ukrepanje naj bo primerno rastišču in dinamiki gozdnih sestojev.
- Gospodariti po načelih sproščene tehnike gojenja gozdov.
- Ohranjati in pospeševati mrežo stabilnih dreves, ne glede na kvaliteto lesa ter dati prednost vitalnosti.
- Za preprečitev degradacije tal je potrebno pri vseh ukrepih skrbeti za zaščito in ohranitev tal, predvsem na območjih plitvih in občutljivih tal.
- Na najbolj ranljivih in izpostavljenih območjih izdelati podrobne gozdnogojitvene načrta in redno spremljati stanje.
- Izvajati obnovo sestojev v vrzelih, ki ne sledijo po padnici terena. Z obnovo sestojev pričeti, ko je odrasel sestoj še dovolj vitalen in stabilen. Pri obnovi po potrebi zaščititi naravno ali umetno osnovana mladovja pred divjadjo.
- V enomernih in starih sestojih čimprejšnje ukrepanje, saj so ti gozdovi zelo dovzetni za pojav naravnih ujm (snegolom, vetrolom, žledolom), hkrati pa zaradi neugodne zgradbe slabo varujejo infrastrukturne in bivanjske objekte.
- Na območjih, ki niso odprta z gozdnimi prometnicami in žično spravilo ni možno, izvesti samo posek predebelega in nestabilnega drevja in s tem oblikovati pomladitvena jedra.
- Drevje podirati diagonalno na smer padnice terena ter pri poseku puščati visoke panje (najmanj 1,3 m).
- Pri žičnem spravilu umestiti traso poševno na padnico terena, izvajati da se zmanjša erozijski potencial. Zaradi zmanjševanja poškodb drevja, pomladka in tal, upoštevati uporabo sortimentne metode spravila.
- V sestojih, kjer gozdnogojitveni ukrepi ne zadostujejo, je potrebno uporabiti tehnične ukrepe.
- Z izvajanjem doslednega nadzora nad stanjem hudourniških strug in ustreznim gospodarjenjem z gozdom v zalednih območjih skrbeti za čim manjši vnos lesenega plavja v vodotok.
- Zagotoviti je potrebno čimprejšnje odstranjevanje lesenega plavja na lokacijah, kjer se nabirajo večje količine plavja, ter odstraniti podrtje drevje in njihove ostanke, ki so zaradi posledic ujm v vplivnem območju struge.
- Prilagoditi način skladiščenja lesa, da se v in ob vodnem telesu ne pušča ali zлага sečnih ostankov.
- Pri sečnji in spravilu in skladiščenju gozdnih lesnih sortimentov ter gradnji gozdnih prometnic je potrebno z doslednimi ukrepi preprečevati nastanek oz. širjenje erozijskih procesov in zmanjšati možnost odnašanja lesenega plavja.

Druge usmeritve

- Ohranjati površine varovalnih gozdov s prevladujočim drevjem nad 30 cm prsnega premera z nizko intenzivnostjo gospodarjenja, ki so hkrati del UC, v kolikor to ni v neskladju z zagotavljanjem varovalnih učinkov gozda.

Usmeritve za ogrožena območja, ki izhajajo iz Zakona o vodah (v nadaljevanju: ZV-1) in usmeritve Direkcije Republike Slovenije za vode (v nadaljevanju: DRSV)

Usmeritve, ki izhajajo iz ZKV-1 se nanašajo na celotni gozdni prostor. Celotna površina GGE znaša 15.126,15 ha (Preglednica 130 v Poglavju 13.7: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah), celotni gozdni prostor pa 5.227,93 ha.

Ogrožena območja po ZV-1 so prikazana na KARTI 7 prostorskega dela, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Za **poplavna območja** se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Poplavna območja morajo biti prikazana v GGN. Vsi načrtovani posegi morajo biti usklajeni s pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20). Ohraniti je treba obstoječe retencijske površine, posege pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti.

V GGE je 1.990,44 ha površin v območju poplav (13,2 %), od tega je v območju gozdov 279,00 ha. Območje pogostih poplav se ne nahaja v območju gozdov.

Poplavna območja so prikazana na KARTI 7 prostorskega dela, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Za **erozijsko območje** se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode. Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljenje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- krčenje in obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

V GGE je 9.948,74 ha površin (65,8 %) potencialnih erozijskih območij, od tega je 3.175,08 ha gozdov. V območju z zahtevnimi ukrepi je 518,35 ha gozdov, območje s strogimi ukrepi se ne nahaja v območju gozdov.

Erozijska območja so prikazana na KARTI 7 prostorskega dela, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Za **plazljivo območje** se v skladu z 88. členom ZV-1 določijo zemljišča, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,

- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

V GGE je 7.442,47 ha površin (49,2 %) plazljivih območij, od tega jih je 3.609,72 ha v območju gozdov. V območju s srednjo verjetnostjo pojavljanja plazov je 1.945,89 ha gozdov, v območju velike verjetnosti pojavljanja plazov je 1.016,77 ha gozdov in v območju zelo velike verjetnosti pojavljanja plazov je 63,82 ha gozdov.

Plazljiva območja so prikazana na KARTI 7 prostorskega dela, bolj podrobno pa na Atlasu voda: <https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti načrtovani na način, da se upoštevajo smernice s področja upravljanja z vodami.

Plazovitih območij v GGE Slovenska Bistrica ni.

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih, ki izhajajo iz ZV-1 in usmeritve DRSV

Na vodnem in priobalnem zemljišču je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- Odstranitev poškodovane in odvečne zarasti je potrebno izvesti selektivno. Odstraniti je potrebno suho, propadajočo in poškodovano zarast iz vodnega in priobalnega zemljišča. Golosekov ni dovoljeno izvajati. Morebitnih večjih zdravih dreves, če se nahajajo ob potoku, ni dopustno posekati. Zarast naj se, v povezavi s protierozijsko funkcijo in v povezavi z vidikom zasledovanja dobrega stanja voda, ohranja v čim večji možni meri.
- Skladno s 33. členom Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.) je v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih in čistiti odvodne kanale in prazniti vodna zajetja.
- Propadlo in odstranjeno zarast je potrebno v celoti odstraniti z območja na naravi neškodljiv način; v primeru vodotokov je material prepovedano odlagati v strugo, na brežino, v priobalni pas vodotoka ter na poplavno območje.

Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo

V vseh gozdovih:

- Zagotavljati ustrezno razmerje razvojnih faz in pospeševati ustrezno drevesno sestavo.
- Vzdrževati primerno stopnjo gozdnatosti, ustrezno strukturo in ohranjenost gozdov, ki ugodno vplivajo na odtok vode.
- Ustvarjanje pogojev za uspešno naravno obnovo gozdov na ravni vodozbirnega območja.
- Uporabljati naravi prijazno tehnologijo in naravi neoporečne stroje.
- Prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.
- Prilagoditi način skladiščenja in spravila lesa.
- Preprečiti onesnaženje vodnih virov, upoštevati omejitve pri sečnji in spravilu za preprečevanje onesnaženja.
- Ohranjati ustrezno širino vegetacije obvodnega pasu, ki je praviloma sorazmerna širini vodotoka.
- Zagotavljati stalno pokrovnost vegetacije na vodozbirnih območjih.
- Prilagoditi časovno izvedbo sečnje, izdelave in spravila.
- Ob zaključku sečnje odstraniti sečne ostanke iz vseh strug, jarkov in drugih vodnih virov.
- Prilagoditi gospodarjenje v okolici izvirov in studencev.

- V bližnji okolici zajetij naj se ne pogozduje na taki razdalji, na kateri bi lahko prišlo do prodora korenin v zajetja ali do prodora organskih snovi ali mikrobiološkega onesnaženja v zajetje.
- Vodne vire ter ostale večje objekte, povezane z vodami, je potrebno vrisati v gojitvene načrte.
- Vodne vire ter bližnjo okolico je treba občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno.
- Stalno sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča ter vodovarstvena območja).

Vsa dela načrtovati in opravljati v skladu s pravnimi akti, ki varujejo vodne vire.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom ZV-1 tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Med vode 1. reda prištevamo reko Dravinjo, preostali vodotoki pa spadajo med vode 2. reda.

V 11. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). **Vodno zemljišče tekočih voda** obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. **Vodno zemljišče stoječih voda** obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavela voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča celinskih voda (2018).

Posebno pozornost je potrebno nameniti zemljiščem, ki mejijo neposredno na vodna zemljišča. V 14. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, **priobalno zemljišče celinskih voda** (v nadaljevanju: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrty odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge ZV-1 (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda,
- gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem,
- gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije,
- zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih,
- gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode),
- ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave,
- gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih,

- gradnjo objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo ter z gradnjo objektov javne infrastrukture neposredno povezane ureditve, ki se načrtujejo na podlagi predpisov s področja umeščanja prostorskih ureditev državnega pomena v prostor, če izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka tega člena,
- gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju GGN je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč,
- zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda,
- ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja,
- onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju GGN je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
- odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,
- odlaganje odpadkov.

Pri načrtovanju posegov na vodna in priobalna zemljišča je potrebno zagotavljati preprečevanje poslabšanja ekološkega stanja voda in preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst rastlin med izvajanjem gradbenih del na vodnih in priobalnih zemljiščih.

Usmeritve za preprečitev poslabšanja stanja površinskih in podzemnih voda:

Zaradi ohranitve ali doseganja dobrega stanja voda ali njihovega dobrega ekološkega potenciala so kot osnovne enote za zanesljivo ugotavljanje stanja in doseganje okoljskih ciljev določena vodna telesa površinskih voda in vodna telesa podzemnih voda (Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (2005 in nasl.), Pravilnik o določitvi vodnih teles podzemnih voda (2005 in 2018)). Vodotoki ali njihovi deli, ki ne ustrezajo merilom za določitev samostojnih vodnih teles površinskih voda, so priključeni k vodnim telesom vodotokov, v katera se stekajo.

Vodna telesa površinskih voda, za katere morajo biti cilji načrta na VO Donave, povezanih s tehnično izvedljivostjo ukrepov za doseganje teh ciljev ali z naravnimi pogoji, doseženi do konec leta 2027, v GGE so:

- na površinski vodi: Dravinja, vodno telo: SI36VT90VT VT Dravinja Zreče–Videm,
- na površinski vodi: Ložnica, vodno telo: SI364VT7 VT Ložnica Slovenska Bistrica–Pečke,
- na površinski vodi: Polskava, vodno telo: SI368VT15 VT Polskava povirje–Zgornja Polskava,
- na površinski vodi: Polskava, vodno telo: SI368VT9VT Polskava Zgornja Polskava–Tržec,
- na površinski vodi: Ložnica, vodno telo: SI364VT1VT Ložnica povirje–Slovenska Bistrica.

Vse se nahajajo v povodju/porečju Drave.

Vodni telesi podzemnih voda na vodnem območju Donave v GGE:

- VTPodV_3014 Haloze in Dravinske gorice ter
- VTPodV_3013 Vzhodne Alpe.

Vodni in kopenski sistemi, ki so neposredno odvisni od podzemne vode na VO Donave, glede na cilje PUN, sta v območju Natura 2000 v GGE opredeljeni SI3000214 Ličenca pri Poljčanah in SI3000257 Rački ribniki-Požeg. V obeh primerih gre za HT Obrečni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi.

Usmeritve na varstvenih območjih:

Vodovarstvena območja so določena z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen ZV-1). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati mejo vodovarstvenega območja in njegovih notranjih območij (zajetje, VVO I, VVO II in VVO III) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1, oz. občinski odlok, sprejet na podlagi 60. člena ZV-1).

V GGE se nahaja VVO - državni predpis na površini 5.346,85 ha oziroma na površini 1.291,40 ha gozdov.

Pri gospodarjenju na teh območjih je potrebno upoštevati sledeče usmeritve:

- zagotavljati ustrezno razmerje razvojnih faz in pospeševati ustrezno drevesno sestavo,
- vzdrževati primerno stopnjo gozdnatosti, ustrezno strukturo in ohranjenost gozdov, ki ugodno vplivajo na odtok vode,
- ustvarjanje pogojev za uspešno naravno obnovo gozdov na ravni vodozbirnega območja,
- uporabljati naravi prijazno tehnologijo in naravi neoporečne stroje,
- prilagoditi gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic,
- prilagoditi način skladiščenja in spravila lesa,
- preprečiti onesnaženje vodnih virov, upoštevati omejitve pri sečnji in spravilu za preprečevanje onesnaženja,
- ohranяти ustrezno širino vegetacije obvodnega pasu, ki je praviloma sorazmerna širini vodotoka,
- zagotavljati stalno pokrovnost vegetacije na vodozbirnih območjih,
- prilagoditi časovno izvedbo sečnje, izdelave in spravila,
- prilagoditi gospodarjenje v okolici kraških jam, izvirov in studencev,
- v bližnji okolici zajetij naj se ne pogozduje na taki razdalji, na kateri bi lahko prišlo do prodora korenin v zajetja ali do prodora organskih snovi ali mikrobiološkega onesnaženja v zajetje,
- takojšnja sanacija poškodovanih gozdov v območju prve stopnje poudarjenosti hidrološke funkcije,
- vodne vire ter ostale večje objekte, povezane z vodami, je potrebno vrisati v gojitvene načrte,
- vodne vire ter bližnjo okolico je treba občasno očistiti in urediti dostope, kjer je to smiselno,
- stalno sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča ter vodovarstvena območja),
- oskrba strojev in vzdrževanje takih strojev in naprav, ki uporabljajo nevarne snovi, vključno z gorivi in mazivi, mora potekati izven najožjega vodovarstvenega območja (VVO I).

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16). Posegi so sprejemljivi, če iz analize tveganja izhaja, da nov poseg ne bo povzročil poslabšanja stanja voda (ob upoštevanju zaščitnih ukrepov iz analize tveganja).

V območju GGE so **načrtovana** naslednja **vodovarstvena območja**:

- ID REG VVO 1296727, VVO ID PVVO_OBM_214 (VVO I), sektor območja Drave,
- ID REG VVO 1296751, VVO ID PVVO_OBM_228 (VVO I), sektor območja Drave,
- ID REG VVO 1296764, VVO ID PVVO_OBM_241 (VVO I), sektor območja Savinje,
- ID REG VVO 1296765, VVO ID PVVO_OBM_242 (VVO I), sektor območja Savinje,

- ID REG VVO 1296624, VVO ID PVVO_OBM_129 (VVO II), sektor območja Drave,
- ID REG VVO 1296620, VVO ID PVVO_OBM_125 (VVO II), sektor območja Drave,
- ID REG VVO 1296763, VVO ID PVVO_OBM_240 (VVO II), sektor območja Savinje,
- ID REG VVO 1296766, VVO ID PVVO_OBM_243 (VVO II), sektor območja Savinje,
- ID REG VVO 1296725, VVO ID PVVO_OBM_212 (VVO II li VVO III), sektor območja Drave,
- ID REG VVO 1296748, VVO ID PVVO_OBM_225 (VVO II li VVO III), sektor območja Drave.

V kolikor se v času veljavnosti GGN vodovarstveno območje sprejme s pravnim predpisom, v katerem je naveden tudi režim, se pri gospodarjenju z gozdovi upošteva sprejet režim. Informacije o vodovarstvenih sprejetih vodovarstvenih območjih so prikazane na Atlasu voda.

Posege v prostor je treba načrtovati in izvajati na način, da ne pride do negativnega vpliva na načrtovana vodovarstvena območja.

Kopalne vode so vode, kjer se kopa ali se pričakuje, da se bo kopalo veliko število ljudi, ali se kopanje izvaja kot neposredna raba vode za dejavnost kopališč, pa kopanje ni trajno prepovedano ali trajno odsvetovano (tretji odstavek 77. člena ZV-1). Kopalne vode so določene z Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 25/08 in 44/22 – ZVO-2), na katerih se zasledujeta cilja »ne poslabševati kakovosti kopalne vode« in »doseganje vsaj zadostne kakovosti kopalne vode«. Upravljanje kopalnih voda se nanaša na upravljanje območij površinskih voda, na katerih je določen status kopalne vode.

V GGE ni kopalnih voda.

Usmeritve za preprečitev negativnega vpliva na izvajanje rabe voda:

Ukrepi se v gozdovih izvajajo na način, da se prepreči negativni vpliv na izvajanje veljavnih vodnih pravic (po 119. členu ZV-1) in evidentirane posebne rabe vode (po 108. členu ZV-1) ter prisotnost drugih vodnih virov. Prav tako posegi ne smejo omejevati splošne rabe vode (po 105. členu ZV-1).

Usmeritve za preprečitev onesnaženja površinskih in podzemnih voda:

V v vseh gozdovih:

- Odpadna olja je v splošnem prepovedano puščati v zabojnikih za zbiranje komunalnih odpadkov, jih odmetavati ali zlivati na tla oziroma v površinske in podzemne vode. Treba jih je oddati na za to določenih mestih (zbirni centri).
- Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se ne izvaja. Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla. V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulati) pobrati v ustrezne posode. Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in stoječih voda, zunaj priobalnih zemljišč in območij poplav. Pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.

Znotraj gozdnega prostora:

- Prepovedano je gnojenje ali uporaba sredstev za varstvo rastlin na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini 15 metrov od meje brega voda 1. reda in pet metrov od meje brega voda 2. reda na podlagi 65. člena ZV-1.
- Vzpostavlja in ohranja naj se pas obvodne vegetacije (drevja in grmičevja), ki lahko omili ali prepreči vnos pesticidov in drugih onesnaževal v vodotok.

Usmeritve na referenčnih odsekih:

So podane v poglavju 6.2.7 Usmeritve za tehnologijo, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.

Referenčni odseki so odseki vodotokov in obale jezer, na katerih so referenčna mesta, ki so mesta z le zelo majhnimi spremembami elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda zaradi človekove dejavnosti ter ustrezajo opredelitvam za zelo dobro ekološko stanje. Skladno s 5. členom te uredbe so:

- na referenčnih odsekih: prepovedani posegi, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti.
- na vodotokih gorvodno od referenčnih odsekov (z njihovo prispevno površino) in na vodotokih dolvodno od referenčnih odsekov oziroma od jezera, na katerem so določeni referenčni odseki, do dolvodne meje ribjega tipa, v katerega je razvrščen referenčni odsek oziroma vodotok na iztoku iz jezera: dovoljeni le posegi, ki ne povzročijo škodljivega vpliva na referenčne odseke in se v postopku odločanja o izdaji vodnega soglasja ugotovi, da se zaradi sprememb morfoloških značilnosti, povezanih s temi posegi, stanje površinske vode na referenčnem odseku ne bo poslabšalo ter so izpolnjeni drugi pogoji za izdajo vodnega soglasja.

Referenčni odseki, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016 in 2023), so v GGE opredeljeni na vodotokih Ložnica in Polskava (skupna dolžina znaša 770 m).

Pri pripravi GGN je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v javno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016 in 2023).

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

Usmeritve za 1. stopnjo poudarjenosti:

Na območju ekocelic ter gozdnega rezervata Cigonca - Spodnji Log prepustiti gozd naravnemu razvoju. Na območju naravnih vrednot upoštevati usmeritve za naravne vrednote, v kmetijski krajini ohranяти površino gozdov. Predvsem v kmetijski krajini ohranяти površino gozdov, sicer preprečevati zaraščanje negozdnih površin z vzdrževanjem gozdnih jas in robov. Gospodarjenje z gozdovi izvajati tako, da se ohranja raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah in krepí vsestranska odpornost gozdov. Pospeševati minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne vrste. Gozdove pomlajevati naravno in na način, ki bo drevesno sestavo čim bolj približal naravni.

Usmeritve za 2. stopnjo poudarjenosti:

Upoštevati varstvene usmeritve za naravne vrednote, za EPO in območja Nature 2000. V gozdovih določiti »ekocelice« za vzpostavljanje primernih habitatov za živalske vrste in prepustiti posamezna drevesa ali manjše skupine drevja staranju in naravnemu razvoju. V ta namen izbrati drevje, ki ni zanimivo z vidika izkoriščanja (sušice, drevje z dupli ...). Ohranяти mokrišča in vodne površine v gozdu (mlake, luže in jezera) in druge negozne ekosisteme (jase). Ob vodotokih in stoječih vodah ohranяти gozdove in gozdne koridorje. Ekocelice opredeliti z gozdnogojitvenimi načrti.

Varstvene usmeritve za EPO in Natura 2000 so povzete po Naravovarstvenih smernicah ... (2024).

Prikaz območij gozdov, na katere se nanašajo konkretne usmeritve, je v merilu 1:25.000 prikazan v kartnem delu načrta (KARTA ŠT. 6).

Varstvene usmeritve za EPO

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Ekološko pomembno območje 41200 Pohorje:

Območje EPO se večinoma prekriva z območjem Natura 2000 POO Pohorje. Upoštevajo se varstvene usmeritve, ki so podane za posebna varstvena območja (Cona CGP Pohorje).

Ekološko pomembno območje 44100 Dravinjska dolina:

- ohranja naj se pas drevesne in grmovne zarasti ob Dravinji in pritokih,
- ohranjajo naj se gozdni otoki, mejice in samotna drevesa,
- ohranja naj se zastrtost vodotokov - dopustna je le selektivna sečnja posameznih drevesnih in grmovnih vrst.

Ekološko pomembno območje 45100 Devina:

Območje EPO se delno prekriva z območjema Natura 2000 POO Devina in POO Velenik, znotraj katerih veljajo varstvene usmeritve, ki so podane za posebna varstvena območja (Cona koščaka - potoki, Cona CGP Velenik). Izven območij Natura 2000 veljajo naslednje usmeritve:

- ohranja naj se pas drevesne in grmovne zarasti ob vodotokih,
- ohranjajo naj se gozdni otoki, mejice in samotna drevesa.

Ekološko pomembno območje 45200 Ličenca:

Na območju Ličence se varuje vodotoke, ki so pomembni za močvirskega krešiča in velikega studenčarja. Usmeritve so:

- umeščanje 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti na območju cone,
- v coni naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin,
- v coni naj se ne uporablja fitofarmaceutskih sredstev za uničevanje živali in rastlin,
- pri sečnji in spravilu lesa naj se uporablja biološko razgradljiva olja,
- na vodotokih naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo,
- vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja,
- sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti,
- pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa,
- ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine,
- novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven cone - ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu,
- ekocelice (brez ukrepanja) se določijo na območju kvalifikacijskih vrst znotraj večine cone,
- vzpostavijo in vzdržujejo naj se vodna telesa v gozdu,
- v coni naj se krčenje gozda ne izvaja.

Ekološko pomembno območje 45300 Medvedce:

Območje EPO se delno prekriva z območjem Natura 2000 POV Črete, znotraj katerega veljajo varstvene usmeritve, ki so podane za posebna varstvena območja (Cona Črete). Izven območja POV Črete veljajo naslednje usmeritve:

- ohranja naj se površina gozdov in gozdnih jas,
- zagotavlja naj se čim bolj naravno drevesno sestavo ter omogoča naravno pomlajevanje,
- pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne in grmovne vrste,

- ohranja naj se vsaj 3 % mrtve lesne mase od celotne lesne zaloge. Izboljša naj se debelinska struktura odmrlega in odmirajočega drevja v prid debelejšemu drevju B in C razširjenega debelinskega razreda,
- ohranja se gozdne otoke, skupine odraslega drevja in vegetacijske pasove v kulturni krajini,
- varujejo, vzdržujejo in vzpostavljajo naj se nahajališča, zatočišča ter strukture živalskih in rastlinskih vrst (mokrišča, travišča, izviri, kali, brlogi, gnezda ...),
- preko nahajališč, zatočišč ter drugih posebnih habitatov naj se ne trasira gozdnih prometnic,
- v gozdnem kompleksu (odsek 22017C, severno od akumulacije Medvedce) gnezdi kolonija sivih čapelj. Ohranja naj se obstoječe gozdne površine. Ohranja naj se drevesa, na katerih so gnezda sivih čapelj. Kjer gnezdijo sive čaplje, naj se dela v gozdu ne izvajajo v času od sredine februarja do konca junija, v razdalji najmanj 300 m od gnezd kolonije.

Ekološko pomembno območje 45400 Rački ribniki-Požeg:

Območje EPO se delno prekriva z območjem Natura 2000 POV Črete in POO Rački ribniki-Požeg, znotraj katerega veljajo varstvene usmeritve, ki so podane za posebna varstvena območja (Cona Črete, Cona CGP Rački ribniki-Požeg). Izven območja POV Črete in POO Rački ribniki-Požeg veljajo usmeritve podane za Cona CGP Rački ribniki-Požeg.

Ekološko pomembno območje 47400 Pragersko:

- ohranja naj se površina gozdov, preprečuje naj se krčitve.

Ekološko pomembno območje 47700 Kočno ob Ložnici:

- ohranja naj se površina gozdov, preprečuje naj se krčitve.

Varstvene usmeritve na območjih Natura 2000

Splošne varstvene usmeritve

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst,
- ohranja ustrezne lastnosti abiotских in biotских sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo,
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali,
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenjene, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura 2000 območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretne varstvene usmeritve

Na podlagi splošnih varstvenih usmeritev se določijo podrobnejše in konkretne varstvene usmeritve. Podrobnejše varstvene usmeritve so navedene v Prilogi B Programa upravljanja

območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028 (2023; v nadaljevanju: PUN) oziroma so dodatno določene v Naravovarstvenih smernicah ... (2024).

Konkretne usmeritve po upravljavskih conah

Celoten gozdni prostor Velenik (v nadaljevanju CGP):

Konkretne varstvene usmeritve:

- preprečujejo naj se krčitve gozdnih zemljišč,
- spremenjena drevesna sestava naj se postopno približuje naravni. Poveča naj se delež hrastov doba in gradna, belega gabra, na jelševih rastiščih pa črne jelše. V primeru umetne obnove naj se vnaša avtohtone drevesne vrste listavcev,
- z območja se naj odstranjuje invazivne rastlinske vrste,
- z izbiralnim redčenjem naj se izboljšuje zasnovo in negovanost,
- s primernimi gojitvenimi ukrepi naj se vzpostavlja tako zunanje kot tudi notranje gozdne robove ter oblikuje stopničasto zgradbo s pestro vrstno sestavo,
- teži naj se k čim večjemu deležu debelega drevja,
- ohranja naj se velikost habitatnega tipa na račun zaraščajočih kmetijskih zemljišč (zaraščajoča zemljišča pod vplivom visoke talne vode, na katerih se primarno pojavlja dob kot nosilna vrsta s primesjo belega gabra in črne jelše),
- ohranja naj se velikost habitatnega tipa s premenami gozdov, ki so spremenjeni ali močno spremenjeni in predstavljajo potencial za razvoj gozdnega habitatnega tipa ilirski hrastovobelogabrovi gozdovi: območja pod vplivom visokega nivoja talne vode (na psevdoglejnih in oglejenih tleh).

Usmeritve za gozdne prometnice

- gradnja gozdnih prometnic naj se praviloma ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal,
- novogradnje gozdnih prometnic naj se ne načrtuje znotraj 20 metrskega pasa vodotokov ter na vplivnem območju luž, mlakuž in vodnih kotanj,

Usmeritve za strojno sečnjo

- na manj nosilnih tleh lahko ob upoštevanju ostalih časovnih in prostorskih omejitev strojna sečnja poteka le, ko so tla zmrznjena ali suha,
- sečne poti naj bodo pokrite s sečnimi ostanki, ki zmanjšuje nastanek kolesnic,
- strojno sečnjo se usmerja izven vplivnega območja luž, mlakuž, vodnih kotanj in vodotokov.

Sektorski ukrepi:

- izvaja naj se naravna in umetna obnova z vnosom in zaščito avtohtonih drevesnih vrst rastišču prilagojenih listavcev,
- priprava sestoja za naravno obnovo,
- priprava tal za naravno nasemenitev ali setev,
- priprava tal za sadnjo,
- sadnja,
- obžetev,
- nega mladja.

Celoten gozdni prostor Pohorje (v nadaljevanju CGP):

Konkretne varstvene usmeritve:

- ohranja naj se čimbolj strnjene gozdne komplekse brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije,

- ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradbe gozdov,
- izvaja naj se skupinsko postopno gospodarjenje s pomlajevanjem v manjših pomladitvenih jedrih,
- zagotavlja naj se čim bolj naravno drevesno sestavo ter omogoča naravno pomlajevanje,
- pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne in grmovne vrste,
- na območja Natura 2000 naj se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov,
- ohranja naj se pestra struktura razvojnih faz z bogatim grmovnim in zeliščnim slojem, pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne grmovne in drevesne vrste,
- ohranja naj se strukturirane gozdne robove ter vzdržuje primeren delež presvetljenih sestojev in površin v obnovi,
- na območju presvetljenih gozdov, gozdnih jas, strukturiranih gozdnih robovih in na površinah v obnovi naj se ohranja zlasti rastline iz rodov: *Fraxinus*, *Populus*, *Salix*, *Quercus*, *Ligustrum*, *Viburnum*, *Lamium*, *Urtica*, *Epilobium*, *Corylus*, *Rubus*, *Lonicera*, *Eupatorium*, *Origanum*, *Solidago* in *Cirsium*,
- ohrani naj se delež velikega jesena v sestojih na primernih rastiščih z varstvenimi in gojitvenimi deli (naravna obnova, obžetev),
- ohranja naj se zdrava drevesa velikega jesena v sestojih (zagotavljanje semen za naravno obnovo),
- ohranja naj se mokrotne habitate v gozdu (luže, mlakuže, vodne kotanje) in zamočvirjene gozdne površine, v katere naj se s pravilom lesa ne posega,
- z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin,
- na vodotokih naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo,
- vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja,
- sečne ostanke v in ob strugi potokov je potrebno po sečnji odstraniti,
- pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa,
- ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu,
- neselektivnih fitofarmaceutskih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.

Alpski kozliček (*Rosalia alpina*):

Konkretna varstvena usmeritev za alpskega kozlička veljajo za odseka 22003C in 22003D: bukov les posekan med 15. 6. in 15. 8. naj se transportira iz gozda v največ dveh tednih po poseku.

Usmeritve za gozdne prometnice

- gradnja gozdnih prometnic naj se praviloma ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal,
- novogradnje gozdnih prometnic naj se ne načrtuje znotraj 20 metrskega pasa vodotokov ter na vplivnem območju luž, mlakuž in vodnih kotanj.

Usmeritve za strojno sečnjo

- na manj nosilnih tleh lahko ob upoštevanju ostalih časovnih in prostorskih omejitev strojna sečnja poteka le, ko so tla zmrznjena ali suha,
- sečne poti naj bodo pokrite s sečnimi ostanki, ki zmanjšuje nastanek kolesnic,
- strojno sečnjo se usmerja izven vplivnega območja luž, mlakuž, vodnih kotanj in vodotokov.

Sektorski ukrepi:

- priprava sestoja za naravno obnovo,
- priprava tal za naravno nasemenitev ali setev,
- priprava tal za sadnjo,
- sadnja,
- obžetev,
- nega mladja,
- zaščita mladja z ograjo,
- vzdrževanje zaščitne ograje,
- ohranjanje biotopov - naravni razvoj (površine namenjene izboljšanju stanja dvoživk: stoječe luže, mlake, vodne kotanje),
- izdelava vodnih virov v gozdu.

Celoten gozdni prostor Ličenca (v nadaljevanju CGP):

Konkretne varstvene usmeritve:

- ohranja se čimbolj strnjene gozdne komplekse brez večjih infrastrukturnih posegov, fragmentacije in krčitve gozdnih zemljišč,
- ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradbe gozdov,
- izvaja naj se skupinsko postopno gospodarjenje s pomlajevanjem v manjših pomladitvenih jedrih,
- zagotavlja naj se čim bolj naravno drevesno sestavo ter omogoča naravno pomlajevanje,
- pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne in grmovne vrste,
- spremenjena drevesna sestava naj se postopno približuje naravni. Poveča naj se delež avtohtonih in rastišču primernih drevesnih vrst. V primeru umetne obnove naj se vnaša rastišču primerne avtohtone drevesne vrste listavcev,
- na območja Natura 2000 naj se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov,
- odmrla in živa drevesa (predvsem listavcev), naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli, stara votla drevesa, drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik naj se ohranja kot habitatno dreve: pri izbiri drevja za posek in izvajanju sečnje in spravila lesa se zagotavlja, da v gozdu ostane v povprečju vsaj 3 % odmrlega stoječega lesa glede na lesno zalogo znotraj cone. Stoječi odmrli les (predvsem listavcev) mora biti čim bolj enakomerno razporejen in obsegati vse debelinske razrede, večinoma pa debelinske razrede nad 30 cm,
- ohranja naj se pestra struktura razvojnih faz z bogatim grmovnim in zeliščnim slojem, pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne grmovne in drevesne vrste,
- ohranja naj se strukturirane gozdne robove ter vzdržuje primeren delež presvetljenih sestojev in površin v obnovi,
- na območju presvetljenih gozdov, gozdnih jas, strukturiranih gozdnih robovih in na površinah v obnovi naj se ohranja zlasti rastline iz rodov: *Fraxinus*, *Populus*, *Salix*, *Quercus Ligustrum*, *Viburnum*, *Lamium*, *Urtica*, *Epilobium*, *Corylus*, *Rubus*, *Lonicera*, *Eupatorium*, *Origanum*, *Solidago* in *Cirsium*,
- ohranja naj se mokrotne habitate v gozdu (luže, mlakuže, vodne kotanje) in zamočvirjene gozdne površine, v katere naj se s pravilom lesa ne posega, izboljšuje se naj stanje mokrišč na območju naravnih vrednot 1164 in 7542 s saniranjem oz. zapolnitvijo delov odvodnih jarkov, ki pospešujejo izsuševanje na območju navedenih naravnih vrednot. Usmeritev se ne nanaša na vodna telesa na gozdnih prometnicah.
- z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin,

- na vodotokih naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo,
- neselektivnih fitofarmacevtskih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.

Usmeritve za gozdne prometnice

- gradnja gozdnih prometnic naj se praviloma ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal,
- novogradnje gozdnih prometnic naj se ne načrtuje znotraj 20 metrskega pasa vodotokov ter na vplivnem območju luž, mlakuž in vodnih kotanj.

Usmeritve za strojno sečnjo

- na manj nosilnih tleh lahko ob upoštevanju ostalih časovnih in prostorskih omejitev strojna sečnja poteka le, ko so tla zmrznjena ali suha,
- sečne poti naj bodo pokrite s sečnimi ostanki, ki zmanjšuje nastanek kolesnic,
- strojno sečnjo se usmerja izven vplivnega območja luž, mlakuž, vodnih kotanj in vodotokov.

Sektorski ukrepi:

- priprava sestoja za naravno obnovo,
- priprava tal za naravno nasemenitev ali setev,
- priprava tal za sadnjo,
- sadnja,
- obžetev,
- nega mladja,
- zaščita mladja z ograjo,
- vzdrževanje zaščitne ograje,
- ohranjanje biotopov - naravni razvoj (površine namenjene izboljšanju stanja dvoživk: stoječe luže, mlake, vodne kotanje),
- izdelava vodnih virov v gozdu,
- ohranjanje in nega biotopa, obvodnih mehkolesnih logov in gozdnega roba pred invazivnimi tujerodnimi vrstami - ITV (zlasti japonski dresnik in druge ITV). Pomembno za ohranjanje in razvoj ogroženih vrst.

Podcona HT91F0 Ličenca

Usmeritve:

Na območju podcone HT91F0 veljajo tudi usmeritve podane za CGP Ličenca.

- območje habitatnega tipa HT91F0 naj se opredeli s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti na območjih varovalnih gozdov, ekocelic in gozdnih rezervatov,
- poveča naj se površina habitatnega tipa na račun zaraščajočih kmetijskih zemljišč (zamočvirjena zaraščajoča zemljišča, na katerih se pojavljajo avtohtone drevesne vrste: ozkolistni jesen, brest, dob),
- gospodarjenje z gozdom naj se podredi varovalni in biotopski vlogi,
- na območju naj se ne izvaja krčitev gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha),
- iz območja naj se postopoma izločajo sestoji neavtohtonih drevesnih vrst s pomočjo premen z naravnimi in rastišču primernimi drevesnimi vrstami,
- odstranjuje naj se tujerodne invazivnih vrste; preprečuje naj se njihovo širjenje,
- ohranja naj se mreža zdravih dreves jesena (*Fraxinus spp.*), ki kažejo odpornost na jesenov ožig. Takšnih dreves naj se ne seka,

- na območju naj se ne sadi neprimernih drevesnih vrst oz. vnaša naj se samo rastišču prilagojene avtohtone drevesne vrste. Kot primes se na območju lahko sadita tudi gorski javor in divja češnja,
- zaradi ohranitve mozaičnosti habitatnih struktur kvalifikacijskih habitatnih tipov naj se izvaja le malopovršinsko gospodarjenje. Končni poseki naj se ne izvajajo na površinah večjih od 0,5 ha,
- teži naj se k večjemu deležu starega drevja,
- ekocelice se določijo na območjih habitatnih tipov, na mejah z negozdnimi ekosistemi, v robnem pasu gozdnega rezervata in v ustrezni gostoti po vsej gozdni površini. Vzpostavljane mreže ekocelic v sestojih starejših razvojnih faz (ena ekocelica velikosti cca. 3 ha/100 ha gozdne površine, ekocelice so lahko tudi večjih površin).

Ukrepi:

- umeščanje 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti na posameznih območjih HT,
- vzpostavitev ekocelic,
- izvaja naj se naravna in umetna obnova z vnosom in zaščito avtohtonih drevesnih vrst rastišču prilagojenih listavcev,
- premena spremenjenih in močno spremenjenih sestojev,
- priprava sestoja za naravno obnovo,
- priprava tal za naravno nasemenitev ali setev,
- priprava tal za sadnjo,
- sadnja,
- obžetev,
- nega mladja,
- ohranjanje in nega biotopa, obvodnih mehkolesnih logov in gozdnega roba pred invazivnimi tujerodnimi vrstami - ITV (zlasti japonski dresnik in druge ITV).

Cona Ličenca - HT91E0, krešič, studenčar

Usmeritve:

- območje naj se opredeli s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti na območjih varovalnih gozdov, ekocelic in gozdnih rezervatov,
- poveča naj se obstoječi gozdni habitatni tip, kot tudi gozdne površine in njihovo povezljivost (gozdnega prostora naj se ne fragmentira),
- poveča naj se površina habitatnega tipa na račun zaraščajočih kmetijskih zemljišč (zamočvirjena zaraščajoča zemljišča, na katerih se pojavljajo avtohtone drevesne vrste: vrba, črna jelša, topoli),
- poveča naj se površina habitatnih tipov na račun gozdov, ki so spremenjeni ali močno spremenjeni in predstavljajo potencial za razvoj gozdnega habitatnega tipa obrečnih vrbovij in jelševij (mehkolesna loka): območja ob vodotokih, aluvialna tla dolin pod vplivom talne vode, ki so pogosto oz. občasno poplavljenata,
- -gospodarjenje z gozdom naj se podredi varovalni in biotopski vlogi,
- novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven cone - ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu,
- na vodotokih naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo,
- v coni naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin,
- -vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja,

- sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti,
- zaradi ohranitve mozaičnosti habitatnih struktur kvalifikacijskih habitatnih tipov naj se izvaja le malo površinsko gospodarjenje. Končni poseki naj se ne izvajajo na površinah večjih od 0,5 ha,
- pušča naj se izredno debela drevesa vrb, jesenov in jelš,
- ekocelice se določijo prioriteto na območjih prednostnega habitatnega tipa, na mejah z negozdnimi ekosistemi in v večini cone.

Ukrepi:

- umeščanje 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti na območje cone,
- izvaja naj se naravna in umetna obnova z vnosom in zaščito avtohtonih drevesnih vrst rastišču prilagojenih listavcev,
- ohranjanje biotopov - naravni razvoj,
- priprava sestoja za naravno obnovo,
- priprava tal za naravno nasemenitev ali setev,
- priprava tal za sadnjo,
- sadnja,
- obžetev,
- nega mladja,
- ohranjanje in nega biotopa, obvodnih mehkolesnih logov in gozdnega roba pred invazivnimi tujerodnimi vrstami - ITV (zlasti japonski dresnik in druge ITV).

Celoten gozdni prostor Rački ribniki-Požeg (v nadaljevanju CGP):

Konkretne varstvene usmeritve:

- ohranja naj se čimbolj površino gozda - brez krčitev gozdnih zemljišč,
- na območja Natura 2000 naj se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov,
- odmrli in živa drevesa (predvsem listavcev), naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli, stara votla drevesa, drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik naj se ohranja kot habitatno drevje: ohrani se 1 do 2 habitatni drevesi na ha površine, debelejši od 30 cm,
- ohranja naj se gozd z najmanj 30 % deležem sestojev z odraslim drevjem (razširjeni debelinski razred B in C),
- ohranja naj se pestra struktura razvojnih faz z bogatim grmovnim in zeliščnim slojem, pospešuje naj se minoritetne, ogrožene in plodonosne grmovne in drevesne vrste,
- ohranja naj se strukturirane gozdne robove ter vzdržuje primeren delež presvetljenih estojev in površin v obnovi,
- na območju presvetljenih gozdov, gozdnih jas, strukturiranih gozdnih robovih in na površinah v obnovi naj se ohranja zlasti rastline iz rodov: *Fraxinus*, *Populus*, *Salix*, *Quercus Ligustrum*, *Viburnum*, *Lamium*, *Urtica*, *Epilobium*, *Corylus*, *Rubus*, *Lonicera*, *Eupatorium*, *Origanum*, *Solidago* in *Cirsium*.
- ohranja naj se mokrotne habitate v gozdu (luže, mlakuže, vodne kotanje) in zamočvirjene gozdne površine, v katere naj se s pravilom lesa ne posega,
- z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin,
- na vodotokih naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo,
- neselektivnih fitofarmaceutskih sredstev za zatiranje škodljivih organizmov v gozdu naj se ne uporablja.

Usmeritve za gozdne prometnice

- gradnja gozdnih prometnic naj se praviloma ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal,
- novogradnje gozdnih prometnic naj se ne načrtuje znotraj 20 metrskega pasa vodotokov ter na vplivnem območju luž, mlakuž in vodnih kotanj.

Usmeritve za strojno sečnjo

- na manj nosilnih tleh lahko ob upoštevanju ostalih časovnih in prostorskih omejitev strojna sečnja poteka le, ko so tla zmrznjena ali suha,
- sečne poti naj bodo pokrite s sečnimi ostanki, ki zmanjšuje nastanek kolesnic,
- strojno sečnjo se usmerja izven vplivnega območja luž, mlakuž, vodnih kotanj in vodotokov.

Sektorski ukrepi:

- priprava sestoja za naravno obnovo,
- priprava tal za naravno nasemenitev ali setev,
- priprava tal za sadnjo,
- sadnja,
- obžetev,
- nega mladja,
- zaščita mladja z ograjo,
- vzdrževanje zaščitne ograje,
- ohranjanje in nega biotopa, obvodnih mehkolesnih logov in gozdnega roba pred invazivnimi tujerodnimi vrstami - ITV (zlasti japonski dresnik in druge ITV). Pomembno za ohranjanje in razvoj ogroženih vrst.

Cona Črete

Usmeritve:

- umeščanje 1. stopnje funkcije biotske raznovrstnosti na območju ekocelic brez ukrepanja oziroma območij brez sečnje,
- na površini 1 ha v okolici znanih gnezd belorepca in črnega škarnika naj se vzpostavijo ekocelice brez ukrepanja oziroma območja brez sečnje. Novih gozdnih prometnic naj se na tem območju ne vzpostavlja,
- v primeru najdbe gnezd naj se na površini 500 m v njihovi okolici vzpostavijo mirne cone od 1. januarja do 31. julija (brez sečnje in spravila lesa),
- v okolici 300 metrov od znanih gnezd črnega škarnika naj se vzpostavijo mirne cone od 1. aprila do 31. julija (brez sečnje in spravila lesa),
- ohranjajo naj se vsa drevesa z gnezdом, ki se jih označi kot habitatna drevesa,
- gozdove naj se v največjem mogočem obsegu prepusti naravnemu razvoju,
- ohranja naj se površina gozda z naravno drevesno,
- na območju naj se ne izvaja krčitev gozda (vključno s sicer dovoljenimi 0,5 ha).

Ukrepi:

- ohranjanje biotopov - naravni razoj,
- vzpostavitev mirnih con.

Cona koščaka - potoki

Usmeritve:

- na pretežnem delu cone naj se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti (umeščanje 1. stopnje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti na povirnih delih območja cone in v radiju 1.000 metrov gor in dol vodno od znanih nahajališč vrste navadni koščak),
- v coni naj bo gospodarjenje prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin,
- v coni naj se ne uporablja fitofarmacevtskih sredstev za uničevanje živali in rastlin,
- pri sečnji in spravilu lesa naj se uporablja biološko razgradljiva olja,
- na vodotokih naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo,
- vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja,
- sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti,
- pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa,
- ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine,
- novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven cone - ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu,
- v coni naj se krčenje gozda ne izvaja.

Ukrepi:

- ohranjanje biotopov - naravni razvoj.

Varstvene usmeritve za ohranjanje biotske raznovrstnosti izven varovanih območij

Za ohranjanje habitatnega tipa v ugodnem stanju se uporabljajo določila 3. člena Uredbe o habitatnih tipih ter varstveni cilji za doseganje ustreznih ekoloških razmer za posamezne skupine habitatnih tipov, ki so navedeni v Prilogi 2 iste uredbe. Habitatni tipi se ohranjajo v ugodnem stanju tako, da se posegi in dejavnosti na območjih habitatnih tipov načrtujejo in izvajajo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

Posegi in dejavnosti na območjih habitatnih tipov se načrtujejo na način in v obsegu:

- da se v kar največji možni meri ohranja ali večja naravna razširjenost habitatnih tipov in območij, ki jih posamezni habitatni tip znotraj te razširjenosti pokriva,
- da se v kar največji možni meri ohranjajo specifična struktura habitatnega tipa in naravni procesi ali ustrezna raba v skladu z varstvenimi cilji iz priloge 2 Uredbe o habitatnih tipih,
- da se ohranja ugodno stanje za te habitatne tipe značilnih rastlinskih in živalskih vrst v skladu z varstvenimi cilji iz predpisov, ki urejajo varstvo zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst.

Habitatni tip (91E0*) Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka); (*Alnus glutinosa* in *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*))

Varstvene usmeritve in priporočila

- območje naj se opredeli s 1. stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti, gospodarjenje z gozdom naj se podredi varovalni in biotopski vlogi,
- krčitev gozdov naj se ne izvaja,
- zaradi ohranitve mozaičnosti habitatnih struktur habitatnega tipa naj se izvaja le malo površinsko gospodarjenje. Končni poseki naj se ne izvajajo na površinah večjih od 0,5 ha. Poveča naj se obstoječi gozdni habitatni tip, kot tudi gozdne površine in njihovo povezljivost (gozdnega prostora naj se dodatno ne fragmentira),

- gozdovom, ki so spremenjeni ali močno spremenjeni, naj se postopoma oz. s premenami izboljša stanje ohranjenosti,
- novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven cone habitatnega tipa,
- v vodotokih naj se ne skladišči in vlačí lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo. Sečne ostanke je potrebno po sečnji odstraniti izven vodotokov,
- z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin,
- pušča naj se izredno debela drevesa vrb, jesenov in jelš.

Usmeritve za gospodarjenje s klimatsko funkcijo

Pri gospodarjenju z gozdovi zagotoviti prostorsko prisotnost gozdov, njihovo stabilno zgradbo in vitalnost. Iz navedenega izhajajo sposobnosti oblikovanja lastne klime gozda in blagodejnega vplivanja na klimatske razmere v njegovi okolici. Ohraniti obstoječe gozdove, gozdne pasove, omejkje, žive meje in posamična drevesa v kmetijski krajini. S pasovi gozdnega drevja gospodariti na tradicionalen način - panjevsko.

Socialne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot

Za zavarovana območja in območja naravnih vrednot je potrebno upoštevati predpisane varstvene režime iz aktov o zavarovanju, ki so navedeni v nadaljevanju (Naravovarstvene smernice ..., 2025). Pred posegi na zavarovanih območjih in na območjih naravnih vrednot je potrebno kontaktirati pristojno službo za ohranjanje narave (ZRSVN, OE Maribor).

ZAVAROVANA OBMOČJA IN VARSTVENI REŽIMI

Na zavarovanih območjih so varstveni režimi predpisani z Odlokom o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih ter zgodovinskih spomenikov na območju občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, št. 31/92).

Preglednica 66: Varstveni režimi za zavarovana območja

Evid. št.	Ime	Status	Varstveni režimi
277	Krajinski park Štatenberg	KP	<u>Ožje zavarovano območje - grad z okoliškim parkom in grajskimi ribniki (režim):</u> Na gradu in spremljajočih grajskih objektih so prepovedani vsi posegi, ki bi kakorkoli uničevali, poškodovali ali ogrozili kulturno, zgodovinsko in estetsko vrednost spomenika. Prepovedane so gradnje vseh vrst, spreminjanje konfiguracije terena, vodnega režima, uničevanje rastlinstva in živalstva ali slabšanje njihovih življenjskih razmer, gospodarsko izkoriščanje gozdov, lov, ribolov, povzročanje prekomernega hrupa, onesnaževanje voda, ozračja in odmetavanje odpadkov. Na gozdnih, parkovnih in drugih zelenih površinah je dovoljeno opravljati samo sanitarno sečnjo ter urejevalna in negovalna dela, ki so v skladu s parkovnim značajem gozdnih in drugih zelenih površin. Za vse načrtovane posege je potrebno predhodno mnenje in soglasje ZVNKD Maribor¹ (opomba¹ : ZRSVN in ZVKDS). <u>Širše zavarovano območje - poljedelske in gozdne površine v okolici in del doline Dravinje in Ložnice (režim):</u> Na širšem zavarovanem območju morajo biti vsi posegi usklajeni z značilnostmi naravne in kulturne dediščine in sicer: poljedelske in gozdne površine se lahko še nadalje izkoriščajo za gospodarske namene v skladu s tradicionalno rabo prostora, vodne površine je potrebno urejevati in vzdrževati skladno z njihovimi ekološkimi in krajinsko-estetskimi značilnostmi. Prepovedano je vsako onesnaževanje voda. Na grajski pristavi in znamenju so prepovedani vsi posegi, ki bi kakorkoli uničevali, poškodovali ali ogrozili kulturno, zgodovinsko in estetsko vrednost spomenika. Za vse posege na širšem zavarovanem območju je potrebno predhodno mnenje in soglasje ZVNKD Maribor¹ (opomba¹ : ZRSVN in ZVKDS).
278	Krajinski park Žabljek	KP	<u>Ožje zavarovano območje - ribniki z obrežnim pasom in dno doline (režim):</u> V ožjem območju veljata varstvena režima za zoološko in botanično naravno dediščino (upošteva se režima, ki sta navedena za ZO NS z evid. št. 314). <u>Širše zavarovano območje - celotno vodozbirno območje parka (režim):</u> Prepovedano je: • spreminjati obliko in sestavo površja z zemeljskimi deli razen v tlorisu obstoječih objektov in za potrebe že obstoječe kmetijske rabe prostora, • graditi vse vrste objektov (počitniške hiše, gostinsko-turistične objekte, industrijske objekte, regionalne infrastrukturne objekte) razen za katere velja sprejeti zazidalni načrt. Možna je le graditev objektov, ki so vezani na obstoječo kmetijsko dejavnost in to le v skladu z navodili in s soglasjem pristojnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine¹ (opomba¹ : ZRSVN in ZVKDS), • kakršnokoli onesnaževanje zraka, vode in tal, • požiganje travišč, trstič in grmičevja, • uporabljati agrokemična sredstva za zatiranje in uničevanje rastlin in živali (herbicide in insekticide) zunaj obdelovalnih površin, • v gozdovih sekati na golo in vnašati neavtohtone gozdne rastlinske vrste, • spreminjati namembnosti zemljišča brez usklajevanja in soglasja pristojnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine¹ (opomba¹: ZRSVN in ZVKDS), Vsi posegi v ribnike, strugo potoka in obrežni pas, kakor tudi ostali posegi na območju krajinskega parka so možni le s predhodnim soglasjem pristojnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine¹ (opomba¹ : ZRSVN in ZVKDS).

Evid. št.	Ime	Status	Varstveni režimi
281	Gozdni rezervat Cigonca	GR	• V odseku 22043E velja režim za gozdno naravno dediščino. • Na ostalih površinah znotraj NR Gozdni rezervat Cigonca se pri gospodarjenju z gozdom upoštevajo konkretne usmeritve podane za naravne vrednote z ident št.1164V, 7295, 7542V in 7438.
313	Požeg, zadrževalnik visokih voda	NS	Prepovedano je loviti, preganjati in uničevati prostoživeče ptice, približevati se gnezdiščem in prostorom, kjer se živali zadržujejo, hranijo in razmnožujejo, v kolikor to ni nujno potrebno v zvezi z delovanjem in vzdrževanjem akumulacije, odstranjevanje in spreminjanje vegetacije, v kolikor to ni potrebno zaradi vzdrževalnih del na objektu (košnja nasipa), povzročati hrup, eksplozije ali vibracije na ožjem in širšem območju od kjer seže njihov vpliv, umetno osvetljevati živali, njihova gnezdišča in bivališča, izvajati takšna melioracijska in regulacijska dela v okolici katerih škodljive posledice bi bilo čutiti na ožji lokaliteti, onesnaževati površinske in podzemeljske vode, kar poslabšuje pogoje na ožji lokaliteti, onesnaževati zrak s prahom, aerosoli ali strupenimi plini in tako poslabšati življenjske pogoje živali na ožji lokaliteti. Dovoljeno je obratovanje in vzdrževanje akumulacije v skladu s Pravilnikom o obratovanju, upravljanju in vzdrževanju akumulacije Požeg.
314	Glinokopna jezera pri Pragerskem, ribniki	NS	Varstveni režim za botanično in zoološko naravno dediščino.
459	Park okrog nekdanjega gradu v Vinarju	NS	Varstveni režim za oblikovano naravno dediščino. Za posamezna drevesa je potrebno smiselno upoštevati varstveni režim za dendrološko naravno dediščino.
420	Dob v Cigonci	NS	Varstveni režim za dendrološko naravno dediščino
427	Dob v Prepužu	NS	
431	Zafošnikov dob pri Spodnji Novi vasi	NS	
435	Pustičekov kostanj v Brezju pri Poljčanah	NS	
444	Hajšekova bukev v Videžu	NS	
445	Bukve v Vrholah	NS	

Varstveni režimi zavarovanih območij

GOZDNA NARAVNA DEDIŠČINA:

Prepovedano je:

- sekati, obsekavati, lomiti, ruvati in kako drugače uničevati oz. poškodovati drevesa, grmovje in zelišča ter njihove dele,
- spreminjati življenjske razmere na rastišču, npr. odstranjevati zemljo, odkrivati korenine, zasipavati deblo, rastišče ali površino nad koreninami, občasno ali stalno poplaviti rastišče, spreminjati višino podtalnice, kislost oz. alkalnost tal, izpuščati škodljive tekočine ali plinaste snovi oz. odlagati kakršnekoli odpadne snovi na rastišču ali v njegovem vplivnem območju ipd.,
- spreminjati obstoječo rastlinsko strukturo, zastrtost oz. osončenost rastišča (npr. razgaljati krošnjo drevesa, deblo oz. druge rastlinske dele), kakor tudi spreminjati mikroklimatske značilnosti biotopa, npr. z nadelavo presek,
- v gozdni sistem vnašati nesamonikle vrste,
- graditi kakršnekoli objekte ali naprave v območju naravne dediščine ali v njenem vplivnem območju, npr. zgradbe, prometnice vseh vrst (ceste, kolovoze, traktorske vlake, parkirišča, žičnice, drče), energetske in komunalne vode, (napeljave, cevovode, daljnovode) v nadzemni in podzemni izvedbi, jezove, hudourniške pregrade, regulacije vodotokov, geološke jame oz. izkope (peskokope, kamnolome, ter izvajati melioracijske,

vodnogospodarske ali podobne posege, katerih posledice so v neposredni bližini vplivnega območja in se negativno odražajo v gozdnem ekosistemu,

- obešati ali pritrdjevati tuja telesa oziroma konstrukcije na deblo ali druge rastlinske dele (table, odre, stojšča),
- krmljenje divjadi, postavljanje solnic, gradnja obor za divjad,
- pašništvo,
- hoja zunaj poti,
- zatiranje žuželk s kemičnimi sredstvi,
- nabiranje gozdnih sadežev in povzročanje hrupa, če bi nabiralništvo in rekreacija ogrožali stabilnost gozdnega ekosistema.

Izjemoma je s soglasjem pristojne naravovarstvene službe mogoče:

- postavljanje označevalnih in pojasnjevalnih tabel v obrobju gozda na samostojnih nosilcih,
- nabiranje semen, plodov in drugih rastlinskih delov za analize,
- označiti in opremiti primerno pešpot v takšni obliki, ki ne bo negativno posegala v stabilnost gozdnega ekosistema niti tega ne bodo povzročali obiskovalci.

BOTANIČNA NARAVNA DEDIŠČINA:

Prepovedano je:

- vsako poseganje na rastišču, npr. odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnega stanja. Odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje (odlaganje odpadnih materialov ipd.), gradnja vseh vrst ter zemeljska dela,
- spreminjati kulturo rastišča (npr. izkrčenje gozda, pogozditev travnika ali pašnika, preoranje ledine ipd.),
- trgati cvetje, izkopavati, nabirati, poškodovati ali lomiti rastline (zelišča, drevesa in grme) ali uničevati vegetacijske formacije,
- nabirati senena in plodove rastlin, ki so pod posebnim varstvom,
- onesnaževati površinske, talne ali podzemeljske vode, kar bi poslabšalo rastiščne pogoje na ožji lokaliteti.

ZOOLOŠKA NARAVNA DEDIŠČINA:

Prepovedano je:

- vsakršno poseganje, ki bi spremenilo življenjske razmere živali, npr. odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnega stanja, gradnje vseh vrst in zemeljska dela, odstranjevanje zemlje ali kamninske podlage, zasipavanje (odlaganje odpadnih materialov),
- loviti, nabirati, preganjati in uničevati živali,
- spreminjati sestavo zoocenoze z naseljevanjem vrst,
- približevati se gnezdiščem ter prostorom, kjer se živali zadržujejo, hranijo in razmnožujejo,
- uničevati ali poškodovati gnezdišča ter prostore, kjer se živali zadržujejo, hranijo in razmnožujejo,
- povzročati hrup, eksplozije ali vibracije na ožjem ali širšem območju, do koder seže njihov vpliv,
- umetno osvetljevati živali, njihova gnezdišča in bivališča,
- onesnaževati površinske in podzemeljske vode, kar slabša življenjske razmere na ožji lokaliteti.

OBLIKOVANA NARAVNA DEDIŠČINA:

Prepovedano je:

- spreminjati vrtnoarhitektonsko zasnovo,
- uničevati ali poškodovati drevje ali grmovje (veje, debela ali korenine),

- uničevati, odstranjevati ali premeščati druge vrtnoarhitektonske objekte, ki so sestavni del
- oblikovane zasnove (npr. skulpture, portali ipd.),
- spreminjati ekološke (npr. talne in mikroklimatske) pogoje, ki so potrebni za obstoj in razvoj drevja ali grmovja (npr. zvišanje ali znižanje talne vode, odpiranje gozdnih sestojev, spreminjanje osončenosti dreves in grmov, zasipavanje ali odkopavanje zemljišča ipd.),
- graditi na oblikovani zeleni površini stavbe, poti ali naprave, ki niso v skladu z njenimi značilnostmi,
- spreminjati okolico oblikovane naravne dediščine tako, da bi bila ta prizadeta (npr. zapiranje pogledov, obzidava, postavljanje reklamnih in drugih tabel ipd.),
- onesnaževati tla in zrak ter odlagati odpadke.

Izjemoma je s soglasjem pristojne naravovarstvene službe mogoče:

- spreminjati sestav ter namembnost posameznih delov in površin (npr. zasaditev jas ali trat, spreminjati grede v trate ipd.),
- izvajati zavarovalna dela in postavljati naprave za zavarovanje (npr. ograje zidove, ipd.),
- spreminjati značaj in obliko poti (npr. širjenje ali asfaltiranje steza ipd.),
- postavljati klopi, luči, table ipd., urejati počivališča in razgledišča.

DENDROLOŠKA NARAVNA DEDIŠČINA:

Prepovedano je:

- sekati, obsekavati, lomiti oz. drugače nasilno uničevati ali poškodovati drevesa ali njihove dele,
- spreminjati življenjske razmere na rastišču, npr. odstranjevati zemljo, odkrivati korenine, zasipavati deblo, zasipavati rastišče oz. površino nad koreninami, občasno ali stalno poplavljanje rastišče, spreminjati višino talne vode, kislost oz. alkalnost tal, spuščati škodljive tekočine ali plinaste snovi na rastišču ter odlagati odpadne snovi,
- spreminjati osenčenost dreves in rastišča (npr. razgaljati krošnjo ali deblo, zasenčiti drevesa s stavbami ali napravami ipd.),
- obešati ali postavljati tuja telesa na deblo, korenine ali veje (npr. svetilke, nosilce žičnih vodov, table, omarice, antene, razgledišča, stopnice ipd.),
- zgraditi stalne objekte ali zgradbe na območju neposrednega rastišča.

Izjemoma je s soglasjem pristojne naravovarstvene službe mogoče:

- izvajati sanitarne ukrepe (npr. plombirati deblo, odstranjevati veje, in vrhove, povezovati deblo in veje, utrjevati podlago, zatirati škodljivce.),
- izvajati nekatera dela na rastišču (npr. asfaltirati, betonirati, tlakovati, zasajati grmovje, drevje ali trave ipd.), če ne ogrožajo dreves,
- postavljati manjše občasne objekte (npr. odre, kioske) na območju neposrednega rastišča,
- postavljati manjše stalne objekte (npr. spominska obeležja, vodnjake, svetilke, klopi ipd.) na območju neposrednega rastišča,
- nabirati cvetove ali plodove oz. semena,
- znanstvenoraziskovalno poseganje (npr. jemanje lesnih profilov iz debel, vej ali korenin).

NARAVNE VREDNOTE

Splošne varstvene usmeritve

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen Zakona o ohranjanju narave, 2004; v nadaljevanju ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot, 2002 in 2003).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote,
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču,
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje,
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote (6. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja,
- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem lahko vplivi posegov in dejavnosti človeka ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali,
- naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

Podrobnejše varstvene usmeritve

Podrobnejše varstvene usmeritve po zvrsteh naravnih vrednot izhajajo iz Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (2004 in nasl.).

HIDROLOŠKE NARAVNE VREDNOTE

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Objekte in naprave za različne namene se na naravni vrednoti namešča oziroma se njihovo delovanje zagotavlja tako, da se ne prekinja zveznosti vodnega toka, da se ne spreminja ali bistveno ne spreminja količina vode in hitrost pretoka, prostorska in časovna razporeditev voda, smer toka oziroma morskih tokov, oblika in dno struge vodotoka oziroma jezera in morja ter, da se bistveno ne spremenijo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote. Na slapiščih, slapovih in v koritih se ohranja naraven pretok.
- Ne slabša se kvalitete vode, ne spreminja se temperature vode. Onesnaženo vodo se prednostno očisti.
- Na naravno vrednoto se ne odlaga odpadkov.
- V obrežno vegetacijo se posega s sekanjem, obsekavanjem, redčenjem, zasajanjem, tako da se bistveno ne spremenijo fizikalne lastnosti obrežja.

BOTANIČNE NARAVNE VREDNOTE

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču in da se ohranja rastline, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitve, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Združbo rastišča se spreminja z izkrčenjem gozda oziroma posameznih dreves, s pogozditvijo, oranjem in podobno, le toliko, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere na rastišču.
- Rastlin se ne nabira, izkoreninja, lomi ali drugače poškoduje ali uničuje, razen za znanstveno-raziskovalno delo v obsegu, ki ne vpliva negativno na stanje populacije in na rastišče.
- Rastlin se ne požiga.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z vnašanjem rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravni vrednoti se ne uporablja kemičnih sredstev za uničevanje živali in rastlin.

ZOOLOŠKE NARAVNE VREDNOTE

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se bistveno ne spremenijo življenjske razmere za živali. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje vodnih razmer (npr. osuševanje, dviganje ali spuščanje gladine podtalnice, poplavitve, zamenjava sladke vode s slano in obratno), spreminjanje temperature vode, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.
- Posege, dejavnosti in aktivnosti na naravni vrednoti se izvaja tako, da se način in čas opravljanja posegov, dejavnosti in aktivnosti kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živalim; posege, dejavnosti in aktivnosti se izvaja v času, ki ne sovpada z obdobji, ko živali potrebujejo mir, npr. sekanje grmišč se opravlja po gnezditvenem času ptičev, gozdarska in druga opravila, ki lahko uničijo gnezda ali mladiče, se opravljajo po gnezdenju ali poleganju mladičev in na način, da se živali lahko umaknejo.
- Živali se ne vznemirja, preganja, nabira, zastruplja ali drugače uničuje.
- Sestave zoocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali tujerodnih vrst.
- Eksplozije ali drugih dejanj, ki povzročajo močan hrup ali vibracije, se ne izvaja.
- Ponoči se naravne vrednote ne osvetljuje.
- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za živali.
- Naravno vrednoto se obiskuje na način in v času, ki je za živali najmanj moteč. Obiskovalce se usmerja na določene poti. V primeru, da gre za živalsko vrsto, ki je na človekovo prisotnost izjemno občutljiva, se obiskovanje naravne vrednote lahko časovno (npr. v času razmnoževanja) ali prostorsko omeji ali prepove.
- Rekreatijske in športne aktivnosti se preusmerja na spoznavanje in doživljanje narave.

EKOSISTEMSKÉ NARAVNE VREDNOTE

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja na način in v takem obsegu, da se populacije rastlinskih in živalskih vrst pretežno ohrani. Na način in v obsegu iz prejšnjega stavka se

izvaja tudi odstranjevanje ali spreminjanje vegetacije, spreminjanje kislosti oziroma alkalnosti tal, odstranjevanje zemlje, ruše ali kamninske podlage, zasipavanje, nasipavanje, vključno z odlaganjem odpadnih materialov. Pri tem se izkoristijo vse možne tehnične rešitve, da se naravna vrednota čim manj poškoduje.

- Ne slabša se kvalitete površinske in podzemne vode, tako da se ne slabšajo življenjske razmere za rastline in živali. Uporabljajo naj se biološko razgradljiva olja. Onemogoči naj se vnos soli v vodne biotope.
- Sestave biocenoze se ne spreminja z naseljevanjem živali in rastlin tujerodnih in rastišču neustreznih vrst.
- Na naravno vrednoto s ene vnaša gensko spremenjenih organizmov.
- Rekreatijska in športna aktivnost, ki negativno vplivata na rastline in živali, se ne izvajata, preusmerjata se na doživljanje in spoznavanje narave.

DREVESNE NARAVNE VREDNOTE

- Vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debela ali rastišča oz površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.
- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritrjuje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

Konkretne varstvene usmeritve

Obravnavane so tiste naravne vrednote, ki ležijo znotraj gozdne maske, in vse tiste naravne vrednote znotraj GGE, za katere bi gospodarjenje z gozdovi lahko vplivalo na njih.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območjih naravnih vrednot (Naravovarstvene smernice ..., 2025) navaja spodnja preglednica.

Preglednica 67: Varstvene usmeritve za naravne vrednote

Ident. št.	Ime	Zvrst	Konkretne varstvene usmeritve
1164	Cigonca - nižinski gozdovi na dobovih rastiščih 1	EKOS	Upoštevajo se varstvene usmeritve, ki so podane za posebna varstvena območja (Cona CGP Ličenca, Podcona HT91F0 Ličenca, Cona Ličenca - HT91E0, krešič, studenčar).
6116	Žabljek - ribniki in povirje	ZOOL BOT	Na območju NV se upošteva varstveni režim za KP Žabljek z evidenčno št. 278 in varstvene usmeritve, ki so podane za posebna varstvena območja (Cona CGP Ličenca, Cona Ličenca - HT91E0, krešič, studenčar).
6117	Rački ribniki - kompleks nižinskega gozda in ribnikov	BOT ZOOL	Na območju ZO se upošteva varstveni režim za Požeg, zadrževalnik visokih voda z evidenčno št. 313. Na območju NV znotraj Natura 2000 območij se upošteva varstvene usmeritve, ki so podane za posebna varstvena območja (Cona CGP Rački ribniki-Požeg, Cona Črete). Na ostalih območjih NV naj se: • ohranja gozdne površine, • pomladitev gozda izvaja na manjših površinah, pospešuje avtohtone drevesne vrste (predvsem listavce).
6138	Pragersko - glinokopna jezera	EKOS ZOOL BOT	Na območju ZO Glinokopna jezera pri Pragerskem, ribniki, z evidenčno št. 314 se upošteva varstveni režim za botanično in zoološko naravno dediščino. Na ostalih območjih NV naj se:

Ident. št.	Ime	Zvrst	Konkretna varstvena usmeritve
			• ohranja gozdne površine, • pomladitev gozda izvaja na manjših površinah, pospešuje avtohtone drevesne vrste (predvsem listavce).
6476	Požeg - vodna akumulacija	ZOOL BOT	Na območju ZO se upošteva varstveni režim za Požeg, zadrževalnik visokih voda z evidenčno št. 313. Na območju NV znotraj Natura 2000 območij se upošteva varstvene usmeritve, ki so podane za posebna varstvena območja (Cona CGP Rački ribniki-Požeg, Cona Črete).
7043	Ličenca - potok	HIDR ZOOL	Za odseke 32A, 32B, 32C, 32E, 32F, 32G, 33E, 35C, 36F, 37E, 47C veljajo naslednje usmeritve: • Gospodarjenje naj bo prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin. • Pri sečnji in spravilu lesa naj se uporablja biološko razgradljiva olja. • Na vodotokih naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo. • Vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja. • Sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti. • Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa. • Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine. • Novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven območja NV - ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu. • Na območju NV naj se krčenje gozda ne izvaja.
7295	Cigonca - mlake v dobovem gozdu z močvirsko grebeniko	BOT EKOS	• Ohranjajo naj se obstoječe gozdne površine in zamočvirjeni predeli z zastajajočo vodo. • Sklep krošenj naj se ne odpira v celoti, da se ne pospešuje izsuševanja vodnih teles v sušnih mesecih. • Posek lesne vegetacije naj se vrši selektivno na način, da se oblikujejo in vzpostavijo pogoji za rast močvirske grebenike na delu NV, kjer je sklep krošenj pretesen (močvirska grebenika potrebuje svetlobo). • Na območju NV naj se ne izvaja strojne sečnje. • Transporta lesa naj se preko rastišča močvirske grebenike ne izvaja. • Gozdnih prometnic naj se na območju in v 15 metrskem pasu NV ne gradi. • Območje NV naj se ohrani kot ekocelica z ukrepi.
7438	Cigonca - močvirje	EKOS ZOOL	Upoštevali se konkretna varstvena usmeritve za NV 7542V Cigonca nižinski gozdovi na dobovih rastiščih 2. Osrednji del NV, ki je podvržen visoki talni vodi, se ohranja v obstoječem, neporaslem stanju. To območje naj se izloči kot ekocelica brez ukrepanja.
	Cigonca - nižinski gozdovi na dobovih rastiščih 2	EKOS	Na območju GR Cigonca z evidenčno št. 281 se upošteva v odseku 22043E varstveni režim za gozdno naravno dediščino: brez izjem oz. gospodarjenja. Na ostalih območjih NV (izven odseka 22043E) se upoštevali varstvene usmeritve, ki so podane za posebna varstvena območja (Cona CGP Ličenca, Podcona HT91F0 Ličenca, Cona Ličenca - HT91E0, krešič, studenčar).
7543	Cigonca - nižinski gozdovi na dobovih rastiščih 3	EKOS	Upoštevali se varstvene usmeritve, ki so podane za posebna varstvena območja (Cona CGP Ličenca, Podcona HT91F0 Ličenca).

Ident. št.	Ime	Zvrst	Konkretna varstvena usmeritev
80442	Čadramska vas - potok	ZOOL	• Celotno območje NV naj se določi s 1. stopnjo funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. • Gospodarjenje naj bo prilagojeno oz. prednostno namenjeno ohranjanju obrežne vegetacije: z obrežno vegetacijo naj se gospodari na način, da se zagotavlja sklenjenost krošenj oz. zasenčenost vodnih površin. • Fitofarmacevtskih sredstev za uničevanje živali in rastlin naj se ne uporablja. • Pri sečnji in spravilu lesa naj se uporablja biološko razgradljiva olja. • Na vodotokih naj se ne skladišči lesa, prav tako naj se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo. • Vlačenje po strugi in skladiščenje lesa ob strugi, tudi izven gozdnega prostora, naj se ne izvaja. • Sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti. • Pri gradnji in vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa. • Ohranja naj se zamočvirjene gozdne površine. • Novogradnje gozdnih prometnic naj se usmerja izven območja NV - ohranja naj se naravna hidromorfologija potokov v gozdu. • Na območju NV naj se krčenje gozda ne izvaja.
80443	Spodnje Poljčane - potok in ribniki	ZOOL	
80444	Modraže - potok	ZOOL	
80445	Globoko ob Dravinji - potok	ZOOL	
80446	Pečke - potok	ZOOL	
80447	Strug - potok	ZOOL	
6235	Cigonca - dob	DREV	Upošteva se režim za dendrološko naravno dediščino. Velja za NS z evidenčno št. 420, 427, 431, 435, 444 in 445, ki so identični kot navedene NV (identifikacijska št. 6235, 6242, 6247, 6251, 6259 in 6260).
6242	Prepuž - dob	DREV	
6247	Zafošnikov dob	DREV	
6251	Pustičekov kostanj	DREV	
6259	Hajšekova bukev	DREV	
6260	Vrhole - bukvi	DREV	

OBMOČJA PRIČAKOVANIH NARAVNIH VREDNOT

Varstvene usmeritve

V primeru najdbe mineralov ali fosilov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON. Vsak, ki odkrije del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali del jame, je dolžan o tem obvestiti Inštitut za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (8. in 9. člen ZVPJ).

Priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot pred odkritjem:

Posegi, ki so povezani z obsežnimi zemeljskimi deli, kot so gradnja gozdnih prometnic:

Investitorja se seznani z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter predlogom, da o najdbi čim prej obvesti pristojno organizacijo za ohranjanje narave (ZRSVN). Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto ZRSVN se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi in gradbenimi deli z vidika odkrivanja in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve za naravne vrednote, ki so določene v Naravovarstvenih smernicah, ... 2024, v poglavju 3.1.

Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju:

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto ZRSVN. Ta pripravi usmeritve, ki vključujejo:

- dokumentiranje in ovrednotenje območja oz. potencialne naravne vrednote,
- oceno ogroženosti ter

- predlog ukrepa varstva (*in-situ* ali *ex-situ* varstvo; pogodbeno varstvo, skrbništvo, zavarovanje, začasno zavarovanje, obnovitev).

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na zvrst in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti *in-situ* niti *ex-situ* varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe izjemnih geoloških fenomenov.

Varstvene usmeritve za funkcijo varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti,
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije,
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene,
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture),
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote,
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

- območje stavbne dediščine, varuje se:
 - gabariti, gradivo, oblikovanost,
 - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
 - celovitost dediščine v prostoru,
- območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se:
 - zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
 - grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief),
 - rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
 - vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote,
- območje druge dediščine, varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
 - osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
 - vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

Posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštetе nedopustne posege:

- če ni možno najti drugih rešitev ali
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja se naj izvede v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in zagotovi strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS),
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev naj se izvede s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del,
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

- območje stavbne dediščine; varuje se:
 - gabariti, gradivo, oblikovanost,
 - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
 - celovitost dediščine v prostoru,
- območje naselbinske dediščine; varuje se:
 - morfološka zasnova naselja,
 - prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),

- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
- varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove,
- odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
- območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine; varuje se:
 - krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),
 - značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
 - odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
 - preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi,
- območje vrtnoarhitekturne dediščine; varuje se:
 - zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
 - grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief),
 - rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
 - vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote;
- območje memorialne dediščine; varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta,
 - vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami;
- območje druge dediščine; varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
 - osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
 - vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov (v nadaljevanju: spomenik) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen,
- v vplivnih območjih registrirane dediščine (v nadaljevanju: dediščina) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Podrobne usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine (Podrobne kulturnovarstvene usmeritve ..., 2024) so prikazane v spodnji preglednici. Posamezne enote kulturne dediščine in splošne usmeritve so navedene v opisih odsekov v obrazcih E4.

Preglednica 68: Varstvene usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine v GGE

EV/ID št.	Ime	Režim / podrežim	Usmeritve
1-00761	Štatenberg - Dvorec	Vplivno območje spomenika / stavbe s parki ali vrtovi	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru. Potrebno je preprečevati zaraščanje, zato je potrebno vzdrževati okolico spomenika.
1-00761	Štatenberg - Dvorec	Spomenik / stavbe s parki ali vrtovi	
1-02931	Ješovec - Cerkev sv. Treh Kraljev	Vplivno območje spomenika / stavbe	
1-03287	Vinarje - Cerkev sv. Jošta	Vplivno območje spomenika / stavbe	
1-03399	Studenice - Cerkev sv. Lucije	Vplivno območje spomenika / stavbe	
1-04191	Razgor pri Žabljeku - Grob neznanih partizanov	Spomenik / spominski objekti in kraji	V območju spomenika se ohranja njegova pojavnost v prostoru. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb spomenika.
1-06875	Bukovec - Prazgodovinsko gomilno grobišče I	Spomenik / arheološka najdišča	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (zemljene gomile na vrhu grebena), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-06876	Cigonca - Rimska cesta Celeia–Poetovio	Spomenik / arheološka najdišča	V območju spomenika (koridor s traso rimske ceste) je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-06879	Črešnjevec - Gomilno grobišče Gomilce	Spomenik / arheološka najdišča	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (gruča 24 zemljenih gomil), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-06880	Črešnjevec - Utrdba Presek	Spomenik / arheološka najdišča	V območju spomenika se ohranja njegova pojavnost v prostoru (z dvojnim nasipom in jarki utrjena kopa), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje ostalin.
1-06887	Prepuž - Rimska cesta Celeia–Poetovio	Spomenik / arheološka najdišča	V območju spomenika (koridor s traso rimske ceste) je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-06889	Črešnjevec - Gomilno grobišče Gomilce	Spomenik / arheološka najdišča	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (5 zemljenih gomil na pobočju grebena), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.

EV/ID št.	Ime	Režim / podrežim	Usmeritve
1-06892	Spodnja Nova vas - Rimska cesta Celeia–Poetovio	Spomenik / arheološka najdišča	V območju spomenika (koridor s traso rimske ceste) je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-06898	Pokoše rimskodobno gomilno grobišče Velenik	Spomenik / arheološka najdišča	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (4 zemljene gomile na pobočju grebena), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-06900	Devina - Ruševine cerkve sv. Egidija	Spomenik / arheološka najdišča	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev.
1-06902	Spodnja Nova vas - Prazgodovinska gomila	Spomenik / arheološka najdišča	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (zemljena gomila na vrhu grebena), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-06903	Spodnja Nova vas - Rimskodobna gomila	Spomenik / arheološka najdišča	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (zemljena gomila ob trasi rimske ceste), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-06904	Pokoše - Gomila Velenik	Spomenik / arheološka najdišča	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (zemljena gomila), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-06905	Spodnja Polskava - Rimskodobna gomila Velenik	Spomenik / arheološka najdišča	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (zemljena gomila na vrhu grebena), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-06906	Spodnja Polskava - Rimskodobna gomila Velenik		
1-06907	Zgornja Bistrica - Gomila	Spomenik / arheološka najdišča	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (zemljena gomila na kopastem vrhu grebena), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-06909	Žabljek - Utrdba Trnič	Spomenik / arheološka najdišča	V območju spomenika se ohranja njegova pojavnost v prostoru (z nasipom in jarkom utrjena kopa), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje ostalin.

EV/ID št.	Ime	Režim / podrežim	Usmeritve
1-06911	Kalše - Grad Gromperk	Spomenik / arheološka najdišča	V območju spomenika se ohranja njegova pojavnost v prostoru, prepovedana je gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje ostalin. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb razvalin.
1-06913	Pragersko - Dvorec	Spomenik / stavbe s parki ali vrtovi	V območju spomenika se ohranja njegova pojavnost v prostoru, preprečuje se zaraščanje ostalin. Območje spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do dodatnih poškodb na drevju in objektih. Pred kakršnim koli posegom si je potrebno pridobiti kulturnovarstvene akte.
1-07022	Ogljenšak - Kopšetov mlin	Spomenik / stavbe	V območju spomenika se ohranja njegova pojavnost v prostoru, preprečuje se zaraščanje. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb objekta. Vzdržuje se gozdni rob.
1-07070	Bukovec - Spomenik talcem v Gaju	Spomenik / spominski objekti in kraji	V območju spomenika se ohranja njegova pojavnost v prostoru. Okolico spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb spomenika.
1-12653	Bukovec - Prazgodovinsko gomilno grobišče II	Spomenik / arheološka najdišča	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (zemljene gomile na vrhu grebena), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-13438	Spodnja Nova vas - Rimskodobno gomilsko grobišče		
1-14479	Spodnja Nova vas - Villa rustica	Spomenik / arheološka najdišča	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev.
1-15246	Črešnjevec - Gomila pri Pretrežu	Spomenik / arheološka najdišča	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (zemljena gomila ob vrhu grebena), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-15300	Spodnja Polskava - Gomilno grobišče Velenik	Spomenik / arheološka najdišča	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (zemljene gomile na grebenih), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.

EV/ID št.	Ime	Režim / podrežim	Usmeritve
1-15301	Spodnja Polskava - Rimska cesta Celeia–Poetovio	Spomenik / arheološka najdišča	V območju spomenika (koridor s traso rimske ceste) je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-15302	Pokoše – Gomilno grobišče Javornik	Spomenik / arheološka najdišča	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (zemljeni gomili na vrhu grebena), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-15304	Črešnjevec - Gomilno grobišče Lokanjska gošča	Spomenik / arheološka najdišča	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru (17 zemljenih gomil na vrhu grebena), v območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev, preprečuje se zaraščanje.
1-20208	Modraže - Kip sv. Janeza Krstnika	Spomenik / spominski objekti in kraji	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru. Prepovedano je preprečevati zaraščanje, zato je potrebno vzdrževati okolico spomenika.
1-23021	Vinarje - Park gradu Vinarje	Dediščina / parki in vrtovi	Območje je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do dodatnih poškodb na drevju in na objektih. Pred kakršnim koli posegom si je potrebno pridobiti kulturnovarstvene akte.
1-24805	Slovenska Bistrica - Arheološko najdišče Brinje	Spomenik / arheološka najdišča	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev.
1-29831	Spodnja Brežnica - Arheološko območje V logu	Spomenik / arheološka najdišča	V območju najdišča je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev.
1-29832	Spodnja Brežnica - Arheološko območje Brežnica		

Opombe - pojasnila:

Režim: Vrste pravnih režimov, ki veljajo na območju kulturne dediščine, so naslednje:

- območje kulturnega spomenika (kratka oznaka: spomenik),
- registrirano arheološko najdišče (kratka oznaka: arheološko najdišče),
- območje kulturne dediščine iz strokovnih zasnov varsta (kratka oznaka: dediščina),
- vplivno območje kulturnega spomenika (kratka oznaka: vplivno območje spomenika),
- vplivno območje dediščine (kratka oznaka: vplivno območje),
- območje kulturne dediščine, ki ni v strokovnih zasnovah varsta (kratka oznaka: dediščina priporočilo).

Podrežim: Podvrste pravnih režimov, ki veljajo na območju povrst kulturne dediščine, so naslednje:

- območje stavbne dediščine,
- območje naselbinske dediščine,
- območje kulturne krajine,
- območje vrtnoarhitekturne dediščine,
- območje memorialne dediščine,
- območje zgodovinske krajine,
- območje druge dediščine.

Posegi v kulturno dediščino

V primeru poseganja v kulturno dediščino Zakon o varstvu kulturne dediščine (2008 in nasl.; v nadaljevanju: ZVKD-1) predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1),

- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitev arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1).

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1, ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Usmeritve za gospodarjenje z rekreacijsko in turistično funkcijo

Upoštevati krajinske značilnosti in ohranjati ostanke gozdov v kmetijski krajini.

Pri gospodarjenju z gozdovi na območjih rekreacijske in turistične funkcije je potrebno:

- opredeliti gozdni prostor glede primernosti za različne oblike turizma in rekreacije ter različne intenzivnosti, povezane z obema dejavnostnima,
- pospeševati raznodobno in malopovršinsko zgradbo sestojev,
- pospeševati drevesne in grmovne vrste, ki estetsko obogatijo krajino in ji dajo tipičen pečat,
- oblikovati pester gozd s spreminjajočo se obliko, zgradbo idr.,
- izogibati se velikopovršinskemu posegom, ki so dopustni le izjemoma, v primeru sanacij posledic različnih ujm,
- pospeševati čim pestrejšo strukturo rastišču primernih drevesnih in grmovnih vrst ter njihovo stabilno zgradbo; na območjih gozdov s posebnim namenom so deloma zaželeni tudi redkejši enomerni gozdovi, ki lahko delujejo kot parki,
- ohranjati zanimiva drevesa (vrste, habitus) in skupine dreves,
- pomlajevati postopno in na majhnih površinah,
- sečne ostanke umakniti globlje v gozd, stran od pohodnih in rekreacijskih poti ter urbane infrastrukture,
- hlodovine ne odlagati na mesta, kjer bi bilo moteno gibanje ali koriščenje urbane infrastrukture,
- poškodovane trase pohodnih, planinskih in rekreacijskih poti ter urbano infrastrukturo je treba po končanem delu (sečnja, spravilo) sanirati (ureditev sečišča) v skladu s Pravilnikom o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov ter jih po izvedbi gozdnih del povrniti v prvotno stanje,
- po končani sečnji in spravilu je za vzpostavitev prvotnega stanja na gozdnih prometnicah dolžan poskrbeti lastnik / izvajalec / upravljavec gozdov, za vzpostavitev prvotnega stanja na trasah planinskih poti pa skrbnik planinskih poti. To velja tudi takrat, ko je gozdna prometnica hkrati tudi planinska pot,
- pri načrtovanju novih gozdnih prometnic se v največji možni meri upošteva potek planinske poti, ki je razviden iz evidence gospodarske javne infrastrukture.

Pri izvajanju gospodarjenja z gozdom je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- na točkah s slikovitim razgledom izvajati vedutno sečnjo,
- prilagoditi čas sečnje obisku v gozdu,
- izvajati različne preventivne ukrepe zaradi varnosti obiskovalce,
- prioritarno izvajanje sanitarne sečnje na močno obiskanih območjih,

- v primeru del v gozdu je potrebno poskrbeti za varnost obiskovalcev, pravočasno in na primeren način obvestiti obiskovalce o delih in poti za čas izvajanja del zapreti,
- uporaba prijaznejših tehnologij pri gradnji in spravilu lesa,
- upoštevati rekreacijsko in turistično funkcijo pri načrtovanju gozdnih prometnic; gozdne prometnice v teh območjih se po možnosti načrtuje tako, da lahko služijo tudi rekreaciji,
- skrbno izvajati gozdni red na in ob gozdnih prometnicah.

Usmeritve, ki se nanašajo na rekreacijsko ter turistično infrastrukturo ter na odnose z javnostmi:

- obisk naj se usmerja v skladu s členitvijo gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma,
- usmerjanje rekreacijske, turistične in druge rabe gozda na za to primerna območja (na predelih gozdnega prostora, kjer zaradi obremenjenosti z rekreacijo oziroma turizmom prihaja do nesoglasij in konfliktov z drugimi funkcijami gozdov, se skuša obiskovalce usmerjati na druga območja oziroma obisk razpršiti, s pomočjo informiranja in izobraževanja ter v skrajnih primerih z urejanjem alternativnih poti ali gradnjo drugih objektov),
- ureditev in prilagajanje planinskih poti in drugih močno obiskanih poti v gozdovih s poudarjeno varovalno in zaščitno funkcijo oziroma poti, ki prečkajo erodibilna območja,
- načrtovanje ustrezne opreme ter vzdrževanje rekreacijske in turistične infrastrukture,
- obveščanje javnosti o stanju gozdov, večjih posegih in urejanju infrastrukture; v primerih, ko gre za večje sanacije po ujmah in drugih posegih, ki bi utegnili zanimati javnost, se na teren za obdobje dela postavi informativne table (vsebina: vzrok posega, postopek, načrtovalec in izvajalec del),
- v primeru izvajanja del na območju varovalnega pasu planinske poti je treba o tem obvestiti skrbnika planinske poti, še zlasti v primeru potrebe po objavi obvestila o nevarnosti na poti ali začasni zaporu poti,
- nadomestiti je potrebno poškodovane ali odstranjene planinske oznake oz. o tem vsaj obvestiti skrbnika planinske poti,
- sodelovanje z zainteresiranimi souporabniki gozdnega prostora in z lokalnimi skupnostmi,
- spodbujanje upravljavcev k spremljanju obiska na močno obiskanih predelih in pridobivanju ocen vpliva na naravo, po potrebi ukrepanje.
- Usmeritve za gospodarjenje z raziskovalno funkcijo
- V obravnavani GGE so gozdovi s poudarjeno raziskovalno funkcijo prepuščeni naravnemu razvoju. Potrebna je spremljava stanja in sprememb v teh gozdovih. Vzpodbuditi je potrebno raziskovalno dejavnost v teh gozdovih.

Usmeritve za gospodarjenje s poučno in estetsko funkcijo

Pri poučni in estetski funkciji se smiselno upošteva usmeritve za rekreacijsko in turistično funkcijo.

Na območjih s poudarjeno poučno funkcijo je potrebno na učnih poteh je le te vzdrževati, skrbeti za infrastrukturo (poti, table) ter sodelovati z vsemi uporabniki prostora, ki imajo interes izvajati vzgojno-izobraževalne aktivnosti v gozdnem prostoru.

Na območjih s poudarjeno estetsko funkcijo je potrebno ohranjati zanimivosti v gozdnem prostoru, urejenost gozdov v okolici objektov kulturne in naravne dediščine ter poučne, rekreativne in turistične funkcije. Infrastruktura in oznake naj bodo zasnovane tako, da niso estetsko moteče.

Usmeritve za gospodarjenje z obrambno funkcijo

Na območjih s poudarjeno obrambno funkcijo naj bo gospodarjenje prilagojeno funkciji obrambnega objekta in površini okoli objekta. Ukrepanje naj bo malopovršinsko, po izvajanju vojaških aktivnosti (vadba) naj ostane območje v prvotnem stanju, brez posegov v zemljišča; odstrani se vse odpadke, ki bodo nastali tekom vaj (med drugim tudi tulce od manevrskega streliva). Dreves naj se ne poškoduje in trajno označuje. Vaj naj se ne izvaja v času in na

območju, ko bi vaje lahko vplivale na funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ali na zagotavljanje hidrološke funkcije.

Usmeritve za gospodarjenje s higiensko-zdravstveno funkcijo

Za zagotavljanje higiensko-zdravstvene funkcije je potrebno ohranяти in oblikovati mehansko stabilne gozdove, zlasti na izpostavljenih legah v okolici večjih emisijskih virov ter na območjih močnih vetrov. V okolici večjih krajev in emisijsko motečih objektov je potrebno v čim večji meri ohranяти obstoječe površine gozdov.

Usmeritve za gospodarjenje z raziskovalno funkcijo

V obravnavani GGE so gozdovi s poudarjeno raziskovalno funkcijo prepuščeni naravnemu razvoju. Potrebna je spremljava stanja in sprememb v teh gozdovih. Vzpodbuditi je potrebno raziskovalno dejavnost v teh gozdovih.

Proizvodne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje z lesnoproizvodno funkcijo

Za krepitev lesnoproizvodne funkcije gozdov je potrebno dosledno upoštevati splošne smernice podane v poglavju 6.2.1 in izvrševati načrtovane ukrepe.

Usmeritve za območja, na katerih je poudarjena funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin:

Podrobnejše usmeritve za delo s semenskimi sestoji so navedene v poglavju 6.2.6. Usmeritve za delo s semenskimi objekti.

V gozdovih, kjer je prisotna čebelja paša:

- pospeševati delež kostanja in drugih medovitih drevesnih in grmovnih vrst,
- sadnja medonosnih drevesnih vrst,
- načrtno postavljati čebelnjake na ustrezna mesta, da ne ovirajo gospodarjenja z gozdovi.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Splošne usmeritve za ohranjanje in izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali temeljijo na sonaravnem gospodarjenju z gozdom in morajo voditi v kompleksno ohranjanje in izboljšanje življenjskih razmer vseh živalskih vrst prisotnih v tem prostoru. Gozdovi GGE imajo pomembno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti. Poleg tega, da nudi številnim vrstam življenjski prostor, je gozd pomemben tudi kot blažilec pritiskov rastlinojede divjadi na ostale kmetijske površine. Po eni strani ima intenzivno kmetijstvo za posledico, da se je povečala ponudba hrane, predvsem za srnjad, po drugi strani pa je tudi vzrok škod. Ravno gozd pa je tisti, ki blaži prevelik pritisk na intenzivne kmetijske in ostale površine, zato je potrebno z gozdovi v GGE gospodariti tako, da se:

- ohranja in ohrani pestrost drevesnih in grmovnih vrst,
- omeji zaraščanje negozdnih površin,
- poveča delež mladja in gošče,
- prilagodi nego gozdnega roba življenjskim zahtevam prostoživečih divjih živali,
- ne zmanjšuje površine manjših gozdnih kompleksov,
- vzdrževanje melioracijskih jarkov in tudi brežin vodotokov prilagodi času gnezditve, poleganja in vzreje mladičev.

Poleg omenjenih usmeritev je potrebno še:

- evidentirati gnezdišča ujed, sov in vodne ter obvodne perjadi in oceniti njihovo ogroženost,
- aktivno varovanje ogroženih gnezdišč,

- načrtno puščanje biomase v gozdu. Izbrane duplarice in odmirajoča, polomljena drevesa se označujejo in puščajo v gozdu tako, da so v prostoru čim bolj enakomerno razporejene (puščanje 1 do 2 drevesi na ha primerni za dupla),
- spremljati številčnost in prisotnost različnih vrst ptičev pevcev.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Na območju GGE so z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.) razglašeni varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom.

Varovalni gozdovi

V GGE je zavarovanih 66,04 ha varovalnih gozdov. V to kategorijo spadajo gozdovi rastiščnogojitvenega razreda 20002 – Gozdovi v kmetijski krajini. To so gozdovi v nižinskem delu GGE, ki imajo izredno poudarjeno vlogo biotske raznovrstnosti.

Pri gospodarjenju z varovalnimi gozdovi upoštevati režim gospodarjenja varovalnih gozdov, ki jih določa Uredba o varovalnih ... (2005 in nasl.). V varovalnih gozdovih niso glavni cilj donosi, temveč optimalno opravljanje varovalne vloge. Vsi ukrepi so malopovršinski in zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda. Pri tem je potrebno ohranяти naravno strukturo gozda in skupin drevja, preprečiti krčitve gozdov, vzdrževati obstoječe prometnice in ne graditi novih, nekatere dele sestojev prepustiti naravnemu razvoju, vitalnosti dati prednost pred kvaliteto, prilagoditi sečnjo in tehnologijo spravila lesa, uporabiti bio olja, zaščititi najbolj izpostavljene dele gozdov pred različnimi oblikami rekreacije in turizma. Upoštevati usmeritve, ki so podane pri usmeritvah za varovalne gozdove in usmeritve za območja Natura 2000.

Pri izdelavi gozdnogojitvenih načrtov za varovalne gozdove upoštevati ekološke in socialne funkcije teh gozdov ter obstoječe predpise.

Gozdovi s posebnim namenom

Med gozdove s posebnim namenom, kjer gozdnogospodarski ukrepi niso dovoljeni, spada gozdni rezervat Cigonca (Uredba o varovalnih ..., 2005, 2013; Odlok o razglasitvi naravnih ..., 1992). Gozd (20,78 ha) je potrebno prepustiti naravnemu razvoju.

Gozdovi s posebnim namenom, kjer so gozdnogospodarski ukrepi dovoljeni, obsegajo gozdove na območju naravnih vrednot (Naravovarstvene smernice ..., 2014), s skupno površino 554,04 ha. Sem uvrščamo nižinske gozdove na dobovih rastiščih v Cigonci, gozdove na območju krajinskih parkov Štatenberg in Žabljek ter gozdove na območju naravnih spomenikov Požeg in glinokopna jezera na Pragerskem.

V gozdovih s posebnim namenom so pri gospodarjenju določene omejitve, ki so navedene v poglavju 2 - Prikaz funkcij gozdov. V njih je prepovedana vsaka dejavnost, ki bi spremenila tipično podobo gozda ter s tem vplivala na gozdna rastišča in razvoj gozdnih sestojev.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Med pomembne objekte protipožarnega varstva lahko štejemo celotno omrežje gozdnih in lokalnih cest, saj te veliko prispevajo k dostopnosti terena. Posebej izdelanih in vzdrževanih opazovalnic za gozdne požare ali drugih namenskih objektov protipožarnega varstva v gozdovih GGE ni. Table, ki opozarjajo na nevarnost gozdnih požarov, so postavljene na nekaterih lokacijah, kjer se pogosto zadržuje večje število ljudi.

Dober pregled nad gozdovi je možen z glavnih prometnic ter z določenih razglednih točk (Bukovec, Kovača vas, Visole, Vrhole, s severnega pobočja Boča).

Kljub majhni možnosti požara je treba dosledno izvajati vsa zakonska določila v zvezi z varstvom gozdov pred požari.

33. člen Zakona o gozdovih določa:

V gozdu ni dovoljeno kuriti, razen na urejenih kuriščih in zaradi zatiranja prenamnoženih populacij insektov in bolezni gozdnega drevja, ki ogrožajo gozdove (skladno z določili odločbe, ki jo v zvezi s tem izda ZGS lastniku gozda).

Prepovedano je požigati travišča in ledine na območju, kjer ogenj lahko ogrozi gozd.

Glavne usmeritve za protipožarno varstvo v GGE so:

redno vzdrževanje gozdnih prometnic za omogočanje dostopa do ogroženih sestojev, ob daljnovodih zagotoviti primerno oddaljenost drevja od elektrovodov, z izobraževanjem obiskovalcev gozdov usmerjati uporabo ognja na urejena kurišča, informiranje lokalne skupnosti o točkah, kjer bi bilo primerno postavljati urejena kurišča, izvajanje preventivnega informiranja obiskovalcev z informacijskimi tablamami o varstvu pred požari, obveščanje lastnikov gozdov o preventivnih ukrepih varstva pred požari, omejitev izvajanja gozdarskih del v ogroženih sestojih v času povečane požarne ogroženosti, v času povečane nevarnosti za izbruh požarov v naravnem okolju (določi in objavi jo Republiška uprava za zaščito in reševanje v sodelovanju s hidrometeorološkim zavodom) je potrebno intenzivnejše opazovanje gozdnega prostora.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V GGE Slovenska Bistrica so registrirani 4 semenski objekti.

Preglednica 69: Registrirani semenski sestoji v GGE

Reg. št	Ime	Drevesne vrste	Odd/ods	Lastniška kategorija
3.0310	Šentovec	<i>Castanea sativa</i>	22007G	zasebni
3.0120	Cigonca	<i>Quercus robur</i>	22042C	zasebni
3.0275	Cigonca	<i>Pinus sylvestris</i>	22042C	zasebni
2.0188	Pokoše	<i>Quercus petraea</i>	22009C	zasebni

Potrebna je vsakoletna spremljava semenjenja v vseh semenskih sestojih.

Usmeritve za semenski objekt Šentovec: priporoča se pridobivanje semena izpod 25 ali najmanj 10 dreves.

Usmeritve za semenski objekt Cigonca (dob): priporoča se pridobivanje semena izpod vsaj 50 dreves.

Usmeritve za semenski objekt Cigonca (rdeči bor): priporoča se pridobivanje semena s čim večjega števila dreves (vsaj 25, bolje 50), ki naj bodo 1 do 2 drevesni višini oddaljeni drug od drugega.

Usmeritve za semenski objekt Pokošje: priporoča se pridobivanje semena izpod vsaj 50 dreves.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Tehnologija dela

Odločujoče pri izbiri ustrezne tehnologije je način in usmerjenost gospodarjenja z gozdovi, reliefne razmere ter strukturiranost gozdov (lastniška in sestojna).

Motorna žaga bo tudi v naslednjem desetletju ostala glavno orodje pri sečnji. V zasebnih gozdovih se vedno pogosteje uporabljajo motorne žage, ki so namenjene profesionalnemu delu. Vse motorne žage za delo v gozdu morajo biti opremljene z vsemi deli pomembnimi za varnost (varovalna ročica plina, spodnji razširjen del ročaja, zavora verige, lovilec verige, gumijasti čepi ali spiralne vzmeti, električno stikalo, vzdrževana veriga ...).

Najprimernejši način spravila lesa ostaja tudi v bodoče traktorsko spravilo lesa s kmetijskimi traktorji z različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Prednosti traktorske tehnologije so predvsem v veliko manjših nabavnih stroških, v manjših dimenzijah in lastni teži strojev, v

cenejšem vzdrževanju, enostavnejšem rokovanju s stroji ter v večji fleksibilnosti pri organizaciji dela. Pri traktorski tehnologiji je pomemben predvsem ustrezen izbor traktorja in vitla ter ostale opreme. Pri mali posesti nabava zmogljivejših strojev in specialne opreme za delo v gozdu ni ekonomična; koristijo se traktorji, ki jih uporabljajo lastniki pri delu v kmetijskih kulturah, medtem ko je pri veliki posesti in pri podjetnikih specialna gozdarska oprema nujna. Za zbiranje lesa se mora tudi v zasebnem sektorju vedno bolj uveljavljati uporaba daljinsko vodenih priklopnih vitlov, kar omogoča varnejše delo. Trend pri spravilu mora iti v smer vožnje namesto vlačnja, kar omogoča spravilo lesa po kolesih z gozdarskimi traktorskimi prikolicami, ki so opremljene s hidravlično nakladalno napravo.

Tudi v Sloveniji se pri pridobivanju lesa širi uporaba strojne sečnje. V omenjeni enoti so reliefne in sestojne danosti za strojno sečnjo (harvester in forvarder) ugodne na celi površini, predvsem v enomernih sestojih. Glavno omejitev pri strojni sečnji predstavlja nosilnost tal. Strojna sečnja je priporočljiva pri izvedbi prvih in drugih redčenj na večjih površinah in pri obnovi zastaranih sestojev. Pri izdelavi sortimentov v vetrolomih, žledolomih in snegolomih večjih razsežnosti je uporaba strojne sečnje zaželena s stališča varnega dela in krajšega časa izdelave, kar zmanjšuje pogoje za nastanek namnožitev škodljivcev.

Pred začetkom strojne sečnje je potrebno natančno načrtovanje in priprava sestojev. Sečne poti morajo biti opredeljene v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta. Upoštevati je potrebno vse dejavnike, ki bi lahko ogrozili posamezne funkcije gozda in zato predpisati omejitve:

- čas izvajanja del: v zaščitene območjih (NATURA 2000) in v okolici biokoridorjev se strojna sečnja ne izvaja med sončnim zahodom in sončnim vzhodom; na zimovališčih se dela ne izvajajo v času zadrževanja divjadi na tem območju; v gozdovih s poudarjeno funkcijo se dela izvajajo izven sezone največjega obiska;
- optimalna velikost stroja glede na sestojne značilnosti: velikost stroja mora biti prilagojena razvojnim fazam gozda - težki stroji ne morejo delati v drogovnjakih in lahki stroji ne morejo delati v debeljakih; v sestojih v obnovi priporočamo kombinacijo strojne sečnje in ročne sečnje;
- poškodbe gozdnih tal in sestojev: v začetku vegetacijske dobe strojna sečnja ni priporočljiva; na manj nosilnih tleh izvajamo strojno sečnjo le takrat, ko so tla zamrznjena ali suha; sečne poti naj bodo pokrite s sečnimi ostanki, ki zmanjšuje nastanek kolesnic; potlačena debelina sečnih ostankov naj bo visoka vsaj 10–15 cm, strojno sečnjo se usmerja izven vplivnega območja luž, mlakuž, vodnih kotanj in vodotokov.

Najprimernejši čas aktivnosti je zimski čas. Za spravilo lesa koristimo suhe periode in čas zmrzali. Pri redčenjih v gostih in kvalitetnih drogovnjakih se poslužujemo tehnologije vrvnih linij. Zaželeno je, da so nosilci sestoja označeni ter ogroženi nosilci tudi individualno zaščiteni.

Pri izvajanju sečnje in spravila, predvsem na večjih površinah, je potreben nadzor. Pri spravilu lesa je težnja voznikov, da se s strojem približajo čim bližje sortimentom, zato se s stroji gibajo tudi izven označenih prometnic, kar povzroča večje poškodbe v gozdu. Pomembno je kontrolirati osnovno in najvažnejše sekundarno omrežje - stalne vlake (prevoznost po končanem delu, odvodnjavanje, priključki na ceste ...) in sečne ostanke, če so le ti odstranjeni iz strug potokov in hudournikov.

Spodbujati je potrebno pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov in s tem povečati dodano vrednost lesu. Povečati je potrebno število kmetij z dopolnilno dejavnostjo primarne predelave lesa, saj lahko ta dejavnost pomembno prispeva k razvoju podeželja.

Uporaba obnovljivih virov energije pospešuje proizvodnjo sekancev iz sečnih ostankov, nekvalitetnega lesa in drobnega materiala iz redčenj. Zato bodo sekalni stroji v bodoče nov dodaten člen v tehnologiji pridobivanja lesa.

Le z novimi oblikami interesnega združevanja lastnikov gozdov (predvsem manjših) bo možno v gozdove uvajati modernejšo tehnologijo, doseči večje učinke pri trženju lesa in večjo stopnjo izkoriščanja proizvodnih potencialov gozdov. Povezanost lastnikov lahko učinkovito reši tudi nezadovoljivo tehnično opremljenost ter nezadostno usposobljenost lastnikov gozdov za dela v gozdu - zaradi majhnih gozdnih posesti in zaradi majhnega obsega del so lastniki gozdov

praviloma zelo slabo opremljeni za delo v gozdu, saj se jim ne zdi smotno veliko investirati v opremo; to se odraža v manjših učinkih in več nesrečah v gozdovih. Promovirati je potrebno delo usposobljenih izvajalcev v gozdovih.

Priprava in gradnja gozdnih prometnic

Pri strokovnih odločitvah o upravičenosti gradnje prometnice je potrebno analizirati trenutne razmere spravila lesa, preveriti ostale funkcije gozda ter morebitne omejitve pri gospodarjenju, ki izvirajo iz tega naslova ter ugotoviti ekonomski učinek gradnje nove prometnice. Gozdne prometnice moramo načrtovati kompleksno, ne glede na posestne meje, lastnike gozdov pa seznanjati, poučiti o koristih vlaganj v gozdne prometnice. Gozdne prometnice je potrebno načrtovati in graditi tako, da se pri tem kar najmanj škoduje gozdnemu ekosistemu, upoštevati je potrebno tudi pogostost neurij. Gradnja naj se ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal.

Pri odpiranju gozdov z gozdnimi prometnicami moramo upoštevati strokovne osnove oziroma razloge, zakonske predpise in strokovne smernice, ki se nanašajo na to področje, možnost financiranja lastnikov gozdov in dosežena soglasja lastnikov zemljišč po katerih bodo potekale načrtovane prometnice.

V obravnavani GGE je potrebno pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic upoštevati naravovarstvene usmeritve:

- za zavarovana območja (Krajinski park Štatenberg, Krajinski park Žabljek, Gozdni rezervat Cigonca - Spodnji Log, Požeg - zadrževalnik visokih voda, Glinokopna jezera pri Pragerskem - ribniki, Park okrog nekdanjega gradu v Vinarju, Dob v Cigonci, Dob v Prepužu, Zafošnikov dob pri Spodnji Novi vasi, Pustičekov kostanj v Brezju pri Poljčanah, Hajšekova bukev v Videžu št. 22, Bukve v Vrholah);
- za naravne vrednote lokalnega pomena in naravne vrednote državnega pomena (Cigonca - nižinski gozdovi na dobovih rastiščih 1, 2 in 3, Žabljek - ribniki in povirje, Rački ribniki - kompleks nižinskega gozda in ribnikov, Pragersko - glinokopna jezera, Požeg - vodna akumulacija, Ličenca - potok, Cigonca - mlake v dobovem gozdu z močvirsko grebeniko, Cigonca - močvirje, Čadramska vas - potok, Spodnje Poljčane - potok in ribniki, Modraže - potok, Globoko ob Dravinji - potok, Pečke - potok, Strug - potok, Cigonca - dob, Prepuž - dob, Zafošnikov dob, Pustičekov kostanj, Hajšekova bukev, Vrhole - bukvi);
- za ekološko pomembna območja (Pohorje, Dravinjska dolina, Devina, Ličenca, Medvedce, Rački ribniki - Požeg, Pragersko, Kočno ob Ložnici);
- za posebna varstvena območja - Natura 2000 (SI3000025 Kočno ob Ložnici, SI3000080 Medvedce, SI3000089 Pragersko - marsiljka, SI3000146 Velenik, SI3000214 Ličenca pri Poljčanah, SI3000257 Rački ribniki - Požeg, SI3000270 Pohorje, SI3000306 Dravinja s pritoki, SI3000377 Devina, SI5000005 Dravinjska dolina, SI5000027 Črete),
- za upravljavske cone (glej v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in usklajitev funkcij gozdov).

Na območjih pričakovanih naravnih vrednot se investitorje pri gradnji gozdnih prometnic seznaniti z možnostjo obstoja naravnih vrednot ter navodilom, da ob morebitni najdbi obvesti Zavod RS za varstvo narave.

Pri gradnji gozdnih prometnic je za izdelavo zemeljskih izkopov najprimernejša bagska tehnologija z uporabo bagske žlice. Pri odvodnih napravah - prepustih, predvsem manjših dimenzij, se lahko namesto betonskih cevi vgrajujejo plastične cevi, saj je polaganje plastičnih cevi zaradi enostavnejše manipulacije, boljših hidravličnih lastnosti ter daljših dimenzij, kakovostnejše. Vtočne in iztočne glave prepustov, podporni in oporni zidovi, naj bodo po možnosti grajeni iz okoliškega naravnega kamna. Gradnja gozdnih prometnic naj se ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal. Pri gradnji naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.

Posebne usmeritve s področja upravljanja z vodami

Pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic je potrebno upoštevati predpise s področja upravljanja z vodami, med njimi tudi Usmeritve s področja upravljanja z vodami ... (2025).

Projektna dokumentacija za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del

1. Pri gradnji gozdnih prometnic je potrebno upoštevati 150. člen ZV-1 (glej poglavje 6.2.8 Usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor).
2. Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje/mnenje po ZV-1, je treba upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja (2009).
3. Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (2009) - gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih gozdnih cest, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij), se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim in varstvenim območjem skladno z ZV-1 in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč.

V nadaljevanju so podane pomembnejše usmeritve za pridobitev vodnega soglasja/mnenja in pravice graditi v skladu z ZV-1 pri načrtovanju posegov v prostor v gozdarski dejavnosti.

Usmeritve na vodnih in priobalnih zemljiščih

- Gradnji prometnic na vodnih in priobalnih zemljiščih se je potrebno izogniti. V kolikor ne obstajajo druge možnosti, se lahko prometnica izjemoma izvede na način, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino. Na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase in iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.
- Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).
- Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, prepust ...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov predlagamo večjo uporabo utrjenih prevoznih klančin.
- Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno-pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Gradbenem zakonu (2021 in nasl.; v nadaljevanju: ZV-1).

Usmeritve za preprečitev onesnaženja površinskih in podzemnih voda

- Odvajanje padavinske vode mora biti usklajeno z ZV-1 in predpisi sp področja varstva okolja (Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (2012 in nasl.).
- Nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano. Padavinske odpadne vode je treba prioriteto ponikati, skladno z ukrepi za padavinsko odpadno vodo, ki jih določa 17. člen Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (2012 in nasl.).
- Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda z območij gozdnih prometnic je treba načrtovati z razpršenim ponikanjem, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijskih in plazljivih

območjih je potrebno načrtovati in izvesti tako, da ne bo povzročalo sproščanja gibanja hribin ali kako drugače ogrožalo stabilnost zemljišča oz. potenciralo erozijske procese.

- Neposredno odvajanje odpadnih voda v podzemne vode je prepovedano v skladu s 64. členom ZV-1. Odpadna voda se lahko odvaja posredno v podzemno vodo le na območjih, kjer ni vodotokov in če za območje ne veljajo prepovedi iz 12. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (2012 in nas.).
- Vso padavinsko odpadno vodo, ki bi nastala pri gozdarski dejavnosti, je treba ohraniti neonesnaženo in jo uporabiti za odvajanje v isti vodonosnik v isti količini, ki v naravnem stanju z infiltracijo obnavlja podzemno vodo v vodonosniku, po možnosti z razpršenim ponikanjem skozi biološka aktivna tla.
- Pri načrtovanju objektov odvodnjavanja padavinskih odpadnih vod z gozdnih prometnic, zaledja gozdnih prometnic in mostu v vodotoke je treba upoštevati erozijsko delovanje voda in jih načrtovati na način, da ob nastopu visokih voda ne bo prišlo do negativnega vpliva na poplavno varnost območja.

Usmeritve na ogroženih območjih

- Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora skladno z 11. členom Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (2008 in nasl.) upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1 in 2 te uredbe, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov. Na območju poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti, kjer še ni elementov ogroženosti, je treba skupaj z načrtovanjem prostora in ob upoštevanju pogojev in omejitev iz omenjene uredbe načrtovati in zagotoviti tudi poprejšnjo izvedbo ustreznih omilitvenih ukrepov za doseganje sprejemljivega razreda ogroženosti na območju in izven njega.
- Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je treba izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov. Ta usmeritev se do potrditve podlag (erozijska, plazljiva območja) izvaja selektivno glede na dejansko zaostrenost terenskih razmer.
- Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana. Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Usmeritve na referenčnih odsekih

- Gozdne prometnice, ki lahko povzročijo spremembe morfoloških značilnosti, niso dovoljene na referenčnih odsekih skladno s 5. členom Uredbe o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (2016 in 2023), na vodotokih gorvodno in dolvodno od referenčnih odsekov pa so dovoljene le, če se v postopku odločanja o izdaji vodnega soglasja ugotovi, da se zaradi sprememb morfoloških značilnosti, povezanih s temi posegi, stanje površinske vode na referenčnem odseku ne bo poslabšalo.
- Prečkanje gozdnih prometnic z vodotoki na referenčnih odsekih ni dovoljeno.

Vzdrževanje gozdnih prometnic

Gozdne ceste skupaj z objekti (mostovi, podpornimi zidovi idr.) se morajo redno vzdrževati tako, da se ohranja prevoznost, omogoča njihova varna uporaba, zagotovi gospodarnost vlaganj, preprečijo škodljivi vplivi na bližnjih zemljiščih in motnje v pomembnih življenjskih prostorih prosto živečih živali. Pri vzdrževanju gozdnih prometnic naj se prepreči zasipavanje in odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa.

Trenutno in perspektivno zagotovljena sredstva ne omogočajo ravno visoke kvalitete vzdrževanosti gozdnih cest. Ukrepi vzdrževanja morajo biti usmerjeni na ureditev vodnih razmer in izboljšanja vozniških in varnostnih elementov cest.

Pri vzdrževanju gozdnih cest so stroški utrjevanja cestišč vedno večji problem. Vzrok je pospešena podražitev nasipnih agregatov in dražji prevozni stroški. Zato bo v prihodnje zelo aktualna reciklaža zgornjega ustroja makadamskih vozišč.

Državne in občinske javne ceste ter njihovo posodabljanje (asfaltiranje) spreminjajo prometne in pravilne razmere. Ob priključkih vlak na te ceste ni možno skladiščiti lesa, pravilna sredstva z verigami ne morejo več na asfalt ..., zato je potrebno načrtovati pomožna skladišča lesa ob javnih cestah. S tem je povezana tudi izgradnja krajših cestnih odcepov do pomožnih skladišč ali pa prestavitve traktorskih vlak.

6.2.8 Usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

Sodelovanje ZGS pri izdelavi in sprejemanju prostorskih planskih aktov lokalnih skupnosti je nujna in učinkovita oblika pri usmerjanju rabe prostora, ob kateri lahko ZGS pravočasno opozori na posebej vredne predele gozda in ponudi z vidika gozda ustreznejše alternative.

V skladu z 21. členom ZG je za posege v gozd oziroma gozdni prostor treba pridobiti soglasje ZGS. Mnenje ZGS se mora pridobiti tudi za graditev objektov zunaj gozda, če je iz poročila o vplivih na okolje razvidno, da bi objekt ali posledice delovanja objekta negativno vplivali na gozdni ekosistem in funkcije gozda. Soglasja iz tega člena ni mogoče izdati, kadar je mogoče pričakovati, da bodo vplivi posega v prostor bistveno ogrozili funkcije gozdov. Pri presoji predvidenih prostorskih ureditev je potrebno upoštevati ovrednotenje funkcij gozdov iz gozdnogospodarskih načrtov kot je navedeno v 21. členu ZG.

Na erozijskih, plazljivih in poplavnih območjih naj se po ZV-1 pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor ter načrtovanju in umeščanju gozdnih prometnic na ogroženih območjih, kot so erozijska, plazljiva, plazovita in poplavna območja, upoštevajo veljavni predpisi s področja upravljanja z vodami in usmeritve DRSV.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje, ki ga izda naslovni organ.

Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču,
- poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1,
- poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice,
- poseg na varstvenih in ogroženih območjih,
- poseg zaradi odvajanja odpadnih voda,
- poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik,
- hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Pri prostorskem načrtovanju in posegih v prostor v območjih kulturne dediščine so podatki o varstvenih režimih, ki jih je treba pri tem upoštevati, podrobneje opisani in pojasnjeni v Priročniku pravnih režimov varstva (https://gis.gov.si/MK_eVRDpredpis/P_11_11_02.htm).

Splošne usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor

Osnovno vodilo pri upravljanju rabe gozdnega prostora je delež gozda in njegova prostorska razporeditev, stopnja poudarjenosti funkcij gozda, omejitve, ki izhajajo iz predpisov (npr. varovalni gozdovi) in usmeritve za temeljna razvojna območja gozdov in gozdnega prostora, ki so prikazana na sliki 19 v GGN GGO (2023). Na splošno velja, da se posege v gozd usmerja na območja slabših rastišč in na površine, ki so se v zadnjih desetletjih zarasle oziroma so v zaraščanju. Za potrebe širitve urbanizacije naj se prednostno izkoristi obstoječe degradirane urbane površine, šele nato je mogoča širitev na območja gozdnih površin. Pri širitvah naselij v območja gozdov naj se zagotovi zadosten varnostno-oskrbni pas (vsaj v širini sestoje višine

odraslega gozda - običajno 25 m). Pri presoji posegov v prostor je treba poskrbeti, da se s širjenjem naselij ali industrijskih con ne prekine selitvenih poti divjadi. Pri gradnji večjih linijskih objektov (plinovodi, avtoceste, elektrovi ipd.) je potrebno v največji možni meri izkoristiti obstoječo infrastrukturo. Pri posegih, ki fizično razdelijo prostor in prekinejo selitvene poti prostoživečih živali, je treba zagotoviti nadomestne poti in ustrezne (bio)tehnične ukrepe. Kjer so selitvene poti prekinjene zaradi preteklih posegov (npr. odseki avtocest), si je treba prizadevati za njihovo ponovno vzpostavitev (izgradnja zelenih prehodov).

- **V kmetijski in primestni krajini** gozdove varovati in ohranjati vsaj v obstoječem obsegu oziroma v obsegu, ki zagotavlja trajno uresničevanje mnogonamenske vloge gozda. Prednostno ohranjati ostanke ravninskih gozdov in gozdov v varovanih območjih naravnih vrednot in kulturne dediščine. Ohranjati in osnovati skupine drevja, posamezna drevesa, obvodno gozdno rastje, protivetrne pasove in omejeke zunaj gozda. Gozdove z močno poudarjenimi ekološkimi ali socialnimi funkcijami razglasiti kot gozdove s posebnim namenom oziroma jih strogo varovati pred dejavnostmi, ki bi predstavljale prekomerno obremenitev ali grožnjo določenim funkcijam gozdov. V primeru neobhodnih posegov v gozdove naj se osnuje nadomestne gozdne površine, kar še posebej velja v krajinah z manj kot 10 % gozda.
- **V gozdni krajini** je potrebno varovati gozdove na rastiščih z nadpovprečno proizvodno sposobnostjo, gozdove z močno poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami ter ohranjati selitvene povezave prostoživečih živalskih vrst med posameznimi gozdni kompleksi. Krčitve gozdnih površin prednostno usmerjati na slabše produktivna rastišča, zemljišča v zaraščanju in gozdove v mlajši razvojni fazi s slabo zasnovo oziroma slabe kakovosti.

Merila za presojo sprejemljivosti posegov v gozdni prostor:

- V varovalnih gozdovih, gozdnih rezervatih in naravnih rezervatih posegi v prostor praviloma niso dopustni. Gospodarjenje in ravnanje z gozdovi v gozdnih rezervatih (gozdovi s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni) mora biti v skladu z določili 7., 8. in 9. člena Uredbe o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.), oziroma s predpisi lokalne skupnosti, če je ta območja razglasila lokalna skupnost. V varovalnih gozdovih se posegi dopuščajo izjemoma, kadar ni nobene druge rešitve in je poseg nujen. V tem primeru je treba pridobiti dovoljenje Ministrstva pristojnega za področje gozdarstva in po potrebi izvesti ustrezne omilitvene ukrepe.
- V večnamenskih gozdovih, ki imajo na prvi stopnji poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v primerih, kadar so posegi nujni in zanje ni druge možnosti.
- Posege v prostor, ki lahko bistveno poslabšajo življenjske razmere divjadi, je potrebno omejiti ali opustiti v celoti, kot zahteva 30. člen Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.; v nadaljevanju: ZDLov-1). Pri posegih v prostor, ki lahko bistveno spremenijo življenjske razmere divjadi, je treba upoštevati 30. člen ZDLov-1. Pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor je treba upoštevati omejitve opredeljene v 31. členu ZDLov-1. Za posege in dejavnosti v gozdnem prostoru, ki lahko pomembno vplivajo na življenjske razmere divjadi in ostalih prostoživečih živalskih vrst, se smiselno upoštevajo usmeritve navedene v poglavju 7.5 Lovsko upravljaljskega načrta za X. Slovensko goriški, XV. Ptujsko - Ormoški in Pohorski LUO (2021–2030), katere se nanašajo na usklajevanje rabe prostora.
- V osrednjih delih velikih kompleksov gozdov ni dopustno postavljati objektov, ki ne služijo za namen gospodarjenja z gozdovi ali za raziskovalne in poučne potrebe, na račun gozda je dopustno osnovati le travne in v določenih primerih vodne površine.
- Vsak poseg v gozd in gozdni prostor mora biti izveden v minimalnem potrebnem obsegu tako, da se zagotovi čim manjšo krčitev gozda in poseg na gozdna tla ter da se razmere za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi ne poslabšajo. Kadar to ni mogoče, je treba izvesti omilitvene ukrepe, da se ponovno vzpostavi prvotno ali izboljšano stanje (npr. gradnja nadomestne gozdne prometnice). S posegi v prostor ni dovoljeno zapirati dostopov do gozda po gozdnih vlakah, poteh in stezah.
- Na gozdnih zemljiščih, ki so po prostorskem aktu namenjeni gozdni rabi, je dovoljeno graditi le enostavne in nezahtevne objekte (gozdna cesta, grajena gozdna vlaka, obora za

rejo divjadi, zajetje, vrtina ali vodnjak za lastno oskrbo s pitno vodo, vrtina ali vodnjak, ki je potrebna za raziskave, čebelnjak, gozdna učna pot, kolesarska steza, planinska pot, sprehajalna pot, trimska steza) za potrebe gozdarske dejavnosti, za namen športa, rekreacije in izobraževanja ter objekte javnega pomena, v skladu z določili prostorskih aktov. Umeščanje objektov v prostor mora biti v skladu z veljavno zakonodajo. Umeščanje vetrnih elektrarn v prostor je sprejemljivo samo na podlagi izvedenih presoj sprejemljivosti posega v prostor, sprejemljivosti posega za prostoživeče živalske vrste ter presoje življenjskih možnosti divjadi. Umeščanje drugih energetskih objektov in naprav v prostor naj se načrtuje tako, da se kolikor je le mogoče upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute.

- Čebelnjake je dopustno postavljati samo na zemljiščih, ki so s pašnim redom določena za stalne čebelnjake in na stojiščih za začasen dovoz čebel na pašo. Iz mnenja čebelarске svetovalne službe mora biti razvidno, da je postavitve čebelnjaka skladna s predpisi, ki urejajo čebelarstvo.
- KARTA F »Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma« v prostorskem delu GGN GGO za obdobje 2021–2030 določa območja gozdnega prostora, v katerih sta načeloma mogoči ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakih in drugih poteh, pri čemer pa je le osnovna orientacijska strokovna podlaga za presoj oziroma odločanje; dopustnost tovrstne rabe je sicer treba presoditi za vsako posamezno lokacijo posebej.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov

- Posege in ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob.
- Sekanje, požiganje ali drugačno uničevanje živih mej, grmišč in s suho zarastjo poraslih površin po pašnikih, travnikih in poljih, so v skladu s 5. odstavkom 32. člena ZDLov-1 prepovedani v času gnezdenja ptic in poganja mladičev, med 1. marcem in 1. avgustom.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov

- Posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob. Za posamezne vrste objektov je potrebno zagotoviti naslednje minimalne odmike:
 - stavbe morajo biti odmaknjene vsaj 25 m od gozdnega roba, ostali objekti, posegi in ureditve, ki so v nivoju zemljišča morajo biti odmaknjeni od gozdnega roba najmanj 1,0 m,
 - če ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območja gozdov, zahtevajo objekte, morajo biti le-ti odmaknjeni najmanj 4 m od gozdnega roba.

V projektni dokumentaciji je možno opredeliti tudi manjši odmik od zgoraj navedenih, če je iz soglasja ZGS razvidno, da manjši odmik ne povzroča negativnega vpliva na gozdni rob oziroma na funkcije gozdov in gozdnega prostora.

- Z regulacijo vodotokov ali osuševanjem zemljišč, v skladu z odstavkom 33. člena ZDLov-1, ni dovoljeno uničevati močvirij oziroma vlažnih biotopov.
- V skladu s 4. odstavkom 33. člena ZDLov-1, je v času gnezdenja ptic, med 1. marcem in 1. avgustom, prepovedano sekati zarast ob vodnih bregovih, čistiti odvodne kanale in prazniti vodna zajetja.

Podrobnejše usmeritve za krčitve gozdov

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so:

- gozdni rezervati,
- varovalni gozdovi,
- gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve.

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so:

- na zavarovanih območjih se krčitve lahko izvajajo le izjemoma, v kolikor niso prepovedane z aktom o zavarovanju in so v skladu s cilji zavarovanja in načrta upravljanja zavarovanih območjih,
- gozdovi, kjer so ekološke funkcije poudarjene na prvi stopnji,
- območja z močno poudarjenimi ekološkimi funkcijami, kadar ni mogoče pričakovati bistvenega vpliva na funkcije gozda; krčitve v obliki ozkih zajed oziroma ozkih pasov kmetijskega zemljišča v kompleksu gozdov niso dopustne,
- gozdovi na plazljivih in erozijskih območjih, kjer je skladno z Zakonom o vodah prepovedano krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč in krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- gozdovi na vodovarstvenih območjih ter na poplavnem območju. Posegi na teh območjih se lahko izvedejo samo na podlagi vodnega soglasja (ZV-1). Usmeritve so navedene v Poglavju 6.2.2. Za vodovarstvena območja so usmeritve navedene v usmeritvah za gospodarjenje s hidrološko funkcijo, za poplavna območja so navedene pri usmeritvah za gospodarjenje na območjih s poudarjeno funkcijo varovanja zemljišč,
- gozdovi na območju gozdnih učnih poti (50 m buffer),
- sklenjena območja gozdov, razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (200 m buffer),
- ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave,
- območja upravljavskih con v skladu z Naravovarstvenimi smernicami,
- botanične, zoološke, ekosistemske in hidrološke naravne vrednote ter neposredna okolica jam in brezen - krčenje gozda se ne izvaja,
- gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave,
- manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je majhna gozdnatost (pod 10 %),
- plazljiva območja z veliko do zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov,
- potencialna erozijska območja - ukrepi zahtevni.

Plazljiva območja z veliko do zelo veliko nevarnostjo pojavljanja plazov:

V skladu z Opozorilno karto verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov SKUPNA - GeoZS (DRSV_Opk_Plazovi_skupna v merilu 1 : 25.000) je v območju GGE v občini Slovenska Bistrica 645,39 ha gozdov, v katerih je določena velika do zelo velika verjetnost pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov; v skladu z Opozorilno karto plazov: Plazljiva območja iz NUV1 (GEOZS_NUV1_PLAZLJIVA_OBMOCJA v merilu 1 : 250.000) je v območju GGE v občinah Makole in Poljčane skupaj 434,66 ha gozdov, v katerih je določena velika do zelo velika verjetnost pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov.

- Na teh območjih je potrebno glede na lokacijo presoditi* ali gre v skladu z usmeritvami iz 88. člena ZV-1 za poseg, ki lahko pospešuje plazenje zemljišč na dejanskih plazljivih območjih (kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev) in od lastnika v skladu s pogoji DRSV (10. točka Usmeritev s področja upravljanja z vodami) in 150. členom ZV-1 smiselno zahtevati pridobitev ustreznih dovoljenj pristojnih inštitucij.
- Pri tej presoji naj se uporabljajo tudi natančnejše karte nevarnosti pojavljanja pobočnih masnih premikov (merilo 1:25.000) na pregledovalniku <https://geohazard.geo-zs.si/>. Opozorilna karta plazov: Plazljiva območja iz NUV1 1 : 250.000 se uporablja le na območjih, kjer Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov SKUPNA - GeoZS 1 : 25.000 še ni izdelana.

*Opomba: navkljub dejstvu, da so po 88. členu ZV-1 krčitve na plazljivih območjih prepovedane, menimo, da je zaradi nenatančnosti merila (1 : 250.000), v katerem so izdelane karte verjetnosti plazenj, pri upoštevanju usmeritev iz ZV-1, za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.

Potencialna erozijska območja - zahtevni in strogi ukrepi:

V skladu z Opozorilno karto erozijskih območij iz NUV1 (PUH_NUV1_OPK_EROZIJE v merilu 1 : 250.000) je na območju GGE 518,35 ha gozdov, kjer so določena potencialna erozijska območja - zahtevni ukrepi. Območij gozdov v GGE s strogimi ukrepi ni.

- Na teh območjih je potrebno glede na lokacijo presoditi* ali gre v skladu z usmeritvami iz 87. člena ZV-1 za poseg na dejanskih erozijskih območjih (zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske in bočne erozije vode), in od lastnika v skladu s pogoji DRSV (9. točka Usmeritev s področja upravljanja z vodami) in 150. členom ZV-1 smiselno zahtevati pridobitev ustreznih dovoljenj pristojnih inštitucij.
- Pri tej presoji naj se uporabljajo tudi natančnejše karte nevarnosti pojavljanja pobočnih masnih premikov (merilo 1 : 25.000) na pregledovalniku <https://geohazard.geo-zs.si/>.

**Opomba: navkljub dejstvu, da so po 87. členu ZV-1 krčitve na erozijskih območjih prepovedane, menimo, da je zaradi nenatančnosti merila (1:250.000), v katerem je izdelana opozorilna karta erozije, pri upoštevanju usmeritev iz ZV-1, za ta območja v praksi potrebna dodatna presoja.*

Podrobnejše usmeritve za posege na ogroženih in varstvenih območjih ter na referenčnih odsekih

- Usmeritve za posege na ogroženih območjih (poplavna, erozijska, plazljiva območja) so podane v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij, v podpoglavju Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev.
- Usmeritve za posege na varstvenih območjih so podane v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij, v podpoglavju Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo.
- Vsi načrtovani posegi na poplavnem območju morajo biti usklajeni s pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (2008 in nasl.).
- Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1 (glej poglavje 6.2.2 Usmeritve za hidrološko funkcijo).
- Pri načrtovanju posegov na vodna in priobalna zemljišča je potrebno upoštevati usmeritve za načrtovanje in izvajanje ureditev z vidika preprečevanja poslabšanja ekološkega stanja voda, ki so Priloga 6 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami, pa tudi usmeritve za preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst rastlin med izvajanjem gradbenih del na vodnih in priobalnih zemljiščih, ki so Priloga 7 Splošnih smernic s področja upravljanja z vodami.
- Na vseh vodnih telesih površinskih in podzemnih voda je potrebno upoštevati, da so novi posegi izvedeni le na način, da se ne poslabša stanja voda, medtem ko je na vodnih telesih, na katerih je z Načrtoma upravljanja voda za obdobje 2023–2027 ugotovljeno, da okoljski cilji niso doseženi in da je potrebno izvesti dopolnilne ukrepe skladno s Programom ukrepov upravljanja voda, nove posege možno izvesti le na način, da se ne poslabšuje stanja voda in hkrati ne onemogoča doseganje dobrega stanja voda.
- Posege v prostor je na načrtovanih vodovarstvenih območjih treba načrtovati in izvajati na način, da ne pride do negativnega vpliva na načrtovana vodovarstvena območja.

Ogrožena in varstvena območja po ZV-1 so prikazana na KARTI 7 prostorskega dela, bolj podrobno pa na Atlasu voda:

<https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>.

- Usmeritve za posege na referenčnih odsekih so podane v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij, v podpoglavju Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo.

Usmeritve za preprečitev negativnega vpliva na izvajanje rabe vode

- Ukrepi se v gozdovih izvajajo na način, da se prepreči negativni vpliv na izvajanje veljavnih vodnih pravic (po 119. členu ZV-1) in evidentirane posebne rabe vode (po 108. členu ZV-1) ter prisotnost drugih vodnih virov. Prav tako posegi ne smejo omejevati splošne rabe vode (po 105. členu ZV-1).

Usmeritve za preprečitev onesnaženja površinskih in podzemnih voda

- Posegi morajo biti v izhodišču načrtovani tako, da ne zmanjšujejo naravnih zadrževalnih sposobnosti krovnih plasti, v prvi vrsti njihove debeline in prepustnosti. S tem se ne povečuje ali pospešuje prenos onesnaževal v globino in tudi ne povzroča poslabševanja kakovosti podzemne vode (3. člen Uredbe o stanju podzemnih voda (2009 in nasl.)).

Usmeritve za preprečitev negativnega vplivanja izvajanje rabe voda

- Pri načrtovanju posegov je treba preprečiti negativni vpliv na izvajanje obstoječe posebne rabe vode (že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1, in evidentirana posebna raba vode skladno z določili 108. člena ZV-1) ter prisotnost drugih vodnih virov, na območju GGN. Prav tako posegi ne smejo omejevati splošne rabe vode, za kar morata skladno s 105. členom ZV-1 biti izpolnjena dva pogoja:
 - zagotovljen mora biti prost dostop do vodnega ali morskega dobra za osebne potrebe in športne aktivnosti (kopanje, drsanje, potapljanje ipd.),
 - omogočeno mora biti gašenje požarov ter druge naloge zaščite in reševanja.

Nedovoljeni posegi

Pri nedovoljenih posegih v gozdni prostor je na območjih, kjer so ogrožene funkcije gozda na prvi stopnji, potrebno v čim krajšem času zagotoviti ustrezno obnovo gozda.

Nadomeščanje kmetijskih zemljišč

Vzpostavitev novih nadomestnih kmetijskih zemljišč v območju gozdov je dopustna le na površinah, ki so se v zadnjih desetletjih zarasle oziroma so v zaraščanju. Dodatno krčenje zaradi iskanja nadomestnih zemljišč je nedopustno v predelih, kjer je gozda že sedaj malo (kmetijska in primestna krajina). Nadomestna zemljišča se lahko poišče v predelih, kjer je gozdov dovolj in kjer krčitev ne ogroža zagotavljanja ostalih funkcij gozdov.

Večfunkcionalna območja

V večfunkcionalnih območjih, predvsem na lokacijah, kjer lahko pride do nesoglasij pri rabi prostora, je treba aktivnosti v prostoru predhodno uskladiti z nosilci upravljanja s prostorom in javnostjo. Za ohranjanje in izboljšanje razgleda na objekte kulturne in naravne dediščine ter na območjih razglednih točk se v sodelovanju s pristojno službo za varstvo kulturne dediščine in lastniki gozdov izvaja vedutne sečnje.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

V GGE je evidentiranih 35,96 ha gozdnih zemljišč pod daljnovodi; in 1,03 ha gozdnih zemljišč znotraj obor.

Usmeritve za zemljišča pod daljnovodi:

- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru ni dopustna uporaba arboricidov in herbicidov;
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba izvajati pogosto in z nizko intenziteto. Vzdrževati stopničasto strukturo gozdnega roba. Časovni interval med posameznimi ukrepi čiščenja trase oziroma vzdrževanja gozdnega roba je od 5 do 8 let;
- čiščenje tras daljnovodov in vzdrževanje gozdnega roba se lahko izvaja le v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem, to je izven obdobja intenzivne rasti vegetacije, poleganja mladičev in gnezdenja ptic;
- pri vseh delih na trasah daljnovodov ohranjati in zagotavljati prehodnost gozdnih prometnic in neoviran pretok vodotokov;
- pri sestojih z večjim deležem smreke izvesti dodatne preprečevalno-zatiralne ukrepe zaradi varstva pred podlubniki (postavitev pasti, kontrolno-lovnih dreves, opazovanje ...);
- pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru izvajati ukrepe, ki prostoživečim živalim zagotovijo prehransko in strukturno pestra grmišča.

6.2.10 Usmeritve za območja gozdov, kjer posamezna izbira drevja za posek ni potrebna

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna, zato Karta št. 10 v merilu 1 : 10.000, ki je namenjena prikazu območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek, ni izdelana.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Načrtovan posek predstavlja 20,9 % od lesne zaloge in 103,9 % od prirastka (Preglednica 70). Predvidenih je 33,7 % redčenj in 65,3 % pomladitvenih sečenj. V skupnem možnem poseku predstavljajo iglavci 24,2 % in listavci 75,8 % lesne mase. Predvidena struktura poseka je v skladu s smernicami za gospodarjenje v GGE, ki predvidevajo na eni strani intenzivnejšo obnovo debeljakov ter zaključevanje obnove v sestojih v obnovi, na drugi strani pa intenzivna redčenja v drogovnjakih in deloma še v mlajših debeljakih ter akumulacijo prirastka v starejših debeljakih. Načrtovan posek oslabelega drevja in sanitarni posek ni mogoče realno oceniti, saj je odvisen od naravnih dejavnikov.

Preglednica 70/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za GGE (v m³)

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.					
Iglavci	m³	37.531	63.101	32	585	101.249		
	%	37,1	62,3	0,0	0,6	100,0	21,0	106,5
Listavci	m³	103.489	209.803	727	2.614	316.633		
	%	32,7	66,3	0,2	0,8	100,0	20,9	103,0
Skupaj	m³	141.020	272.904	759	3.199	417.882		
	%	33,7	65,3	0,2	0,8	100,0	20,9	103,9

Načrtovani posek v zasebnih gozdovih predstavlja 20,7 % od lesne zaloge in 102,9 % od prirastka (Preglednica 71). Načrtovanih je 34,4 % redčenj in 65,0 % pomladitvenih sečenj. V možnem poseku zasebnih gozdov predstavljajo iglavci 24,0 % in listavci 76,0 % lesne mase.

Preglednica 71/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove (v m³)

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.					
Iglavci	m³	35.896	57.809	0	515	94.220		
	%	38,1	61,4	0,0	0,5	100,0	20,7	105,3
Listavci	m³	99.203	197.603	56	1.757	298.619		
	%	33,2	66,2	0,0	0,6	100,0	20,7	102,1
Skupaj	m³	135.099	255.412	56	2.272	392.839		
	%	34,4	65,0	0,0	0,6	100,0	20,7	102,9

Načrtovani posek v državnih gozdovih predstavlja 25,4 % od lesne zaloge in 122,5 % od prirastka (

Preglednica 72). Od tega predstavljajo redčenja 23,6 % ter pomladitvene sečnje 69,9 %. V možnem poseku predstavljajo iglavci 28,1 % in listavci 71,9 % lesne mase.

Preglednica 72/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove (v m³)

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.					
Iglavci	m³	1.635	5.292	32	70	7.029		
	%	23,3	75,2	0,5	1,0	100,0	25,9	124,8
Listavci	m³	4.286	12.200	671	857	18.014		
	%	23,8	67,7	3,7	4,8	100,0	25,2	121,6
Skupaj	m³	5.921	17.492	703	927	25.043		
	%	23,6	69,9	2,8	3,7	100,0	25,4	122,5

Karta ukrepov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 8).

Skladno z Zakonom o gozdovih je predvidena izdelava karte območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna, vendar takšnih območij v GGE ni.

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Gojitvena in varstvena dela so po lastniških kategorijah načrtovana v obsegu in v okviru realno pričakovanih učinkov na razvoj gozdov, v smeri stabilnega in večnamenskega gozda. Načrtovan obseg gojitvenih in varstvenih del zagotavlja izboljšanje zasnove in negovanosti mlajših razvojnih faz. Znatno del načrtovanih ukrepov je vezan na sestoje v obnovi, kjer ocenjujemo, da bo po pomladitveni sečnji potrebna nega mladja/gošče/letvenjaka. V primerih, ko se pomladitvena sečnja ne izvede v načrtovanem obsegu, tam posledično tudi nega mlajših razvojnih faz ne bo potrebna. Pri obnovi gozdov je zaradi dobrega pomlajevanja in relativno majhnih škod po divjadi poudarek na naravni obnovi sestojev in negi mlajših razvojnih faz. Obnova gozdov s sadnjo je predvidena na površinah, kjer so večje vrzeli (žledolom, podlubniki), kjer je naravna obnova zaradi rastiščnih razmer otežkočena ali pa, kjer naravni pomladek ne zagotavlja dovolj velike pestrosti. Spopolnitvena sadnja je namenjena vrstni obogatitvi naravnega mladja na površinah, kjer so manjše sestojne vrzeli in kjer je proces naravne obnove moten ali je zastal. Sadnjo in spopolnitve praviloma izvedemo z rastišču primernimi drevesnimi vrstami. Na površinah večjih od 0,5 ha je smotno sadike pred objedanjem divjadi zaščititi z ograjo, drugod individualno, in sicer vse posajene sadike listavcev zaščititi posamično. Kjer se robida bujno razrašča, je predvidena tudi obžetev tulcev in obžetev naravnega mladja, poleg tega pa še vzdrževanje tulcev. Nego mladja, gošč in letvenjakov je potrebno izvesti predvsem v vrstno mešanih sestojih, kjer ciljnim vrstam (hrast, pl. listavci, ..) grozi izpad zaradi močnejših (gospodarsko manj zaželenih) konkurentov. Prva redčenja v letvenjaki izvajati zgodaj, ker s tem oblikujemo kvaliteto in povečujemo stabilnost sestojev. Pri negi mlajših drogovnjakov pospeševati individualno kvaliteto. Pri varstvu gozdov pred boleznimi in škodljivci ter pred gozdniimi požari izvajati preventivne varstvene ukrepe.

Naravni razvoj biotopov kot pogodbeno varstvo preko Gozdnega sklada v zasebnih gozdovih:

- 2019 se je izločila ekocelica brez ukrepov površine 2,79 ha v celotnem odseku 42H.
- 2021 se je izločila ekocelica brez ukrepov površine 0,92 ha v delu odseka 39I (sestoj N020).

Ta dva ukrepa (prepuščanje gozda naravnemu razvoju za 20 let) se nadaljujeta v naslednje ureditveno obdobje. Izločanje novih dodatnih ekocelic trenutno ni načrtovano.

Preglednica 73/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Priprava sestoja	ha	68,95	9,20	78,15
Priprava tal	ha	10,15	4,15	14,30
Sadnja	ha	12,62	5,15	17,77
Setev	ha	0,80	0,00	0,80
Obžetev	ha	73,52	18,15	91,67
Nega mladja	ha	7,90	1,20	9,10
Nega gošče	ha	58,60	9,41	68,01
Nega letvenjaka	ha	90,29	7,61	97,90
Nega ml. drogovnjaka	ha	36,42	5,60	42,02
Varstvo pred boleznimi	dni	4,80	4,00	8,80
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	9.300	400	9.700
Zaščita z ograjo	m		1.450	1.450
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	450	0	450
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	2.870	250	3.120
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	37,05		37,05
Puščanje stoječe biomase v gozdu	m ³		15,00	15,00
Naravni razvoj biotopov	ha	3,71		3,71

Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 9).

Spodnja preglednica prikazuje predvideno število sadik po drevesnih vrstah, ločeno po rastišnogojitvenih razredih in lastniških kategorijah. Predvidena je sadnja rastiščem primernih drevesnih vrst, ki se tam težje naravno pomlajujejo.

Preglednica 74: Število sadik po RGR in lastniških kategorijah

SL	RGR	Površina (ha)	Jelka	Bukev	Graden	Dob	Kostanj	G. javor	Lipa	B. gaber	Češnja	Č. jelša	Skupaj
Zasebni	02012	4,3				10.700							10.700
	04012	0,5			1.250								1.250
	04022	1,95			2.500	1.700							4.200
	06012	0,6		450	450			300					1.200
	06412	4,47	1.100	650	5.800			1.400	550	200	700	400	10.800
	20002	0,8				1.600				400			2.000
	Skupaj	12,62	1.100	1.100	10.000	14.000		1.700	550	600	700	400	30.150
Državni	01012	1										2.000	2.000
	02012	0,7				1.400				400			1.800
	04012	3,25			7.850	500	200	150	300	3.050	500		12.550
	06012	0,2			350			50	50		50		500
	Skupaj	5,15			8.200	1.900	200	200	350	3.450	550	2.000	16.850
GGE skupaj		17,77	1.100	1.100	18.200	15.900	200	1.900	900	4.050	1.250	2.400	47.000

Spodnja preglednica prikazuje seznam odsekov in sestojev, kjer je načrtovano odstranjevanje zaščitnih tulcev in ograj, ki so odslužile namenu.

Preglednica 75: Seznam odsekov in sestojev, kjer je potrebna odstranitev tulcev ali ograj

Odstranjevanje tulcev		Odstranjevanje ograj	
Odsek	Sestoj	Odsek	Sestoj
22001B	Y005	22040A	Z158
22004F	M017	22040A	Z159
22010H	B043	22040B	Z162
22010H	M043	22041F	Z060
22010I	M053	22042D	Z126
22012D	Y156	22042D	Z128
22023D	Y235	22075C	Q414
22042C	Z112	22075D	J430
22042D	Z130	22075F	Q426
22042I	Z090		
22067A	Y533		

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali so tesno povezani z ukrepi, ki se sicer nanašajo na proizvodne cilje. V načrtovanih gojitvenih delih so zajeti tudi ukrepi vzdrževanja vodnih površin, ki so namenjeni izboljšanju življenjskih razmer prostoživečih živali. Obseg načrtovanih del je nizek, saj v enoti zaradi razmeroma ohranjenega okolja obsojajo ugodni pogoji za prostoživeče živali.

Parkljasta divjad:

Realizacija načrtovanega poseka, predvsem v zasebnih gozdovih, pomeni večji delež mladovij in s tem boljše pogoje za parkljasto divjad. Potrebe divjadi je potrebno upoštevati pri pomlajevanju in negi gozdov. Pustiti je potrebno določen del nepomlajenih površin (lukenj) v sestojih, da svetloba lahko prodre do tal in tako aktivira zeliščni sloj (pomembno za zimsko prehrano divjadi). Naravno pomlajevanje gozda ima prednost pred sadnjo, za kar je potrebno spremljati in izkoristiti semenski obrod. Sadnja kot ukrep je smiselna predvsem kot spopolnitev naravnega mladja s slabo zasnov. Potrebno je ohranjanje in vzdrževanje gozdnega roba (pospeševanje grmovnih vrst) in vseh vrst plodonosnega drevja, ki naj ima čim več sončne svetlobe (posamezni razrasli hrasti in divje sadno drevje). Za zimsko prehrano divjadi so pomembne rastlinske vrste, ki ostanejo tudi čez zimo zelene (bršljan na nizkih drevesih in robida na gozdnem robu). Na večjih površinah v pomlajevanju naj se pušča delež površine kot grmišče - skupine dreves mehkih listavcev namenjenih za objedanje in s tem razbremenitev gospodarsko vrednejših vrst. Ob gozdnem robu in znotraj sestojev je potrebno ohraniti in povečati delež vzdrževanih, to je košenih, travnatih površin.

Krmljenje srnjadi je na območju GGE po usmeritvah lovsko upravljalvskega načrta prepovedano oz. dovoljeno le v izrednih razmerah.

Za vzpostavitev in vzdrževanje ravnovesja med rastlinsko in živalsko komponento gozda je pomembna tekoča spremljava objedenosti gozdnega mladja na vzorčnih ploskvah, ki pomeni eno izmed sprotih kontrol razmer v gozdnem okolju.

Višina odstrela kot ukrepa poseganja v populacije divjadi se ravna po usmeritvah lovsko upravljalvskega načrta in na njegovi podlagi izdelanih letnih načrtov lovišč. Lov naj se izvaja na način, ki divjad čim manj vznemirja, s ciljem zmanjševanja plašnosti divjadi in mirnejšega zadovoljevanja njenih prehranskih (energetskih) potreb. Odstrel naj načrtovano količino divjadi zajame čim prej in v čim v krajšem času (konec jeseni oz. pred začetkom zime). S tem se razbremenijo tako osebk, ki v populaciji ostanejo, kot tudi okolje, v katerem divjad živi.

Mala divjad:

Mala divjad je v gozdu manj prisotna, zato je težišče ukrepov na kmetijskih površinah, ki jih ob skupnem interesu uresničujejo lovci skupaj z lastniki zemljišč. Za zajca in fazana je pomembno ohranjanje omejkov v permanentno mladostnih fazah in primerno gosti in nizki zarasti (remize). Poseben poudarek je potrebno nameniti gospodarjenju z manjšimi površinami gozda, ki so

posejane med kmetijskimi površinami. Takih gozdnih otokov se ne sme krčiti ali kako drugače zmanjševati njihove biotopske vrednosti. Težišče izvedbe ukrepov v gozdu naj bo v negnezditvenem času oziroma, ko živali ne vzrejajo mladičev. Košnja brežin vodotokov se mora izvajati izven obdobja gnezdenja ptic in poleganja mladičev.

V nasprotju s srnjadjo je pri upravljanju male divjadi krmljenje potreben in dovoljen ukrep. Krmišča za malo divjad naj bodo urejena na način, ki je v čim večji meri prilagojen vrsti, kateri je krmljenje namenjeno. Krmišča ne smejo biti locirana na pomladitvenih površinah.

Redke vrste :

Ohranjati je potrebno drevesa, na katerih so večja gnezda ujed ali drugih večjih ptic. Za duplarje načrtovati puščanje lesne biomase v gozdu (puščanje in označevanje suhih dreves z že izdolbenimi dupli, 1–2 drevesi na ha). V času sečnje varovati gnezdišča.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Večina ukrepov za gospodarjenje z gozdovi, da lahko trajno opravljajo vse vloge, je zajetih že v osnovnih ukrepih za gospodarjenje z gozdovi (sečnja, gozdnogojitvena in varstvena dela).

Konkretna dela za izboljšanje ostalih funkcij niso načrtovana, so pa smiselno vključena v usmeritvah za krepitev posameznih funkcij gozdov.

V GGE ni načrtovanih ukrepov za izboljšanje ostalih funkcij gozdov.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Gozdne ceste

Območje GGE je preprejeno s cestnim omrežjem; gostota cest znaša skoraj 53 m/ha, kar pomeni, da je v povprečju gozd v enoti, glede na konfiguracijo terena, dobro odprt za intenzivno gospodarjenje.

Pri gradnji gozdnih cest je potrebno dati prednost projektom, kjer se organizirajo interesne skupine in je doseženo med lastniki zemljišč soglasje o odstopu zemljišč za gradnjo na strokovnih kriterijih določene najugodnejše trase ceste (na podlagi elaborata ničelnice).

Nove gozdne ceste, ki se bodo načrtovale, bodo glede na namen, rabo in tehnične elemente razvrščene v kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Pri projektiranju se naj upoštevajo skromnejši gabariti, kar pomeni manjši poseg v gozdni prostor in zmanjšano koncentracijo meteornih voda.

Gozdne vlake

Na območju obravnavane GGE se vlake ne gradijo na območju gozdnega rezervata Cigonca. Območje GGE je zaradi reliefnih razmer, kljub strukturiranosti gozdov (lastniška in sestojna), dobro odprto z omrežjem gozdnih vlak, ki omogoča optimalno spravilo lesa. Obstajajo le manjši predeli, ki so pomanjkljivo odprti z omrežjem gozdnih vlak in bi jih bilo potrebno dodatno odpreti z gozdnimi vlakami. Pri nadaljnji gostitvi gozdnih vlak je potrebno dati prednost tistim predelom, kjer bo za gradnjo obstajal skupen interes in volja lastnikov gozdov, na podlagi strokovnih kriterijev (elaborat vlak).

V gozdovih je potrebno posodobiti gozdne vlake, ki so bile v preteklosti primerne za animalno spravilo lesa, z rekonstrukcijo pa bodo primerne za mehanizirano in bolj varno spravilo lesa. Obstoječe gozdne vlake je potrebno glede na poškodbe na kritičnih mestih nujno dodatno utrjevati.

Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 11).

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

Zavod za gozdove v skladu z ZG (1993 in nasl.) ureja pogoje za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja izven ureditvenih območij naselij in izven gozda. V skladu z zakonom načrtuje ukrepe, svetuje lastnikom ali izvajalcem pri izvedbi del ter izvaja nadzor.

V GGE sta izločena dva tipa krajine. Dobra polovica GGE (52 %) je opredeljena kot kmetijska krajina, 48 % je gozdnate krajine. V gozdnati krajini usmeritve za gospodarjenje s posamičnim drevjem in skupinami drevja zunaj naselij niso potrebne. To je območje bolj ali manj strnjenih gozdov, ki je z okoljskega vidika pomembno v smislu ohranjanja biotske pestrosti in drugih naravnih vrednot. Značilni biotopi tega območja so: gozdni robovi (zunanji in notranji), staro drevje, sušice, podrtice, vodne kotanje in izviri ter gozdovi ob potokih. Pri gospodarjenju z gozdom je potrebno načrtno skrbeti za vertikalno in horizontalno strukturo gozdnih robov, prepustiti posamezna drevesa oz. posamezne skupine dreves vseh debelinskih razredov naravnemu razvoju, puščati v gozdu drevje z dupli.

V kmetijski krajini je stanje bistveno drugačno. Ker so na tem območju posamezna drevesa in skupine gozdnega drevja, kot so omejki, logi ter pasovi gozdnega drevja in grmovja ob potokih, redki, obenem pa niso zaščiteni z naravovarstvenimi predpisi, so za njih v nadaljevanju podane usmeritve za gospodarjenje.

Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim drevjem:

Zagotoviti ustrezne rastiščne pogoje in jih ne spreminjati (ne odstranjevati zemlje, odkrivati korenine, zasipavati debela ali korenine, spreminjati višino talne vode, spreminjati osončenost). V bližini rastišča ne graditi stalnih objektov. Dreves ne obsekavati, lomiti vej ali poškodovati debela in korenin.

Usmeritve za gospodarjenje z omejkami:

Zagotoviti ustrezne rastiščne pogoje in jih ne spreminjati (ne odstranjevati zemlje, odkrivati korenine, zasipavati debela ali korenine, spreminjati višino talne vode, spreminjati osončenost). Ohranjati obstoječo rastlinsko strukturo, zastornost in osončenost, ohranjati posamezna odrasla drevesa. Z drevjem in grmovjem gospodariti panjevsko in gospodariti s posameznimi drevesom ali skupino dreves, sečnje ne izvajati v času gnezdenja ptic. Skrbeti za ohranjanje plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst ter ustreznega števila sušic in drevesnih dupel. Ohranjati omejkke, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med posameznimi ostanki gozda v agrarni krajini.

Usmeritve za gospodarjenje z obvodno drevnino:

Ohranjati gozdove ob potokih, ker vplivajo na zaščito bregov pred erozijo, na temperaturni režim, uravnavajo tok podtalnice, varujejo sosednja zemljišča pred poplavami, so biotop redkih rastlinskih vrst ter predstavljajo pomemben biotop za nevretenčarje, ptice in sesalce. Ohranjati gozdove in pasove ob potokih, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med različnimi biotopi, z gozdovi ob potokih gospodariti posamično ali skupinsko prebiralno ter zagotavljati naravno pestrost. V ozkih ostankih gozda ob vodotokih gospodariti posamično prebiralno in težiti k čim večjemu deležu starega drevja. Kjer je možno, prepustiti nekaj dreves naravnemu propadanju za duplarje. V dolinah ob potokih, kjer se pojavljajo jelševja in vrbovja, je potrebno za ohranitev potrebno preprečiti vsako osuševanje območij in regulacije potokov. Dovoljeno je selektivno redčenje drevnine. V obvodnih pasovih ni dovoljeno graditi stavb ali stalnih objektov.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana skupaj za celotno GGE ter ločeno za državno in zasebno lastništvo. Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega najvišjega možnega poseka, ki temelji na strukturi lesne zaloge in drevesne sestave, ter glede na modelno sortimentacijo. Uporabljene so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti, prikazane so v prilogi načrta, poglavje 12.5. Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in dodelave, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak. Spodbude delno pokrivajo stroške gojenja in varstvenih del v zasebnih gozdovih ter vzdrževanja gozdnih cest v vseh gozdovih.

Za ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi so pomembne naslednje značilnosti GGE Slovenska Bistrica:

- Ugodni pogoji za spravilo. Gostota primarnih traktorskih vlak je ustrezna. Traktorsko spravilo je možno na 100,0 % površine gozdov. Spravilo s traktorjem kombinirano z ročnim predspravilom in spravilo z žičnicami nista potrebna.
- Povprečna pravilna razdalja znaša cca 350 m.
- Gostota produktivnih cest znaša 52,8 m/ha in zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi.
- Razmeroma ugodna struktura poseka. Skupna količina drevja, ki ga je v naslednjem desetletju možno posekati, se je glede na prejšnje obdobje povečala. Debelinska struktura poseka je ugodna, saj je predviden razmeroma majhen delež poseka iz redčenj (33,7 %) in večji delež pomladitvenega poseka (65,3 %), kateri omogoča tudi višji dohodek. Ugodnejša struktura možnega poseka je v državnih gozdovih, kjer znaša delež pomladitvenega poseka 69,9 %, kar je za 4,9 odstotnih točk več kakor v zasebnih gozdovih.
- Nezadovoljiva kakovost drevja. Iz analize strukture drevja po kakovostnih razredih je razvidno, da prevladuje drevje dobre kakovosti (70,5 %). Drevja z odlično kakovostjo je le 0,7 %, delež drevja s prav dobro kakovostjo znaša 10,3 %, kar pomeni, da prevladujejo le sortimenti povprečne kakovosti, ter da je le malo vrednejših sortimentov.
- V zasebnih gozdovih niso potrebna obsežnejša dela za obnovo gozdov ter s tem povezana varstvena dela.

Pri ekonomski presoji gospodarjenja z gozdovi niso upoštevani stroški izgradnje gozdnih prometnic, nenačrtovanih varstvenih del, predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic ter strošek javne gozdarske službe.

Vsi prihodki in odhodki so določeni v EUR/neto m³. Vrednosti za 1 m³ se nanašajo na neto lesno maso.

Preglednica 76/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi	
	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	29.490.642	75,1	1.834.192	73,2
Strošek poseka in spravila	8.743.229	22,3	556.588	22,2
Razlika	20.747.413	52,8	1.277.604	51,0

Vrednost lesa na kamionski cesti je izračunana na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka, ki temelji na dejanski strukturi lesne zaloge in drevesne sestave gozdov in teoretični sortimentaciji. Pri izračunu so uporabljene povprečne cene lesnih sortimentov, povzete po povprečnih cenah za leto 2024 iz Statističnega urada RS, na portaltu SiStat:

<https://pxweb.stat.si/SiStatData/pxweb/si/Data/-/1656402S.px/>.

Preglednica 77/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	31.324.834	74,96	100,0
Stroški sečnje in spravila	9.299.817	22,25	29,7
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	444.611	1,06	1,4
krepitev funkcij gozdov	45.253	0,11	0,1
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	38.400	0,45	0,1
vzdrževanje vlak	184.096	0,44	0,6
Stroški skupaj	10.012.177	24,32	32,0
Dohodek	21.312.657	50,64	68,0
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	166.867	0,40	0,5
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	-	0,0
Skupaj predvidene spodbude	166.867	0,40	0,5
Stroški - spodbude	9.845.310	23,92	31,4
Dohodek - (stroški+spodbude)	21.479.524	51,04	68,6

Preglednica 78/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	29.490.642	75,07	100,0
Stroški sečnje in spravila	8.743.229	22,26	29,6
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	285.496	0,73	1,0
krepitev funkcij gozdov	45.240	0,12	0,2
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	38.400	0,10	0,1
vzdrževanje vlak	171.436	0,44	0,6
Stroški skupaj	9.283.800	23,63	31,5
Dohodek	20.206.842	51,44	68,5
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	166.867	0,42	0,6
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	-	0,0
Skupaj predvidene spodbude	166.867	0,42	0,6
Stroški - spodbude	9.116.933	23,21	30,9
Dohodek - (stroški+spodbude)	20.373.709	51,86	69,1

Preglednica 79/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove

	Skupaj EUR	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	1.834.192	73,24	100,0
Stroški sečnje in spravila	556.588	22,23	30,3
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	159.116	6,35	8,7
krepitev funkcij gozdov	13	0,00	0,0
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	0	-	0,0
vzdrževanje vlak	12.660	0,51	0,7
Stroški skupaj	728.377	29,09	39,7
Dohodek	1.105.815	44,16	60,3
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	0	-	0,0
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	-	0,0
Skupaj predvidene spodbude	0	-	0,0
Stroški - spodbude	728.377	29,09	39,7
Dohodek - (stroški+spodbude)	1.105.815	44,16	60,3

Stroški sečnje in spravila

Izhodiščni parametri za izračun normativov za sečnjo in spravilo so izračunani na podlagi povprečnih razmer v GGE. Za sečnjo in spravilo je bil upoštevan strošek po GIS WCM: <https://wcm.gozdis.si/sl/podatki/cene/podatki/2021100415210286/cene-gozdarskih-storitev/?year=2024>, kot povprečje za preteklo leto, to je v višini 25,50 EUR/delovno uro.

Stroški gojitvenih in varstvenih del

Urna postavke gozdnega delavca z ročnim orodjem in sekača (delavec z motorno žago). se je določila na podlagi aktualnih cen na trgu.

V strukturi stroškov gozdnih del v prihodnjem ureditvenem obdobju so stroški gojitvenih in varstvenih del v zasebnih gozdovih nizki, saj predstavljajo le 1,0 % vrednosti od prihodka, v državnih gozdovih pa dokaj visoki (8,7 %). Največji strošek načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v zasebnih gozdovih je nega gozdov, ki predstavlja 39,9 % od stroška načrtovanih gojitvenih del v zasebnih gozdovih. V državnih gozdovih je največji strošek obnova gozdov, ki predstavlja 42,5 % potrebnih gojitvenih in varstvenih del v tem lastništvu.

Potrebe po financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove znašajo ob predpostavki, da bodo vsa načrtovana dela tudi izvršena, 166.867 EUR.

Stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak

Izvajalec del je po končani sečnji in spravilu dolžan vrniti prometnice v prvotno stanje. Za redno vzdrževanje gozdnih cest je bilo letno potrebno 1.600 EUR/km. Sredstva za vzdrževanje vlak so v GGE ocenjena na 0,44 EUR/m³ neto posekanega lesa.

Dohodek od lesa (upoštevaje predvidene spodbude) v GGE je zaradi ugodnih naravnih razmer razmeroma visok. V zasebnih gozdovih znaša 51,86 EUR/m³, v državnih gozdovih pa 44,16 EUR/m³. Vrednost lesa na kamionski cesti je v GGE za slovenske razmere razmeroma visoka (74,96 EUR/m³). Iz preglednic je tudi razvidno, da je vrednost lesa na panju v državnih gozdovih nekoliko nižja (51,0 EUR/m³) kot v zasebnih gozdovih (52,8 m³). V kalkulaciji so upoštevani enaki stroški poseka in spravila.

Ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi v GGE bo v prihodnjem ureditvenem obdobju, ob izvedenem možnem poseku ter izvedbi predvidenih gojitvenih in varstvenih del, v gozdovih obeh lastniških kategorij razmeroma ugodna.

9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani znotraj območnih rastiščnogojitvenih razredov. Pri njihovem oblikovanju so upoštevane enotne rastiščne razmere, razvojne težnje v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, gozdnogojitveni cilji in gojitvene usmeritve, način in intenzivnost gospodarjenja, funkcije gozdov in stopnja njihove poudarjenosti.

Na osnovi navedenih izhodišč smo oblikovali osem rastiščnogojitvenih razredov:

- RGR 01012 Vrbovja, topolovja in črnojelševja: gozdovi na rastiščih mehkih listavcev. V preteklem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 01002 Logi.
- RGR 02012 Dobovja in vezovja: gozdovi na rastiščih doba, predvsem v Cigonci. V preteklem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 02002 Dobovja.
- RGR 04012 Predpanonska gabrovja: gozdovi belega gabra in hrasta gradna. V prejšnjem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 04012 Predpanonska gabrovja.
- RGR 04022 Kisloljubna gabrovja: gozdovi belega gabra in hrasta gradna z večjim deležem rdečega bora. V preteklem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 04022 Kisloljubna gabrovja.
- RGR 06012 Podgorska kisloljubna bukovja: mešani sestoji bukve, gradna, pravega kostanja in rdečega bora na kisljih bukovih rastiščih. V preteklem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 08002 Podgorska kisloljubna bukovja.
- RGR 06412 Predpanonska bukovja: gozdovi bukve in hrasta gradna na neutrofilnih rastiščih. V preteklem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 07002 Podgorska bukovja na karbonatih.
- RGR 20002 Gozdovi v kmetijski krajini. V preteklem ureditvenem obdobju so bili ti gozdovi uvrščeni v RGR 28002 Gozdovi v kmetijski krajini s poudarjeno funkcijo biotske raznovrstnosti.
- RGR 21012 Gozdni rezervati: gozd na območju gozdnega rezervata Cigonca. V preteklem GGN je bil uvrščen v RGR 25002: Gozdni rezervat

RGR so oblikovani zelo podobno kot v preteklem ureditvenem obdobju. Zaradi ureditve mej odsekov (usklajevanje z ZKN) in upoštevanja večinskega deleža GRT pri uvrščanju posameznih odsekov v RGR, je prišlo do manjših sprememb v površinah.

Preglednica 80: Gozdni fondi po rastiščnogojitvenih razredih

Rastiščnogojitveni razredi	Površina	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m³/ha			m³/ha			% od LZ			% od PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
01012 - Vrbovja, topolovja in črnojelševja	53,43	36,7	239,0	275,7	1,07	6,16	7,24	16,3	16,1	16,1	61,4
02012 - Dobovja in vezovja	502,88	86,5	252,9	339,5	1,83	4,55	6,38	23,3	20,2	21,0	111,8
04012 - Predpanonska gabrovja	363,98	76,6	261,8	338,4	1,59	4,90	6,49	22,2	21,2	21,4	111,6
04022 - Kisloljubna gabrovja	807,93	118,6	239,2	357,8	2,21	4,32	6,53	19,8	19,9	19,8	108,7
06012 - Podgorska kisloljubna bukovja	1.204,33	116,5	301,9	418,5	2,22	6,23	8,46	21,4	21,8	21,7	107,4
06412 - Predpanonska bukovja	2.090,41	80,3	332,2	412,5	1,63	7,07	8,70	20,9	21,2	21,1	100,2
20002 - Gozdovi v kmetijski krajini	66,04	47,5	281,1	328,6	0,93	6,25	7,18	18,8	20,4	20,1	92,2
21012 - Gozdni rezervati	20,78	60,9	413,6	474,4	1,35	6,73	8,08				
Skupaj vsi gozdovi	5.109,78	94,3	296,2	390,5	1,86	6,01	7,87	21,0	20,9	20,9	104,0

Preglednica 81/D-GHT: Gozdni habitatni tipi, v katerih se nahajajo RGR in gozdni rastiščni tipi

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	RGR	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	01012	521	Nižinsko črnojelševje
		02012		
		04012		
		04022		
		06012		
		06412		
		20002		
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	01012	531	Dobovje in dobrovo belogabrovje
		02012		
		04012		
		04022		
		06012		
		06412		
		20002		
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	21012	543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
		01012		
		02012		
		04012		
		04022		
		06012		
		06412		
		02012	711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
		04012		
		04022		
		06012		
91K0	Ilirski bukovi gozdovi	06412	752	Predpanonsko podgorsko bukovje
		04012		
		04022		
		06012		
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	06412	600	Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje
		06012	601	Pobočno velikojesenovje
		04022		
		06012		
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	06412	731	Kisloljubno gradnovo bukovje
		06012		
		04022		
		04012		
		02012		
		01012		

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

Razvrščanje habitatnih tipov je usklajeno z Direktivo o habitatih (1992), Tipologijo gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutnar in sod., 2012) ter Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000) (Kutnar, 2013).

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA ŠT. 5).

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 RGR: Vrbovja, topolovja in črnojelševja - 01012

Gozdovi črne jelše se nahajajo v nižinskem, ravninskem delu GGE. Predstavljajo obvodno vegetacijo ob vodotokih Ložnica in Bistrica, na vlažnih, močvirnih in različno oglejenih tleh pa se pojavljajo kot otočki v kmetijski krajini ter kot pionirski gozdovi na opuščenih gramoznicah, glinokopih in odlagališčih odpadkov. V prejšnjem ureditvenem obdobju se je ta RGR imenoval Logi – 01002.

RGR obsega 53,43 ha oz. 1,0 % vseh gozdov v GGE.

Večnamenskih gozdov je 7,23 ha ali 13,5 %, gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, pa 46,20 ha ali 86,5 % in se nahajajo na območju naravnih vrednot.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 70,3 %, državnih je 29,7 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na območju EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 82/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko črnojelševje
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobovo belogabrovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovno belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	Kisloljubno gradnovno bukovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

RGR opredeljuje gozdni rastiščni tip nižinsko črnojelševje. Na zelo vlažnih in globokih tleh, ki so redno in dolgotrajno poplavljeni, se pojavlja primarno črnojelševje (združba črne jelše in podaljšanega šaša), na relativno vlažnih in le občasno, kratkotrajno poplavljenih tleh, pa se pojavlja drugotno jelševje (združba črne jelše in migaličnega šaša). Sestoji drugotnih jelševij se sekundarno razvijajo na dobovih rastiščih.

Preglednica 83/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
521	Nižinsko črnojelševje	8	43,61	81,7
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	11	8,72	16,3
543	Predpanonsko gradnovno belogabrovje	11	0,98	1,8
731	Kisloljubno gradnovno bukovje	11	0,12	0,2
	Skupaj	8,55	53,43	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 8,55. Povprečna produkcijska sposobnost gozdnih rastišč (PSGR) znaša 8,56 m³/ha/leto. Letni prirastek znaša 7,23 m³/ha. Izkoriščenost PSGR je 84,5 %. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 84,6 %.

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo enodobni sestoji črne jelše s posamično primesjo mehkih listavcev.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 275,7 m³/ha in je veliko nižja od povprečne lesne zaloge v GGE (390,5 m³/ha), kar je posledica strukture in rasti jelševih sestojev. Letni prirastek je ocenjen na 7,23 m³/ha. Delež listavcev v skupnem prirastku je sorazmeren njihovem deležu v lesni zalogi. Debelinske strukture tukaj ne prikazujemo in komentiramo zaradi majhnosti vzorca (3 SVP). Preglednici z debelinsko strukturo lesne zaloge in prirastka (LZ1 in PR1) sta v prilogi načrta E2.

Preglednica 84/D-LZ: Lesna zaloga in letni prirastek

	Lesna zaloga		Letni prirastek	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	36,7	13,3	1,07	14,8
Listavci	239,0	86,7	6,16	85,2
Skupaj	275,7	100,0	7,23	100,0

Razmerje drevesnih vrst

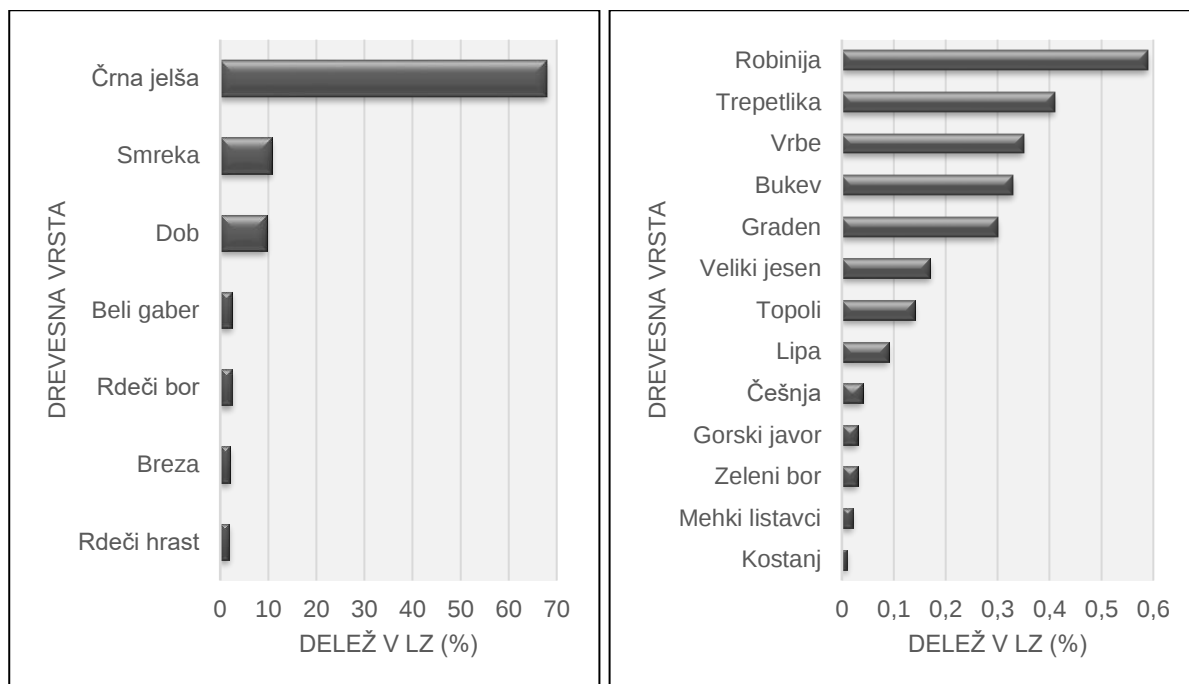
Naravno rastlinsko kombinacijo v drevesnem sloju sestavljajo predvsem hitrorastoče drevesne vrste, katerih proizvodna doba je zelo kratka. Aktualna drevesna sestava nekoliko odstopa od naravnega stanja. Ker naravno stanje ne predvideva iglavcev, je njihov delež prevelik (10,8 %). S progresivnim razvojem vegetacije se bo drevesna sestava vedno bolj približevala naravni.

Preglednica 85/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejansko stanje	m ³ /ha	29,7	0,0	6,9	0,0	0,1	0,9	32,6	0,9	8,6	196,0
	%	10,8	0,0	2,5	0,0	0,0	0,3	11,8	0,3	3,1	71,2
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	15,8	14,0	3,3	66,2

Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT-je, ki opredeljujejo rastiščnogojitveni razred.

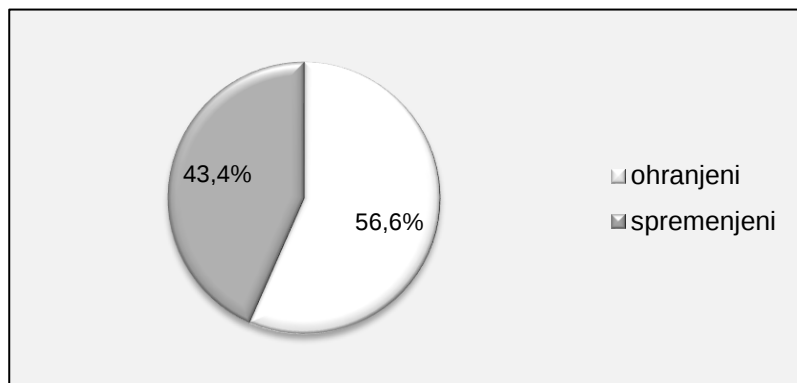
V drevesni sestavi prevladujejo mehki listavci, med katerimi je največ črne jelše. Med mehki listavci črni jelši sledi breza, v manjših deležih so prisotni še trepetlika, vrbe in topoli. Pomemben delež v drevesni sestavi predstavlja tudi dob. Od hrastov se je kot posledica vnosa iz preteklosti ohranil še rdeči hrast, majhen delež je tudi gradna. Med drugimi trdimi listavci prevladuje beli gaber, posamično se pojavljata še robinija in pravi kostanj. Med plemenitimi listavci prevladuje veliki jesen, pojavljata se še divja češnja, lipovec in gorski javor. Visok delež smreke (10,8 %) je posledica ostankov nasadov iz preteklosti. Od iglavcev sta prisotna še rdeči bor in zeleni bor. Oba sta bila umetno vnesena. Pri opisih sestojev je bilo evidentiranih 20 drevesnih vrst.

Grafikon 6: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Prevladujejo sestoji z ohranjeno drevesno sestavo (56,6 %), ostali gozdovi imajo predvsem zaradi vnašanja iglavcev v preteklosti spremenjeno drevesno sestavo. Gozdov z močno spremenjeno in izmenjano drevesno sestavo na ravni odsekov ni.

Grafikon 7: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Zasnove mladovij in drogovnjakov ne predstavljajo dovolj dobre osnove nadaljnjemu razvoju teh sestojev. Tako v mladovjih kot tudi v drogovnjakih sicer prevladujejo sestoji z dobro sestojno zasnovo, prevelik pa je delež sestojev s pomanjkljivo oz. v mladovjih tudi s slabo sestojno zasnovo. Slabša zasnova je predvsem posledica neizvajanja nege. Večina mladovij in drogovnjakov je pomanjkljivo negovanih ali nenegovanih. Pri mladovjih prevladuje rahel sklep krošenj, pri drogovnjakih tesen do normalen, pri debeljakih pa normalen do rahel.

Preglednica 86/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	4,78	0,0	8,4	3,1	88,5	3,1	8,4	65,9	22,6	8,4	3,1	65,9	22,6
Drogovnjak	36,01	0,7	52,2	37,0	10,1	5,4	53,4	41,2	0,0	46,6	33,0	12,3	8,1
Debeljak	12,30					8,7	84,1	7,2	0,0	7,2	47,1	43,7	2,0
Sestoj v obnovi	0,34					0,0	0,0	100,0	0,0				
Skupaj	53,43												

Kakovost drevja

Kakovost drevja je dobra do zadovoljiva (pozor: zelo majhen vzorec 3 SVP).

Preglednica 87/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj listavci	7	0,0	0,0	57,1	42,9	0,0
Skupaj	7	0,0	0,0	57,1	42,9	0,0

Poškodovanost sestojev

Poškodovanih je 8,3 % dreves, gre pa izključno za poškodbe debla in koreninika (pozor: zelo majhen vzorec 3 SVP).

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 26,7 odmrlih dreves/ha oz. 18,2 m³/ha. Ta količina predstavlja 6,6 % od lesne zaloge (pozor: zelo majhen vzorec 3 SVP). Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Od načrtovanih gojitvenih in varstvenih del je bila izvedena le nega letvenjaka. Nenačrtovano se je leta 2019 izločila ekocelica brez ukrepov površine 2,79 ha (naravni razvoj biotopov kot pogodbeno varstvo preko Gozdnega sklada v zasebnih gozdovih) v celotnem odseku 42H.

Preglednica 88/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,33		
Nega gošče	ha	0,52		
Nega letvenjaka	ha	0,52	0,50	96,2
Nega ml. drogovnjaka	ha	10,19		
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	250,00		
Naravni razvoj biotopov	ha		2,79	

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Zaradi zelo majhnega vzorca (3 SVP) in majhne površine RGR (53,43 ha) razvoja gozdnih fondov ne moremo korektno prikazovati in komentirati. Enako velja za razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst.

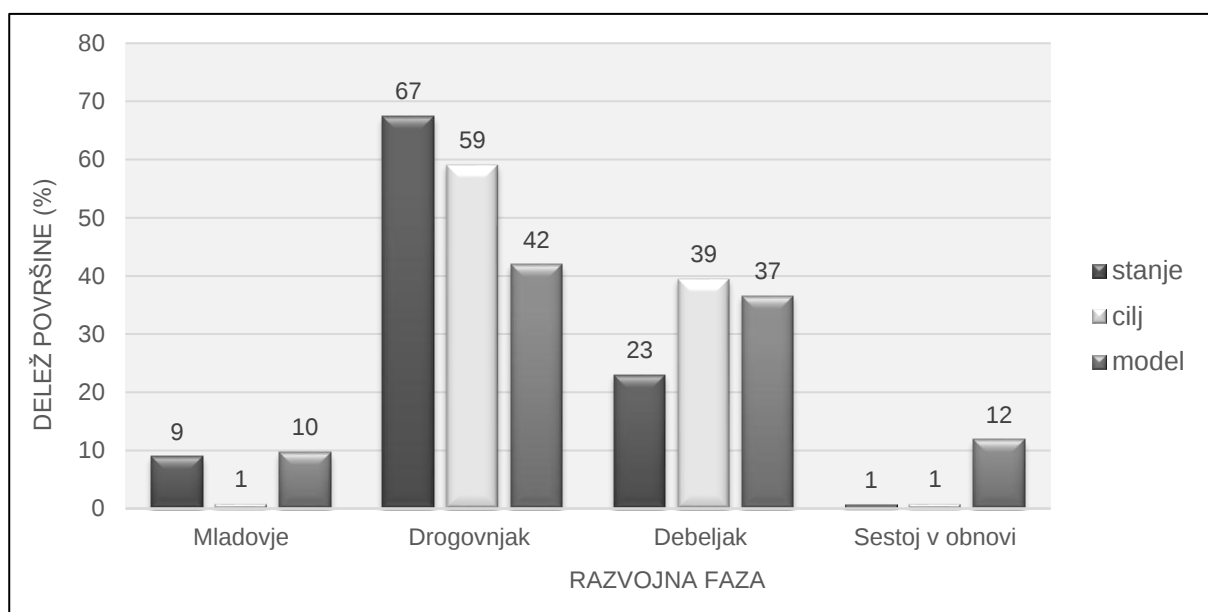
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Dejanski površinski deleži razvojnih faz z modelnim stanjem niso usklajeni. Preveč je predvsem drogovnjakov, premalo pa debeljakov in sestojev v obnovi. Trenutni delež mladovij pa je zelo blizu modelnemu.

Preglednica 89/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	4,78	8,9		9	9,7	5,17	-7,5
Drogovnjak	36,01	67,4		39	41,9	22,41	60,7
Debeljak	12,30	23,0		34	36,6	19,53	-37,0
Sestoj v obnovi	0,34	0,6		11	11,8	6,32	-94,6
Skupaj	53,43	100		93	100	53,43	

Z dosledno izvedbo načrtovanih ukrepov se bo v naslednjih 10 letih zmanjšal delež drogovnjakov in povečal delež debeljakov. Delež mladovij bo zaradi preraščanja v drogovnjak padel. V tem RGR, delno tudi zaradi majhnosti njegove skupne površine (53,43 ha), pri terenskih opisih sestojev nismo identificirali dovolj sestojev, ki bi bili primerni za uvajanje v obnovo. Tako bo delež sestojev v obnovi ostal na enako nizki ravni. Na tako majhni skupni površini je zasledovanje modelnih deležev razvojnih faz oteženo.

Grafikon 8: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozdovi.

- Ciljna drevesna sestava gozdov: iglavci 13,7 %, listavci 86,3 %
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 1 %, drogovnjak 59 %, debeljak 39 %, sestoji v obnovi 1 %.
- Ciljna lesna zaloga 303,6 m³/ha; končna lesna zaloga 350,0 m³/ha.
- Ciljna kakovost: listavci A1, B, C, goli.

- Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodarjenje, mestoma tudi panjevsko. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo, je 93 let, povprečna pomladitvena doba traja 11 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Izvajati predvsem načrtovano nego gošče in letvenjaka.

Drogovnjaki: Intenziteto in pogostnost redčenj prilagoditi rasti in kvaliteti drevesnih vrst. V razvoju pospeševati hrast. Povprečne jakosti redčenj naj bodo pri iglavcih 16 % ter pri listavcih 18 %. Spoštovati usmeritev ekocelica brez ukrepanja na površini 1,97 ha.

Debeljaki: V mlajših debeljaki izbiralno redčiti ter tako pomagati hrastu. Delež debeljakov, v katerih je predvideno redčenje, je 86 % (10,58 ha). Povprečne jakosti redčenj pri iglavcih naj bodo 14 %, pri listavcih pa 12 %. Sestoj, ki so dosegli proizvodno zrelost ter sestoj s slabimi sestojnimi zasnovami, uvajati v obnovo. Predvideni delež debeljakov z uvajanjem obnovo je 5 % (0,65 ha). Povprečne jakosti pomladitvenih sečenj naj bodo 30 % pri iglavcih in enako pri listavcih. Prednost dajati naravni obnovi. Spoštovati usmeritev ekocelica brez ukrepanja na površini 0,82 ha.

Zaradi ohranjanja biotskega ravnovesja je treba pri izbiri drevja za posek in izvajanju sečnje in spravila lesa zagotoviti, da v RGR v povprečju ostane vsaj 9,1 m³/ha odmrlega lesa.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Ohraniti visok delež črne jelše, na ustreznih rastiščih pa povečati ali vsaj ohraniti delež hrasta ter plemenitih in tržno zanimivih mehkih listavcev. Vrstna mešanost črne jelše naj bo sestojna do skupinska, hrasta skupinska do gnezdata, ostale drevesne vrste naj bodo primešane posamič. Kjer je velik delež iglavcev, je zaželena pomoč meliorativnim drevesnim vrstam.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Vzdrževati obstoječo gozdnatost v kmetijski krajini. Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo, vzdrževati gozdni rob. Na območjih kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in načrtovanem poseku se bo lesna zaloga povečala tako pri iglavcih kot pri listavcih. Skupna lesna zaloga naj bi se v naslednjem desetletju povečala za približno 10 %.

Preglednica 90/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	13,3	86,7	100,0
- ciljno %	13,7	86,3	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	36,7	239,0	275,7
- ciljna (m ³ /ha)	41,4	262,2	303,6
Prirastek (m ³ /ha)	1,07	6,16	7,23
Možni posek (m ³ /ha)	5,9	38,4	44,4
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,60	3,84	4,44
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	16,3	16,1	16,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	55,8	62,4	61,4
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

V strukturi načrtovanih sečenj močno prevladujejo redčenja. Pri terenskih opisih sestojev nismo identificirali dovolj sestojev, ki bi bili primerni za uvajanje v obnovo. Delež načrtovanih pomladitvenih sečenj je tako v tem ureditvenem obdobju minimalen. Povprečna jakost poseka

znaša 16,1 % od lesne zaloge in 61,4 % od prirastka. Posek oslabelega drevja je v glavnem načrtovan v nevitalnih smrekovih sestojih.

Preglednica 91/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	319	0		0	319		
	%	100,0	0,0		0,0	100,0	16,3	55,6
Listavci	m³	1.938	95		21	2.054		
	%	94,4	4,6		1,0	100,0	16,1	62,4
Skupaj	m³	2.257	95		21	2.373		
	%	95,1	4,0		0,9	100,0	16,1	61,4

Gojitvena dela so usmerjena v nego mlajših razvojnih faz. Na 1 ha površine je načrtovana priprava tal, sadnja črne jelše in obžetve (5 ponovitev). Z načrtovanim obsegom del v sklopu nege mlajših drogovnjakov izboljšati njihovo negovanost in s tem kakovost. Načrtovana je tudi odstranitev zaščitne ograje v skupnem obsegu 300 m. Leta 2019 se je izločila ekocelica brez ukrepov površine 2,79 ha (naravni razvoj biotopov kot pogodbeno varstvo preko Gozdnega sklada v zasebnih gozdovih) v celotnem odseku 42H. Ta ukrep (prepuščanje gozda naravnemu razvoju za 20 let) se nadaljuje v naslednje ureditveno obdobje.

Preglednica 92/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava tal	ha	1,00	1,00
Sadnja	ha	1,00	1,00
Obžetev	ha	1,19	7,14
Nega gošče	ha	0,10	0,10
Nega letvenjaka	ha	1,70	1,70
Nega ml. drogovnjaka	ha	6,62	6,62
Varstvo pred boleznimi	dni	4,00	4,00
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	300	300
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	8,00	8,00
Naravni razvoj biotopov	ha	2,79	2,79

9.2.2 RGR: Dobovja in vezovja - 02012

Rastiščnogojitveni razred dobovij in vezovij združuje gozdove, ki predstavljajo ostanke v preteklosti obsežnih nižinskih dobovih gozdov ob Ložnici in Polskavi. Ob mozaičnih ostankih gozdov na polju, sta to nekaj večja strnjena kompleksa Cigonca in Velenika. Kmetijska raba je izrinila gozd na zamočvirjene, slabo drenirane predele, ki niso bili primerni za obdelovanje. Nivo podtalnice niha preko celega leta v skladu s količino padavin. Dobovja in vezovja sodijo med najbolj ogrožene gozdne ekosisteme v naši krajini. Zaradi kmetijske proizvodnje v okolici, so ti gozdovi izpostavljeni onesnaženju s herbicidi in pesticidi, vplivu pretiranega gnojenja, spremembam vodnega režima s hidromelioracijami, krčitvam in urbanizaciji. V prejšnjem ureditvenem obdobju se je ta RGR imenoval Dobovja – 02002.

RGR obsega 502,88 ha oz. 9,8 % vseh gozdov v GGE.

Večnamenskih gozdov je 224,76 ha ali 45 %, gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, pa 278,12 ha ali 55 % in se nahajajo na območju naravnih vrednot.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 96,8 %, državnih je 3,2 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na območju EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 93/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko črnojelševje
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobrovo belogabrovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovno belogabrovje
		711	Kisloljubno gradnovno belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovni gozdovi	731	Kisloljubno gradnovno bukovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastiščnogojitveni razred opredeljuje gozdni rastiščni tip Dobovje in dobrovo belogabrovje. Združba doba in belega gabra je najobširnejša v gozdnem kompleksu Cigonca, kjer prevladujejo oglejena in psevdoglejena tla. Razvila se je iz združbe črne jelše, kjer je gladina talnice že toliko znižana, da vegetacija ni več pod njenim neposrednim vplivom. Združba doba in gorske krpače porašča predvsem vznožje Velenika, kjer so kislavlažna do zelo vlažna rastišča na distričnih rjavih tleh. To so večinoma gozdovi drugega izvora, nastali kot posledica degradacije na potencialno bukovih ali belogabrovo-hrastovih rastiščih. Ker je to navadno zelo dolgotrajen sukcesijski stadij, je njihova vegetacijska podoba bistveno drugačna od podobe potencialno naravne vegetacije (Marinšek in sod., 2014).

Preglednica 94/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	%
521	Nižinsko črnojelševje	8	30,07	6,0
531	Dobovje in dobrovo belogabrovje	11	459,24	91,3
543	Predpanonsko gradnovno belogabrovje	11	7,97	1,6
711	Kisloljubno gradnovno belogabrovje	11	0,40	0,1
731	Kisloljubno gradnovno bukovje	11	5,20	1,0
	Skupaj	10,80	502,88	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 10,80. Povprečna produkcijska sposobnost gozdnih rastišč (PSGR) znaša 8,93 m³/ha/leto. Letni prirastek znaša 6,38 m³/ha. Izkoriščenost PSGR je 71,4 %. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 59,1 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji doba in drugih trdih listavcev. Mešanost glavnih drevesnih vrst (doba in belega gabra) je sestojna do skupinska. Ostale drevesne vrste so primešane posamično do šopasto. Zaradi velikopovršinskih ukrepov v preteklosti imajo sestoji ponekod tudi značilnosti enodobne strukture.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 339,4 m³/ha in je nižja od povprečne lesne zaloge v GGE (390,5 m³/ha). Lesna zaloga je neenakomerno razporejena po debelinskih razredih in od prvega do zadnjega razreda narašča. 80,1 % celotne lesne mase je skoncentrirane v tretjem, četrtem in petem debelinskem razredu. V prvem debelinskem razredu je zgolj 6% lesne zaloge, medtem ko je v petem kar 34 %. Primanjkljaj tankega drevja je izrazit. V lesni zalogi povsem prevladujejo listavci (74,5 %). Letni prirastek znaša 6,38 m³/ha in je najvišji v četrtem debelinskem razredu (Preglednica/PR1 je v prilogi načrta E2). Delež prirastka listavcev je nekaj manjši od deleža listavcev v lesni zalogi.

Preglednica 95/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%	m³/ha	%
Iglavci	8,1	13,7	25,3	28,7	24,2	86,5	25,5	1,83	28,6
Listavci	5,2	14,0	18,8	24,5	37,5	252,9	74,5	4,55	71,4
Skupaj	6,0	13,9	20,4	25,6	34,1	339,4	100,0	6,38	100,0

Razmerje drevesnih vrst

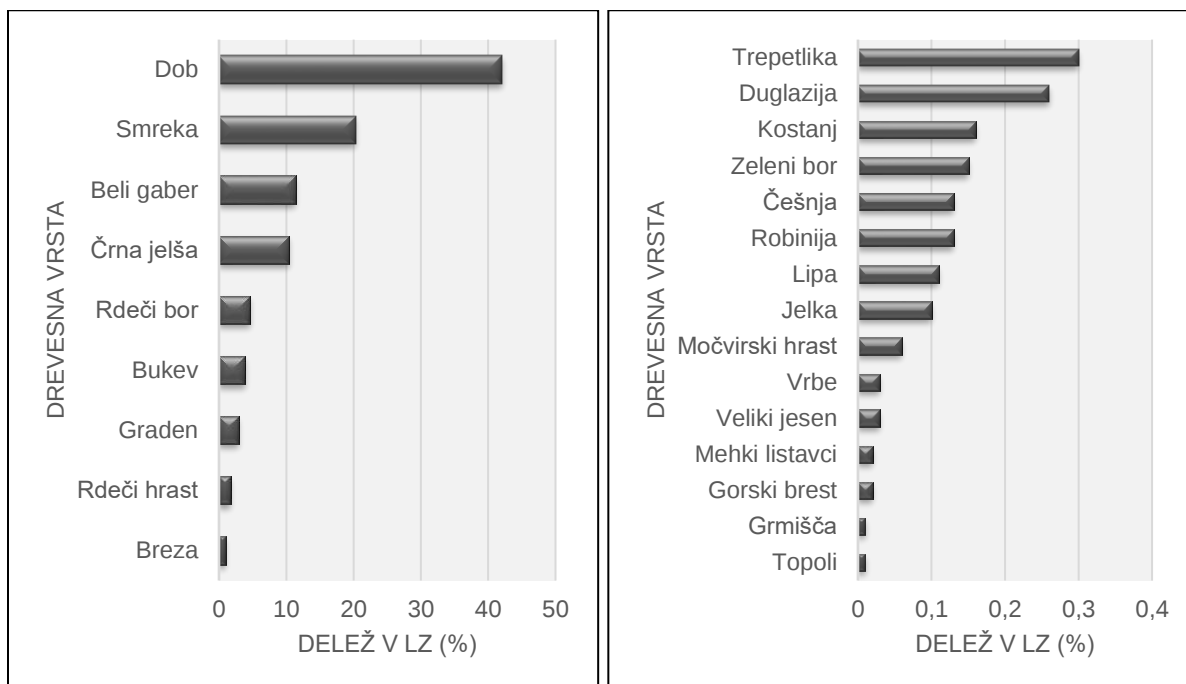
V drevesni sestavi dominira hrast z 47 %, a kljub temu ne dosega za naravno stanje predvidenega deleža 61 %. Njegov izostanek več kot nadomešča smreka z 20 % v lesni zalogi, ki naravno naj ne bi bila prisotna. Smreka je v primerjavi z listavci bistveno bolj zastopana v tanjših debelinskih razredih, kar jasno razkriva trend in dogajanje v gozdu. Še boljso zastopanost v najtanjših debelinskih razredih imajo pa mehki listavci. Po hrastih in smreki v lesni zalogi z 11,8 % prisotni mehki listavci, šele nato drugi trdi listavci z 11,7 %. Plemeniti listavci, ki bi jih po naravi lahko pričakovali v desetinskem deležu so v lesni zalogi komaj zaznavni.

Preglednica 96/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejansko stanje	m ³ /ha	69,1	0,3	15,7	0,0	1,4	13,3	159,0	1,0	39,7	40,0
	%	20,4	0,1	4,6	0,0	0,4	3,9	46,8	0,3	11,7	11,8
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	2,7	60,8	10,2	16,9	9,4

Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT, ki opredeljujejo RGR.

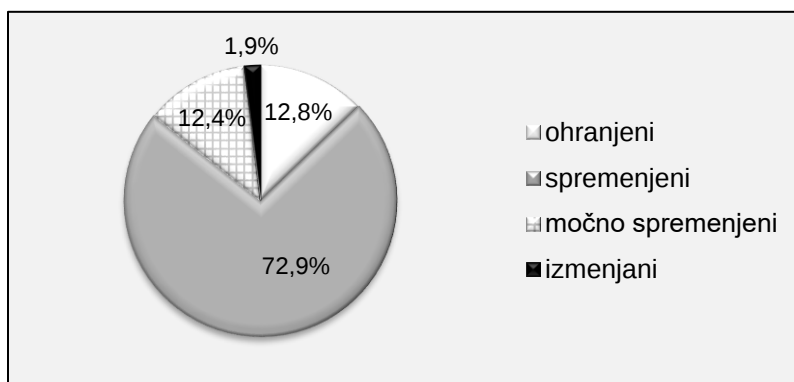
Pri podrobnejši razčlembi lesne zaloge po drevesnih vrstah so najpogostejši dob (42 %), smreka (20 %), beli gaber (11 %), črna jelša (10 %) in rdeči bor (5 %). Črna jelša izrazito prevladujoča vrsta med mehкими listavci. Z umetnimi obnovami v preteklosti so vnesli tudi tujerodne: rdeči hrast, duglazijo, zeleni bor in močvirski hrast. Če ne prištevamo grmišč, je bilo popisanih 23 različnih drevesnih vrst.

Grafikon 9: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Zaradi prevelikega deleža iglavcev lahko med ohranjene gozdove štejemo le 12,8 % gozdov. Izmenjanih je 1,9 %.

Grafikon 10: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Zasnova mladovij ne zagotavlja dobrega izhodišča za razvoj teh gozdov. 60 % mladovij ima pomanjkljivo zasnovo, skupaj s slabimi zasnovami pa je ta delež kar 89 %. V drogovnjakih so zasnove že občutno boljše.

Negovanost se prav tako popravlja z napredovanjem razvojnih faz od najmlajše proti debelejšim. Medtem, ko pri mladovijah prevladujejo nenegovani sestoji, v preostalih fazah prednjačijo pomanjkljivo negovani. Pri debeljakih in sestojih v obnovi je skupni delež negovanih in pomanjkljivo negovanih sestojev že kar 97 % oziroma 95 %.

V oči bode 53 odstotna zastopanost mladovij z vrzelastim do pretrganim sestojnim sklepom, kar je še en pokazatelj težavnega pomlajevanja teh gozdov. Pri drogovnjakih pa imajo, presenetljivo, največjo zastopanost že sestoji s tesnim sklepom, medtem ko so debeljaki pretežno rahlega sklepa.

Preglednica 97/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	29,58	3,0	7,9	59,7	29,4	3,8	41,1	52,6	2,5	23,2	3,1	21,0	52,7
Drogovnjak	78,85	8,7	51,9	34,7	4,7	17,2	51,5	30,7	0,6	44,9	30,5	6,1	18,5
Debeljak	292,70					33,1	63,9	3,0	0,0	6,6	22,6	56,9	13,9
Sestoj v obnovi	101,75					29,3	65,2	5,5	0,0				
Skupaj	502,88												

Kakovost drevja

Skoraj tri četrtine drevja je uvrščeno v razred dobre kakovosti. Iglavci so manj zastopani v razredih zadovoljive in slabe kakovosti, medtem ko so v razrede odlične in prav dobre kakovosti bistveno pogostejše uvrščajo listavci. Slednje je vsekakor zasluga hrastov, ki so sposobni doseganja furnirske kvalitete. Hrastov odličnih kvalitet je 4 %, prav dobrih 20 %, dobrih 69 %, zadovoljivih 7 % in slabih 0%.

Preglednica 98/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	85	0,0	3,5	78,8	16,5	1,2
Skupaj listavci	168	2,4	12,5	59,5	20,8	4,8
Skupaj	253	1,6	9,5	65,9	19,4	3,6

Poškodovanost sestojev

Opisni podatki s stalnih vzorčnih ploskev podajajo oceno, da je 97,5 % dreves nepoškodovanih. Prevladuje poškodovanost debla in korenčnika z 1,7 % nato pa poškodovanost vej in krošenj ter osutost, oboje z 0,4 %.

Odmrlo drevje

Evidentiranih je bilo 11 m³ odmrlih dreves na hektar. Od tega je 36 % stoječih in 64 % ležečih dreves. Bistveno pogostejše so odmrli drevesa listavcev.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Načrtovana gojitvena in varstvena dela so bila izvedena le v manjši meri. Razlogov je nekaj. Eden je gotovo velika količina sanitarne sečnje, ki je narekovala dinamiko sečenj in zamikala načrtovane ukrepe v prihodnost. Preostala količina načrtovanega poseka se je tako lahko preusmerila v redčenja in v pomladitve manjših naravno pomlajenih površin, ki niso nujno potrebovale nege. Preseganje se je zgodilo le pri ukrepih nege mladja in vzdrževanja ograj. Nenačrtovano se je leta 2021 izločila ekocelica brez ukrepov površine 0,92 ha (naravni razvoj biotopov kot pogodbeno varstvo preko Gozdnega sklada v zasebnih gozdovih) v delu odseka 39I (sestoj N020).

Preglednica 99/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	12,75	0,90	7,1
Priprava tal	ha	11,12	4,49	40,4
Sadnja	ha	10,24	4,51	44,0
Obžetev	ha	51,73	13,74	26,6
Nega mladja	ha	0,33	1,64	497,0
Nega gošče	ha	8,56	4,67	54,6
Nega letvenjaka	ha	3,04	0,82	27,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	19,06	2,78	14,6
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	11.418	1.775	15,5
Zaščita z ograjo	m	2.430	1.417	58,3
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	1.300	1.898	146,0
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni		6,50	
Ohranjanje biotopov - nega	ha	1,69		
Ohranjanje biotopov - sečnja	m ³	2,00		
Varstvo pred žuželkami	dni		13,61	
Varstvo pred boleznimi	dni		7,80	
Naravni razvoj biotopov	ha		0,92	

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Lesna zaloga se je po desetletjih rasti malce zmanjšala (na 339,5 m³/ha), prirastek pa je nadaljeval svoj trend padanja in se ustalil pri 6,38 m³/ha letno.

Vsaj deloma se to padanje prirastka lahko pojasni s staranjem proizvodno že zrelih sestojev, zaradi katerega se rast drevja umirja, sočasno pa smo priča odmiranju hrasta in posledično pojavljanju presvetljenih debeljakov brez naravnega pomladka. Prirastku iglavcev se je primeril manjši padec kot listavcem (12% napram 16%).

Količina poseka se je večala iz obdobja v obdobje in za preteklo znaša 5,60 m³/ha. Za to obdobje je načrtovana s 7,14 m³/ha letno, da bi zajela pogoste sanitarne sečnje (podlubniki na smreki in odmiranje hrasta) in omogočila načrtovane gozdnogospodarske ukrepe.

Preglednica 100/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	491,39	98,2	216,9	315,1	2,21	5,98	8,19	2,42	1,66	4,08
2015	505,22	89,0	253,1	342,1	2,08	5,42	7,50	1,91	3,70	5,60
2025	502,88	86,5	252,9	339,5	1,83	4,55	6,38	2,02	5,12	7,14

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

Deleži drevesnih vrst so se nekoliko spremenili. Pri iglavcih so se nekoliko znižali, zato pa povečali pri listavcih.

Pri listavcih je zaznati določen trend. Medtem, ko je kapitalna vrsta (hrast) doživela zmanjšanje deleža sta se okrepili skupini drugih trdih listavcev in mehkih listavcev. Izstopajoča posameznika v teh dveh skupinah sta beli gaber v prvi in črna jelša v drugi.

Preglednica 101/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	25,2	0,0	5,5	0,0	0,5	4,0	44,7	0,3	9,5	10,3
2015	20,6	0,0	5,2	0,0	0,1	4,3	49,2	0,4	9,3	10,9
2025	20,4	0,1	4,6	0,0	0,4	3,9	46,8	0,3	11,7	11,8

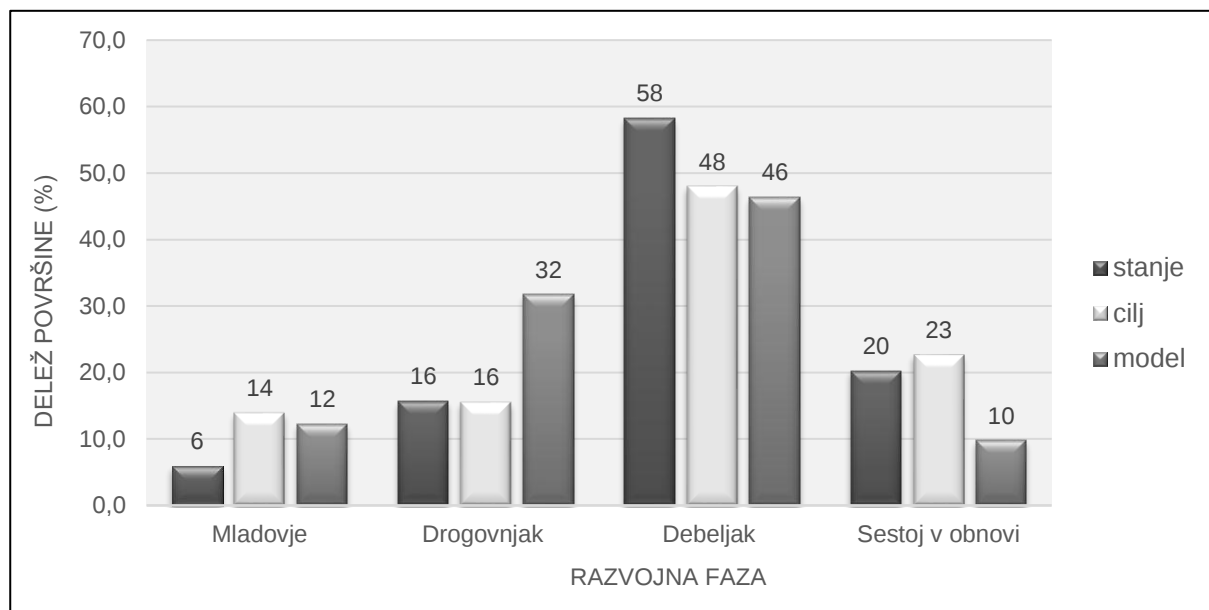
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Neuravnoteženosti razvojnih faz ni mogoče spregledati. Površine debeljakov več kot za četrtnino presegajo modelno vrednost, medtem ko površine sestojev v obnovi več kot enkrat presegajo svoja modelna priporočila in močno prevešajo težišče v poznejše razvojne faze. Mlajše razvojne faze so prisotne na manj kot polovici površin, ki jih predvideva modelno stanje.

Preglednica 102/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	29,58	5,9		15	12,2	61,33	-51,8
Drogovnjak	78,85	15,7		39	31,7	159,45	-50,5
Debeljak	292,7	58,2		57	46,3	233,04	25,6
Sestoj v obnovi	101,75	20,2		12	9,8	49,06	107,4
Skupaj	502,88	100		123	100	502,88	

Pri takšnem odstopanju ni pričakovati uravnoteženja razvojnih faz v trajanju tega načrta, čeprav bo povečan načrtovan posek omogočal pretvorbo obnavljajočih se sestojev v mladovja, vendar pa obstoječa površina mladovij ne bo zagotovila zadostnih površin drogovnjakov.

Grafikon 11: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI**Gozdnogojitveni cilj**Skupinsko raznodobni gozdovi.

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 20,3 %, jelka 0,2 %, bor 4,6 %, ost. igl. 0,4 %, bukev 4,1 %, hrast 46,0 %, plem. Ist. 0,4 %, dr. tr. Ist. 12,0 %, meh. Ist. 12,0 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 14 %, drogovnjak 15 %, debeljak 48 %, sestoji v obnovi 23 %.
- Ciljna lesna zaloga 331,9 m³/ha; končna lesna zaloga 458 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci B, listavci A1, B, drva, goli.
- Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodarjenje. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo, je 123 let. Povprečna pomladitvena doba traja 12 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Intenzivno jih negovati. V mladovju dati prednost uravnavanju zmesi ciljnih drevesnih vrst in kvalitetnim osebkom, zlasti dobu. V nasadih izvajati vsakoletne obžetve vsaj tri leta od zasaditve, po potrebi tudi dve na leto.

V goščah in letvenjaki, kjer je prisoten dob, nadaljevati z intenzivno nego, manj intenzivno pa v sestojih brez njega. Pri tem ohranjati drevesa, ki sestavljajo polnilni sloj (beli gaber, čremsa, lipovec).

Površine, ki se ne pomladijo po naravni poti, obnoviti umetno – prvenstveno z dobom. Pri umetnih obnovah z dobom je smiselno formirati čiste nasade in jih šele v kasnejših letih spopolniti z ostalimi vrstami, da bi se izognili prezgodnjemu »reševanju« doba pri negi mladja, gošče... Spopolnitve mladja izvesti z rastišču primernimi drevesnimi vrstami. Sadike zaščititi pred divjadjo.

Drogovnjaki: Zgodnja in intenzivna nega drogovnjakov. Pospeševati dob, graden in plemenite listavce. Pri negi hrastovih drogovnjakov ohraniti ali oblikovati polnilni sloj, ki ga sestavljajo beli gaber in minoritetne drevesne vrste. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja v ekocelici na površini 0,92 ha. Povprečna jakost redčenja: 17 % od lesne zaloge.

Debeljaki: V mlajših debeljaki šibka izbiralna redčenja, v starejših in kvalitetnejših akumulacija vrednostnega prirastka. Pri tem, vse do začetka svetlitvenih redčenj, ki jih izvedemo pred uvajanjem sestoja v obnovo, negovati polnilni sloj. V njem ohranjati beli gaber. Jakost redečenja 11 %. Dobro tretjino debeljakov (35 % oz. 102,58 ha) uvesti v obnovo z jakostjo pomladitvenih sečenj 26 % pri iglavcih in listavcih. Pomladitvena jedra ne smejo biti manjša od ene drevesne višine. Prednost dajati naravni obnovi in obnovo časovno uskladiti s semenskimi leti doba. Na površinah večjih od 0,5 ha izvesti skupinsko zaščito mladovij z ograjo, na manjših površinah sadike listavcev ali tudi naravno pomlajenega doba zaščititi individualno. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja na površini 9,27 ha.

Sestoji v obnovi: Težiti k velikopovršinski obnovi in k hitremu zaključevanju obnove v sestojih, kjer je dob primešan v pomladku. Pomladitvene sečnje izvesti v letu zadostnega semenenja doba ali v letih kmalu za tem. Na 81 % površine nadaljevati obnovo, na preostanku izvesti končni posek. Povprečna jakost pomladitvenih sečenj pri zadržani obnovi naj bo 29 % pri iglavcih in 30 % pri listavcih, pri pospešeni pa 53% pri iglavcih in 56 % pri listavcih. Nasemenitev doba je najuspešnejša pod rahlo presvetljenim sklepom krošenj odraslih dreves (med katerimi je tudi beli gaber), zato posek matičnega sestoja izvesti v treh korakih: s pripravljalno, nasemenilno in končno sečnjo. Čas med nasemenilno in končno sečnjo naj bo 2 do 4 leta. Po nasemenitvi z načrtnim in hitrim odstranjevanjem matičnega sestoja vzdrževati ustrezne razmere za razvoj mladja. Polnilni sloj uporabiti kot orodje indirektna nege. Nezadovoljivo pomlajene površine spopolniti s sadnjo višjih sadik (višina meter ali več) zaradi lažje izvedbe kasnejših ukrepov (obžetev, nega gošče). Sadike označiti s količki. Na površinah večjih od 0,5 ha izvesti skupinsko zaščito mladovij z ograjo, na manjših površinah sadike

listavcev zaščititi individualno. Zaradi ohranjanja biotskega ravnovesja je treba pri izbiri drevja za posek in izvajanju sečnje in spravila lesa zagotoviti, da v RGR v povprečju ostane vsaj 11 m³/ha odmrlega lesa.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Pospeševati dob in ohranjati beli gaber v polnilnem sloju. V čistih sestojih iglavcev pospeševati listavce.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo, vzdrževanje gozdnega roba. Na območjih kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000.

Ukrepi

Stanje gozdov in trendi usmerjajo ukrepe predvsem proti pomlajevanju. Tako je načrtovani posek večji od desetletnega prirastka za 12 %. Intenziteta možnega poseka je 21% in je večja pri iglavcih. Načrtovano je zmanjšanje lesne zaloge za 2 %.

Preglednica 103/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	25,5	74,5	100,0
- ciljno %	25,5	74,5	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	86,5	252,9	339,4
- ciljna (m ³ /ha)	84,6	247,3	331,9
Prirastek (m ³ /ha)	1,83	4,55	6,38
Možni posek (m ³ /ha)	20,2	51,1	71,3
Možni posek (m ³ /ha/leto)	2,02	5,12	7,14
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	23,4	20,2	21,0
Intenziteta m. p. prirastek (%)	110,4	112,4	111,8
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

Več kot dve tretjini načrtovanega poseka predstavljajo pomladitvene sečnje. Posek oslabelega drevja in sanitarni posek sta optimistično planirana s 1,2 % od skupnega možnega poseka.

Preglednica 104/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.					
Iglavci	m³	2.932	7.089	0	137	10.158		
	%	28,9	69,8	0,0	1,3	100,0	23,3	110,6
Listavci	m³	8.189	17.180	56	299	25.724		
	%	31,8	66,8	0,2	1,2	100,0	20,2	112,3
Skupaj	m³	11.121	24.269	56	436	35.882		
	%	31,0	67,6	0,2	1,2	100,0	21,0	111,8

Obseg načrtovanih gojitvenih in varstvenih del sledi potrebam mladih, po naravni poti pomlajenih gozdov, a predvideva tudi 5,8 ha umetne obnove s sadnjo in setvijo na zaplevljenih in pomanjkljivo pomlajenih površinah. Prisotnost srnjadi narekuje tudi potrebo po ukrepih zaščite pred divjadjo. Obžetev je s svojimi ponovitvami najboljšežneje načrtovan gojitveni ukrep, ker je podrast (prapro, robida, krhlika) lahko izjemno agresivna. Leta 2021 se je izločila ekocelica brez ukrepov površine 0,92 ha (naravni razvoj biotopov kot pogodbeno varstvo preko Gozdnega sklada v zasebnih gozdovih) v delu odseka 39I (sestoj N020). Ta ukrep (prepuščanje gozda naravnemu razvoju za 20 let) se nadaljuje v naslednje ureditveno obdobje.

Preglednica 105/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	10,35	10,35
Priprava tal	ha	3,50	3,50
Sadnja	ha	5,00	5,00
Setev	ha	0,80	0,80
Obžetev	ha	5,69	15,98
Nega mladja	ha	1,51	1,51
Nega gošče	ha	5,14	5,14
Nega letvenjaka	ha	12,38	12,38
Nega ml. drogovnjaka	ha	4,34	4,34
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.000	1.000
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	300	300
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	250	250
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	14,05	14,05
Naravni razvoj biotopov	ha	0,92	0,92

9.2.3 RGR: Predpanonska gabrovja - 04012

Rastiščnogojitveni razred Predpanonska gabrovja združuje gozdove belega gabra in gradna, ki poraščajo blago nagnjena pobočja na prehodu iz nižine v gričevnat svet ter ravnine Dravskega polja. Zaradi posebne primernosti tal za kmetijsko rabo so bili ti gozdovi v preteklosti v veliki meri izkrčeni. Tako se danes na tem območju izmenjujejo gozdne in kmetijske površine, večje strnjene površine gozdov pa so redke. V prejšnjem ureditvenem obdobju se je ta RGR imenoval enako.

RGR obsega 363,98 ha oz. 7,1 % vseh gozdov v GGE.

Večnamenskih gozdov je 358,22 ha ali 98,4 %, gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, pa 5,76 ha ali 1,6 % in se nahajajo na območju naravnih vrednot.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 70,8 %, državnih je 29,2 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na območju EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 106/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko črnojelševje
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobrovo belogabrovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovno belogabrovje
		711	Kisloljubno gradnovno belogabrovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	Kisloljubno gradnovno bukovje
91K0	Ilirski bukovi gozdovi	752	Predpanonsko podgorsko bukovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastiščnogojitveni razred opredeljuje gozdni rastiščni tip Predpanonsko gradnovno belogabrovje. Zaradi pretiranega izkoriščanja v preteklosti, so se ti gozdovi skozi desetletja umikali kmetijskim površinam. Rastiščni tip je lokalno klimatsko pogojen.

Preglednica 107/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
521	Nižinsko črnojelševje	8	14,66	4,0
531	Dobovje in dobrovo belogabrovje	11	14,89	4,1
543	Predpanonsko gradnovno belogabrovje	11	239,01	65,7
711	Kisloljubno gradnovno belogabrovje	11	28,93	7,9
731	Kisloljubno gradnovno bukovje	11	20,81	5,7
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	45,68	12,6
	Skupaj	10,40	363,98	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 10,40. Povprečna produkcijska sposobnost gozdnih rastišč (PSGR) znaša 7,67 m³/ha/leto. Letni prirastek znaša 6,49 m³/ha. Izkoriščenost PSGR je 84,6 %. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 62,4 %.

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji gradna in belega gabra. Mešanost glavnih drevesnih vrst je sestojna do skupinska. Smreka, bukev in rdeči bor so primešani posamično do gnezdasto. Na vlažnejših rastiščih se posamično do skupinsko pojavlja dob. Ostale drevesne vrste so primešane posamično do šopasto.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 338,4 m³/ha in je nekoliko nižja od povprečne lesne zaloge v GGE (390,5 m³/ha). Lesna zaloga je neenakomerno razporejena po debelinskih razredih, saj je 83,0 % celotne lesne mase skoncentrirane od tretjega do petega debelinskega razreda. Največji delež v lesni zalogi tako predstavlja drevje v četrtem in petem debelinskem razredu (premer od 30 do več kot 50 cm), primanjkuje pa tankega drevja (v prvem debelinskem razredu). V lesni zalogi prevladujejo listavci, teh je 77,4 %. Letni prirastek znaša 6,49 m³/ha in je najvišji v tretjem debelinskem razredu (Preglednica/PR1 je v prilogi v prilogi načrta E2). Delež listavcev v skupnem prirastku je sorazmeren njihovem deležu v lesni zalogi.

Preglednica 108/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	4,6	10,9	26,9	31,5	26,1	76,6	22,6	1,59	24,6
Listavci	4,4	12,9	18,6	25,1	39,0	261,8	77,4	4,90	75,4
Skupaj	4,5	12,5	20,4	26,5	36,1	338,4	100,0	6,49	100,0

Razmerje drevesnih vrst

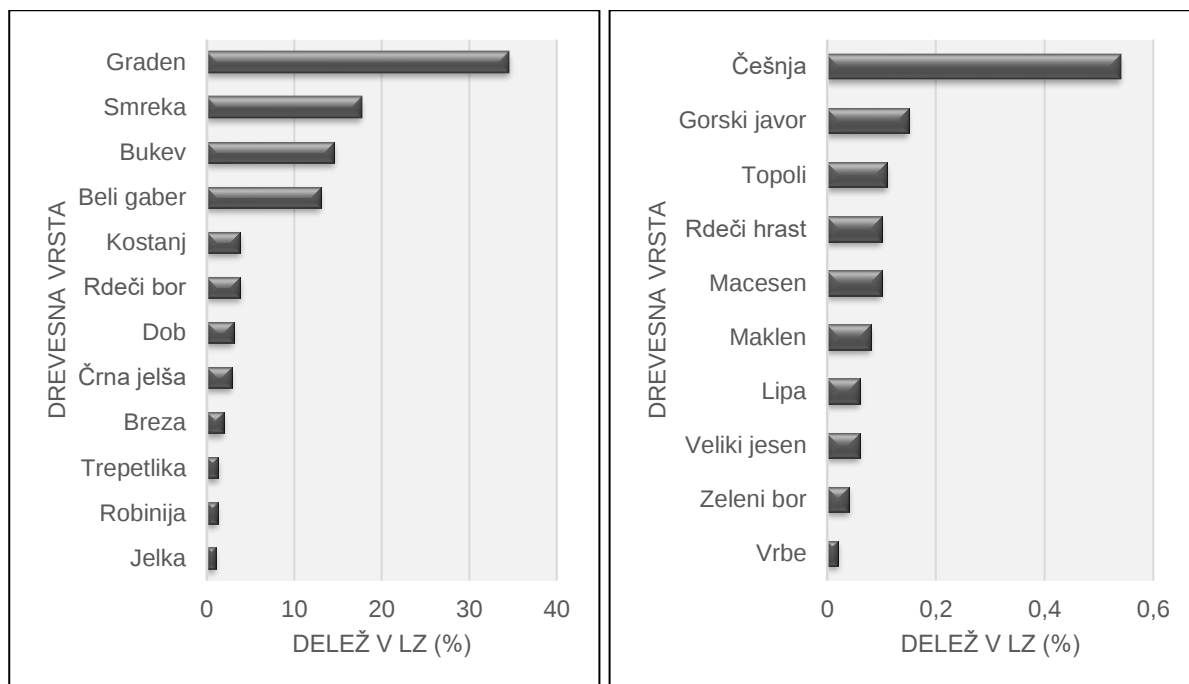
Naravno rastlinsko kombinacijo v drevesnem sloju sestavljajo hrast in drugi trdi listavci. Trenutna drevesna sestava nekoliko odstopa od naravnega stanja. Ker naravno stanje predvideva le minimalni delež iglavcev, je njihov delež v lesni zalogi prevelik (22,6 %). Od listavcev je predvsem premajhen delež ključnih drevesnih vrst - hrasta in belega gabra. S progresivnim razvojem vegetacije na vrstno spremenjenih rastiščih se bo drevesna sestava vedno bolj približevala naravni.

Preglednica 109/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejansko stanje	m ³ /ha	59,8	3,4	12,9	0,4	0,1	49,3	127,6	2,7	61,4	20,8
	%	17,7	1,0	3,8	0,1	0,0	14,6	37,7	0,8	18,1	6,2
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,7	0,1	1,2	0,0	0,0	21,0	47,7	7,2	17,3	4,9

Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT-je, ki opredeljujejo rastiščnogojitveni razred.

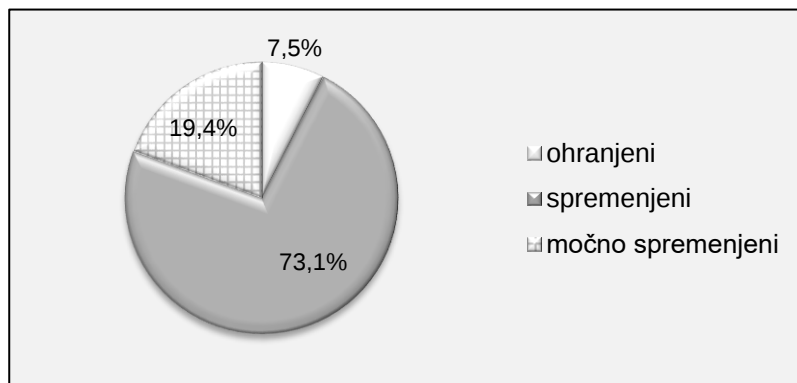
V drevesni sestavi prevladuje graden, sledijo mu smreka, bukev in beli gaber. Od hrastov je v manjšem deležu prisoten še dob. Z gradnom se izmenjujeta glede na mikrorastiščne razmere. Med drugimi trdimi listavci pomemben delež dosega še pravi kostanj. Posamično se pojavlja še robinija. Med plemenitimi listavci je največ divje češnje, sledijo ji veliki jesen, lipovec in gorski javor. Od mehkih listavcev so v manjših deležih prisotne črna jelša, breza in trepetlika. Naravno stanje od iglavcev predvideva le bore. Od iglavcev so, poleg smreke in rdečega bora, prisotni še jelka, macesen, zeleni bor ter duglazija. Predpanonska gabrovja so zelo bogata z drevesnimi vrstami. Pri popisih sestojev je bilo evidentiranih 22 drevesnih vrst.

Grafikon 12: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Zaradi velikega deleža iglavcev je spremenjenih več kot dve tretjini gozdov. Ohranjenih gozdov je 19,4 %, močno spremenjenih pa 7,5 %. Gozdov z izmenjano drevesno sestavo na ravni odsekov ni.

Grafikon 13: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V mladovjih močno prevladujejo sestoji s pomanjkljivo sestojno zasnovo. Več kot polovica sestojev je pomanjkljivo negovanih. V drogovnjakih prav tako prevladujejo pomanjkljive zasnove, skoraj vsi ti sestoji so pomanjkljivo negovani. Večina teh sestojev ima rahel do normalen sklep. Zasnovi mladovij in drogovnjakov ne predstavljata dovolj dobre osnove nadaljnjemu razvoju teh sestojev.

Slaba zasnova je predvsem posledica pomanjkljive nege. Tudi pretežni del debeljakov in sestojev v obnovi je pomanjkljivo nenegovanih. V debeljakih prevladuje normalen sklep.

Preglednica 110/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	19,15	10,3	31,6	52,2	5,9	15,4	26,2	58,4	0,0	29,4	31,6	16,0	23,0
Drogovnjak	45,18	0,0	37,4	59,4	3,2	4,7	65,3	30,0	0,0	23,5	21,6	37,2	17,7
Debeljak	220,21					6,8	88,2	5,0	0,0	5,0	47,3	35,3	12,4
Sestoj v obnovi	79,44					4,1	79,4	16,1	0,4				
Skupaj	363,98												

Kakovost drevja

Kakovost drevja je bila določena na stalnih vzorčnih ploskvah, in sicer 163 drevesom. Večina drevja je v tretjem kakovostnem razredu. Drevje odlične kakovosti je bilo zabeleženo le pri hrastu. Drevja odlične kakovosti je tako le 1,2 %, prav dobre kakovosti pa 9,2 %. Največji delež zadovoljive kakovosti je bil zabeležen pri plemenitih listavcih.

Kakovost po posameznih drevesnih vrstah prikazuje Preglednica/K v prilogi načrta E2.

Preglednica 111/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	47	0,0	6,4	89,3	4,3	0,0
Skupaj listavci	116	1,7	10,3	69,0	14,7	4,3
Skupaj	163	1,2	9,2	74,8	11,7	3,1

Poškodovanost sestojev

Na podlagi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah je poškodovanost 5,3 %. V strukturi poškodb prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku. Poškodbe na vejah predstavljajo 0,8 % delež, na deblu in koreničniku pa 4,5 %.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 23,6 odmrlih dreves/ha oz. 18,2 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Odmrlo drevje predstavlja 5,4 % od skupne lesne zaloge RGR.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Od načrtovanih gojitvenih in varstvenih del so bila ta večinoma realizirana in presežena. Presežena so bila dela povezana z umetno obnovo, to je setev ter zaščita s količenjem ali tulci, ter nekoliko tudi nega mladja. Najnižja stopnja realizacije je bila pri negi gošče (18 %), nega letvenjaka je bila realizirana v dobri polovici načrtovanega obsega. Dela »Varstvo pred žuželkami«, »zaščita z ograjo« in »vzdrževanje zaščitnih ograj« niso bila načrtovana, bila pa so izvedena.

Preglednica 112/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,46	3,31	719,6
Priprava tal	ha	2,20	3,84	174,5
Sadnja	ha	0,17	4,16	2.447,1
Obžetev	ha	1,31	21,67	1.654,2
Nega mladja	ha	2,32	2,50	107,8
Nega gošče	ha	10,75	1,94	18,0
Nega letvenjaka	ha	2,85	1,62	56,8
Nega ml. drogovnjaka	ha	0,78	5,73	734,6
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	680	2.250	330,9
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	3,30	2,80	84,8
Varstvo pred žuželkami	dni		4,89	
Zaščita z ograjo	m		600	
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m		120	

Realizacija poseka (podatki temeljijo na tekoči evidenci poseka) je znašala 82,9 % (Preglednica/D-PGR je v prilogi načrta E2).

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Na spreminjanje gozdnih fondov po posameznih obdobjih deloma vplivajo tudi različne metode ugotavljanja le-teh. Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 14,9 m³/ha oz. za 4,6 %, skupni prirastek pa se je zmanjšal za 1,91 m³/ha oz. za 22,7 %. V zadnjem desetletju se je lesna zaloga zmanjšala za 2,3 m³/ha oz. za 0,6 %, prirastek pa se je zmanjšal za 1,18 m³/ha oz. za 15,4 %. Od tega se je v zadnjem desetletju lesna zaloga listavcev povečala za 10,8 %, iglavcev pa zmanjšala za 13,1 %. Zmanjšanje lesne zaloge iglavcev je na eni strani posledica načrtnega pospeševanja listavcev, na drugi strani pa posledica večjega obsega poškodb po ujmah, ki so prizadele sestoje iglavcev ter s tem tudi posledica gradacije podlubnikov. Na zvečanje lesne zaloge pri listavcih je deloma vplival tudi dvig tarif pri hrastu (za en tarifni razred). Prirastek se je nekoliko bolj zmanjšal pri listavcih kot pa pri iglavcih (12,4 % vs. 8,9 %). V skladu s smernicami smo povečali letni možni posek.

Preglednica 113/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	349,49	98,3	225,3	323,5	2,12	6,28	8,40	1,95	2,55	4,51
2015	357,86	89,7	251,0	340,7	2,09	5,59	7,67	2,13	3,57	5,70
2025	363,98	76,6	261,8	338,4	1,59	4,90	6,49	1,70	5,55	7,25

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

V zadnjem desetletju se je povečal predvsem delež drugih trdih listavcev, delež hrasta kot ključne vrste se je rahlo zmanjšal. Nekoliko sta se sicer povečala tudi deleža plemenitih in mehkih listavcev, zmanjšal pa delež vseh iglavcev.

Preglednica 114/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	23,0	0,8	6,3	0,3	0,1	13,5	35,6	0,7	14,7	5,0
2015	19,5	1,3	5,3	0,2	0,0	14,4	38,5	0,7	14,9	5,2
2025	17,7	1,0	3,8	0,1	0,0	14,6	37,7	0,8	18,1	6,2

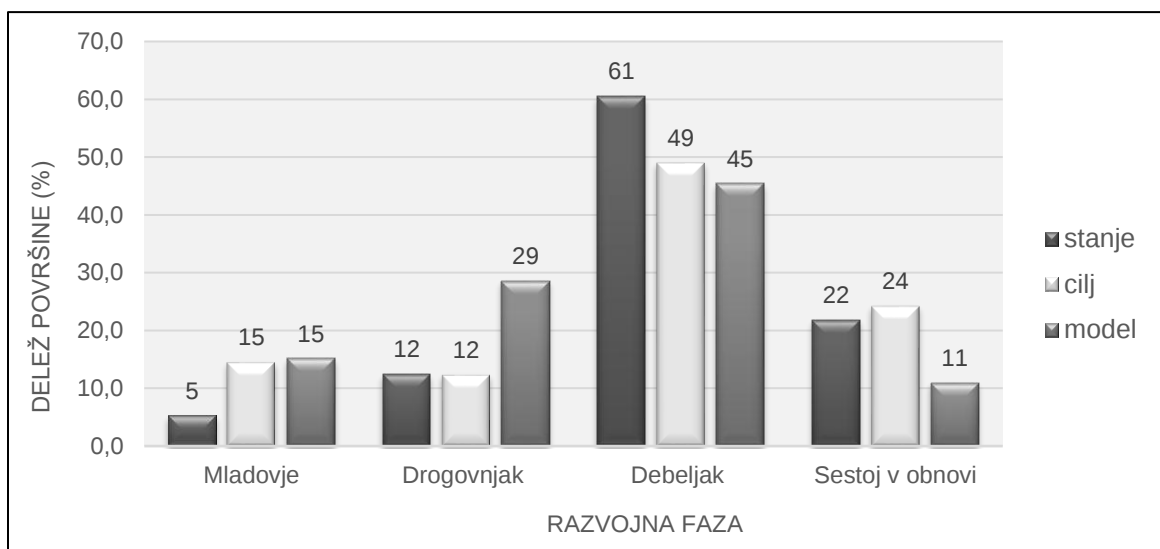
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Dejanski površinski deleži razvojnih faz z modelnim stanjem niso usklajeni. Preveč je debeljakov in sestojev v obnovi, premalo pa mladovij in drogovnjakov. Velik delež debeljakov je posledica t.i. »kmečkega prebiranja«. Le-to ima negativen vpliv na vrednostni prirastek sestojev, onemogoča ustrezno strukturo sestojnih zgradb in negativno vpliva na zasnovo pomladka.

Preglednica 115/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	19,15	5,3		18	15,1	55,06	-65,2
Drogovnjak	45,18	12,4		34	28,6	103,99	-56,6
Debeljak	220,21	60,5		54	45,4	165,17	33,3
Sestoj v obnovi	79,44	21,8		13	10,9	39,76	99,8
Skupaj	363,98	100,0		119	100,0	363,98	

Ob dosledni izvedbi načrtovanih ukrepov, se bo s pomladitvenimi sečnjami v naslednjem desetletju delež mladovij močno približal modelnemu. Zaradi uvajanja v obnovo, se bo zmanjšal in približal modelnemu tudi delež debeljakov. Prehodno bo rahlo narasel delež sestojev v obnovi, ki bodo v naslednjem ureditvenem obdobju osnova za tvorbo novih mladovij. Ob daljšem vzdrževanju približno modelnega deleža mladovij, bo sčasoma narasel tudi delež drogovnjakov, ki jih trenutno (v primerjavi z modelom) najbolj primanjkuje. Delež sestojev v obnovi se bo na daljši rok zmanjšal z dosledno izvedbo končnih posekov.

Grafikon 14: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI**Gozdnogojitveni cilj**Skupinsko raznodobni gozdovi.

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 17,7 %, jelka 1,2 %, bor 3,8 %, macesen 0,1 %, bukev 14,6 %, hrast 37,5 %, plem. lst. 0,8 %, dr. tr. lst. 18,1 %, meh. lst. 6,2 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 15 %, drogovnjak 12 %, debeljak 49 %, sestoji v obnovi 24 %.
- Ciljna lesna zaloga 331,9 m³/ha; končna lesna zaloga 462 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci A2, B, C; listavci B, C, drogovi, drva.
- Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodarjenje. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo, je 119 let, povprečna pomladitvena doba traja 13 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Posebno pozornost je potrebno posvetiti intenzivni negi mladovij in sicer po načelu zgodnje, šibke in pogosto. V mladovju dati prednost uravnavanju zmesi zelenih listavcev. Težiti k skupinski mešanosti glavnih drevesnih vrst. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja na površini 2,63 ha.

Drogovnjaki: Zgodnja in intenzivna nega drogovnjakov z izbiralnimi redčenji. V razvoju pospeševati hrast in plemenite listavce. Povprečne jakosti redčenj naj bodo pri iglavcih 20 % in pri listavcih 18 %. Pri negi drogovnjakov je priporočljivo ohraniti ali oblikovati polnilni sloj, ki ga sestavljajo mehki listavci in minoritetne drevesne vrste. V slabi tretjini drogovnjakov nižje kvalitete izvajati sanitarni posek oz. posek oslabelega drevja, z jakostjo okrog 7 % lesne zaloge pri iglavcih in listavcih.

Debeljaki: Šibka redčenja v debeljaki, kjer so še prisotni konkurenti. V kvalitetnejših debeljaki akumulirati vrednostni prirastek ter negovati polnilni sloj belega gabra. Povprečne jakosti redčenj naj bodo 11 % pri iglavcih in listavcih. Del debeljakov uvajati v obnovo (34 % oz. 75,14 ha) s povprečno jakostjo pomladitvenih sečenj pri iglavcih 25 % ter pri listavcih 23 % od lesne zaloge. Prednost dajati naravni obnovi. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja na površini 6,37 ha. Na 3,2 ha izvesti premeno s posekom vseh iglavcev in 73 % listavcev.

Sestoji v obnovi: Na 88 % oz. 69,56 ha površine nadaljevati obnovo. Sestoji s slabšo sestojno zasnovo in kvalitetnim mladjem pospešeno uvajati v obnovo. Prednost dajati malopovršinski obnovi. Pomlajeni deli sestojev naj bodo veliki vsaj eno drevesno višino. Obnovo s sadnjo izvajati v obliki manjših spopolnitev. Spopolnitve izvesti z gradnom, sadike zaščititi individualno. Povprečna jakost pomladitvenih sečenj naj bo 38 % pri iglavcih in 39 % pri listavcih. Na 12 % oz. 9,88 ha površine zaključiti obnovo.

Zaradi ohranjanja biotskega ravnovesja je treba pri izbiri drevja za posek in izvajanju sečnje in spravila lesa zagotoviti, da v RGR v povprečju ostane vsaj 10 m³/ha odmrlega lesa.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Na rastiščih, kjer prevladujejo iglavci, pospeševati meliorativne drevesne vrste (beli gaber, lipovec, divja češnja, črna jelša, ...). Vrstna mešanost glavnih drevesnih vrst, hrasta in belega gabra, naj bo sestojna do skupinska, ostale drevesne vrste naj bodo primešane posamič.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo, vzdrževanje gozdnega roba. Na območjih kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in načrtovanem poseku naj bi se skupna lesna v naslednjem desetletju zmanjšala za 2 %. Zmanjšala bi se pri listavcih, pri iglavcih pa nekoliko povečala.

Preglednica 116/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	22,6	77,4	100,0
- ciljno %	22,8	77,2	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	76,6	261,8	338,4
- ciljna (m ³ /ha)	84,6	247,3	331,9
Prirastek (m ³ /ha)	1,59	4,90	6,49
Možni posek (m ³ /ha)	17,0	55,4	72,4
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,70	5,55	7,25
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	22,2	21,2	21,4
Intenziteta m. p. prirastek (%)	107,0	113,2	111,7
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

V strukturi načrtovanih sečenj prevladuje pomladitveni posek, ki ob dosledni izvedbi omogoča povečanje površinskega deleža sestojev v obnovi. Slabo četrtno poseka predstavljajo redčenja. Povprečna jakost poseka znaša 21,4 % od lesne zaloge in 111,6 % od prirastka. Posek oslabelega drevja je načrtovan v deležu 3,6 %.

Preglednica 117/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.					
Iglavci	m³	1.591	4.460	32	108	6.191		
	%	25,7	72,1	0,5	1,7	100,0	22,2	106,7
Listavci	m³	4.818	14.060	463	851	20.192		
	%	23,9	69,6	2,3	4,2	100,0	21,2	113,2
Skupaj	m³	6.409	18.520	495	959	26.383		
	%	24,3	70,2	1,9	3,6	100,0	21,4	111,6

Načrtovana gojitvena dela so usmerjena v naravno obnovo in nego mlajših razvojnih faz. Obseg umetne obnove je načrtovan kot spopolnitev naravnega mladja. Načrtovano število sadik po drevesnih vrstah in rastiščnogojitvenih razredih prikazuje Predvidena je sadnja rastiščem primernih drevesnih vrst, ki se tam težje naravno pomlajujejo.

Preglednica 74, v Poglavju 6.3.2.

Preglednica 118/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	12,40	12,40
Priprava tal	ha	2,75	2,75
Sadnja	ha	3,75	3,75
Obžetev	ha	5,10	9,40
Nega gošče	ha	7,41	7,41
Nega letvenjaka	ha	11,23	11,23
Nega ml. drogovnjaka	ha	5,40	5,40
Zaščita z ograjo	m	1.450	1.450
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	100	100
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	600	600

9.2.4 RGR: Kisloljubna gabrovja - 04022

Rastiščnogojitveni razred Kisloljubna gabrovja združuje gozdove belega gabra in gradna z večjo primesjo rdečega bora ter gozdove gradna in pravega kostanja. Pojavlja se na prehodu iz nižine v gričevnat svet. Zaradi lahke dostopnosti so te gozdove v preteklosti prekomerno izkoriščali, kot posledica dolgotrajnih negativnih vplivov, pa se je zaradi poslabšanja sestojnih in talnih razmer, pojavila večja občutljivost teh sestojev na močnejše posege. Obstoječa vegetacija je v precejšnji meri antropogeno spremenjena. V prejšnjem ureditvenem obdobju se je ta RGR imenoval enako.

RGR obsega 807,93 ha oz. 15,8 % vseh gozdov v GGE.

Večnamenskih gozdov je 783,11 ha ali 96,9 %, gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, pa 24,82 ha ali 3,1 % in se nahajajo na območju naravnih vrednot.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 97,1 %, državnih je 2,9 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na območju EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 119/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko črnojelševje
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobovo belogabrovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
		711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
91K0	Ilirski bukov gozdovi	752	Predpanonsko podgorsko bukovje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	601	Pobočno velikojesenovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukov gozdovi	731	Kisloljubno gradnovo bukovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastiščnogojitveni razred opredeljuje gozdni rastiščni tip Kisloljubno gradnovo belogabrovje, ki je zaradi pretiranega izkoriščanja v preteklosti (steljniki in pogorišča), precej degradiran. Na prehodu iz nižine v gričevnat svet naseljuje rastišča na kisli matični podlagi.

Preglednica 120/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
521	Nižinsko črnojelševje	8	12,08	1,5
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	11	16,66	2,1
543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje	11	64,52	8,0
601	Pobočno velikojesenovje	7	1,20	0,1
711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	11	502,34	62,1
731	Kisloljubno gradnovo bukovje	11	38,71	4,8
732	Kisloljubno hrastovje	5	108,01	13,4
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	64,41	8,0
	Skupaj	9,83	807,93	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 9,83. Povprečna produkcijska sposobnost gozdnih rastišč (PSGR) znaša 7,61 m³/ha/leto. Letni prirastek znaša 6,53 m³/ha. Izkoriščenost PSGR je 85,8 %. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 66,4 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji gradna in rdečega bora ter gradna in belega gabra. Mešanost glavnih drevesnih vrst je sestojna do skupinska. Smreka, bukev in pravi kostanj so primešani skupinsko do gnezdasto. Ostale drevesne vrste so primešane posamično do šopasto.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 357,8 m³/ha in je nekoliko nižja od povprečne lesne zaloge v GGE (390,5 m³/ha). Lesna zaloga je neenakomerno razporejena po debelinskih razredih, saj je 85,7 % lesne mase skoncentrirane od tretjega do petega debelinskega razreda. Največji delež v lesni zalogi tako predstavlja drevje v petem debelinskem razredu (premer nad 50 cm), primanjkuje pa tankega drevja. V lesni zalogi prevladujejo listavci, teh je 66,9 %. Letni prirastek znaša 6,53 m³/ha in je najvišji v četrtem debelinskem razredu (Preglednica/PR1 je v prilogi v prilogi načrta E2). Delež listavcev v skupnem prirastku je sorazmeren njihovem deležu v lesni zalogi.

Preglednica 121/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	3,9	10,7	27,8	31,7	25,9	118,6	33,1	2,21	33,8
Listavci	2,9	11,2	19,1	26,2	40,6	239,2	66,9	4,32	66,2
Skupaj	3,2	11,1	22,0	28,1	35,6	357,8	100,0	6,53	100,0

Najvišja lesna zaloga je v debeljkih, najvišji prirastek pa v drogovnjakih.

Preglednica 122: Lesna zaloga in letni prirastek v RGR po razvojnih fazah

Razvojna faza	Lesna zaloga	Letni prirastek
	m ³ /ha	m ³ /ha/leto
Drogovnjak	301,3	8,89
Debeljak	392,3	7,00
Sestoj v obnovi	295,3	4,92

Razmerje drevesnih vrst

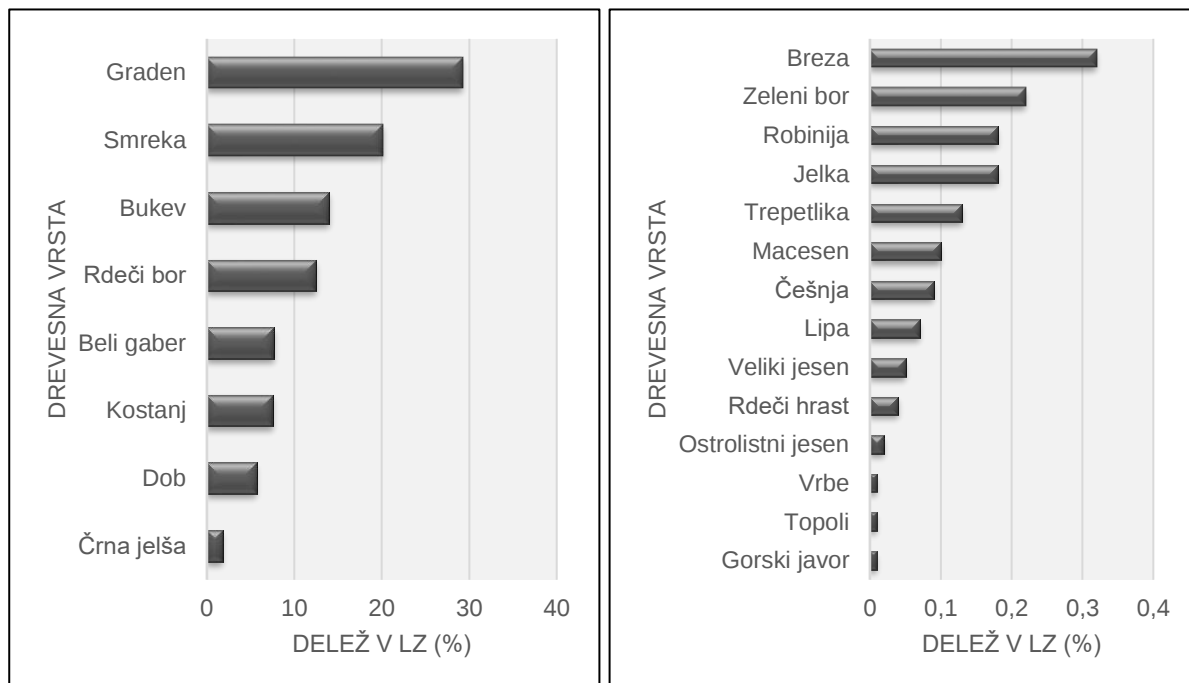
Naravno rastlinsko kombinacijo v drevesnem sloju sestavljata predvsem hrast, bukev in drugi trdi listavci. Aktualna drevesna sestava močno odstopa od naravnega stanja. Veliko preveč je iglavcev ter predvsem premalo bukve in plemenitih listavcev. Ekološko zahtevno vrsto beli gaber sta zaradi antropogenih vplivov nadomestila rdeči bor in pravi kostanj. S progresivnim razvojem vegetacije na degradiranih rastiščih se bo drevesna sestava vedno bolj približevala naravni.

Preglednica 123/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejansko stanje	m ³ /ha	72,1	0,6	44,7	0,3	0,8	50,1	125,1	0,9	55,2	8,0
	%	20,1	0,2	12,5	0,1	0,2	14,0	35,1	0,2	15,4	2,2
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,4	0,2	2,2	0,0	0,0	27,6	38,1	7,9	18,9	4,8

Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT-je, ki opredeljujejo rastiščnogojitveni razred.

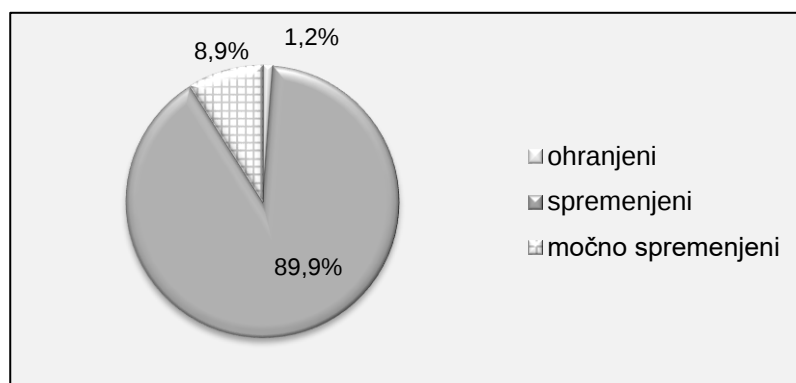
V drevesni sestavi prevladuje graden, sledijo mu smreka, bukev in rdeči bor. Od hrastov je na bolj vlažnih, kislih rastiščih prisoten še dob. Med drugimi trdimi listavci prevladuje beli gaber, nekoliko manj je kostanja. Posamično se pojavlja še robinija. Delež plemenitih listavcev je majhen, med njimi pa je največ divje češnje, sledi lipovec, veliki jesen, ostrolistni jesen in gorski javor. Od mehkih listavcev je v večjem deležu prisotna le črna jelša, v manjših deležih pa breza, trepetlika, vrbe in topoli. Delež ostalih iglavcev, to je macesna in jelke, znaša le 0,28 %. Pri opisih sestojev je bilo evidentiranih dvaindvajset drevesnih vrst.

Grafikon 15: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Zaradi degradiranih talnih razmer in s tem rastišč, je spremenjenih 89,9 % gozdov, močno spremenjenih 8,9 %, ohranjenih pa le 1,2 % gozdov. Gozdov z izmenjano drevesno sestavo na ravni odsekov ni.

Grafikon 16: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V mladovjih prevladujejo sestoji tako z dobro kot tudi s pomanjkljivo sestojno zasnovo. Večina mladovij je nenegovanih z raznolikim sklepom krošenj. V drogovnjakih prevladujejo dobre zasnove, večina sestojev je pomanjkljivo negovanih do nenegovanih, prevladuje tesen do normalen sklep. Pretežni del debeljakov in sestojev v obnovi je pomanjkljivo negovanih. V debeljakih prevladuje normalen sklep.

Preglednica 124/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	22,53	5,4	30,0	55,8	8,8	14,2	25,2	55,3	5,3	26,6	30,2	1,6	41,6
Drogovnjak	48,75	12,9	49,9	36,4	0,8	4,1	57,1	38,8	0,0	53,2	34,6	9,7	2,5
Debeljak	586,31					2,7	91,9	5,4	0,0	4,3	63,5	27,6	4,6
Sestoj v obnovi	150,34					0,0	96,3	3,7	0,0				
Skupaj	807,93												

Kakovost drevja

Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah, in sicer 556 drevesom. Večina drevja je v tretjem kakovostnem razredu. Drevje odlične kakovosti je bilo zabeleženo le pri hrastu, drevja prav dobre kakovosti pa je le 11,9 %. Največji delež zadovoljive kakovosti je bil zabeležen pri drugih trdih listavcih.

Kakovost po posameznih drevesnih vrstah prikazuje Preglednica/K v prilogi načrta E2.

Preglednica 125/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	181	0,0	7,2	85,0	7,2	0,6
Skupaj listavci	375	1,3	14,1	66,5	16,5	1,6
Skupaj	556	0,9	11,9	72,4	13,5	1,3

Poškodovanost sestojev

Na podlagi ocen na stalnih vzorčnih ploskvah je poškodovanost 6,1 %. V strukturi poškodb prevladujejo poškodbe na deblu in korenčniku (5,7 %). Poškodbe vej znašajo 0,4 %, osutosti pa ni bilo evidentirane.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 14,2 odmrlih dreves/ha oz. 12,5 m³/ha, kar predstavlja 3,5 % od lesne zaloge. (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Obseg gojitvenih in varstvenih del je bil pri večini del realiziran v večjem obsegu od načrtovanega. Zelo nizka stopnja realizacije je bila pri negi gošče, letvenjaka in mlajšega drogovnjaka.. Nenačrtovano so bila izvedena dela: »Ostalo varstvo pred divjadjo«, »Varstvo pred žuželkami«, »Zaščita z ograjo« in »Vzdrževanje zaščitnih ograj«.

Preglednica 126/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	3,30	2,05	62,1
Priprava tal	ha	0,32	7,97	2.490,6
Sadnja	ha	0,32	8,88	2.775,0
Obžetev	ha	4,53	39,50	872,0
Nega mladja	ha	1,06	3,16	298,1
Nega gošče	ha	7,89	0,10	1,3
Nega letvenjaka	ha	7,75	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	5,23	0,10	1,9
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	995	9.425	947,2
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni		39,20	
Varstvo pred žuželkami	dni		8,12	
Zaščita z ograjo	m		1.750	
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m		250	

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Na spreminjanje gozdnih fondov po posameznih obdobjih deloma vplivajo tudi različne metode ugotavljanja le-teh.

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 27,9 m³/ha oz. za 8,5 %, skupni prirastek pa zmanjšal za 1,64 m³/ha oz. za 20,1 %. V zadnjem desetletju se je lesna zaloga zmanjšala za 3,2 m³/ha oz. za 0,8 %, prirastek pa se je zmanjšal za 1,47 m³/ha oz. za 18,4 %. V skladu s smernicami smo povečali letni možni posek.

Preglednica 127/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	804,03	137,1	192,7	329,9	2,87	5,30	8,17	1,59	1,85	3,44
2015	816,72	129,2	231,7	361,0	2,74	5,26	8,00	2,49	2,77	5,27
2025	807,93	118,6	239,2	357,8	2,21	4,32	6,53	2,35	4,75	7,10

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

V zadnjem desetletju se je povečal delež hrasta in drugih trdih listavcev, zmanjšal ali ostal enak pa je delež ostalih drevesnih vrst. Delež iglavcev sej je nekoliko zmanjšal.

Preglednica 128/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	24,9	0,0	16,5	0,1	0,0	10,9	30,8	0,7	13,5	2,6
2015	21,9	0,0	13,7	0,1	0,0	14,2	34,7	0,7	12,7	2,0
2025	20,1	0,2	12,5	0,1	0,2	14,0	35,1	0,2	15,4	2,2

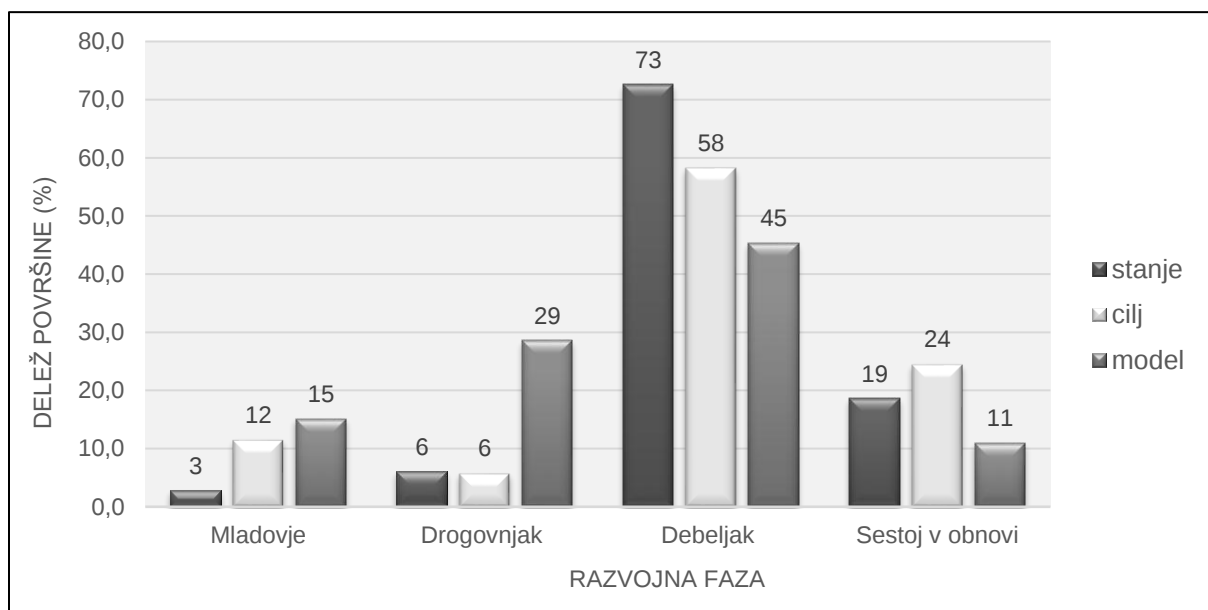
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Dejanski površinski deleži razvojnih faz z modelnim stanjem niso usklajeni. Preveč je debeljakov in sestojev v obnovi, premalo pa mladovij in drogovnjakov.

Preglednica 129/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	22,53	2,8		18	15,1	122,21	-81,6
Drogovnjak	48,75	6,0		34	28,6	230,84	-78,9
Debeljak	586,31	72,6		54	45,4	366,62	59,9
Sestoj v obnovi	150,34	18,6		13	10,9	88,26	70,3
Skupaj	807,93	100,0		119	100,0	807,93	

Ker je delež mladovij, ki bi prerasli v fazo drogovnjaka majhen, del drogovnjakov pa bo prerasel v fazo debeljaka, bo delež drogovnjakov v naslednjem desetletju ostal približno enak ali se celo nekoliko zmanjšal. Prav tako se bo v naslednjem desetletju zmanjšal delež debeljakov, saj se bo v obnovo uvedlo več debeljakov kot pa jih bo preraslo iz faze drogovnjaka. Z dosledno izvedbo načrtovanih pomladitvenih sečenj se bomo približali modelnemu deležu mladovij.

Grafikon 17: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI**Gozdnogojitveni cilj**Skupinsko raznodobni gozdovi.

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 20,1 %, jelka 0,4, bor 12,5 %, macesen 0,1 %, dr. igl. 0,2 %, bukev 14,0 %, hrast 35,0 %, plem. Ist. 0,3 %, dr. tr. Ist. 15,4 %, meh. Ist. 2,0 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 12 %, drogovnjak 6 %, debeljak 58 %, sestoji v obnovi 24 %.
- Ciljna lesna zaloga 352,1 m³/ha; končna lesna zaloga 462 m³/ha.
- Ciljna kakovost: več kot 10 % lesne mase v 1. in 2. kakovostnem razredu (iglavci B, C, listavci A2, B, C, D).
- Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodarjenje. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo, je 119 let, povprečna pomladitvena doba traja 13 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Posebno pozornost posvetiti predrastkom, ki pogosto ostanejo v sestoji. Intenzivna nega mladovij. Pri negi mladovja je potrebno posebno pozornost nameniti povečanju pestrosti drevesne sestave. Uravnavanje zmesi v korist zelenih listavcev. Zgodnja in pogosta izbiralna redčenja letvenjakov.

Drogovnjaki: Zgodnja in intenzivna nega drogovnjakov z izbiralnimi redčenji. V razvoju pospeševati hrast in beli gaber. Povprečne jakosti redčenj naj bodo pri iglavcih 20 %, pri listavcih pa 19 %. Pri negi drogovnjakov ohraniti ali oblikovati polnilni sloj, ki ga sestavljajo mehki listavci in minoritetne drevesne vrste. Drogovnjake svetloljubnih drevesnih (rdeči bor) vrst redčiti močneje.

Debeljaki: Šibka redčenja v debeljaki, kjer so še prisotni konkurenti. V kvalitetnejših debeljaki akumulirati vrednostni prirastek. Povprečne jakosti redčenj naj bodo tako pri iglavcih 12 %, pri listavcih 11 %. Del debeljakov uvajati v obnovo (32 % oz. 185,77 ha) z jakostjo pomladitvenih sečenj vsaj 25 % od lesne zaloge.

Sestoji v obnovi: Na 93 % oz. 140,22 ha površine nadaljevati obnovo. V sestojih s slabšo sestojno zasnovo in kvalitetnim mladjem pospešeno nadaljevati obnovo. Prednost dajati malopovršinski, naravni obnovi. Pomlajeni deli sestojev naj bodo veliki vsaj eno drevesno višino. Povprečna jakost pomladitvenih sečenj naj bo 37 % pri iglavcih in 36 % pri listavcih. Na 7 % oz. 10,12 ha površine zaključiti obnovo.

Zaradi ohranjanja biotskega ravnovesja je treba pri izbiri drevja za posek in izvajanju sečnje in spravila lesa zagotoviti, da v RGR v povprečju ostane vsaj 11 m³/ha odmrlega lesa.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež hrastov. Na degradiranih rastiščih pospeševati meliorativne drevesne vrste (beli gaber, lipovec, divja češnja, črna jelša, ...). Vrstna mešanost glavnih drevesnih vrst naj bo sestojna do skupinska, ostale drevesne vrste naj bodo primešane posamič. V sestojih, kjer prevladuje rdeči bor, vzdrževati podstojni drevesni in grmovni sloj, ki bo varoval tla pred izsušitvijo in zapleveljenjem z rastlinami, ki siromašijo tla. Tudi sicer, kjer je velik delež iglavcev, je zaželena pomoč meliorativnim drevesnim vrstam, zaradi večje biotske pestrosti pa minoritetnim in zlasti plodonosnim vrstam.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo, vzdrževanje gozdnega roba. Na območjih kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in načrtovanem poseku se bo lesna zaloga nekoliko zmanjšala tako pri iglavcih kot pri listavcih. Skupna lesna zaloga naj bi se v naslednjem desetletju zmanjšala za 1,6 %.

Preglednica 130/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	33,1	66,9	100,0
- ciljno %	33,3	66,7	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	118,6	239,2	357,8
- ciljna (m ³ /ha)	117,2	235,0	352,1
Prirastek (m ³ /ha)	2,21	4,32	6,53
Možni posek (m ³ /ha)	23,4	47,4	70,9
Možni posek (m ³ /ha/leto)	2,35	4,75	7,10
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	19,8	19,9	19,8
Intenziteta m. p. prirastek (%)	106,2	109,9	108,7
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

Struktura predvidenega poseka, v kateri prevladuje pomladitveni posek, omogoča načrtovano povečanje sestojev v obnovi. Delež redčenj v celotnem načrtovanem poseku znaša 37,3 %. Povprečna jakost poseka znaša 19,8 % od lesne zaloge in 108,7 % od prirastka.

Preglednica 131/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.				
Iglavci	m³	7.799	11.066	104	18.969		
	%	41,1	58,4	0,5	100,0	19,8	106,5
Listavci	m³	13.576	24.609	185	38.370		
	%	35,4	64,1	0,5	100,0	19,9	109,9
Skupaj	m³	21.375	35.675	289	57.339		
	%	37,3	62,2	0,5	100,0	19,8	108,7

Težišče gojitvenih del je usmerjeno v naravno obnovo in nego mlajših razvojnih faz. Nego mladja in gošče usmeriti v uravnavanje zmesi ciljnih drevesnih vrst, z nego letvenjakov in mlajših drogovnjakov izboljšati njihovo negovanost in s tem kakovost.

Preglednica 132/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	18,70	18,70
Priprava tal	ha	2,90	2,90
Sadnja	ha	1,95	1,95
Obžetev	ha	10,46	27,67
Nega mladja	ha	0,25	0,25
Nega gošče	ha	4,55	4,55
Nega letvenjaka	ha	5,19	5,19
Nega ml. drogovnjaka	ha	2,00	2,00
Varstvo pred boleznimi	dni	4,00	4,00
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.300	1.300
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	12,20	12,20

9.2.5 RGR: Podgorska kisloljubna bukovja - 06012

Rastiščnogojitveni razred združuje bukove in bukovo-hrastove gozdove na bolj zakisanih, distričnih tleh. Pretežno naseljuje grebene ter topla in strma pobočja. Gozdovi tega rastiščnogojitvenega razreda so pogostejši v južnem in severnem delu GGE, manj jih je v osrednjem delu. Gre za visoko produktivna rastišča bukovih gozdov. S slabšanjem talnih razmer se povečuje delež iglavcev. V prejšnjem ureditvenem obdobju se je ta RGR imenoval Podgorska kisloljubna bukovja – 08002.

RGR obsega 1.204,33 ha oz. 23,6 % vseh gozdov v GGE.

Večnamenskih gozdov je 1.070,84 ha ali 88,9 %, gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, pa 133,49 ha ali 11,1 % in se nahajajo na območju naravnih vrednot.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 93,7 %, državnih je 6,3 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na območju naravnih vrednot, EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 133/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko črnojelševje
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobovo belogabrovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
		711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	600	Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje
		601	Pobočno velikojesenovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukov gozdovi	731	Kisloljubno gradnovo bukovje
91K0	Ilirski bukov gozdovi	752	Predpanonsko podgorsko bukovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastiščnogojitveni razred opredeljuje gozdni rastiščni tip Kisloljubno gradnovo bukovje.

Preglednica 134/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
521	Nižinsko črnojelševje	8	27,90	2,3
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	11	10,35	0,9
543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje	11	60,11	5,0
600	Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje	5	0,17	0,0
601	Pobočno velikojesenovje	7	5,68	0,5
711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	11	79,63	6,6
731	Kisloljubno gradnovo bukovje	11	827,91	68,7
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	192,58	16,0
	Skupaj	10,30	1.204,33	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 10,30. Povprečna produkcijska sposobnost gozdnih rastišč (PSGR) znaša 8,36 m³/ha/leto. Letni prirastek znaša 8,45 m³/ha. Izkoriščenost PSGR je 101,1 %. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 82,0 %.

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji bukve s primesjo gradna in iglavcev. Gradnik sestoji je skupinsko do sestojno primešana bukev. Na bolj vlažnih tleh so primešani plemeniti listavci in beli gaber (posamično do gnezdasto), na bolj suhih rastiščih pa rdeči bor (posamično do skupinsko). Ostali iglavci, predvsem smreka, so primešani posamič ali v velikosti skupin, oziroma sestojev, če so bili ti osnovani umetno. Vse ostale drevesne vrste so primešane posamično do šopasto.

Lesna zaloga in prirastek

Z izjemo rezervata je to rastiščnogojitveni razred z najvišjo lesno zalogo med vsemi. Znaša 418 m³/ha in je najvišja v najdebelejšem – petem debelinskem razredu, do katerega postopno narašča od najtanjšega naprej. V dveh najtanjših razredih je le 3 % lesne zaloge. 72 % lesne zaloge odstopi na listavce. Prirastek je sorazmerno visok (8,45 m³/ha letno) in je najvišji v tretjem debelinskem razredu (Preglednica/PR1 je v prilogi v prilogi na_rta E2). Listavci priraščajo nekoliko hitreje kot iglavci (na enoto lesne zaloge).

Preglednica 135/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	2,9	10,6	25,1	33,2	28,2	116,5	27,8	2,22	26,3
Listavci	3,5	10,9	26,2	25,5	33,9	301,9	72,2	6,23	73,7
Skupaj	3,3	10,8	25,9	27,6	32,4	418,4	100,0	8,45	100,0

Razmerje drevesnih vrst

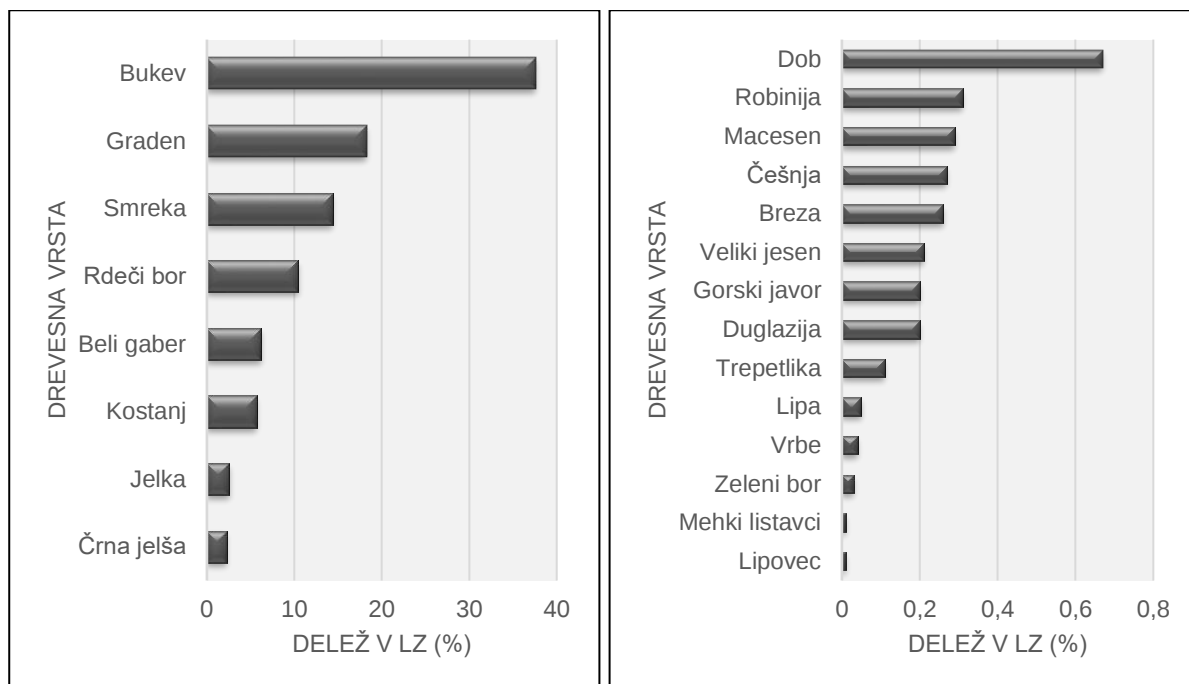
Bukev je z 38 % najpogostejša vrsta v lesni zalogi. Hrasta je že za polovico manj, nato sledijo smreka (14 %), bor (10 %), drugi trdi listavci (12 %) itd. Iglavci daleč presegajo deleže, ki bi jih imeli po naravi, kar je v največji meri šlo na račun bukve oziroma listavcev na sploh.

Preglednica 136/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejansko stanje	m ³ /ha	60,2	10,6	43,6	1,2	0,9	157,3	79,1	3,1	51,2	11,3
	%	14,4	2,5	10,4	0,3	0,2	37,7	18,9	0,7	12,2	2,7
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,7	0,7	6,9	0,0	0,0	56,1	17,3	4,6	9,6	4,0

Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT, ki opredeljujejo RGR.

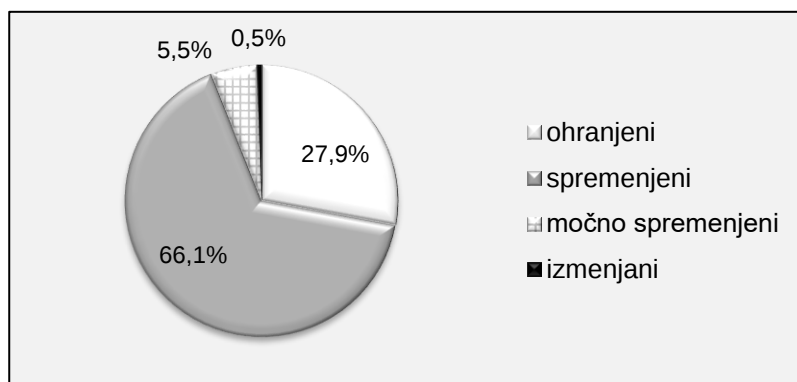
Podrobnejša členitev razkrije, da je med bori skoraj izključno le rdeči bor, a je pristoten tudi zeleni. Skupino drugih iglavcev zastopa duglazija. Pri hrastih pričakovano prevladuje graden, pojavi pa se tudi dob. Plemeniti listavci, ki imajo skupno 0,7 % delež, so češnja, veliki jesen, gorski javor, lipa in lipovec. Popisanih je bilo 6 iglastih in 16 listnatih vrst.

Grafikon 18: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Znatna prisotnost iglavcev vzrokuje dejstvu, da sta skoraj dve tretjini gozdov uvrščeni v kategorijo spremenjenih gozdov. 28 % gozdov je ohranjenih.

Grafikon 19: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Več kot polovica mladovij in drogovnjakov ima dobre zasnove. Mladovja so pretežno nenegovana, že pri drogovnjakih pa večinoma pomanjkljivo negovana. Deleži površine pomanjkljivo negovanih gozdov so nato vedno večji: v debeljaku 78 % in sestojih v obnovi 87 %. Sklep se od pretežno tesnega v mladovijih rahlja do pretežno normalnega v debeljakih.

Preglednica 137/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	43,14	7,8	50,6	35,6	6,0	0,2	45,2	54,0	0,6	53,1	9,8	12,1	25,0
Drogovnjak	127,14	9,6	55,0	31,9	3,5	1,8	54,7	43,5	0,0	40,3	43,8	14,7	1,2
Debeljak	735,91					10,5	78,4	11,1	0,0	7,5	68,1	23,7	0,7
Sestoj v obnovi	298,14					5,6	87,2	7,2	0,0				
Skupaj	1.204,33												

Kakovost drevja

Kakovost je bila ocenjena na 946 drevesih. Prevladuje drevje dobrih kvalit. Odlične kvalitete so ugotovljene le na bukvah in hrastih. Prav dobro je ocenjenih 12 % listavcev in 7 % iglavcev. Kakovost po posameznih drevesnih vrstah prikazuje Preglednica/K v prilogi načrta E2.

Preglednica 138/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	280	0,0	6,8	80,7	12,1	0,4
Skupaj listavci	666	0,5	11,7	67,8	18,5	1,5
Skupaj	946	0,3	10,3	71,6	16,6	1,2

Poškodovanost sestojev

Na podlagi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah je poškodovanost 4,9 %. V strukturi poškodb prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku (4,3%), sledijo poškodbe na vejah in krošnji (0,5%) in osutost (0,1%).

Odmrlo drevje

Odmrlih dreves je 12,8 na hektar, od tega je stoječih 6,0/ha in ležečih 6,8/ha. Izmera 8,8 m³/ha se razdeli na 4,0 m³/ha odmrlega drevja v prvem razširjenem debelinskem razredu (10-29 cm) in na 4,8 m³/ha v drugem (30-49 cm).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

S 53,5 % je realizacija poseka dokaj skromna. Dejanski posek zaostaja za načrtovanim manj pri iglavcih (realizacija 55 %) kot pri listavcih (53 %). Posekalo se je 11,8 % lesne zaloge. Zanimivi so deleži poseka drevesnih vrst glede na njihovo lesno zalogo: mehki listavci 16,5 %, smreka 15,6 %, plemeniti listavci 13,4 %, bukev 12,6 %, ostale skupine drevesnih vrst pa manj od povprečja. Sečnja se je dokaj enakomerno porazdelila po vseh debelinskih razredih (od 10 do 15 % od lesne zaloge), a je bil delež posekane lesne zaloge vseeno najvišji v najdebeljšem – petem. Najmanjši je bil v tretjem (30-39 cm).

Pri gojitvenih delih je načrt več kot izpolnjen, če ga ocenjujemo po površini celotne izvedbe. Med posameznimi ukrepi pa so realizacije zelo različne. Večina jih ne dosega načrtovanih vrednosti, vendar pa obsežne sadnje, še bolj pa obžetve, ki osemnajstkratno presegajo načrtovano vrednost, več kot nadoknadijo primankljaj nege mladovja, ki je izpolnitev plana zgolj nekaj več kot tretjinska.

Preglednica 139/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	3,40	2,65	77,9
Priprava tal	ha	2,06	1,71	83,0
Sadnja	ha	0,59	4,37	740,7
Obžetev	ha	2,12	38,18	1.800,9
Nega mladja	ha	3,33	1,22	36,6
Nega gošče	ha	15,22	5,08	33,4
Nega letvenjaka	ha	18,30	7,27	39,7
Nega ml. drogovnjaka	ha	15,55	11,16	71,8
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	3.031	2.860	94,4
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni		4,00	
Setev	ha		0,90	
Varstvo pred boleznimi	dni		14,00	
Zaščita s premazom	ha		0,45	
Zaščita z ograjo	m		600	
Puščanje stoječe biomase v gozdu	m ³		16,89	

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Po desetletjih višanja lesne zaloge, prirastka pa tudi poseka se je ta trend vsaj deloma ustavil. Medtem, ko se je lesna zaloga po 11 odstotnem desetletnem zvišanju oprijela številke 418,5 m³/ha, je letno priraščanje dreves z 8,46 m³/ha za 6 % manjše kot v preteklem obdobju. Iglavci so (glede na lesno zalogo) priraščali močnejše kot listavci. Zmanjšanju prirastka navkljub se je lesna zaloga povečala zaradi slabe realizacije načrtovanega poseka. Količina poseka na enoto površine se iz desetletja v desetletje sicer znatno povečuje in je v prejšnjem obdobju znašala 4,44 m³/ha.

Preglednica 140/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	1.188,19	88,4	222,6	311,0	1,88	6,37	8,25	1,00	2,43	3,43
2015	1.210,99	101,3	275,1	376,4	2,18	6,87	9,04	1,21	3,22	4,44
2025	1.204,33	116,5	301,9	418,5	2,22	6,23	8,46	2,49	6,59	9,08

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

Pri drevesni sestavi ni zaznati večjih sprememb. Povečali so se deleži smreke, bora in mehkih listavcev, zmanjšali pa pri plemenitih listavcih, hrastu in bukv.

Preglednica 141/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	16,6	0,7	10,6	0,2	0,3	35,3	17,5	1,1	15,3	2,4
2015	13,8	2,5	9,9	0,4	0,2	38,0	20,1	1,0	12,0	2,1
2025	14,4	2,5	10,4	0,3	0,2	37,7	18,9	0,7	12,2	2,7

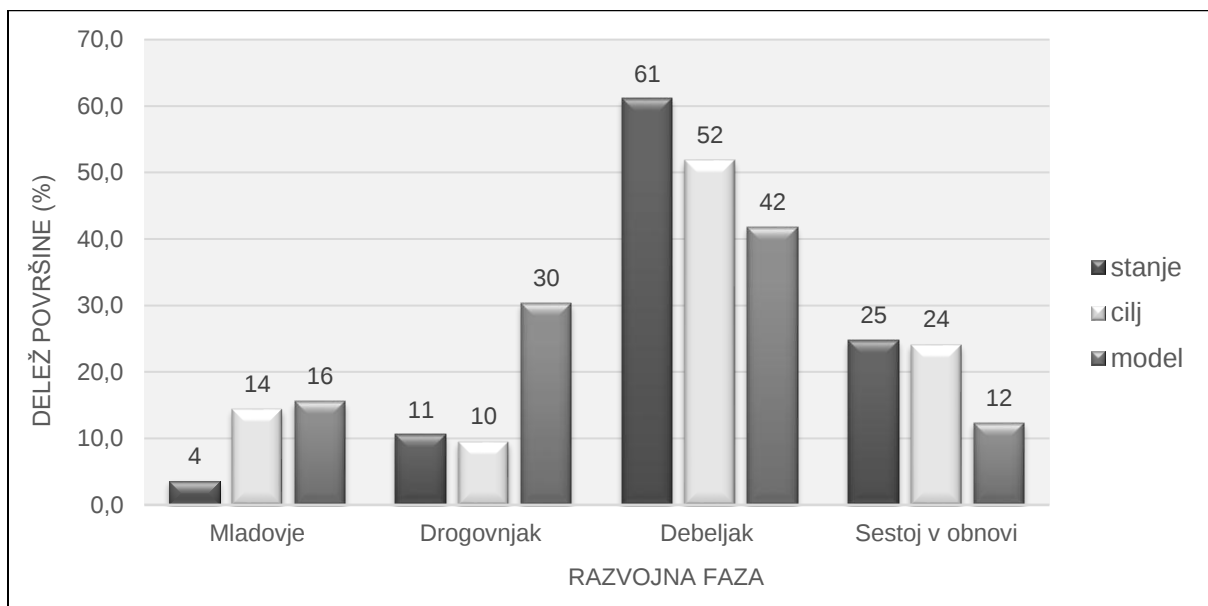
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Izrazito primanjkuje mlajših razvojnih faz, a presežek sestojev v obnovi nakazuje, da se bo to nesorazmerje v prihodnje izboljšalo.

Preglednica 142/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	43,14	3,6		19	15,6	187,56	-77,0
Drogovnjak	127,14	10,6		37	30,3	365,25	-65,2
Debeljak	735,91	61,1		51	41,8	503,45	46,2
Sestoj v obnovi	298,14	24,8		15	12,3	148,07	101,4
Skupaj	1.204,33	100,0		122	100,0	1.204,33	

Majhen delež mladovij ne dovoljuje, da bi v načrtovalnem obdobju površine drogovnjakov uskladili z modelom. Še več, ciljni delež drogovnjakov znese le tretjino modelnega in tako bodo v prihodnje najbolj pogrešana razvojna faza drogovnjaki. Uvedba obnove na 28 % površin debeljakov bo delež le-teh približala modelnemu, a hkrati ohranjala previsok delež sestojev v obnovi, vendar pa bo to dolgoročno koristilo približevanju stanja modelu.

Grafikon 20: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozdovi.

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 14,5 %, jelka 2,6 %, bor 10,1 %, macesen 0,3 %, ostali iglavci 0,1 %, bukev 37,7 %, hrast 19,0 %, plem. Ist. 0,8 %, dr. tr. Ist. 12,3 %, meh. Ist. 2,6 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 14 %, drogovnjak 10 %, debeljak 52 %, sestoji v obnovi 24 %.
- Ciljna lesna zaloga 375 m³/ha; končna lesna zaloga 504 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci B, C, listavci A1, A2, B, drogovi, drva.
- Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodarjenje. Proizvodna doba, vključno s pomladitveno, je 122 let. Povprečna pomladitvena doba je 15 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Odstraniti predrastke oz. ostanke polnilnega sloja starega sestoja. Vrsto čistih (bukovih) mladovij ni potrebno intenzivno negovati. Po potrebi jih zrahljati za stojnost in odstraniti robido. V mešanih mladovjih je za ohranitev ciljnih drevesnih vrst potrebno intenzivno negovati v vseh fazah, še posebej kadar je nega osredotočena na graden. Smreke ne pospeševati oz. uvajati nad njen ciljni delež. Vrzlasto mladje pomanjkljivih in slabih zasnov spolniti s sadnjo rastišču primernih drevesnih vrst, pri tem upoštevati mikrorastiščne pogoje v gozdu. Tedaj sadike pred objedanjem divjadi zaščititi individualno. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja na površini 3,46 ha.

Drogovnjaki: Povprečna jakost redčenja je pri iglavcih kot tudi pri listavcih 19 %. S stabilnostjo močno preredčenih bukovih drogovnjakov praviloma ni težava, zato naj bo jakost močnejša v sestojih, kjer je še veliko nekakovostnih ostankov starega sestoja. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja na površini 2,69 ha.

Debeljaki: V mlajših debeljaki nadaljevati z redčenji. Povprečne jakosti redčenj naj bodo 12 % pri iglavcih in 11 % pri listavcih. Intenzivnost prilagoditi njihovi kakovosti in sklepu krošenj. Delež debeljakov, v katerih je predvideno redčenje, je 69 %. Debeljake slabših

kvalitet uvesti v obnovo hitreje. Začetek obnove časovno uskladiti s pojavi semenskih let glavnih drevesnih vrst ali s pojavom pomladka zelene vrste. Predvideni delež debeljakov z uvajanjem v obnovo je 28 %. Povprečna jakost pomladitvene sečnje je predvidena s 26 % pri iglavcih in enako pri listavcih.

Sestoji v obnovi: Na 5 % površin v obnovi je predvidena končna sečnja, sicer so povprečne jakosti pomladitvenih sečenj (zadržanih in pospešenih) 39 % pri iglavcih in 42 % pri listavcih.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Kjer to dopuščajo rastiščne razmere, pospeševati hrast in plemenite listavce, v polnilnem sloju pa tudi druge listavce. Posebno skrb nameniti minoritetnim (zlasti plodonosnim) vrstam. Spopolnitve izvajati s hrastom, macesnom in duglazijo.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo. Na območjih naravnih in kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in načrtovanem poseku se bo skupna lesna zaloga zmanjšala za 1,5 %.

Preglednica 143/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	27,8	72,2	100,0
- ciljno %	27,6	72,4	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	116,5	301,9	418,4
- ciljna (m ³ /ha)	113,9	298,3	412,2
Prirastek (m ³ /ha)	2,22	6,23	8,45
Možni posek (m ³ /ha)	24,9	65,9	90,8
Možni posek (m ³ /ha/leto)	2,49	6,59	9,09
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	21,4	21,8	21,7
Intenziteta m. p. prirastek (%)	112,2	105,8	107,5
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

Z visokim deležem pomladitvenih sečenj (66,5 %) bo doseženo zmanjšanje površin debeljakov. Povprečna jakost poseka znaša 21,7 % od lesne zaloge ter 107,4 % od prirastka.

Preglednica 144/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.				
Iglavci	m³	10.986	18.905	101	29.992		
	%	36,6	63,1	0,3	100,0	21,4	112,1
Listavci	m³	25.011	53.871	535	79.417		
	%	31,5	67,8	0,7	100,0	21,8	105,8
Skupaj	m³	35.997	72.776	636	109.409		
	%	32,9	66,5	0,6	100,0	21,7	107,4

Načrtovana količina nege sledi potrebam v posameznih sestojih. Največ je je načrtovane v goščah in letvenjaki, kjer je pomembno uravnavati zmes preden bukev izloči konkurenco. Dobro naravno pomlajevanje vzrokuje majhni potrebi po sadnji. Zaradi razmeroma majhne količine odmrlega drevja se načrtuje tudi 15 m³ puščanja stoječe biomase.

Preglednica 145/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	6,70	6,70
Priprava tal	ha	1,85	1,85
Sadnja	ha	0,80	0,80
Obžetev	ha	1,89	8,07
Nega mladja	ha	2,91	2,91
Nega gošče	ha	18,32	18,67
Nega letvenjaka	ha	18,66	18,66
Nega ml. drogovnjaka	ha	9,45	9,45
Varstvo pred boleznimi	dni	0,40	0,40
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	400	400
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	630	630
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0,30	0,30
Puščanje stoječe biomase v gozdu	m ³	15,00	15,00

9.2.6 RGR: Predpanonska bukovja - 06412

Rastiščnogojitveni razred združuje bukove gozdove na visoko produktivnih nevtrofilnih rastiščih. Ti gozdovi se praviloma nahajajo na severnih in vzhodnih pobočjih gričevnatega sveta ter v ozkih in hladnejših dolinah. Največji delež jih je v južnem delu GGE. Je največji rastiščnogojitveni razred v GGE. V prejšnjem ureditvenem obdobju se je ta RGR imenoval Podgorska bukovja na karbonatih – 07002.

RGR obsega 2.090,41 ha oz. 40,9 % vseh gozdov v GGE.

Večnamenskih gozdov je 2.090,41 ha ali 96,9 %, gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni, pa 65,65 ha ali 3,1 % in se nahajajo na območju naravnih vrednot.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 97,2 %, državnih je 2,8 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na območju EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 146/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko črnojelševje
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobovo belogabrovje
91L0	Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje
		711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	601	Pobočno velikojesenovje
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	731	Kisloljubno gradnovo bukovje
91K0	Ilirski bukovi gozdovi	752	Predpanonsko podgorsko bukovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastiščnogojitveni razred opredeljuje gozdni rastiščni tip Predpanonsko podgorsko bukovje. Ti gozdovi praviloma poraščajo boljša rastišča v dolinah in ob vznožjih pobočij na s humusom bogatih koluvialno-deluvialnih tleh.

Preglednica 147/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
521	Nižinsko črnojelševje	8	32,20	1,5
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	11	7,30	0,3
543	Predpanonsko gradnovo belogabrovje	11	114,43	5,5
601	Pobočno velikojesenovje	7	1,58	0,1
711	Kisloljubno gradnovo belogabrovje	11	78,98	3,8
731	Kisloljubno gradnovo bukovje	11	206,83	9,9
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	1.649,09	78,9
	Skupaj	7,79	2.090,41	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 7,79. Povprečna produkcijska sposobnost gozdnih rastišč (PSGR) znaša 9,07 m³/ha/leto. Letni prirastek znaša 8,70 m³/ha. Izkoriščenost PSGR je 95,9 %. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 111,7 %.

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Prevladujejo skupinsko raznodobni, pretežno bukovi sestoji. Ostale vrste so večinoma primešane posamično. Najpogostejše so to graden, smreka in beli gaber, ki pa so lahko primešane tudi šopasto, gnezdasto, smreka v manjših nasadih ali njihovih fragmentih pa lahko skupinsko. Na sušnejših rastiščih je posamično do skupinsko primešan rdeči bor.

Lesna zaloga in prirastek

Lesna zaloga (412,5 m³/ha) v 19,5 % odpade na iglavce in 80,5 % na listavce. Najtanjše drevje predstavlja daleč najmanjši delež lesne zaloge, najdebelejše največjega. Deleži lesne zaloge po debelinskih razredih rastejo od prvega (4 %) pa vse do zadnjega - petega (33 %). Med vsemi rastiščnogojitvenimi razredi v enoti imajo ravno predpanonska bukovja največji prirastek. Ta znaša 8,70 m³/ha letno. Listavci priraščajo bolje od iglavcev, kar je nakazano z dejstvom, da je odstotek letnega prirastka listavcev večji od njihovega deleža v lesni zalogi.

Preglednica 148/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,7	12,7	25,7	29,6	26,3	80,3	19,5	1,63	18,7
Listavci	4,1	11,9	24,9	24,3	34,8	332,2	80,5	7,07	81,3
Skupaj	4,4	12,0	25,1	25,3	33,2	412,5	100,0	8,70	100,0

Razmerje drevesnih vrst

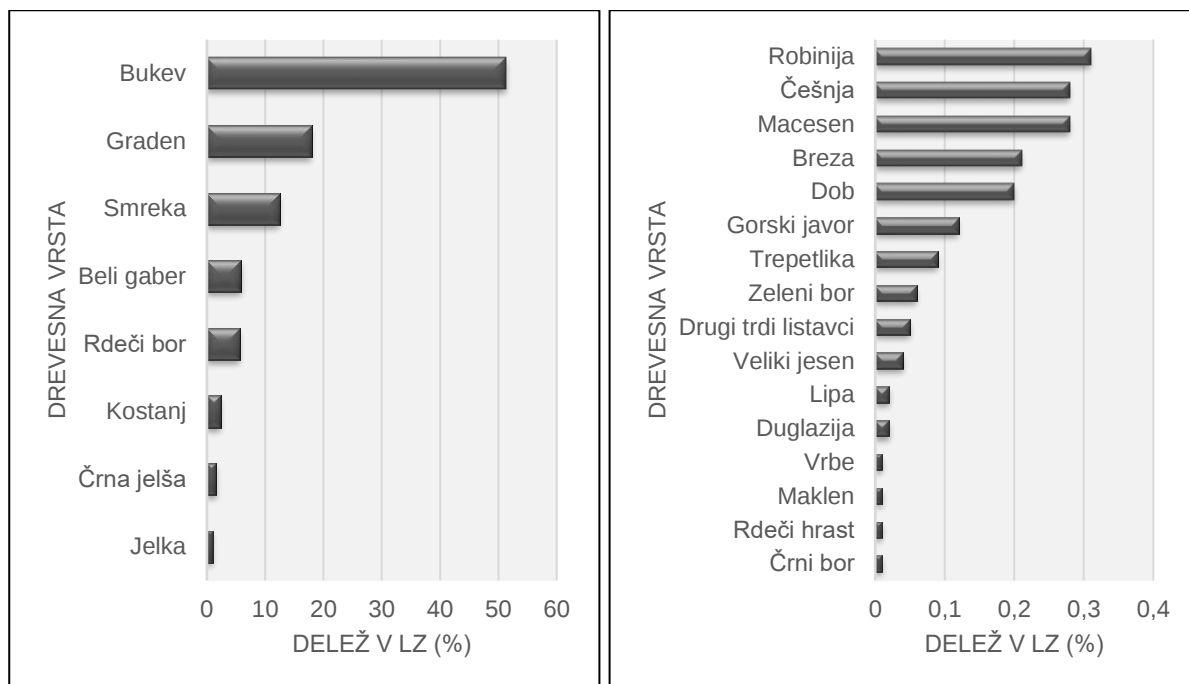
Drevesna sestava ni izrazito spremenjena. Večino v lesni zalogi zaseda bukev, njen primankljaj do naravnega deleža pa zaseda smreka, ki 62 kratno presega svoj prvobitni delež. Odsotnost plemenitih listavcev nadomešča bor. Pri hrastu se deleža dejanskega in prirodnega stanja ujemata (18 %).

Preglednica 149/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejansko stanje	m ³ /ha	51,3	4,1	23,3	1,1	0,3	211,8	74,8	2,0	35,6	8,2
	%	12,4	1,0	5,7	0,3	0,1	51,3	18,1	0,5	8,6	2,0
Naravno stanje	m ³ /ha										
	%	0,2	0,1	1,0	0,0	0,0	62,9	18,0	5,3	9,2	3,3

Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT, ki opredeljujejo RGR.

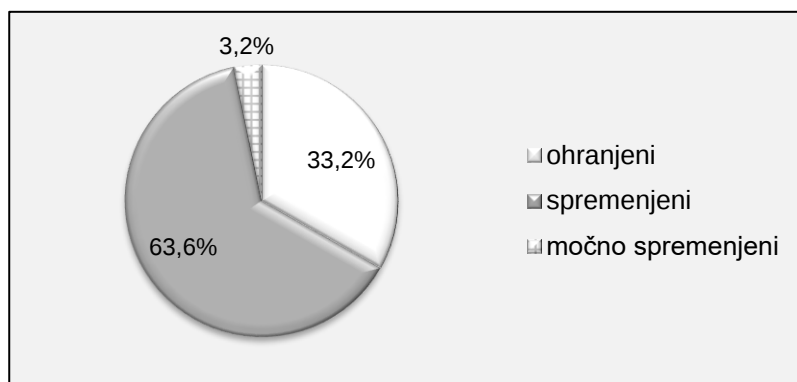
Popisanih je bilo 7 iglastih in 17 listnatih vrst. Med bori je ob rdečem malo več kot za vzorec najti še zelenega in črnega. Skupino drugih iglavcev zastopa duglazija. Pri hrastih pričakovano prevladuje graden, pojavi pa se tudi dob in malenkost rdečega hrasta. Plemeniti listavci, ki imajo skupno zgolj pol odstotni delež, so češnja, veliki jesen, gorski javor, lipa. Z več kot odstotkom so tu še kostanj, črna jelša in jelka.

Grafikon 21: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

Prevladujejo spremenjeni gozdovi (64 %), sledijo ohranjeni s 33 %, preostanek je močno spremenjenih. Gozdov z izmenjano sestavo ni.

Grafikon 22: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Mladovja in drogovnjaki imajo večinoma dobro zasnovo. Negovanost se iz razvojne faze v razvojno fazo postopoma izboljšuje. Tesen sklep je lastnost večine mladovij in je najpogostejša kategorija tudi v drogovnjakih, nakar je v debeljakih sklep pretežno normalen.

Preglednica 150/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	93,21	10,0	50,6	34,1	5,3	7,6	41,2	49,0	2,2	55,4	16,1	9,4	19,1
Drogovnjak	202,19	10,0	58,4	26,0	5,6	4,3	50,2	45,5	0,0	49,5	33,7	8,9	7,9
Debeljak	1.358,79					10,5	80,3	9,2	0,0	8,3	65,1	22,7	3,9
Sestoj v obnovi	436,22					8,5	82,4	9,1	0,0				
Skupaj	2.090,41												

Kakovost drevja

Kakovost drevja je na stalnih vzorčnih ploskvah določena 1.469 drevesom. Tako pri iglavcih in nekaj manj izrazito pri listavcih prevladujejo dobre kvalitete (70 % dreves). Drevja prav dobrih kvalitet je 10 %, odličnih pa le še pol %. Med vrstami po kvaliteti izstopa predvsem hrast, katerih je odličnih kvalitet 1,4 %, prav dobrih pa 24,4 %. Nižje kvalitete so lastnost predvsem drugih trdih listavcev, pri katerih je kar 54,5 % dreves v kategoriji zadovoljivih kvalitet.

Preglednica 151/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	325	0,3	9,2	75,7	14,5	0,3
Skupaj listavci	1.144	0,5	10,1	68,2	20,4	0,8
Skupaj	1.469	0,5	9,9	69,8	19,1	0,7

Poškodovanost sestojev

4,8 % preverjenih dreves na stalnih vzorčnih ploskvah je poškodovanih. Poškodovanost debla in koreninika je bila popisana pri 4,1 % dreves, poškodovanost vej in krošenj pa pri 0,7 %. Osutosti ni bilo.

Odmrlo drevje

Evidentirano je bilo 13 dreves na hektar gozdne površine. To je zneslo 9,5 m³ odmrlega drevja na hektar. V prvem razširjenem debelinskem razredu je 79 % vseh odmrlih dreves (po številu) oziroma 44% prostornine odmrlega lesa. V tretjem razširjenem debelinskem razredu (50 cm in več) ni nobenega odmrlega drevesa. Stoječega odmrlega drevja je bilo manj kot ležečega (5,7 proti 7,3 drevesa na hektar). Tako je tudi odmrlih iglavcev manj kot odmrlih listavcev (3,7 proti 9,3 drevesa na hektar).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V rastiščnogojitvenem razredu je bilo realiziranega 60 % načrtovanega poseka. Posekalo se je 13,5 % lesne zaloge iglavcev in 11,6 % lesne zaloge listavcev (skupaj 12,0 %).

Razen pri ukrepih nege mladja, obžetve in varstva pred divjadjo je bila izvedenost načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v zvezi z divjadjo dokaj skromna, vendar pa so bili izvedeni številni nenačrtovani ukrepi, predvsem razna varstvena in biomeliorativna dela.

Preglednica 152/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	12,54	2,40	19,1
Priprava tal	ha	6,44	1,74	27,0
Sadnja	ha	5,88	1,96	33,3
Obžetev	ha	16,08	21,56	134,1
Nega mladja	ha	2,17	6,51	300,0
Nega gošče	ha	53,58	3,37	6,3
Nega letvenjaka	ha	41,95	7,05	16,8
Nega ml. drogovnjaka	ha	33,89	15,36	45,3
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	9.580	2.880	30,1
Zaščita z ograjo	m	1.030	315	30,6
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	16,40	24,85	151,5
Setev	ha		1,29	
Varstvo pred žuželkami	dni		10,04	
Varstvo pred boleznimi	dni		4,72	
Zaščita s premazom	ha		0,25	
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m		800	
Pušcanje stoječe biomase v gozdu	m ³		6,86	
Ohranjanje biotopov - sečnja	m ³		132,21	

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

6 odstotnem padcu letnega prirastka in zaporednem večanju količine poseka navkljub, je lesna zaloga z 10 % poskokom zrasla na 412,5 m³/ha. To povečanje je posledica zaostajanja količine poseka za prirastkom. Z načrtovanim možnim posekom 8,71 m³/ha, ki presega letni prirastek 8,70 m³/ha, je pričakovati spremembo trenda naraščanja lesne zaloge.

Preglednica 153/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	2.049,16	70,3	244,8	315,1	1,53	7,05	8,57	1,12	2,63	3,75
2015	2.087,17	72,5	302,2	374,7	1,64	7,66	9,30	0,98	3,50	4,49
2025	2.090,41	80,3	332,2	412,5	1,63	7,07	8,70	1,68	7,04	8,71

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

Večje dinamike pri spreminjanju drevesne sestave ni opaziti. Delež bukke se skozi desetletja počasi večja, medtem ko padajo deleži hrasta, drugih trdih listavcev in smreke.

Preglednica 154/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	14,2	0,7	7,1	0,1	0,2	41,2	21,2	0,7	12,4	2,2
2015	13,0	0,6	5,4	0,3	0,1	48,8	20,2	0,5	9,4	1,7
2025	12,4	1,0	5,7	0,3	0,1	51,3	18,1	0,5	8,6	2,0

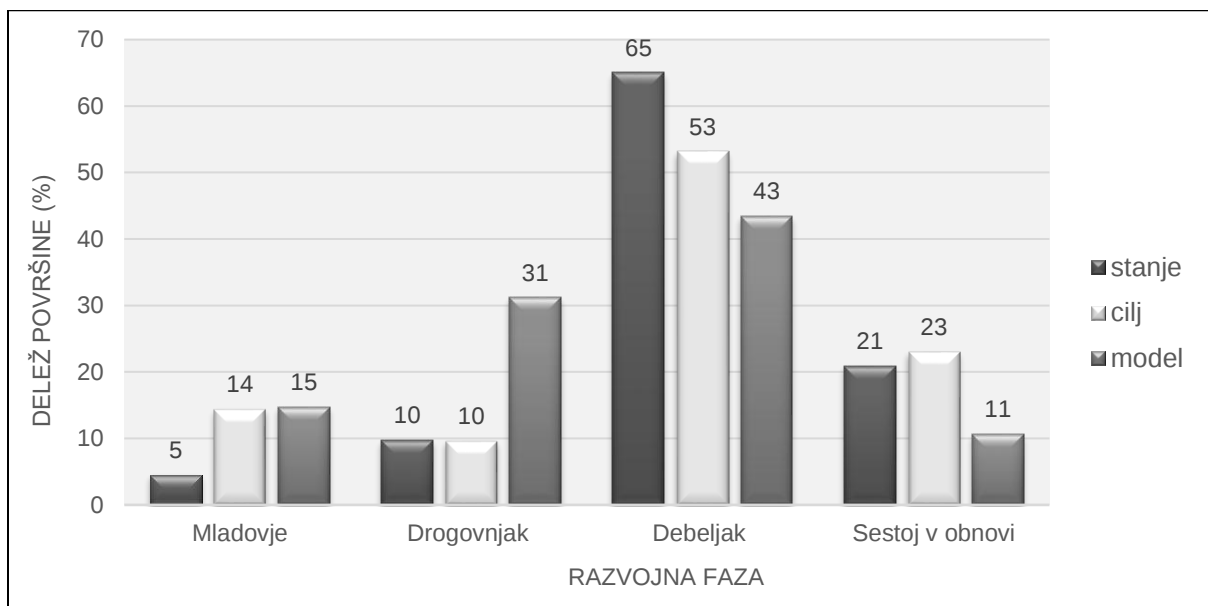
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Dejanski površinski deleži razvojnih faz z modelnim stanjem niso usklajeni. Preveč je debeljakov in sestojev v obnovi, premalo pa mladovij in drogovnjakov.

Preglednica 155/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	93,21	4,5		18	14,8	308,42	-69,8
Drogovnjak	202,19	9,7		38	31,1	651,11	-68,9
Debeljak	1.358,79	65,0		53	43,4	908,13	49,6
Sestoj v obnovi	436,22	20,9		13	10,7	222,75	95,8
Skupaj	2.090,41	100,0		122	100,0	2.090,41	

Ker je delež mladovij, ki bi prerasli v fazo drogovnjaka majhen, del drogovnjakov pa bo prerasel v fazo debeljaka, deleža drogovnjakov v naslednjem desetletju ne bo mogoče povečati. Prav tako se bo v naslednjem desetletju zmanjšal delež debeljakov, saj se bo v obnovo uvedlo več debeljakov, kot pa jih bo preraslo iz faze drogovnjaka. V obnovo se bo tako uvedlo v 32 % debeljakov, končni posek pa je predviden le na 10 % površine sestojev v obnovi, kar bo vplivalo na povečanje deleža sestojev v obnovi, ne bo pa še možno zagotoviti večje površine mladovij.

Grafikon 23: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozdovi.

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 12,2 %, jelka 1,1 %, bor 5,7 %, macesen 0,3 %, drugi iglavci 0,1 %, bukev 51,2 %, hrast 18,2 %, plemeniti listavci 0,6 %, drugi trdi listavci 8,6 %, mehki listavci 2,0 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 14 %, drogovnjak 10 %, debeljak 53 %, sestoji v obnovi 23 %.

Ciljna lesna zaloga 367,9 m³/ha; končna lesna zaloga 555 m³/ha.

Ciljna kakovost: iglavci B, C, listavci A1, A2, B, drogovi, drva.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Skupinsko postopno gospodarjenje. Proizvodna doba, vključno s pomladitveno, je 122 let. Povprečna pomladitvena doba je 13 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Odstraniti predrastke oz. ostanke polnilnega sloja starega sestoja. Vrsto čistih (bukovih) mladovij ni potrebno intenzivno negovati, če pa predrastkov in statične ogroženosti ni, zamakniti prvo nego v fazo tanjšega drogovnjaka. Po potrebi odstraniti zeliščno in grmovno plast (predvsem invazivne vrste, robido). V vrstno mešanih mladovjih je za ohranitev ciljnih drevesnih vrst potrebno intenzivno negovati v vseh fazah, še posebej kadar je ciljna vrsta graden. Smreke ne pospeševati oz. uvajati nad njen ciljni delež. Vrzelo mladije pomanjkljivih in slabih zasnov spopolniti s sadnjo rastišča primernih drevesnih vrst, pri tem upoštevati mikrorastiščne pogoje v gozdu. Tedaj sadike pred objedanjem divjadi zaščititi individualno. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja na površini 8,2 ha.

Drogovnjaki: Povprečna jakost redčenja je pri iglavcih 20 %, pri listavcih 18 % (povprečna 19 %). S stabilnostjo močno prereditvenih bukovih drogovnjakov praviloma ni težava, zato naj bo jakost močnejša v sestojih, kjer je še veliko neakovostnih ostankov starega sestoja. Spoštovati usmeritev brez ukrepanja na površini 3,77 ha.

Debeljaki: V mlajših debeljaki nadaljevati z redčenji. Povprečne jakosti redčenj naj bodo 12 % pri iglavcih in 11 % pri listavcih. Intenzivnost prilagoditi njihovi kakovosti in sklepu krošenj. Delež debeljakov, v katerih je predvideno redčenje, je 67 %. Debeljake slabših kvalitete uvesti v obnovo hitreje. Začetek obnove časovno uskladiti s pojavi semenskih let glavnih drevesnih vrst ali s pojavom pomladka zelene vrste. Predvideni delež debeljakov z uvajanjem v obnovo je 32 %. Povprečna jakost pomladitvene sečnje je predvidena s 25 % pri iglavcih in s 23 % pri listavcih.

Sestoji v obnovi: Na 10 % površin v obnovi je predvidena končna sečnja, sicer so povprečne jakosti pomladitvenih sečenj pri zadržanem nadaljevanju obnove 34 % pri iglavcih in 35 % pri listavcih ter pri pospešenem nadaljevanju obnove 61 % za obe skupini dreves.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Pospeševati hrast in plemenite listavce, v polnilnem sloju pa tudi druge listavce. Posebno skrb nameniti minoritetnim (zlasti plodonosnim) vrstam. Spopolnitve izvajati s hrastom, macesnom in duglazijo.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo. Na območjih naravnih in kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000.

Ukrepi

Možni posek je za dano načrtovalno obdobje določen le malenkostno nad prirastek, zato je pričakovati, da bo lesna zaloga ostala skoraj nespremenjena.

Preglednica 156/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	19,5	80,5	100,0
- ciljno %	19,4	80,6	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	80,3	332,2	412,5
- ciljna (m ³ /ha)	79,8	332,5	412,3
Prirastek (m ³ /ha)	1,63	7,07	8,70
Možni posek (m ³ /ha)	16,7	70,3	87,1
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,68	7,04	8,71
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	20,9	21,2	21,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	102,8	99,5	100,1
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

Razmerje količin možnega poseka med redčenji in pomladitveno sečnjo je 34 % : 66 % v korist pomladitvene sečnje in je usmerjeno proti uravnavi razvojnih faz. Načrtujemo sečnjo 21,1 % lesne zaloge in 100,2 % prirastka. Bistvenih razlik pri načrtovanih posekih med iglavci in listavci ni.

Preglednica 157/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka			Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.				
Iglavci	m³	13.648	21.255	126	35.029		
	%	39,0	60,6	0,4	100,0	20,9	102,8
Listavci	m³	47.806	98.701	589	147.096		
	%	32,5	67,1	0,4	100,0	21,2	99,6
Skupaj	m³	61.454	119.956	715	182.125		
	%	33,7	65,9	0,4	100,0	21,1	100,2

V gozdovih z dobrim naravnim pomlajevanjem je pomembno izvesti temeljito pripravo sestoja in zato načrt predvideva izstopajočo količino tega ukrepa. Pogostejše so načrtovane tudi nege letvenjakov in gošč ter obžetve, če upoštevamo njihove ponovitve. Pritisk srnjadi zahteva zaščito sadik, ki jo pri spopolnitvah izvedemo individualno.

Preglednica 158/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	29,20	29,20
Priprava tal	ha	1,70	1,70
Sadnja	ha	4,47	4,47
Obžetev	ha	4,86	18,91
Nega mladja	ha	4,43	4,43
Nega gošče	ha	31,84	31,84
Nega letvenjaka	ha	48,74	48,74
Nega ml. drogovnjaka	ha	12,31	12,31
Varstvo pred boleznimi	dni	0,40	0,40
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	5.400	5.400
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	50	50
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	1.340	1.340
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	2,50	2,50

9.2.7 RGR: Gozdovi v kmetijski krajini - 20002

V RGR Gozdovi v kmetijski krajini uvrščamo gozdove, ki so z Uredbo ... (2005 in nasl.) razglašeni za varovalne gozdove. Imajo izrazito biotopsko vlogo (habitati redkih rastlinskih in živalskih vrst). Kljub varovalnemu pomenu gozdov je gospodarjenje na teh površinah brez večjih omejitev. Nahajajo se na Dravskem polju, na območjih, kjer je najmanjša gozdnatost (k.o. Gaj ter Zgornja in Spodnja Polskava). V prejšnjem ureditvenem obdobju se je ta RGR imenoval Gozdovi v kmetijski krajini s poudarjeno funkcijo biotske raznovrstnosti – 28002.

RGR obsega 66,04 ha oz. 1,3 % vseh gozdov v GGE.

Vsi gozdovi so uvrščeni v gospodarsko kategorijo varovalnih gozdov.

Prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 97,4 %, državnih je 2,6 %.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Del gozdov na območju EPO, Natura 2000.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 159/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91E0*	Obrečna vrbavja, jelševja in jesenovja	521	Nižinsko črnojelševje
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobovo belogabrovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

V gozdovih v kmetijski krajini se izmenjujejo dobova in jelševa rastišča.

Preglednica 160/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
521	Nižinsko črnojelševje	8	32,35	49,0
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	11	33,69	51,0
	Skupaj	9,53	66,04	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 9,53. Povprečna produkcijska sposobnost gozdnih rastišč (PSGR) znaša 8,75 m³/ha/leto. Letni prirastek znaša 7,18 m³/ha. Izkoriščenost PSGR je 82,1 %. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 75,3 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji doba in črne jelše. Mešanost glavnih drevesnih vrst je sestojna do skupinska. Ostale drevesne vrste so primešane posamično do šopasto.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 328,6 m³/ha in je nižja od povprečne lesne zaloge v GGE (390,5 m³/ha). Delež listavcev v skupnem prirastku je nekoliko večji od njihovega deleža v lesni zalogi. Debelinske strukture tukaj ne prikazujemo in komentiramo zaradi majhnosti vzorca (4 SVP). Preglednici z debelinsko strukturo lesne zaloge in prirastka (LZ1 in PR1) sta v prilogi načrta E2.

Preglednica 161/D-LZ: Lesna zaloga in letni prirastek

	Lesna zaloga		Letni prirastek	
	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	47,5	14,5	0,93	12,9
Listavci	281,1	85,5	6,25	87,1
Skupaj	328,6	100,0	7,18	100,0

Razmerje drevesnih vrst

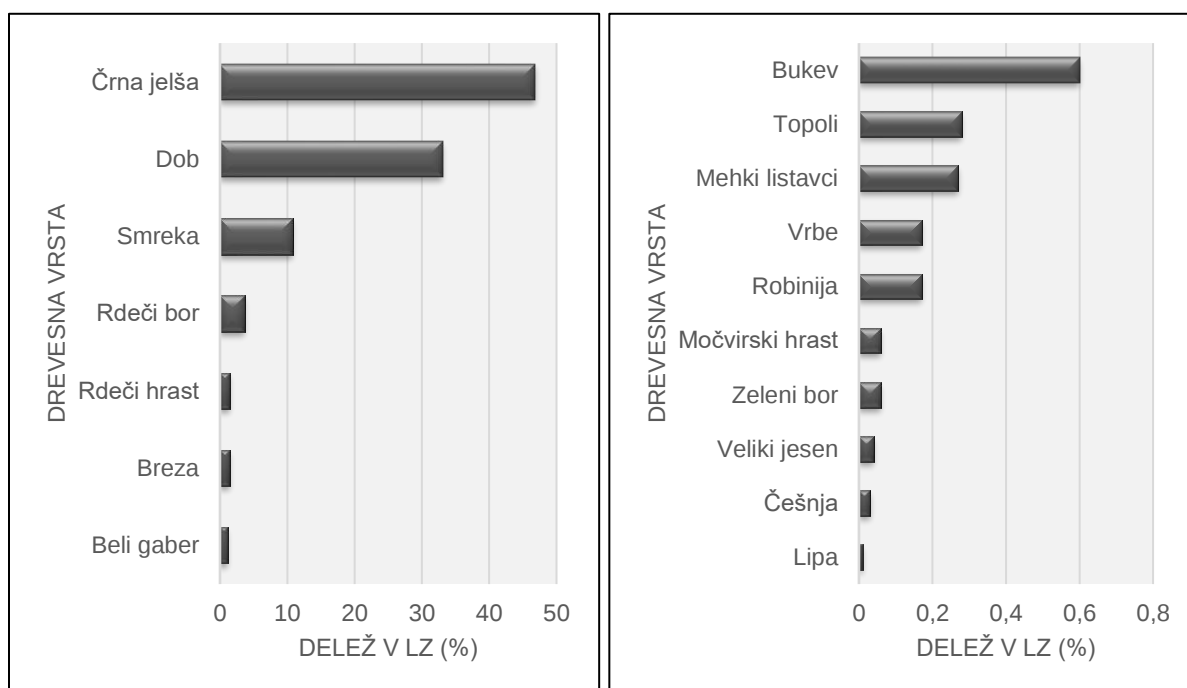
Naravno rastlinsko kombinacijo v drevesnem sloju sestavljajo hrast ter mehki listavci. Aktualna drevesna sestava odstopa od naravnega stanja. Prevelik je delež iglavcev, premajhen pa predvsem delež plemenitih listavcev.

Preglednica 162/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Bor	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
Dejansko stanje	m ³ /ha	35,4	12,0	0,2	2,0	113,6	0,2	4,3	160,9
	%	10,8	3,6	0,1	0,6	34,6	0,1	1,3	48,9
Naravno stanje	m ³ /ha								
	%	0,0	0,0	0,0	1,0	35,5	12,5	9,2	41,8

Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT-je, ki opredeljujejo rastiščnogojitveni razred (Vrbovje s topolom, Vezovje z ozkolistnim jesenom, Nižinsko črnojelševje).

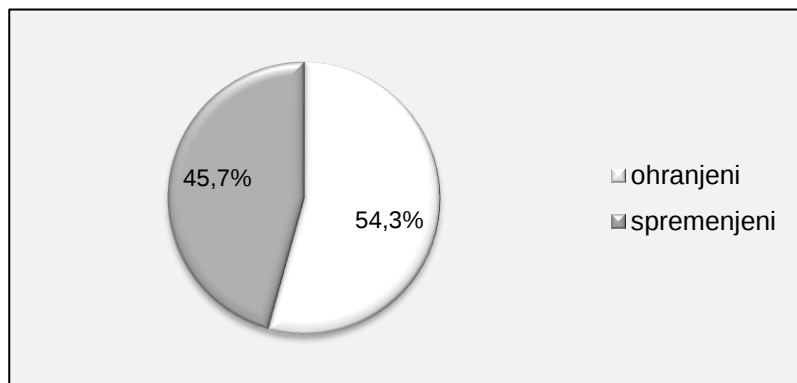
V drevesni sestavi prevladuje črna jelša, sledi ji dob. Od mehkih listavcev se pojavljajo še breza, vrbe, čremsa in trepetlika. Deleža drugih trdih listavcev in plemenitih listavcev sta majhna, skupaj predstavljata le 1,4 % od lesne zaloge. Od drugih trdih listavcev sta prisotna beli gaber in robinija, od plemenitih listavcev češnja in lipovec. Mestoma se, kot posledica umetnega vnosa, pojavlja smreka, rdeči bor in rdeči hrast. Skupni delež iglavcev znaša 14,5 %. Pri opisih sestojev je bilo evidentiranih sedemnajst drevesnih vrst.

Grafikon 24: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

54,3 % gozdov je ohranjenih, ostali pa so zaradi povečanega deleža iglavcev spremenjenih. Močno spremenjenih gozdov in gozdov z izmenjano drevesno sestavo na ravni odsekov ni.

Grafikon 25: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V RGR je evidentiranih le 0,34 ha mladovij s pomanjkljivo zasnovo in nenegovanih z vrzelastim sklepom. Pri drogovnjakih prevladuje dobra do pomanjkljiva zasnova in pomanjkljiva negovanost. Sklep drogovnjakov je v povprečju rahel do normalen. Nekoliko boljša od drogovnjakov je negovanost debeljakov. Ti imajo rahel do normalen sklep krošenj. Sestoji v obnovi so večinoma nenegovani.

Preglednica 163/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	0,34	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Drogovnjak	26,65	6,5	52,7	37,4	3,4	4,9	74,0	21,1	0,0	16,6	37,0	43,6	2,8
Debeljak	35,01					30,7	69,3	0,0	0,0	0,0	37,4	48,4	14,2
Sestoj v obnovi	4,04					0,0	0,0	68,8	31,2				
Skupaj	66,04												

Kakovost drevja

Kakovost drevja je bila določena na stalnih vzorčnih ploskvah, in sicer 27 drevesom. Večina drevja je v tretjem kakovostnem razredu, drevja odlične kakovosti ni, drevja prav dobre kakovosti pa je 14,8 %.

Preglednica 164/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Skupaj iglavci	10	0,0	10,0	60,0	30,0	0,0
Skupaj listavci	17	0,0	17,6	58,9	17,6	5,9
Skupaj	27	0,0	14,8	59,3	22,2	3,7

Poškodovanost sestojev

Na štirih SVP je bilo kot poškodovanih ocenjenih 4,6 % dreves. Od tega prevladujejo poškodbe na deblu in koreniniku (3,1 %), poškodbe na vejah in krošnjah predstavljajo 1,5 %, osutost pa ni bila evidentirana.

Odmrlo drevje

Na štirih SVP je bilo 10 odmrlih dreves oz. 9,9 m³/ha, kar predstavlja 3,0 % od lesne zaloge.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Od načrtovanih gojitvenih in varstvenih del ni bilo izvedeno prav nič. Nenačrtovano je bima na površini 0,27 ha izvedena le nega mlajšega drogovnjaka.

Preglednica 165/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,61		
Nega gošče	ha	0,45		
Nega letvenjaka	ha	1,24		
Nega ml. drogovnjaka	ha		0,27	

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Na spreminjanje gozdnih fondov po posameznih obdobjih deloma vplivajo tudi različne metode ugotavljanja le-teh. Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 84,4 m³/ha oz. za 34,5 %, skupni prirastek pa se je povečal za 0,63 m³/ha oz. za 9,6 %.

Preglednica 166/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Pov. ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2005	71,16	37,5	206,7	244,2	0,77	5,78	6,55	0,12	0,81	0,94
2015	65,99	43,8	281,6	325,4	0,95	5,52	6,47	0,52	1,01	1,54
2025	66,04	47,5	281,1	328,6	0,93	6,25	7,18	0,89	5,72	6,62

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek), v preteklem obdobju pa evidentiran posek.

Drevesna sestava

V zadnjih 20 letih se je povečal predvsem delež mehkih listavcev, zmanjšal pa delež hrasta. Rahlo se je povečal tudi delež smreke. Spremembe pri ostalih drevesnih vrstah so minimalne.

Preglednica 167/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju od 2015 do 2024

Leto	Smreka	Bor	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2005	9,9	5,4	0,0	0,3	41,2	0,6	1,0	41,6
2015	9,1	4,3	0,0	0,2	42,8	0,6	0,7	42,3
2025	10,8	3,6	0,1	0,6	34,6	0,1	1,3	48,9

Razvojne faze in zgradbe sestojev

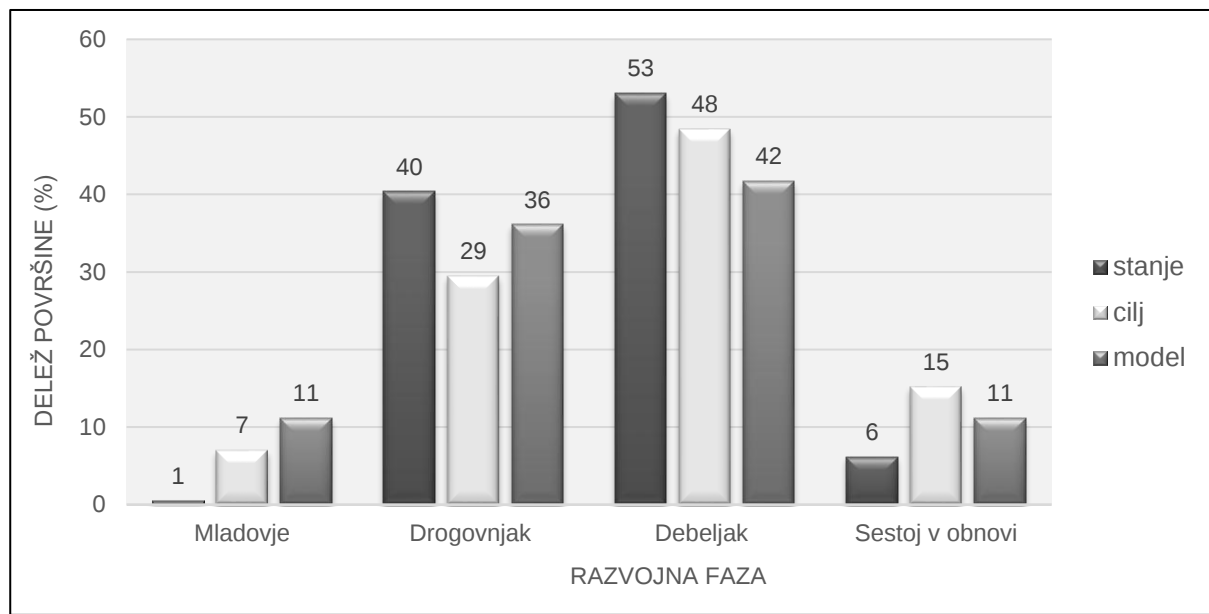
Dejanski površinski deleži razvojnih faz odstopajo od modelnega stanja. Nekoliko preveč je drogovnjakov in debeljakov, premalo pa mladovij in sestojev v obnovi.

Preglednica 168/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	0,34	0,5		12	7,0	7,33	-95,4
Drogovnjak	26,65	40,4		39	29,4	23,84	11,8
Debeljak	35,01	53,0		45	48,4	27,54	27,1
Sestoj v obnovi	4,04	6,1		12	15,2	7,33	-44,9
Skupaj	66,04	100,0		108	100,0	66,04	

Za modelno trajanje razvojnih faz smo vzeli aritmetično sredino modelnih vrednosti za RGR 01012 Vrbovja, topolovja in črnojelševja in RGR 02012 Dobovja in vezovja (zaokroženo na cela leta), saj je v rastiščnem smislu tukaj približno polovica vsakega.

Ker je delež mladovij, ki bi prerasli v fazo drogovnjaka majhen, del drogovnjakov pa bo prerasel v fazo debeljaka, se bo delež drogovnjakov v naslednjem desetletju zmanjšal. Prav tako se bo v naslednjem desetletju zmanjšal delež debeljakov, saj se bo v obnovo uvedlo več debeljakov kot pa jih bo preraslo iz faze drogovnjaka. Z dosledno izvedbo načrtovanih pomladitvenih sečenj se bomo nekoliko približali modelnemu deležu mladovij, nekoliko pa presegli modelni delež sestojev v obnovi.

Grafikon 26: Primerjava dejanske, ciljne in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

Dejanskega razmerja razvojnih faz v tem RGR ne primerjamo z modelnim, saj zasledovanje le-tega tukaj ni bistveno.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Skupinsko raznodobni gozdovi.

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 10,7 %, bor 3,5 %, dr. igl. 0,1 %, bukev 0,6 %, hrast 34,6 %, plem. Ist. 0,2 %, dr. tr. Ist. 1,3 %, meh. Ist. 49,0 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 7 %, drogovnjak 29 %, debeljak 48 % in sestoji v obnovi 15 %.

Ciljna lesna zaloga 334,2 m³/ha

Ciljna kakovost: iglavci B; listavci A1, B, drva, goli.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Gospodarjenje v gozdovih obravnavanega gospodarskega razreda je podrejeno in prilagojeno poudarjeni varovalni in biotopski funkciji.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Intenzivna nega mladovij. Uravnavanje zmesi v korist zelenih listavcev. Zgodnja in pogosta izbiralna redčenja letvenjakov.

Drogovnjaki: Zgodnja in intenzivna nega drogovnjakov z izbiralnimi redčenji. V razvoju pospeševati ključne drevesne vrste. Povprečne jakosti redčenj naj bodo 22 %. Pri negi drogovnjakov ohraniti ali oblikovati polnilni sloj, ki ga sestavljajo mehki listavci in minoritetne drevesne vrste.

Debeljaki: Šibka redčenja v debeljaki, kjer so še prisotni konkurenti. V kvalitetnejših debeljaki akumulirati vrednostni prirastek. Povprečne jakosti redčenj naj bodo 10 %. Del debeljakov uvajati v obnovo (39 % oz. 13,81 ha) z jakostjo pomladitvenih sečenj vsaj 25 % od lesne zaloge. Paziti, da se s hitrimi presvetlitvami ne vzpodbudi obsežno pomlajevanje robinije. Prednost dajati naravni obnovi.

Sestoji v obnovi: Na celotni površini nadaljevati obnovo, dinamiko obnove prilagoditi sestojnim zasnovam in kvaliteti mladovja. Pomlajeni deli sestojev naj bodo veliki vsaj eno drevesno višino. Povprečna jakost pomladitvenih sečenj naj bo 53 %.

Zaradi ohranjanja biotskega ravnovesja je treba pri izbiri drevja za posek in izvajanju sečnje in spravila lesa zagotoviti, da v RGR v povprečju ostane vsaj 10 m³/ha odmrlega lesa.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež hrasta (doba) in med drugimi trdimi listavci belega gabra. Vrsta mešanost glavnih drevesnih vrst naj bo sestojna do skupinska, ostale drevesne vrste naj bodo primešane posamič. V sestojih, kjer je velik delež iglavcev, vzdrževati podstojni drevesni in grmovni sloj, ki bo varoval tla pred izsušitvijo in zapleveljenjem z rastlinami, ki siromašijo tla. V teh sestojih je tudi zaželena pomoč meliorativnim in minoritetnim drevesnim vrstam.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo, vzdrževanje gozdnega roba. Na območjih kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in načrtovanem poseku se bo lesna zaloga rahlo povečala, predvsem pri listavcih. Skupna lesna zaloga naj bi se v naslednjem desetletju povečala za 1,7 %. Načrtovan posek ne omogoča bistvenega zniževanja deleža iglavcev.

Preglednica 169/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	14,5	85,5	100,0
- ciljno %	14,3	85,7	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	47,5	281,1	328,6
- ciljna (m ³ /ha)	47,8	286,4	334,2
Prirastek (m ³ /ha)	0,93	6,25	7,18
Možni posek (m ³ /ha)	8,9	57,2	66,1
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,90	5,72	6,62
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	18,8	20,4	20,1
Intenziteta m. p. prirastek (%)	96,2	91,6	92,2
Izravnalna doba (let)	10		

Opomba: Ciljna LZ in ciljno razmerje drevesnih vrst je izračunano za čas ob koncu izravnalne dobe na osnovi sedanjega prirastka in lesnih zalog ter predvidenega poseka za to obdobje.

V strukturi načrtovanih sečenj prevladujejo redčenja. Delež pomladitvenih sečenj ob dosledni izvedbi omogoča povečanje površinskega deleža sestojev v obnovi. Povprečna jakost poseka znaša 20,1 % od lesne zaloge in 92,2 % od prirastka.

Preglednica 170/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek		Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.					
Iglavci	m³	256	326	0	9	591		
	%	43,3	55,2	0,0	1,5	100,0	18,8	96,6
Listavci	m³	2.151	1.287	208	134	3.780		
	%	57,0	34,0	5,5	3,5	100,0	20,4	91,6
Skupaj	m³	2.407	1.613	208	143	4.371		
	%	55,0	36,9	4,8	3,3	100,0	20,1	92,2

Gojitvena dela so usmerjena v naravno obnovo in nego mladovij. V relativno majhnem obsegu je načrtovana tudi sadnja, s pripadadajočo individualno zaščito in obžetvami.

Preglednica 171/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,80	0,80
Priprava tal	ha	0,60	0,60
Sadnja	ha	0,80	0,80
Obžetev	ha	0,90	4,50
Nega gošče	ha	0,30	0,30
Nega ml. drogovnjaka	ha	1,90	1,90
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.600	1.600

9.2.8 RGR: Gozdni rezervati - 21012

V rastiščnogojitveni razred Gozdni rezervati je uvrščen gozdni rezervat Cigonca (odsek 22043E). Zaščiteno je z Odlokom o razglasitvi naravnih ... (1992). Razprostira se v kompleksu dobovih gozdov v k.o. Cigonca. Izločen je bil z namenom proučevanja in spremljanja razvoja doba na njegovem tipičnem rastišču. Gozd je prepuščen naravnemu razvoju. V prejšnjem ureditvenem obdobju se je ta RGR imenoval Gozdni rezervati – 25002.

RGR obsega 20,78 ha oz. 0,4 % vseh gozdov v GGE.

Vsi gozdovi so uvrščeni v gospodarsko kategorijo gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni.

Glede na lastniško kategorijo spadajo v celoti med zasebne gozdove.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na celotni površini EPO in Natura 2000. Na prvi stopnji poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti, funkcija varovanja naravnih vrednot in raziskovalna funkcija.

Habitatni tipi, v katerih se nahaja RGR ali njegov del

Preglednica 172/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč/ Rastiščni tip
91F0	Poplavni hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi vzdolž velikih rek	531	Dobovje in dobovo belogabrovje

*Habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastiščnogojitveni razred opredeljuje gozdni rastiščni tip Dobovje in dobovo belogabrovje.

Preglednica 173/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina	%
531	Dobovje in dobovo belogabrovje	11	20,78	100,0
	Skupaj	11,00	20,78	100,0

Povprečni rastiščni koeficient (Rk) znaša 11,00. Povprečna produkcijska sposobnost gozdnih rastišč (PSGR) znaša 9,00 m³/ha/leto. Letni prirastek znaša 8,08 m³/ha. Izkoriščenost PSGR je 89,8 %. Izkoriščenost rastiščne zmogljivosti (P/RK) je 73,5 %.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Sestoj v gozdnem rezervatu je v fazi debeljaka in ima enodobno zgradbo. Prevladujočemu dobu so posamično do gnezdasto primešani beli gaber, črna jelša in smreka, posamično do šopasto pa rdeči bor in hrast.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 474,5 m³/ha in je veliko višja od povprečne lesne zaloge v GGE (390,5 m³/ha). Največji delež v lesni zalogi predstavlja drevje v petem debelinskem razredu (premer nad 50 cm). V lesni zalogi močno prevladujejo listavci, teh je 83,3 %. Letni prirastek znaša 8,08 m³/ha in je najvišji v četrtem debelinskem razredu (Preglednica/PR1 je v prilogi v prilogi načrta E2). Delež listavcev v skupnem prirastku je nekoliko manjši kot njihov delež v lesni zalogi.

Preglednica 174/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	2,2	9,7	29,3	32,9	25,9	60,9	12,8	1,35	16,7
Listavci	1,5	10,5	20,7	27,2	40,1	413,6	87,2	6,73	83,3
Skupaj	1,6	10,4	21,8	27,9	38,3	474,5	100,0	8,08	100,0

Razmerje drevesnih vrst

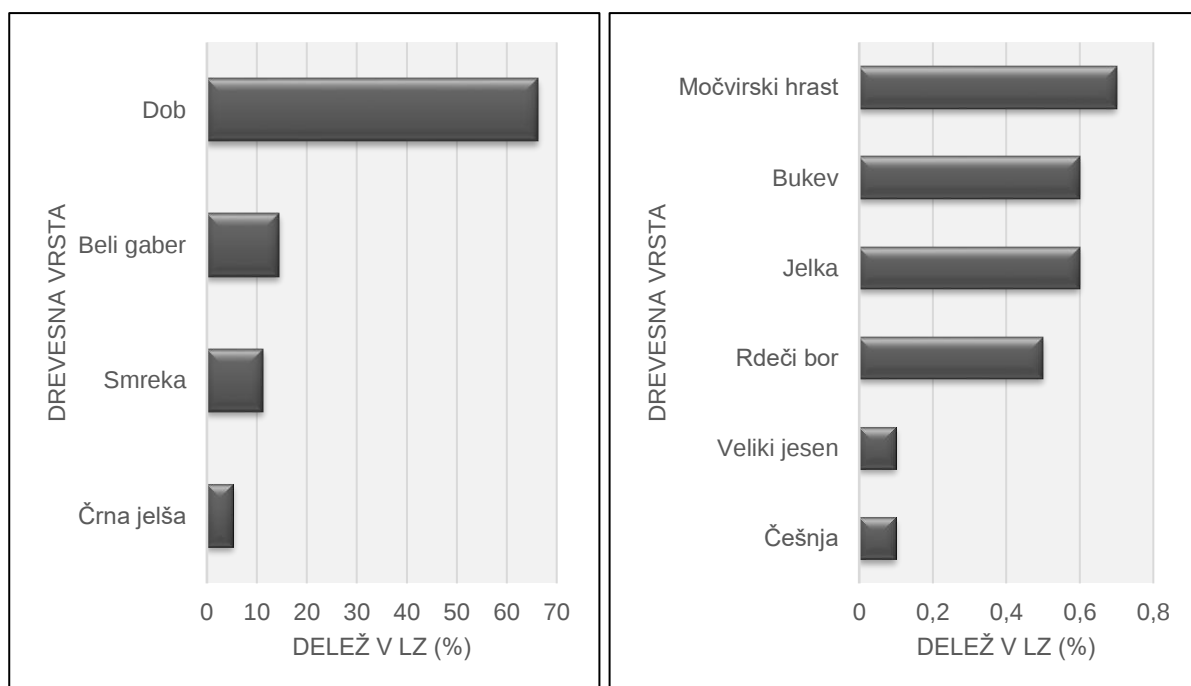
Kljub ohranjenosti, se dejansko razmerje razvojnih faz nekoliko razlikuje od modelnega (teoretično naravnega). Preveč naj bi bilo predvsem iglavcev, premalo pa predvsem plemenitih listavcev.

Preglednica 175/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Hrast	Pl. Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
Dejansko stanje	m ³ /ha	56,2	4,7	4,7	300,0	0,0	81,6	27,2
	%	11,8	1,0	1,0	63,3	0,0	17,2	5,7
Naravno stanje	m ³ /ha							
	%	0,0	0,0	2,0	65,0	10,0	18,0	5,0

Opomba: Kot naravno stanje je prikazan model naravne zmesi drevesnih vrst glede na GRT, ki opredeljujejo RGR.

Nosilec sestojev je dob. Primešani so mu beli gaber, na nekoliko bolj vlažnih rastiščih črna jelša, kot posledica vnosa v preteklosti pa še smreka, rdeči bor in rdeči hrast.

Grafikon 27: Delež posameznih drevesnih vrst v RGR (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 1,0 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 1,0 %).

Ohranjenost gozdov

V gozdnem rezervatu so vsi gozdovi ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Zasnova, negovanost in sklep niso pomembni, ker je gozd prepuščen naravnemu razvoju.

Kakovost drevja

Kakovost dreves v tem rastiščnogojitvenem razredu je sekundarnega pomena.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Nenačrtovano je tukaj v preteklih 10 letih bilo posekano 12 m³ drevja.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdove prepustiti naravnemu razvoju in spremljati njihov razvoj. Vsi ukrepi so prepovedani.

10 LITERATURA

- Baza prostorskih podatkov ZGS. 2024. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Bončina A., Rozman A., Dakskobler I., Klopčič M., Babij V., Poljanec A. 2021. Gozdni rastiščni tipi Slovenije: vegetacijske, sestojne in upravljaljske značilnosti. Ljubljana: Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniške fakultete : Zavod za gozdove Slovenije.
- Geodetske podlage ZGS. 2024. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Slovenska Bistrica 2015–2024. 2015. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor.
- Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje 2021–2030. 2023. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor.
- GZ-1 (Gradbeni zakon). 2021. Uradni list RS, št. 199/21, 105/22 – ZZNŠPP, 133/23 in 85/24 – ZAID-A.
- Košir Ž. 1994. Ekološke in fitocenološke razmere v gorskem in hribovitem jugozahodnem obrobju Panonije. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev: 149 str.
- Kutnar L., Veselič Ž., Dakskobler I., Robič D. 2012. Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov. *Gozdarski vestnik*, 70, 4: 195–214.
- Kutnar L. 2013. Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000). *Gozdarski vestnik*, 71, 5-6: 259–275.
- Martinčič A., Wraber T., Jogan N., Podobnik A., Turk B., Vreš B., Ravnik V., Frajman S., Strgulc-Krajšek B., Trčak B., Bačič T., Fischer M. A., Eler K., Surina B. 2007. Mala flora Slovenije, Ključ za določevanje praprotnic in semenk. Četrta, dopolnjena in spremenjena izdaja. Ljubljana, Tehniška založba: 968 str.
- Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2023–2027. 2023. Vlada RS. 283 str.
- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Slovenska Bistrica (2025–2034). 2025. Maribor, Zavod RS za varstvo narave, OE Maribor.
- Navodila za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2023. Zavod za gozdove Slovenije, Sektor za načrtovanje razvoja gozdov. 241 str.
- Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Slovenska Bistrica. 2024. Maribor, ZVKDS OE Maribor.
- Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda. 2005. Uradni list RS, št. 63/05, 26/06, 32/11 in 8/18.
- Pravilnik o določitvi vodnih teles podzemnih voda. 2005. Uradni list RS, št. 63/05 in 8/18.
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot. Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23.
- Pravilnik o gozdnih prometnicah. 2009. Uradni list RS, št. 04/09.
- Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, pravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08, 83/13.
- Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja. 2004. Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16.
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20.
- Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda. 2018. Uradni list RS, št. 58/18.
- Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Uradni list RS, št. 114/09, 31/16, 52/22 in 125/22 – popr.
- Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vloge za izdajo vodnega soglasja. Uradni list RS, št. 25/09.
- Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. 2013. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.

- Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028. 2023. Ljubljana, Vlada republike Slovenije.
<https://natura2000.gov.si/natura-2000/life-ip-natura-si/pun-2023-2028/> (dostopano maj 2025).
- Register kulturne dediščine (RKD) 2024. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.
<https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/> (dostopano april 2025).
- Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (ReNGP). 2007. Uradni list RS, št. 111/07.
- SiStat podatkovni portal. Ljubljana. Statistični urad Republike Slovenije.
<https://pxweb.stat.si/SiStat/sl> (dostopano maj 2025).
- Splošne kulturnovarstvene usmeritve za vključevanje varstva kulturne dediščine v gozdnogospodarske načrte (GGN).
www.zvkds.si/sl/clanek/nasveti-za-lastnike (dostopano april 2025).
- Urbančič M., Simončič P., Prus T., Kutnar L., 2007. Atlas gozdnih tal Slovenije. Gozdarski vestnik. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije: 100 str.
- Uredba (EU) št. 1143/2014 evropskega parlamenta in sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst. 2014. Uradni list EU, št. 317/35.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R1143&from=EN> (dostopano 22.4.2020).
- Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo. 2012. Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22.
- Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja. 2016. Uradni list RS, št. 67/16 in 107/23.
- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja. 2008. Uradni list RS, št. 89/08, 49/20 in 34/25.
- Uredba o stanju podzemnih voda. 2009. Uradni list RS, št. 25/09, 68/12, 66/16 in 44/22 – ZVO-2.
- Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda. 2008. Uradni list RS, št. 25/08 in 44/22 ZVO-2.
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. 2005. Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20.
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah. 2004. Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 - odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19.
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot. 2002. Uradni list RS, št. 52/02 in 67/03.
- Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov in za pridobitev vodnega soglasja/mnenja o sprejemljivosti gradnje z vidika upravljanja z vodami. 2025. Ljubljana, MOP, Direkcija RS za vode.
- Varstveni režimi kulturne dediščine (eVRD) - Zbirke | OPSI. 2025. Ljubljana, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.
<https://podatki.gov.si/dataset/varstveni-rezimi-kulturne-dediscine-evrd> (dostopano maj 2025).
- ZDLov-1 (Zakon o divjadi in lovstvu). 2004. Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20, 97/20 – popr., 44/22, 158/22 in 28/25.
- ZG (Zakon o gozdovih). 1993. Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 - odl. US, 56/99 - ZON, 67/02, 110/02 ZG-1, 115/06, 110/07, 8/10 - ZSKS-B, 106/10, 63/2013, 101/13 - ZdavNepr, 17/14, 24/15, 9/16 - ZGGLRS, 77/16 in in 78/23 – ZUNPEOVE.
- ZON (Zakon o ohranjanju narave). 2004. Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10.
- ZUreP-3 (Zakon o urejanju prostora). 2021. Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24 in 25/25 – odl. US.

- ZVKD-1 (Zakon o varstvu kulturne dediščine). 2008. Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE.
- ZVO-2 (Zakon o varstvu okolja). 2022. Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24 in 21/25 – ZOPVOOV.
- ZVPJ (Zakon o varstvu podzemnih jam). 2004. Uradni list RS, št. 2/04, 61/06 – ZDru-1, 46/14 – ZON-C in 21/18 – ZNOrg.
- ZV-1 (Zakon o vodah). 2002. Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US.
- Wraber M. 1969. Pflanzengeographische Stellung und Gliederung Sloweniens. Vegetatio, The Hague, 17, 1-6: 176–199.

11 NAČRT SO IZDELALI

Sodelavci pri izdelavi načrta:

Opisi sestojev (na terenu):

Ruben ŠPRAH, mag. inž. gozd., Goran ERČEVIČ, univ. dipl. inž. gozd., Gregor BELCL, dipl. inž. gozd. (VS), dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd., Milan KOSI, univ. dipl. inž. gozd., Bonifacij FURMAN, dipl. inž. gozd., Nuša PEČNIK, univ. dipl. inž. gozd., Jaka MURŠEC, dipl. inž. gozd. (UN), Martina BUKOVNIK, dipl. inž. gozd. (UN), Jernej Javornik, mag. inž. gozd.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah:

Martina BUKOVNIK, dipl. inž. gozd. (UN), Barbara ŠIMEK, dipl. ekol. naravov. (UN)

Digitalizacija: Ruben ŠPRAH, mag. inž. gozd.

Računalniška izdelava kart: Zlatko MLINARIČ, inž. gozd.

Računalniška podpora: Boris ČERNEC, dipl. inž. gozd.

Tekstni del načrta:

Martina BUKOVNIK, dipl. inž. gozd. (UN): poglavja: 12.1.1, 12.1.2, 13

Gabrijel COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja: 1.3, 4.2.3, 4.2.6 (del), 6.2.7, 6.3.5.

Izidor COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja: 1.1.8, 1.5.1, 3.9, 6.2.3, 6.3.3.

Dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja: Uvod, 2, 6.2.2, 6.2.8, 10, 12.5.

Milan KOSI, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja: 1.4, 1.5, 1.5.2 do 1.5.6, 4.2.2 (del), 9.2.2, 9.2.5, 9.2.6

Aida PUHEK, mag. inž. gozd.: poglavja: Povzetek (del), 1.1.1 do 1.1.7, 9.2.3 (del)

Ruben ŠPRAH, mag. inž. gozd.: poglavja: Povzetek (del), 1.2, 3.1 do 3.8, 3.10, 4.1, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.4, 4.2.5, 4.2.6 (del), 5, 6.1, 6.2.1, 6.2.4, 6.2.9, 6.3, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.4, 7, 9.1, 9.2.1, 9.2.3 (del), 9.2.4, 9.2.7, 9.2.8, 11, 12.1.3, 12.2 do 12.4

Nenad ZAGORAC, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja 1.6, 4.2.2 (del), 6.2.5, 6.2.6.

Matjaž ZUPANIČ, univ. dipl. inž. gozd.: poglavja 4.1, 4.2.4, 4.2.5

Datum določitve osnutka: 16. 5. 2025

Datum določitve predloga:

Podpisniki:

Nosilec izdelave načrta:

Ruben ŠPRAH, mag. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:

dr. Mateja COJZER, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Maribor:

mag. Igor Kopše, univ. dipl. inž. gozd.

Direktor ZGS:

Gregor Danev, univ. dipl. inž. gozd.

Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor
Maribor, 15. maj 2025

12 PRILOGE

12.1 Preglednice v prilogah

12.1.1 OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	4.811,71	298,07	0,00	5.109,78
Delež (%)	94,17	5,83	0,00	100,00

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od LZ			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
01012-Vrbovja, topolovja in črnojelševja	7,23	0,8	242,2	243,0	0,02	6,50	6,52	16,7	20,7	20,7	77,0
02012-Dobovja in vezovja	224,76	109,8	224,7	334,5	2,22	4,11	6,33	28,0	22,8	24,5	129,3
04012-Predpanonska gabrovja	358,22	76,6	263,4	340,0	1,59	4,93	6,52	22,1	21,1	21,3	111,2
04022-Kisloljubna gabrovja	783,11	117,4	239,9	357,3	2,18	4,32	6,50	19,9	19,9	19,9	109,4
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	1.070,84	108,3	305,7	414,0	2,03	6,29	8,32	21,2	21,4	21,4	106,3
06412-Predpanonska bukovja	2.024,76	79,8	333,0	412,7	1,62	7,08	8,70	21,0	21,3	21,2	100,6
Večnamenski gozdovi skupaj	4.468,92	94,3	298,9	393,3	1,84	6,09	7,93	21,3	21,2	21,2	105,1
01012-Vrbovja, topolovja in črnojelševja	46,20	42,3	238,5	280,8	1,24	6,11	7,35	16,3	15,4	15,5	59,2
02012-Dobovja in vezovja	278,12	67,8	275,7	343,5	1,50	4,91	6,42	17,3	18,6	18,3	97,9
04012-Predpanonska gabrovja	5,76	73,6	164,1	237,7	1,55	2,94	4,49	28,3	29,1	28,9	152,7
04022-Kisloljubna gabrovja	24,82	155,8	219,1	374,8	3,04	4,52	7,55	18,2	18,5	18,4	91,2
06012-Podgorska kisloljubna bukovja	133,49	182,3	271,8	454,1	3,73	5,80	9,53	22,2	25,5	24,2	115,2
06412-Predpanonska bukovja	65,65	96,3	309,2	405,5	1,92	6,52	8,45	17,2	18,8	18,4	88,4
GPN, ukrepi so dovoljeni skupaj	554,04	100,6	271,9	372,6	2,14	5,38	7,52	19,5	20,1	19,9	98,8
21012-Gozdni rezervati	20,78	60,9	413,6	474,4	1,35	6,73	8,08	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN, ukrepi niso dovoljeni skupaj	20,78	60,9	413,6	474,4	1,35	6,73	8,08	0,0	0,0	0,0	0,0
20002-Gozdovi v kmetijski krajini	66,04	47,5	281,1	328,6	0,93	6,25	7,18	18,8	20,4	20,1	92,2
Varovalni gozdovi skupaj	66,04	47,5	281,1	328,6	0,93	6,25	7,18	18,8	20,4	20,1	92,2
Skupaj vsi gozdovi	5.109,78	94,3	296,2	390,5	1,86	6,01	7,87	21,0	20,9	20,9	103,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	212,73	4,2						
Drogovnjak	564,77	11,1	0,56	0,1	0,0	0,0	0,0	100,0
Debeljak	3.262,01	63,8	197,58	6,1	1,2	56,9	34,8	7,1
Sestoj v obnovi	1.070,27	20,9	586,74	54,8	4,4	68,4	23,6	3,6
Skupaj	5.109,78	100,0	784,88	15,4	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	212,73	7,9	39,7	41,3	11,1	6,9	38,1	52,5	2,5	43,9	15,6	12,6	27,9
Drogovnjak	564,77	8,4	53,6	33,4	4,6	5,6	54,5	39,7	0,2	43,3	34,7	14,0	8,0
Debeljak	3.262,01												
Sestoj v obnovi	1.070,27												
Skupaj	5.109,78												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	5,4	12,3	25,8	30,4	26,1	15,0	58,6
Jelka	3,6	9,6	24,6	33,0	29,2	1,2	4,6
Bor	3,6	10,7	26,6	32,0	27,1	7,6	29,6
Macesen	11,6	22,2	25,9	22,4	17,9	0,2	0,8
Ostali igl.	4,8	11,1	25,8	31,3	27,0	0,2	0,6
Bukev	3,2	11,1	24,8	25,2	35,7	34,9	136,5
Hrast	2,5	10,4	22,4	26,1	38,6	24,8	96,8
Pl. Ist.	9,2	13,9	23,6	22,4	30,9	0,5	2,0
Dr. tr. Ist.	4,6	12,2	22,9	24,7	35,6	11,3	44,1
Meh. Ist.	20,0	30,8	19,9	13,2	16,1	4,3	16,9
Iglavci	4,8	11,7	26,0	31,0	26,5	24,1	94,3
Listavci	4,2	12,2	23,4	24,7	35,5	75,9	296,2
Skupaj	4,3	12,1	24,0	26,2	33,4	100,0	390,5

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	5,4	12,3	25,7	30,5	26,1	15,1	59,0
Jelka	3,6	9,6	24,6	33,0	29,2	1,2	4,6
Bor	3,6	10,7	26,6	32,0	27,1	7,7	29,9
Macesen	11,6	22,2	25,9	22,4	17,9	0,2	0,8
Ostali igl.	4,8	11,1	25,8	31,3	27,0	0,2	0,6
Bukev	3,2	11,1	24,8	25,2	35,7	35,4	138,8
Hrast	2,5	10,4	22,4	26,1	38,6	24,5	95,7
Pl. Ist.	9,2	13,9	23,6	22,4	30,9	0,5	2,0
Dr. tr. Ist.	4,6	12,2	22,9	24,7	35,6	11,4	44,5
Meh. Ist.	19,9	30,4	20,2	13,3	16,2	3,8	15,0
Iglavci	4,8	11,8	26,0	30,9	26,5	24,3	95,0
Listavci	4,1	12,0	23,5	24,8	35,6	75,7	296,0
Skupaj	4,3	11,9	24,1	26,3	33,4	100,0	391,0

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha)

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,17	0,32	0,54	0,52	0,32	23,6	1,86
Listavci	0,50	0,95	1,55	1,41	1,60	76,4	6,01
Skupaj	0,67	1,27	2,09	1,93	1,92	100,0	7,87

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih (v m³/ha) za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,17	0,32	0,55	0,52	0,32	23,8	1,88
Listavci	0,48	0,95	1,57	1,43	1,61	76,2	6,04
Skupaj	0,65	1,27	2,12	1,95	1,93	100,0	7,92

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m ³)	% na LZ
Iglavci	101.249	21,0
Listavci	316.633	20,9
Skupaj	417.882	20,9

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	78,15	78,15
Priprava tal	ha	14,30	14,30
Sadnja	ha	17,77	17,77
Setev	ha	0,80	0,80
Obžetev	ha	30,09	91,67
Nega mladja	ha	9,10	9,10
Nega gošče	ha	67,66	68,01
Nega letvenjaka	ha	97,90	97,90
Nega ml. drogovnjaka	ha	42,02	42,02
Varstvo pred boleznimi	dni	8,80	8,80
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	9.700	9.700
Zaščita z ograjo	m	1.450	1.450
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	450	450
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	3.120	3.120
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	37,05	37,05
Puščanje stoječe biomase v gozdu	m ³	15,00	15,00
Naravni razvoj biotopov	ha	3,71	3,71

12.1.2 OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

RGR: Vrbovja, topolovja in črnojelševja - 01012

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	37,54	15,89	0,00	53,43
Delež (%)	70,3	29,7	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	35,7	36,9	20,5	5,5	1,4	10,8	29,7
Bor	37,5	38,4	20,0	4,1	0,0	2,5	6,9
Macesen	43,2	37,8	19,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Bukev	4,6	14,3	19,6	25,0	36,5	0,3	0,9
Hrast	13,0	23,3	19,0	18,9	25,8	11,8	32,6
Pl. lst.	12,1	16,5	20,6	18,7	32,1	0,3	0,9
Dr. tr. lst.	21,5	32,7	18,5	12,3	15,0	3,1	8,6
Meh. lst.	23,4	36,4	17,5	10,7	12,0	71,2	195,9
Iglavci	36,0	37,3	20,4	5,2	1,1	13,3	36,7
Listavci	21,8	34,2	17,8	12,0	14,2	86,7	239,0
Skupaj	23,7	34,6	18,1	11,1	12,5	100,0	275,7

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,47	0,39	0,17	0,04	0,01	14,8	1,07
Listavci	2,31	2,19	0,83	0,45	0,38	85,2	6,16
Skupaj	2,78	2,58	1,00	0,49	0,39	100,0	7,23

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	4,71	65,1	2,52	34,9	0,00	0,0	0,00	0,0	7,23	13,5
GPN, ukrepi so dovoljeni	25,54	55,3	20,66	44,7	0,00	0,0	0,00	0,0	46,20	86,5
Skupaj vsi gozdovi	30,25	56,6	23,18	43,4	0,00	0,0	0,00	0,0	53,43	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0	0,0	20,0	20,0	7,7
30 - 49 cm	0,0	6,7	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	6,7	6,7	10,5
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	6,7	6,7	0,0	20,0	20,0	0,0	26,7	26,7	18,2

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	4,78	8,9						
Drogovnjak	36,01	67,5	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	12,30	23,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	0,34	0,6	0,12	35,3	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj	53,43	100,0	0,12	0,2				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,12	0,12
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Hrast	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Meh. lst.	6	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Skupaj listavci	7	0,0	0,0	57,1	42,9	0,0
Skupaj	7	0,0	0,0	57,1	42,9	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	8,3
Veje	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	8,3

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	345	499	144,7	22,8
Listavci	1.840	1.455	79,1	66,6
Skupaj	2.185	1.954	89,5	89,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	23,9	45,1	4,1
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	1,1	7,3	0,2
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,5	255,3	0,1
Bukev	0,1	3,1	0,0
Hrast	23,0	19,1	4,0
Pl. lst.	1,5	28,5	0,3
Dr. tr. lst.	6,9	33,6	1,2
Meh. lst.	43,0	11,9	7,4
Skupaj iglavci	25,5	37,1	4,4
Skupaj listavci	74,5	14,6	12,9
Skupaj	100,0	17,3	17,3

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	67,3	75,2	20,2	18,0	96,3	37,1	9,0
Listavci	12,1	18,8	21,4	5,9	14,1	14,6	26,2
Skupaj	18,3	23,1	21,1	8,1	16,4	17,3	35,2

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2005	10,2	0,0	2,3	0,0	0,0	0,0	17,2	0,9	2,8	66,6
2015	9,2	0,0	2,7	0,0	0,0	0,3	20,8	0,9	3,6	62,5
2025	10,8	0,0	2,5	0,0	0,0	0,3	11,8	0,3	3,1	71,2

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m³)	% na LZ
Iglavci	319	16,3
Listavci	2.054	16,1
Skupaj	2.373	16,1

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava tal	ha	1,00	1,00
Sadnja	ha	1,00	1,00
Obžetev	ha	1,19	7,14
Nega gošče	ha	0,10	0,10
Nega letvenjaka	ha	1,70	1,70
Nega ml. drogovnjaka	ha	6,62	6,62
Varstvo pred boleznimi	dni	4,00	4,00
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	300	300
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	8,00	8,00
Naravni razvoj biotopov	ha	2,79	2,79

RGR: Dobovja in vezovja - 02012*Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	486,59	16,29	0,00	502,88
Delež (%)	96,8	3,2	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	8,8	14,2	25,0	28,2	23,8	20,4	69,1
Jelka	5,9	10,8	27,3	31,1	24,9	0,1	0,3
Bor	5,4	11,5	26,2	30,9	26,0	4,6	15,7
Macesen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	8,8	14,4	28,0	27,7	21,1	0,4	1,4
Bukev	1,0	7,6	16,7	27,7	47,0	3,9	13,3
Hrast	2,3	10,6	19,1	26,6	41,4	46,8	159,0
Pl. Ist.	5,7	12,7	18,7	25,1	37,8	0,3	1,0
Dr. tr. Ist.	2,7	11,0	19,3	26,4	40,6	11,7	39,7
Meh. Ist.	20,5	32,5	17,8	13,0	16,2	11,8	40,0
Iglavci	8,1	13,7	25,3	28,7	24,2	25,5	86,5
Listavci	5,2	14,0	18,8	24,5	37,5	74,5	252,9
Skupaj	6,0	13,9	20,4	25,6	34,1	100,0	339,5

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,26	0,34	0,49	0,45	0,28	28,6	1,83
Listavci	0,53	0,85	0,95	1,06	1,17	71,4	4,55
Skupaj	0,79	1,19	1,44	1,51	1,45	100,0	6,38

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	7,80	3,5	174,43	77,5	36,99	16,5	5,54	2,5	224,76	44,7
GPN, ukrepi so dovoljeni	56,46	20,3	192,12	69,1	25,59	9,2	3,95	1,4	278,12	55,3
Skupaj vsi gozdovi	64,26	12,8	366,55	72,9	62,58	12,4	9,49	1,9	502,88	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	0,4	4,4	4,8	2,6	5,7	8,3	3,0	10,1	13,1	4,5
30 - 49 cm	0,4	0,4	0,8	0,0	2,2	2,2	0,4	2,6	3,0	5,0
50 in več cm	0,0	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	1,5
Skupaj	0,8	5,2	6,0	2,6	7,9	10,5	3,4	13,1	16,5	11,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	29,58	5,9						
Drogovnjak	78,85	15,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	292,70	58,2	13,72	4,7	0,0	27,1	52,0	20,9
Sestoj v obnovi	101,75	20,2	54,90	54,0	5,7	39,8	46,7	7,8
Skupaj	502,88	100,0	68,62	13,6				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	21,35	0,86	0,07	0,00	0,01	13,01	6,33	0,25	12,04	14,70	68,62
%	31,11	1,25	0,10	0,00	0,01	18,96	9,22	0,36	17,55	21,42	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	51	0,0	0,0	82,3	15,7	2,0
Bor	33	0,0	9,1	75,7	15,2	0,0
Ostali igl.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Bukev	13	0,0	0,0	61,5	30,8	7,7
Hrast	91	4,4	19,8	69,2	6,6	0,0
Pl. lst.	8	0,0	12,5	62,5	25,0	0,0
Dr. tr. lst.	32	0,0	0,0	34,4	53,1	12,5
Meh. lst.	24	0,0	8,3	54,2	25,0	12,5
Skupaj iglavci	85	0,0	3,5	78,8	16,5	1,2
Skupaj listavci	168	2,4	12,5	59,5	20,8	4,8
Skupaj	253	1,6	9,5	65,9	19,4	3,6

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,7
Veje	0,4
Osutost	0,4
Skupaj	2,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	11.401	9.634	84,5	27,9
Listavci	23.163	18.675	80,6	54,0
Skupaj	34.564	28.310	81,9	81,9

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	30,6	24,3	5,0
Jelka	0,1	31,0	0,0
Bor	3,0	9,6	0,5
Macesen	0,0	46,0	0,0
Ostali igl.	0,3	32,7	0,0
Bukev	3,0	11,3	0,5
Hrast	53,1	17,7	8,7
Pl. Ist.	0,2	8,8	0,0
Dr. tr. Ist.	5,5	9,7	0,9
Meh. Ist.	4,2	6,3	0,7
Skupaj iglavci	34,0	21,4	5,6
Skupaj listavci	66,0	14,6	10,8
Skupaj	100,0	16,4	16,4

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	13,9	24,5	21,1	18,6	29,0	21,4	19,1
Listavci	5,9	8,0	8,5	10,8	27,6	14,6	37,0
Skupaj	7,8	11,9	12,8	13,3	27,8	16,4	56,1

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
2005	25,2	0,0	5,5	0,0	0,5	4,0	44,7	0,3	9,5	10,3
2015	20,6	0,0	5,2	0,0	0,1	4,3	49,2	0,4	9,3	10,9
2025	20,4	0,1	4,6	0,0	0,4	3,9	46,8	0,3	11,7	11,8

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP (m³)	% na LZ
Iglavci	10.158	23,3
Listavci	25.724	20,2
Skupaj	35.882	21,0

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	10,35	10,35
Priprava tal	ha	3,50	3,50
Sadnja	ha	5,00	5,00
Setev	ha	0,80	0,80
Obžetev	ha	5,69	15,98
Nega mladja	ha	1,51	1,51
Nega gošče	ha	5,14	5,14
Nega letvenjaka	ha	12,38	12,38
Nega ml. drogovnjaka	ha	4,34	4,34
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.000	1.000
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	300	300
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	250	250
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	14,05	14,05
Naravni razvoj biotopov	ha	0,92	0,92

RGR: Predpanonska gabrovja - 04012*Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	257,75	106,23	0,00	363,98
Delež (%)	70,8	29,2	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	4,8	11,2	26,9	31,3	25,8	17,7	59,8
Jelka	2,4	8,9	26,2	33,7	28,8	1,0	3,4
Bor	3,4	9,8	27,2	32,7	26,9	3,8	12,9
Macesen	11,8	18,7	27,7	23,3	18,5	0,1	0,4
Ostali igl.	19,1	13,8	28,8	23,7	14,6	0,0	0,1
Bukev	3,3	11,5	18,4	25,9	40,9	14,6	49,3
Hrast	1,8	9,7	18,7	27,0	42,8	37,7	127,6
Pl. Ist.	4,7	10,3	18,0	25,4	41,6	0,8	2,7
Dr. tr. Ist.	4,7	13,2	18,8	25,0	38,3	18,1	61,4
Meh. Ist.	22,6	35,3	17,5	11,3	13,3	6,2	20,8
Iglavci	4,6	10,9	26,9	31,5	26,1	22,6	76,6
Listavci	4,4	12,9	18,6	25,1	39,0	77,4	261,8
Skupaj	4,5	12,5	20,4	26,5	36,1	100,0	338,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,13	0,25	0,48	0,45	0,27	24,6	1,59
Listavci	0,48	0,85	1,02	1,18	1,37	75,4	4,90
Skupaj	0,61	1,10	1,50	1,63	1,64	100,0	6,49

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	27,40	7,6	261,59	73,1	69,23	19,3	0,00	0,0	358,22	98,4
GPN, ukrepi so dovoljeni	0,00	0,0	4,27	74,1	1,49	25,9	0,00	0,0	5,76	1,6
Skupaj vsi gozdovi	27,40	7,5	265,86	73,1	70,72	19,4	0,00	0,0	363,98	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	3,6	6,4	10,0	0,0	6,4	6,4	3,6	12,8	16,4	5,9
30 - 49 cm	0,9	2,7	3,6	0,9	2,7	3,6	1,8	5,4	7,2	12,3
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	4,5	9,1	13,6	0,9	9,1	10,0	5,4	18,2	23,6	18,2

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	19,15	5,3						
Drogovnjak	45,18	12,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	220,21	60,5	7,55	3,4	0,0	45,2	49,0	5,8
Sestoj v obnovi	79,44	21,8	41,57	52,3	8,6	67,5	23,9	0,0
Skupaj	363,98	100,0	49,12	13,5				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	9,16	2,19	0,04	0,00	0,04	21,50	4,22	0,48	10,36	1,13	49,12
%	18,65	4,46	0,08	0,00	0,08	43,77	8,59	0,98	21,09	2,30	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlčna	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	24	0,0	4,2	95,8	0,0	0,0
Jelka	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	17	0,0	5,9	82,3	11,8	0,0
Macesen	5	0,0	20,0	80,0	0,0	0,0
Bukev	23	0,0	4,3	82,7	8,7	4,3
Hrast	60	3,3	18,3	71,8	3,3	3,3
Pl. lst.	4	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Dr. tr. lst.	23	0,0	0,0	39,1	52,2	8,7
Meh. lst.	6	0,0	0,0	83,3	16,7	0,0
Skupaj iglavci	47	0,0	6,4	89,3	4,3	0,0
Skupaj listavci	116	1,7	10,3	69,0	14,7	4,3
Skupaj	163	1,2	9,2	74,8	11,7	3,1

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	4,5
Veje	0,8
Osutost	0,0
Skupaj	5,3

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	6.773	7.614	112,4	31,0
Listavci	17.822	12.787	71,7	52,0
Skupaj	24.595	20.401	82,9	82,9

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	33,6	28,8	5,6
Jelka	1,4	18,2	0,2
Bor	2,0	6,3	0,3
Macesen	0,1	9,1	0,0
Ostali igl.	0,3	136,5	0,1
Bukev	12,5	14,5	2,1
Hrast	33,5	14,6	5,6
Pl. lst.	1,0	25,1	0,2
Dr. tr. lst.	12,3	13,8	2,1
Meh. lst.	3,3	10,6	0,6
Skupaj iglavci	37,3	23,7	6,2
Skupaj listavci	62,7	14,2	10,5
Skupaj	100,0	16,7	16,7

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	8,6	14,6	16,1	21,7	54,1	23,7	21,3
Listavci	9,1	13,7	14,5	14,2	15,5	14,2	35,7
Skupaj	9,0	14,0	15,0	16,5	22,0	16,7	57,0

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2005	23,0	0,8	6,3	0,3	0,1	13,5	35,6	0,7	14,7	5,0
2015	19,5	1,3	5,3	0,2	0,0	14,4	38,5	0,7	14,9	5,2
2025	17,7	1,0	3,8	0,1	0,0	14,6	37,7	0,8	18,1	6,2

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m³)	% na LZ
Iglavci	6.191	22,2
Listavci	20.192	21,2
Skupaj	26.383	21,4

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	12,40	12,40
Priprava tal	ha	2,75	2,75
Sadnja	ha	3,75	3,75
Obžetev	ha	5,10	9,40
Nega gošče	ha	7,41	7,41
Nega letvenjaka	ha	11,23	11,23
Nega ml. drogovnjaka	ha	5,40	5,40
Zaščita z ograjo	m	1.450	1.450
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	100	100
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	600	600

RGR: Kisloljubna gabrovja - 04022*Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	784,41	23,52	0,00	807,93
Delež (%)	97,1	2,9	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	4,3	11,0	27,4	31,6	25,7	20,1	72,1
Jelka	6,8	10,1	25,3	31,0	26,8	0,2	0,6
Bor	3,1	10,1	28,3	32,4	26,1	12,5	44,7
Macesen	7,3	14,4	25,8	29,2	23,3	0,1	0,3
Ostali igl.	3,3	10,9	29,0	31,8	25,0	0,2	0,8
Bukev	2,4	10,8	19,1	26,6	41,1	14,0	50,1
Hrast	2,1	10,3	19,1	26,8	41,7	35,1	125,1
Pl. Ist.	9,9	14,6	19,6	22,5	33,4	0,2	0,9
Dr. tr. Ist.	2,8	10,9	19,2	26,4	40,7	15,4	55,2
Meh. Ist.	19,5	31,1	18,0	13,8	17,6	2,2	8,0
Iglavci	3,9	10,7	27,8	31,7	25,9	33,1	118,6
Listavci	2,9	11,2	19,1	26,2	40,6	66,9	239,2
Skupaj	3,2	11,1	22,0	28,1	35,6	100,0	357,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,16	0,34	0,69	0,64	0,38	33,8	2,21
Listavci	0,26	0,66	0,96	1,13	1,31	66,2	4,32
Skupaj	0,42	1,00	1,65	1,77	1,69	100,0	6,53

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	9,92	1,3	712,94	91,0	60,25	7,7	0,00	0,0	783,11	96,9
GPN, ukrepi so dovoljeni	0,00	0,0	12,89	51,9	11,93	48,1	0,00	0,0	24,82	3,1
Skupaj vsi gozdovi	9,92	1,2	725,83	89,9	72,18	8,9	0,00	0,0	807,93	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	0,9	2,0	2,9	0,6	5,5	6,1	1,5	7,5	9,0	3,2
30 - 49 cm	1,7	1,7	3,4	0,3	1,2	1,5	2,0	2,9	4,9	8,3
50 in več cm	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	1,0
Skupaj	2,9	3,7	6,6	0,9	6,7	7,6	3,8	10,4	14,2	12,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	22,53	2,8						
Drogovnjak	48,75	6,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	586,31	72,6	64,28	11,0	2,0	30,9	52,7	14,4
Sestoj v obnovi	150,34	18,6	80,96	53,9	0,0	50,6	30,4	19,0
Skupaj	807,93	100,0	145,24	18,0				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	24,66	2,84	0,48	0,13	0,00	35,25	11,30	2,37	50,50	17,71	145,24
%	16,98	1,96	0,33	0,09	0,00	24,27	7,78	1,63	34,77	12,19	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	113	0,0	5,3	90,3	4,4	0,0
Jelka	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bor	66	0,0	10,6	75,8	12,1	1,5
Macesen	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	67	0,0	7,5	71,6	19,4	1,5
Hrast	221	2,3	18,6	70,5	7,7	0,9
Pl. lst.	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Dr. tr. lst.	67	0,0	4,5	53,7	37,3	4,5
Meh. lst.	18	0,0	22,2	50,0	27,8	0,0
Skupaj iglavci	181	0,0	7,2	85,0	7,2	0,6
Skupaj listavci	375	1,3	14,1	66,5	16,5	1,6
Skupaj	556	0,9	11,9	72,4	13,5	1,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	5,7
Veje	0,4
Osutost	0,0
Skupaj	6,1

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	19.689	20.349	103,4	36,5
Listavci	36.026	22.657	62,9	40,7
Skupaj	55.715	43.006	77,2	77,2

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	41,2	27,5	6,0
Jelka	0,2	65,0	0,0
Bor	5,7	6,0	0,8
Macesen	0,1	6,3	0,0
Ostali igl.	0,1	0,0	0,0
Bukev	8,6	8,8	1,2
Hrast	29,0	12,2	4,2
Pl. lst.	1,2	26,8	0,2
Dr. tr. lst.	11,3	13,0	1,7
Meh. lst.	2,6	18,7	0,4
Skupaj iglavci	47,3	19,3	6,9
Skupaj listavci	52,7	12,0	7,7
Skupaj	100,0	14,6	14,6

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	9,1	14,7	16,1	19,7	33,0	19,3	24,9
Listavci	7,2	12,1	12,7	11,8	12,6	12,0	27,7
Skupaj	7,8	13,0	14,2	15,1	17,3	14,6	52,6

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2005	24,9	0,0	16,5	0,1	0,0	10,9	30,8	0,7	13,5	2,6
2015	21,9	0,0	13,7	0,1	0,0	14,2	34,7	0,7	12,7	2,0
2025	20,1	0,2	12,5	0,1	0,2	14,0	35,1	0,2	15,4	2,2

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP(m³)	% na LZ
Iglavci	18.969	19,8
Listavci	38.370	19,9
Skupaj	57.339	19,8

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	18,70	18,70
Priprava tal	ha	2,90	2,90
Sadnja	ha	1,95	1,95
Obžetev	ha	10,46	27,67
Nega mladja	ha	0,25	0,25
Nega gošče	ha	4,55	4,55
Nega letvenjaka	ha	5,19	5,19
Nega ml. drogovnjaka	ha	2,00	2,00
Varstvo pred boleznimi	dni	4,00	4,00
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.300	1.300
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	12,20	12,20

RGR: Podgorska kisloljubna bukovja - 06012*Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	1.129,05	75,28	0,00	1.204,33
Delež (%)	93,7	6,3	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	3,4	11,5	25,0	32,5	27,6	14,4	60,2
Jelka	1,3	7,4	24,1	35,7	31,5	2,5	10,6
Bor	2,3	9,6	25,5	34,0	28,6	10,4	43,6
Macesen	14,9	32,8	27,3	15,4	9,6	0,3	1,2
Ostali igl	2,8	9,3	22,1	33,9	31,9	0,2	0,9
Bukev	2,7	10,1	26,3	26,1	34,8	37,7	157,3
Hrast	2,4	9,6	26,3	26,4	35,3	18,9	79,1
Pl. Ist.	7,6	14,1	26,1	23,1	29,1	0,7	3,1
Dr. tr. Ist.	4,2	11,5	26,0	25,0	33,3	12,2	51,2
Meh. Ist.	17,9	28,6	25,3	13,6	14,6	2,7	11,3
Iglavci	2,9	10,6	25,1	33,2	28,2	27,8	116,5
Listavci	3,5	10,9	26,2	25,5	33,9	72,2	301,9
Skupaj	3,3	10,8	25,9	27,6	32,4	100,0	418,5

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,12	0,35	0,65	0,68	0,41	26,3	2,22
Listavci	0,42	0,89	1,80	1,52	1,61	73,7	6,23
Skupaj	0,54	1,24	2,45	2,20	2,02	100,0	8,45

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	312,48	29,2	705,70	65,8	46,61	4,4	6,05	0,6	1.070,84	88,9
GPN, ukrepi so dovoljeni	24,06	18,0	89,56	67,1	19,87	14,9	0,00	0,0	133,49	11,1
Skupaj vsi gozdovi	336,54	27,9	795,26	66,1	66,48	5,5	6,05	0,5	1.204,33	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	1,4	3,2	4,6	1,2	4,4	5,6	2,6	7,6	10,2	4,0
30 - 49 cm	0,4	1,0	1,4	0,0	1,2	1,2	0,4	2,2	2,6	4,8
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	1,8	4,2	6,0	1,2	5,6	6,8	3,0	9,8	12,8	8,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	43,14	3,6						
Drogovnjak	127,14	10,6	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	735,91	61,0	39,36	5,3	2,5	74,1	20,7	2,7
Sestoj v obnovi	298,14	24,8	161,88	54,3	4,9	74,2	20,9	0,0
Skupaj	1.204,33	100,0	201,24	16,7				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	29,69	8,04	0,66	0,00	0,00	131,57	5,75	0,75	22,17	2,61	201,24
%	14,75	4,00	0,33	0,00	0,00	65,38	2,86	0,37	11,02	1,30	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	133	0,0	3,8	81,9	14,3	0,0
Jelka	19	0,0	5,3	78,9	15,8	0,0
Bor	119	0,0	9,2	79,9	10,1	0,8
Macesen	5	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Ostali igl.	4	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Bukev	319	0,6	7,2	73,7	17,6	0,9
Hrast	187	0,5	23,0	63,7	12,8	0,0
Pl. lst.	16	0,0	25,0	68,7	6,3	0,0
Dr. tr. lst.	104	0,0	3,8	56,7	33,7	5,8
Meh. lst.	40	0,0	10,0	70,0	17,5	2,5
Skupaj iglavci	280	0,0	6,8	80,7	12,1	0,4
Skupaj listavci	666	0,5	11,7	67,8	18,5	1,5
Skupaj	946	0,3	10,3	71,6	16,6	1,2

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	4,3
Veje	0,5
Osutost	0,1
Skupaj	4,9

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	26.901	14.681	54,6	14,6
Listavci	73.553	39.032	53,1	38,9
Skupaj	100.454	53.713	53,5	53,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	18,4	15,6	2,2
Jelka	1,1	5,2	0,1
Bor	7,5	8,9	0,9
Macesen	0,3	8,6	0,0
Ostali igl.	0,1	4,4	0,0
Bukev	40,3	12,6	4,8
Hrast	16,5	9,7	1,9
Pl. lst.	1,2	13,4	0,1
Dr. tr. lst.	11,6	11,4	1,4
Meh. lst.	3,0	16,5	0,3
Skupaj iglavci	27,3	12,0	3,2
Skupaj listavci	72,7	11,7	8,6
Skupaj	100,0	11,8	11,8

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	13,1	10,7	10,2	11,2	16,7	12,0	12,1
Listavci	10,2	11,3	9,7	11,9	14,5	11,7	32,2
Skupaj	10,8	11,1	9,8	11,7	15,0	11,8	44,3

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2005	16,6	0,7	10,6	0,2	0,3	35,3	17,5	1,1	15,3	2,4
2015	13,8	2,5	9,9	0,4	0,2	38,0	20,1	1,0	12,0	2,1
2025	14,4	2,5	10,4	0,3	0,2	37,7	18,9	0,7	12,2	2,7

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP (m³)	% na LZ
Iglavci	29.992	21,4
Listavci	79.417	21,8
Skupaj	109.409	21,7

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	6,70	6,70
Priprava tal	ha	1,85	1,85
Sadnja	ha	0,80	0,80
Obžetev	ha	1,89	8,07
Nega mladja	ha	2,91	2,91
Nega gošče	ha	18,32	18,67
Nega letvenjaka	ha	18,66	18,66
Nega ml. drogovnjaka	ha	9,45	9,45
Varstvo pred boleznimi	dni	0,40	0,40
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	400	400
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	630	630
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	0,30	0,30
Pušcanje stoječe biomase v gozdu	m³	15,00	15,00

RGR: Predpanonska bukovja - 06412*Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.031,27	59,14	0,00	2.090,41
Delež (%)	97,2	2,8	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	6,0	12,9	25,4	29,4	26,3	12,4	51,3
Jelka	6,9	12,9	25,1	28,9	26,2	1,0	4,1
Bor	4,8	12,0	26,4	30,3	26,5	5,7	23,3
Macesen	10,2	16,9	24,9	25,7	22,3	0,3	1,1
Ostali igl.	4,0	10,7	26,6	31,0	27,7	0,1	0,3
Bukev	3,5	11,5	25,0	24,6	35,4	51,3	211,7
Hrast	3,0	10,8	25,1	25,0	36,1	18,1	74,8
Pl. Ist.	12,0	14,7	24,0	20,7	28,6	0,5	2,0
Dr. tr. Ist.	6,3	13,3	24,9	23,0	32,5	8,6	35,6
Meh. Ist.	17,5	23,2	22,8	15,8	20,7	2,0	8,2
Iglavci	5,7	12,7	25,7	29,6	26,3	19,5	80,3
Listavci	4,1	11,9	24,9	24,3	34,8	80,5	332,2
Skupaj	4,4	12,0	25,1	25,3	33,2	100,0	412,5

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,18	0,30	0,46	0,42	0,27	18,7	1,63
Listavci	0,54	1,08	1,92	1,63	1,89	81,3	7,07
Skupaj	0,72	1,38	2,38	2,05	2,16	100,0	8,70

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	686,27	33,9	1.283,17	63,4	55,32	2,7	0,00	0,0	2.024,76	96,9
GPN, ukrepi so dovoljeni	7,34	11,2	46,25	70,4	12,06	18,4	0,00	0,0	65,65	3,1
Skupaj vsi gozdovi	693,61	33,2	1.329,42	63,6	67,38	3,2	0,00	0,0	2.090,41	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	1,9	1,9	3,8	1,6	4,9	6,5	3,5	6,8	10,3	4,2
30 - 49 cm	0,2	1,7	1,9	0,0	0,8	0,8	0,2	2,5	2,7	5,3
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2,1	3,6	5,7	1,6	5,7	7,3	3,7	9,3	13,0	9,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	93,21	4,5						
Drogovnjak	202,19	9,7	0,56	0,3	0,0	0,0	0,0	100,0
Debeljak	1.358,79	64,9	71,44	5,3	0,0	78,7	20,8	0,5
Sestoj v obnovi	436,22	20,9	244,94	56,2	4,5	77,7	17,1	0,7
Skupaj	2.090,41	100,0	316,94	15,2				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	46,44	9,06	0,77	0,00	0,13	217,44	9,77	0,85	26,46	6,02	316,94
%	14,65	2,86	0,24	0,00	0,04	68,61	3,08	0,27	8,35	1,90	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	189	0,5	9,5	77,8	12,2	0,0
Jelka	31	0,0	19,4	70,9	9,7	0,0
Bor	101	0,0	5,0	74,2	19,8	1,0
Ostali igl.	4	0,0	50,0	25,0	25,0	0,0
Bukev	693	0,3	5,9	74,5	18,9	0,4
Hrast	283	1,4	24,4	60,8	13,4	0,0
Pl. lst.	8	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Dr. tr. lst.	110	0,0	1,8	38,2	54,5	5,5
Meh. lst.	50	0,0	8,0	72,0	20,0	0,0
Skupaj iglavci	325	0,3	9,2	75,7	14,5	0,3
Skupaj listavci	1.144	0,5	10,1	68,2	20,4	0,8
Skupaj	1.469	0,5	9,9	69,8	19,1	0,7

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	4,1
Veje	0,7
Osutost	0,0
Skupaj	4,8

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	31.494	20.490	65,1	13,1
Listavci	125.161	73.135	58,4	46,7
Skupaj	156.655	93.624	59,8	59,8

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	15,2	13,9	1,8
Jelka	1,1	22,6	0,1
Bor	5,0	11,0	0,6
Macesen	0,4	15,5	0,0
Ostali igl.	0,3	50,8	0,0
Bukev	42,9	10,6	5,1
Hrast	20,0	11,8	2,4
Pl. Ist.	1,0	23,8	0,1
Dr. tr. Ist.	11,2	14,2	1,3
Meh. Ist.	2,9	19,8	0,3
Skupaj iglavci	21,9	13,5	2,6
Skupaj listavci	78,1	11,6	9,4
Skupaj	100,0	12,0	12,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	13,5	10,9	12,3	13,1	19,2	13,5	9,8
Listavci	11,2	11,0	9,3	11,0	15,3	11,6	35,0
Skupaj	11,7	10,9	9,9	11,4	15,9	12,0	44,8

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.Ist.	Dr.tr.Ist.	Meh.Ist.
2005	14,2	0,7	7,1	0,1	0,2	41,2	21,2	0,7	12,4	2,2
2015	13,0	0,6	5,4	0,3	0,1	48,8	20,2	0,5	9,4	1,7
2025	12,4	1,0	5,7	0,3	0,1	51,3	18,1	0,5	8,6	2,0

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP (m³)	% na LZ
Iglavci	35.029	20,9
Listavci	147.096	21,2
Skupaj	182.125	21,1

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	29,20	29,20
Priprava tal	ha	1,70	1,70
Sadnja	ha	4,47	4,47
Obžetev	ha	4,86	18,91
Nega mladja	ha	4,43	4,43
Nega gošče	ha	31,84	31,84
Nega letvenjaka	ha	48,74	48,74
Nega ml. drogovnjaka	ha	12,31	12,31
Varstvo pred boleznimi	dni	0,40	0,40
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	5.400	5.400
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	50	50
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	1.340	1.340
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	2,50	2,50

RGR: Gozdovi v kmetijski krajini - 20002*Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	64,32	1,72	0,00	66,04
Delež (%)	97,4	2,6	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	3,0	10,4	29,2	32,1	25,3	10,8	35,4
Bor	3,4	10,7	29,1	31,8	25,0	3,6	12,0
Ostali igl.	15,5	7,8	23,2	30,3	23,2	0,1	0,2
Bukev	2,1	9,9	20,5	26,9	40,6	0,6	2,0
Hrast	5,6	15,1	19,6	24,1	35,6	34,6	113,6
Pl. lst.	25,4	24,9	25,6	6,7	17,4	0,1	0,2
Dr. tr. lst.	12,4	20,2	18,6	20,3	28,5	1,3	4,3
Meh. lst.	22,1	34,6	17,3	11,7	14,3	48,9	160,9
Iglavci	3,2	10,5	29,1	32,0	25,2	14,5	47,5
Listavci	15,1	26,3	18,3	17,0	23,3	85,5	281,1
Skupaj	13,4	24,1	19,9	19,1	23,5	100,0	328,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,05	0,14	0,30	0,27	0,16	12,9	0,93
Listavci	1,83	1,90	1,00	0,77	0,75	87,1	6,25
Skupaj	1,88	2,04	1,30	1,04	0,91	100,0	7,18

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	35,86	54,3	30,18	45,7	0,00	0,0	0,00	0,0	66,04	100,0
Skupaj vsi gozdovi	35,86	54,3	30,18	45,7	0,00	0,0	0,00	0,0	66,04	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	0,0	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	5,0	1,7
30 - 49 cm	0,0	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	5,0	7,9
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	10,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	10,0	9,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	0,34	0,5						
Drogovnjak	26,65	40,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	35,01	53,0	1,23	3,5	0,0	0,0	75,6	24,4
Sestoj v obnovi	4,04	6,1	2,37	58,7	0,0	0,0	100,0	0,0
Skupaj	66,04	100,0	3,60	5,5				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	0,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,22	0,00	0,07	3,11	3,60
%	5,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,11	0,00	1,94	86,39	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	9	0,0	11,1	66,7	22,2	0,0
Bor	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Hrast	12	0,0	16,7	50,0	25,0	8,3
Dr. tr. lst.	4	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Meh. lst.	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	10	0,0	10,0	60,0	30,0	0,0
Skupaj listavci	17	0,0	17,6	58,9	17,6	5,9
Skupaj	27	0,0	14,8	59,3	22,2	3,7

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	3,1
Veje	1,5
Osutost	0,0
Skupaj	4,6

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	408	345	84,6	9,8
Listavci	3.119	668	21,4	19,0
Skupaj	3.527	1.014	28,7	28,7

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	31,3	16,2	1,5
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	2,7	3,0	0,1
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	0,0	0,0	0,0
Hrast	34,1	3,8	1,6
Pl. lst.	0,7	6,0	0,0
Dr. tr. lst.	0,9	5,9	0,0
Meh. lst.	30,3	3,4	1,4
Skupaj iglavci	34,1	12,0	1,6
Skupaj listavci	65,9	3,6	3,1
Skupaj	100,0	4,7	4,7

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	3,3	6,9	9,3	12,4	23,4	12,0	5,2
Listavci	4,7	4,1	3,3	2,4	4,0	3,6	10,1
Skupaj	4,6	4,4	4,5	4,2	5,5	4,7	15,3

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2005	9,9	0,0	5,4	0,0	0,0	0,3	41,2	0,6	1,0	41,6
2015	9,1	0,0	4,3	0,0	0,0	0,2	42,8	0,6	0,7	42,3
2025	10,8	0,0	3,6	0,0	0,1	0,6	34,6	0,1	1,3	48,9

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP (m³)	% na LZ
Iglavci	591	18,8
listavci	3.780	20,4
Skupaj	4.371	20,1

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,80	0,80
Priprava tal	ha	0,60	0,60
Sadnja	ha	0,80	0,80
Obžetev	ha	0,90	4,50
Nega gošče	ha	0,30	0,30
Nega ml. drogovnjaka	ha	1,90	1,90
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.600	1.600

RGR: Gozdni rezervati - 21012*Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	20,78	0,00	0,00	20,78
Delež (%)	100,0	0,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	2,2	9,7	29,3	32,9	25,9	11,8	56,2
Jelka	2,2	9,8	29,4	32,4	26,2	1,0	4,7
Bukev	0,0	10,9	20,9	26,9	41,3	1,0	4,7
Hrast	1,5	10,5	20,7	27,2	40,1	63,3	300,1
Dr. tr. lst.	1,6	10,4	20,7	27,2	40,1	17,2	81,6
Meh. lst.	1,2	10,6	20,7	27,3	40,2	5,7	27,2
Iglavci	2,2	9,7	29,3	32,9	25,9	12,8	60,9
Listavci	1,5	10,5	20,7	27,2	40,1	87,2	413,6
Skupaj	1,6	10,4	21,8	27,9	38,3	100,0	474,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,05	0,19	0,46	0,41	0,24	16,7	1,35
Listavci	0,19	0,96	1,70	1,90	1,99	83,3	6,73
Skupaj	0,24	1,15	2,16	2,31	2,23	100,0	8,08

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	Ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
GPN, ukrepi niso dovoljeni	20,78	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	20,78	100,0
Skupaj vsi gozdovi	20,78	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	20,78	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	10,0	0,0	10,0	10,0	4,1
30 - 49 cm	0,0	40,0	40,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	40,0	76,5
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	40,0	40,0	0,0	10,0	10,0	0,0	50,0	50,0	80,6

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje								
Drogovnjak								
Debeljak	20,78	100,0						
Sestoj v obnovi								
Skupaj	20,78	100,0	0,00	0,0				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bukev	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Hrast	12	66,7	25,0	8,3	0,0	0,0
Dr. tr. lst.	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj listavci	15	53,4	20,0	13,3	13,3	0,0
Skupaj	15	53,4	20,0	13,3	13,3	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	0,0
Veje	3,1
Osutost	0,0
Skupaj	3,1

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	0	6	0,0	0,0
Listavci	0	6	0,0	0,0
Skupaj	0	12	0,0	0,0

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	50,0	1,4	0,0
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	0,0	0,0	0,0
Hrast	3,3	0,0	0,0
Pl. lst.	22,3	0,0	0,0
Dr. tr. lst.	1,5	0,0	0,0
Meh. lst.	22,9	0,4	0,0
Skupaj iglavci	50,0	0,9	0,0
Skupaj listavci	50,0	0,0	0,0
Skupaj	100,0	0,1	0,1

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,0	0,7	0,0	1,2	2,7	0,9	0,3
Listavci	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,3
Skupaj	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,6

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2005 do 2025

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.lst.	Dr.tr.lst.	Meh.lst.
2005	7,8	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	74,7	0,0	12,2	3,3
2015	3,3	0,0	1,7	0,0	0,0	0,0	74,4	0,0	15,2	5,4
2025	11,8	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0	63,3	0,0	17,2	5,7

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	0	0,0
Listavci	0	0,0
Skupaj	0	0,0

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha		
Priprava tal	ha		
Sadnja	ha		
Obžetev	ha		
Nega gošče	ha		
Nega letvenjaka	ha		
Nega ml. drogovnjaka	ha		
Zaščita s količenjem ali tulci	kos		

12.1.3 OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Večnamenski gozdovi	4.209,14	94,2	302,8	397,0	1,83	6,16	7,99	21,0	21,0	21,0	104,0
GPN, ukrepi so dovoljeni	517,47	103,8	272,7	376,4	2,22	5,34	7,56	19,4	19,8	19,7	98,2
GPN, ukrepi niso dovoljeni	20,78	60,9	413,6	474,4	1,35	6,73	8,08	0,0	0,0	0,0	0,0
Varovalni gozdovi	64,32	48,7	283,2	331,9	0,95	6,25	7,20	18,8	19,5	19,4	89,3
Skupaj vsi gozdovi	4.811,71	94,5	299,7	394,2	1,86	6,08	7,94	20,7	20,7	20,7	102,9

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	199,55	4,1
Drogovnjak	503,33	10,5
Debeljak	3.114,62	64,7
Sestoj v obnovi	994,21	20,7
Skupaj	4.811,71	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	15,0
Jelka	1,0
Bor	7,6
Macesen	0,2
Ostali igl.	0,2
Bukev	35,8
Hrast	24,7
Pl. lst.	0,5
Dr. tr. lst.	11,1
Meh. lst.	3,9
Iglavci	24,0
Listavci	76,0
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,9	11,9	26,0	30,8	26,4	24,0	94,5
Listavci	4,0	12,0	23,5	24,8	35,7	76,0	299,7
Skupaj	4,2	11,9	24,1	26,3	33,5	100,0	394,2

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	4,9	11,9
Listavci	4,0	12,0
Skupaj	4,2	11,9

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	68,95	68,95
Priprava tal	ha	10,15	10,15
Sadnja	ha	12,62	12,62
Setev	ha	0,80	0,80
Obžetev	ha	22,54	73,52
Nega mladja	ha	7,90	7,90
Nega gošče	ha	58,25	58,60
Nega letvenjaka	ha	90,29	90,29
Nega ml. drogovnjaka	ha	36,42	36,42
Varstvo pred boleznimi	dni	4,80	4,80
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	9.300	9.300
Vzdrževanje zaščitnih ograj	m	450	450
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	2.870	2.870
Ostalo varstvo pred divjadjo	dni	37,05	37,05
Naravni razvoj biotopov	ha	3,71	3,71

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Večnamenski gozdovi	259,78	96,4	236,8	333,2	2,03	4,82	6,85	26,1	25,2	25,5	124,0
GPN, ukrepi so dovoljeni	36,57	56,2	261,4	317,7	0,99	5,95	6,94	23,5	23,5	23,5	108,0
Varovalni gozdovi	1,72	3,5	204,1	207,6	0,08	6,13	6,22	16,7	66,7	65,8	220,0
Skupaj vsi gozdovi	298,07	90,9	239,6	330,6	1,89	4,97	6,86	25,9	25,2	25,4	122,5

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	13,18	4,4
Drogovnjak	61,44	20,6
Debeljak	147,39	49,5
Sestoj v obnovi	76,06	25,5
Skupaj	298,07	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	15,7
Jelka	4,2
Bor	7,4
Macesen	0,2
Ostali igl.	0,1
Bukev	18,4
Hrast	25,9
Pl. lst.	0,5
Dr. tr. lst.	15,0
Meh. lst.	12,8
Iglavci	27,5
Listavci	72,5
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,5	9,9	25,5	32,7	28,4	27,5	90,9
Listavci	7,7	16,0	20,9	22,6	32,8	72,5	239,6
Skupaj	6,5	14,3	22,1	25,4	31,7	100,0	330,6

Preglednica/EVP: Možni posek

	MP (m ³)	% na LZ
Iglavci	7.029	25,9
Listavci	18.014	25,2
Skupaj	25.043	25,4

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejan.	s ponov.
Priprava sestoja	ha	9,20	9,20
Priprava tal	ha	4,15	4,15
Sadnja	ha	5,15	5,15
Obžetev	ha	7,55	18,15
Nega mladja	ha	1,20	1,20
Nega gošče	ha	9,41	9,41
Nega letvenjaka	ha	7,61	7,61
Nega ml. drogovnjaka	ha	5,60	5,60
Varstvo pred boleznimi	dni	4,00	4,00
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	400	400
Zaščita z ograjo	m	1.450	1.450
Odstranjevanje zaščitnih ograj	m	250	250
Puščanje stoječe biomase v gozdu	m ³	15,00	15,00

12.2 Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	MI
22001A	32	32	31	34	34	32	30	30
22001B	32	32	30	34	32	32	30	30
22001C	32	32	30	34	32	32	28	28
22001D	32	32	32	34	32	32	30	30
22002A	32	32	32	34	34	30	30	30
22002B	32	32	32	30	32	32	30	30
22002C	30	30	30	30	32	30	30	30
22002D	30	30	30	30	30	30	30	30
22003A	32	30	30	32	30	30	30	28
22003B	34	32	32	37	36	34	32	32
22003C	32	32	32	34	34	32	30	30
22003D	34	32	32	34	34	32	32	32
22003E	32	30	30	32	32	30	30	30
22003F	34	32	32	35	32	32	30	30
22003G	32	32	32	32	33	32	30	30
22004A	32	32	32	34	34	32	30	30
22004B	32	32	32	34	34	32	30	30
22004C	30	30	30	30	32	30	30	30
22004D	34	32	32	32	33	30	30	30
22004E	32	32	32	32	33	32	30	30
22004F	30	30	30	28	29	30	30	30
22004G	32	32	32	30	32	30	30	30
22004H	30	30	30	30	30	30	30	30
22005A	32	32	32	30	32	30	30	30
22005C	32	32	32	34	34	32	30	30
22005D	32	32	32	34	34	30	30	30
22005E	32	32	32	35	34	30	30	30
22005F	32	32	32	30	32	30	30	30
22005G	32	30	30	32	32	30	30	30
22006A	32	32	32	32	34	32	30	30
22006B	32	32	32	35	34	30	30	30
22006C	32	32	32	32	32	32	30	30
22006D	32	30	30	30	32	30	30	30
22006E	30	30	32	30	32	30	30	30
22006F	32	32	32	30	32	30	30	30
22007A	32	30	30	30	32	30	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	MI
22007B	32	30	30	30	32	30	30	30
22007C	32	30	30	30	32	30	30	30
22007D	32	30	30	30	32	30	30	30
22007E	32	30	30	30	32	30	30	30
22007F	32	32	32	30	34	32	30	30
22007G	34	32	32	30	34	32	30	30
22007H	34	32	32	30	32	30	30	30
22007I	32	30	30	30	32	30	30	30
22007J	28	28	28	28	30	28	28	28
22007K	30	30	30	30	32	30	28	28
22008A	34	32	32	32	34	32	30	30
22008B	32	32	32	32	35	32	30	30
22008C	32	32	32	32	34	32	30	30
22008D	32	30	32	32	34	32	30	30
22008E	33	32	32	35	35	32	30	30
22009A	32	32	32	34	34	30	30	30
22009B	32	30	30	30	32	30	30	30
22009C	32	32	32	32	34	32	30	30
22009D	32	30	30	32	34	32	30	30
22009E	32	32	30	32	34	30	30	30
22010A	32	32	32	32	34	30	30	30
22010B	32	32	32	30	32	30	30	30
22010C	32	32	32	32	34	32	30	30
22010D	32	32	32	32	34	30	30	30
22010E	32	32	32	32	33	30	30	30
22010F	30	30	30	30	32	30	30	30
22010G	30	30	30	30	32	30	30	30
22010H	34	32	32	32	36	32	30	30
22010I	34	32	32	32	36	32	30	30
22010J	34	32	32	32	36	30	30	30
22010K	30	30	30	30	32	30	30	30
22011A	32	32	30	32	34	32	30	28
22011B	32	32	32	32	34	32	30	28
22011C	32	32	32	32	34	32	30	30
22011D	32	32	32	32	33	32	30	30
22011E	32	32	32	32	33	30	30	30
22011F	32	32	32	32	33	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
22011G	32	32	32	32	33	32	30	30
22011H	32	32	32	32	33	32	30	30
22011I	32	32	32	32	33	32	30	30
22011J	32	32	32	32	33	32	30	30
22011K	32	32	32	32	33	32	30	30
22012A	30	30	30	30	30	30	30	30
22012B	32	30	30	30	32	30	30	30
22012C	32	30	30	30	32	30	30	30
22012D	30	30	30	30	30	30	30	30
22012E	30	30	30	30	30	30	30	30
22012F	30	30	30	30	30	30	30	30
22012G	32	32	32	30	33	32	32	30
22012H	30	30	30	30	30	30	30	30
22013A	30	30	30	30	30	30	30	30
22013B	30	30	30	30	31	30	30	30
22014A	30	30	30	30	32	30	30	30
22014B	30	30	30	30	32	30	30	30
22015A	30	30	30	30	32	30	30	30
22015B	30	30	30	30	32	30	30	30
22015C	30	30	30	30	33	30	30	30
22015D	30	30	30	30	31	30	30	30
22016A	32	30	30	30	31	30	30	30
22016B	32	30	30	30	33	30	30	30
22016C	32	32	32	30	30	30	30	30
22017A	32	30	30	30	33	30	30	30
22017B	30	30	30	30	31	30	28	30
22017C	32	30	30	30	30	30	28	30
22018A	32	32	30	32	32	30	28	28
22018B	32	32	30	33	32	30	30	30
22018C	32	32	30	33	34	30	30	30
22018D	32	32	32	30	34	30	30	30
22018E	32	32	30	32	32	30	30	30
22018F	30	30	30	30	32	30	28	30
22019A	30	30	30	30	32	30	30	28
22019B	32	32	30	30	32	30	30	30
22019C	30	30	30	33	32	30	30	28
22019D	32	32	30	35	32	30	30	30
22019E	30	30	28	33	32	30	28	28
22020A	32	32	32	35	34	32	30	30
22020B	32	32	32	35	34	32	30	30
22020C	32	32	32	35	34	32	30	30
22020D	32	32	32	32	34	32	30	30
22020E	32	32	32	35	34	32	30	30
22020F	32	32	32	35	34	32	30	30
22020G	32	32	30	35	34	32	30	30
22020H	32	32	30	32	34	32	30	30
22021A	32	32	30	35	34	32	30	30
22021B	30	30	30	30	33	30	30	30
22021C	32	32	30	30	33	30	30	30
22021D	30	30	30	30	33	30	30	30
22022A	32	32	30	32	33	32	30	30
22022B	32	32	30	32	33	32	30	30
22022C	30	30	28	30	30	30	30	30
22023A	32	32	30	32	33	32	30	30
22023B	32	32	30	30	33	32	30	30
22023C	32	32	30	30	34	32	30	30
22023D	32	32	30	30	34	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
22023E	30	30	30	30	32	30	30	30
22023F	30	30	30	30	32	30	30	30
22024A	32	32	32	32	34	32	30	30
22024B	32	32	32	35	34	32	32	32
22024C	33	32	32	33	35	32	32	32
22024D	30	30	30	30	30	30	30	30
22025A	32	32	30	33	34	30	30	30
22025B	32	32	30	33	34	30	30	30
22025C	32	32	32	32	34	32	30	30
22026A	34	32	32	32	36	32	30	30
22026B	32	32	30	32	34	32	30	30
22026C	34	32	32	32	36	32	30	30
22026D	34	32	32	32	36	32	30	30
22026E	34	32	32	30	32	30	30	30
22026F	32	32	32	32	34	32	30	30
22027A	32	32	30	32	34	30	30	30
22027B	32	32	30	30	34	30	30	30
22027C	32	32	30	33	34	30	30	30
22027D	32	32	32	32	34	30	30	30
22027E	32	32	32	32	33	32	30	30
22028A	34	34	34	34	34	32	32	32
22028B	34	34	32	32	32	30	30	30
22028C	32	32	30	33	34	30	30	30
22028D	32	32	30	33	34	30	30	30
22029A	32	32	30	30	32	30	30	30
22029B	32	32	32	32	32	30	30	30
22029C	32	32	32	32	32	30	30	30
22029D	30	30	28	32	32	30	30	30
22029E	32	32	30	30	31	30	30	30
22029F	32	30	30	28	31	28	28	28
22029G	32	30	30	28	31	28	28	28
22029H	32	30	30	28	31	28	28	28
22030A	32	32	30	34	32	32	30	30
22030B	32	32	30	32	32	30	30	30
22030C	32	32	32	35	32	30	30	30
22030D	32	32	30	32	32	32	30	30
22030E	32	32	30	32	32	32	30	30
22030F	32	32	30	33	32	32	30	30
22030G	32	32	32	32	34	32	32	32
22030H	32	32	30	32	32	32	30	30
22031A	32	32	32	35	34	32	30	30
22031B	32	32	30	33	32	30	30	30
22031C	32	32	30	32	32	30	30	30
22031D	32	32	30	32	32	30	30	30
22031E	32	32	30	34	32	32	30	30
22031F	32	32	30	33	32	32	30	30
22032A	32	32	32	35	34	32	30	30
22032B	32	32	30	33	32	30	30	30
22032C	34	34	32	34	34	32	30	30
22032D	32	32	30	33	32	30	30	30
22032E	32	32	32	32	32	30	30	30
22032F	32	32	32	32	32	30	30	30
22032G	34	34	32	35	34	32	32	32
22032H	32	32	32	30	32	30	30	30
22033A	32	32	32	35	32	32	30	30
22033B	32	32	30	33	32	30	30	30
22033C	34	34	32	35	34	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
22033D	34	34	34	37	36	34	32	32
22033E	34	34	32	35	34	32	32	32
22034A	34	34	32	33	32	32	30	30
22034B	32	32	30	33	32	30	28	30
22034C	32	32	30	35	32	32	30	30
22035A	32	32	32	35	34	32	30	30
22035B	32	32	32	33	34	30	30	30
22035C	32	32	30	33	32	30	30	30
22035D	32	32	30	32	32	30	30	30
22036A	32	32	30	33	32	30	30	30
22036B	34	34	32	32	34	32	30	30
22036C	34	34	34	35	34	32	32	32
22036D	34	34	34	37	34	32	32	32
22036E	34	34	32	35	34	32	32	32
22036F	34	34	32	35	34	32	32	32
22037A	34	34	34	36	36	32	32	32
22037B	36	36	34	38	36	34	32	32
22037C	32	32	32	37	36	34	32	32
22037D	32	32	30	33	32	30	30	30
22037E	30	30	30	33	32	30	30	30
22037F	32	30	30	33	32	30	30	30
22037G	34	34	30	35	34	32	30	30
22037H	32	32	30	35	34	32	32	30
22038A	34	34	34	37	36	34	34	34
22038B	32	32	32	33	32	30	28	30
22038C	32	32	32	35	36	32	30	30
22038D	34	34	34	37	36	32	32	32
22038E	34	32	34	32	36	32	32	32
22039A	34	34	34	34	35	34	34	34
22039B	32	30	32	32	32	30	30	30
22039C	32	30	32	31	30	28	28	28
22039D	34	34	32	39	36	34	34	34
22039E	34	34	34	35	34	32	32	32
22039F	34	32	32	35	34	32	32	32
22039G	34	34	32	32	33	32	32	32
22039H	32	30	32	30	33	30	30	30
22039I	34	34	34	34	35	34	34	34
22040A	32	30	30	32	32	30	30	30
22040B	34	32	32	28	32	28	28	28
22040C	34	34	30	32	34	32	32	32
22040D	28	28	28	30	31	30	30	30
22040F	32	32	32	30	31	30	30	30
22040G	32	32	32	32	33	30	30	30
22040H	30	30	30	30	31	30	30	30
22040I	34	34	34	30	36	28	34	28
22040J	30	30	30	28	30	28	28	28
22041A	32	32	32	32	36	32	32	32
22041B	32	32	32	32	33	30	30	30
22041C	32	32	34	34	36	34	34	32
22041D	32	32	32	30	33	30	30	30
22041E	32	32	30	32	35	32	30	30
22041F	30	30	30	28	31	28	28	28
22041G	28	28	28	28	29	28	28	28
22041H	32	32	34	32	35	32	32	32
22041I	30	30	30	30	31	30	30	30
22041J	30	30	30	30	31	30	30	30
22041K	30	28	28	28	29	28	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
22041L	34	34	34	32	35	32	32	32
22041M	30	30	30	30	31	28	28	28
22041N	34	32	32	32	35	32	32	32
22042A	30	30	30	30	29	28	28	28
22042B	30	28	28	28	30	28	28	28
22042C	34	34	34	36	37	34	36	34
22042D	33	32	32	32	32	30	30	30
22042E	32	32	32	32	35	32	32	32
22042F	30	28	28	32	30	32	32	30
22042G	32	32	32	34	33	32	32	34
22042H	30	30	30	30	31	30	30	30
22042I	34	34	34	34	35	34	34	34
22042J	32	32	32	32	32	32	30	30
22042K	32	30	30	30	32	30	28	28
22043A	34	34	34	35	33	32	32	32
22043B	30	30	28	30	30	30	30	30
22043C	33	32	32	32	35	32	32	32
22043D	34	34	34	34	34	34	34	34
22043E	34	34	34	34	33	32	32	32
22043F	30	30	30	30	30	30	30	30
22043G	32	30	32	30	33	28	28	28
22043H	30	28	28	30	30	30	30	30
22043I	32	32	32	30	33	30	30	30
22043J	32	32	32	32	34	32	32	32
22043K	30	28	28	28	30	28	28	28
22043L	32	32	32	32	32	32	32	32
22043M	34	32	32	32	34	32	32	30
22043N	32	32	32	32	32	32	32	32
22044A	32	30	32	30	32	30	30	30
22044B	32	32	28	32	34	32	32	32
22044C	32	32	28	32	34	32	32	32
22044D	34	30	30	30	32	30	30	30
22044E	34	30	30	32	32	30	30	30
22044F	32	30	30	32	32	30	30	30
22045A	36	32	34	36	36	32	32	32
22045B	32	32	32	30	32	30	30	30
22045C	34	32	34	36	36	32	32	32
22045D	32	32	32	35	34	32	30	30
22045E	34	32	34	36	36	32	32	32
22045F	34	34	34	35	34	32	32	32
22045G	32	32	32	32	34	32	32	22
22045H	32	32	32	34	34	32	32	32
22045I	34	34	34	32	32	32	32	32
22046A	32	32	32	35	34	32	32	32
22046B	32	32	32	35	34	32	32	32
22046C	30	30	30	35	34	32	32	32
22046D	32	30	32	35	34	32	32	32
22046E	34	32	34	35	34	32	32	32
22047A	32	30	30	33	32	30	30	30
22047B	30	30	30	33	32	30	30	30
22047C	32	30	30	33	34	30	30	30
22047D	32	32	28	35	32	30	30	30
22047E	32	30	30	35	32	30	28	30
22047F	32	32	28	33	32	30	30	30
22047G	32	30	28	31	32	30	30	30
22047H	32	32	30	35	34	32	32	32
22047I	32	30	28	30	32	30	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
22048A	32	32	32	35	34	30	30	30
22048B	32	32	30	33	34	32	32	32
22048C	32	30	30	33	34	30	30	30
22048D	32	30	30	33	32	30	30	30
22049A	32	32	30	35	34	30	30	30
22049B	32	32	30	33	32	30	30	30
22049C	30	30	30	30	30	30	30	30
22049D	30	30	30	30	30	30	30	30
22049E	34	32	32	35	34	32	32	32
22049F	32	32	30	30	32	30	30	30
22049G	30	30	30	33	32	30	30	30
22049H	30	30	30	33	32	30	30	30
22050A	32	32	32	34	34	32	32	32
22050B	32	32	32	33	32	30	30	30
22050C	32	32	32	35	34	32	30	30
22050D	32	32	32	34	34	32	32	32
22050E	32	32	32	33	32	30	30	30
22050F	32	32	32	33	34	30	30	30
22051A	34	34	32	35	34	32	32	32
22051B	32	32	30	33	34	32	30	30
22051C	32	30	30	35	34	30	30	30
22051D	32	32	30	34	34	32	32	32
22052A	32	32	32	35	34	30	30	30
22052B	32	32	32	35	34	32	32	32
22052C	32	32	32	35	34	30	30	30
22052D	32	32	32	36	36	32	30	32
22053A	30	30	30	35	34	30	30	30
22053B	32	32	32	33	32	30	30	30
22053C	32	32	32	33	32	30	30	30
22053D	34	34	32	35	34	32	30	30
22053E	32	32	32	35	34	32	30	32
22054A	32	32	32	33	32	30	30	30
22054B	32	32	30	35	32	30	30	30
22054C	32	32	32	33	32	30	30	30
22054D	34	34	32	35	34	32	32	32
22054E	32	30	30	35	34	30	30	30
22054F	32	32	32	35	34	32	32	32
22054G	34	34	32	35	34	32	32	32
22054H	32	30	30	35	34	30	30	30
22055A	32	30	30	30	31	30	30	30
22055B	32	32	30	32	35	32	32	32
22055C	32	30	30	32	34	30	30	30
22055D	30	30	30	34	34	30	30	30
22055E	32	32	30	32	32	30	30	30
22055F	32	32	30	35	34	30	30	30
22055G	30	30	30	35	34	30	30	30
22055H	30	30	30	30	33	30	30	30
22056A	32	32	32	37	36	32	32	32
22056B	32	32	32	35	34	30	30	30
22057A	32	32	30	34	34	30	30	30
22057B	30	30	28	33	32	28	28	28
22057C	30	30	30	33	32	30	28	28
22057D	32	30	28	32	32	30	28	28
22057E	32	32	30	33	32	30	28	28
22057F	32	32	30	32	32	30	30	30
22057G	30	30	30	32	32	30	30	30
22057H	30	30	28	32	32	30	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
22057I	32	32	30	34	34	30	30	30
22058A	32	32	30	36	36	30	30	30
22058B	30	30	30	32	32	30	30	30
22058C	30	30	30	33	32	30	28	28
22058D	32	32	32	37	34	32	30	30
22058E	32	32	32	37	34	32	30	30
22059A	32	32	30	34	34	32	32	32
22059B	30	30	28	34	34	30	30	30
22059C	32	32	32	35	34	32	30	30
22059D	32	32	32	35	34	32	30	30
22059E	32	32	32	35	34	32	30	30
22060A	32	30	30	33	32	30	30	30
22060B	32	28	28	33	32	30	28	28
22060C	32	32	30	33	32	30	30	30
22060D	34	34	30	35	34	32	30	30
22060E	32	32	30	35	34	32	30	30
22060F	32	32	30	32	34	32	30	30
22060G	32	32	30	35	32	30	30	30
22061A	32	32	32	34	32	30	30	30
22061B	32	32	30	32	32	30	28	28
22061C	32	32	30	34	34	32	30	30
22061D	32	32	30	33	32	30	28	28
22061E	32	32	32	34	34	32	30	30
22062A	32	32	30	33	34	30	30	30
22062B	32	32	28	33	32	30	28	28
22062C	32	32	28	35	32	30	30	30
22062D	34	34	30	35	36	34	32	32
22062E	32	32	30	35	34	32	32	32
22062F	30	30	30	34	34	32	30	30
22062G	30	30	30	31	30	28	28	28
22062H	30	30	28	33	32	30	28	28
22062I	30	30	28	33	32	30	28	28
22063A	30	30	30	35	32	30	30	30
22063B	32	32	30	33	32	30	30	30
22063C	34	34	32	37	34	32	32	30
22063D	32	32	30	35	34	32	30	30
22063E	34	34	32	37	36	34	32	30
22064A	32	32	30	32	34	32	30	30
22064B	32	32	30	32	34	32	30	30
22064C	32	32	30	30	32	30	28	28
22064D	32	30	30	33	32	30	30	30
22064E	32	32	30	35	34	32	30	30
22064F	32	32	30	34	32	30	30	30
22064G	32	32	30	34	32	30	30	30
22064H	32	32	30	34	32	30	30	30
22065A	32	32	30	35	34	32	32	32
22065B	32	32	30	35	32	30	30	30
22065C	34	34	34	34	34	32	32	30
22065D	32	32	32	32	32	30	30	30
22065E	32	32	30	35	32	30	30	30
22065F	32	32	30	34	32	30	30	30
22065G	32	32	32	35	34	32	30	30
22066A	32	32	30	32	34	32	30	30
22066B	30	30	30	30	32	30	30	30
22066C	32	32	30	33	32	30	30	30
22066D	30	30	30	33	32	30	30	30
22067A	32	32	30	35	32	30	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
22067B	32	32	30	35	34	32	30	30
22067C	32	32	30	35	34	32	30	30
22067D	32	32	30	35	34	32	30	30
22067E	32	32	30	35	32	32	30	30
22067F	32	32	30	35	34	32	30	30
22068A	32	32	30	35	32	32	30	30
22068B	32	32	30	35	34	32	30	30
22068C	32	32	30	35	32	32	30	30
22068D	32	30	30	35	32	30	30	30
22068E	32	30	30	33	32	30	30	30
22069A	32	32	30	35	32	30	30	30
22069B	32	32	30	35	34	32	30	30
22069C	32	32	30	35	32	30	30	30
22069D	32	32	30	34	32	32	30	30
22069E	32	32	30	34	34	32	30	30
22069F	32	32	30	34	32	32	30	30
22069G	32	32	30	32	30	32	30	30
22070A	32	32	30	35	34	32	30	30
22070B	32	32	30	35	34	32	30	30
22070C	32	32	30	34	34	32	30	30
22070D	32	32	30	35	34	32	28	28
22070E	32	32	30	34	34	32	30	30
22070F	30	30	30	30	32	30	28	28
22071A	30	30	30	32	32	30	30	30
22071B	32	32	32	32	34	32	30	30
22071C	32	32	30	32	34	32	30	30
22071D	32	32	30	34	34	32	30	30
22071E	30	30	28	32	32	30	28	28
22071F	32	32	28	32	32	30	28	28
22071G	32	32	30	35	34	32	30	30
22071H	32	32	30	32	34	30	30	30
22071I	30	30	30	30	32	30	30	30
22072A	32	32	30	32	32	30	28	28
22072B	32	32	30	34	34	30	30	30
22072C	32	32	30	30	32	30	28	28
22073A	32	32	30	35	34	32	30	30
22073B	30	30	30	33	32	30	30	30
22073C	30	30	30	31	30	28	28	28
22073D	32	32	30	35	34	32	30	30
22073E	30	30	30	35	34	30	30	30
22073F	30	30	30	35	34	32	30	30
22073G	30	30	30	35	34	32	30	30
22073H	30	30	30	30	30	30	30	30
22073I	32	32	30	35	34	32	30	30
22073J	32	32	30	35	34	32	30	30
22074A	32	30	30	33	32	30	28	28
22074B	34	34	32	35	34	32	30	30
22074C	32	32	32	35	34	32	30	30
22074D	32	32	32	32	34	32	30	30
22074E	32	32	30	32	34	32	30	30
22074F	32	32	32	35	34	32	30	30
22074G	32	32	32	35	34	32	30	30
22075A	32	32	32	35	34	32	30	30
22075B	32	32	32	35	34	32	32	32
22075C	32	32	32	34	34	32	30	30
22075D	32	32	30	35	35	32	32	32
22075E	32	32	31	35	34	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
22075F	32	32	31	34	34	31	30	30
22075G	32	32	30	35	34	32	30	30
22076A	32	30	30	35	33	30	30	30
22076B	33	33	31	35	34	30	30	30
22076C	32	32	32	34	34	32	30	30
22076D	34	32	32	35	34	32	30	30
22076E	32	32	32	35	34	30	30	30
22076F	32	32	30	35	34	30	30	30
22076G	32	32	32	35	34	32	30	30
22076H	32	32	32	35	34	32	30	30
22076I	34	34	32	37	36	34	32	32
22077A	32	30	30	34	33	30	30	30
22077B	32	30	30	34	34	30	30	30
22077C	32	30	30	35	34	32	31	30
22077D	32	30	30	33	33	30	30	30
22077E	32	30	30	34	32	30	30	30
22078A	32	32	32	34	34	31	30	31
22078B	32	32	30	30	32	30	30	30
22078C	32	32	30	35	33	31	30	30
22078D	30	30	30	35	34	30	30	30
22078E	32	32	30	32	33	30	30	30
22078F	30	30	30	30	32	30	30	30
22078G	32	32	32	32	34	32	30	30
22079A	32	32	32	32	34	32	32	32
22079B	32	32	32	32	34	30	30	30
22079C	32	32	32	35	34	32	30	31
22079D	32	32	32	34	34	32	32	32
22080A	32	32	30	34	33	30	30	30
22080B	32	30	30	35	34	30	30	30
22080C	32	32	30	35	34	30	30	30
22080D	32	32	32	35	34	32	30	30
22080E	32	32	32	33	32	30	30	30
22080F	31	30	30	34	33	30	30	31
22080G	32	32	32	35	34	30	30	30
22080H	32	32	32	32	34	32	30	30

12.3 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po gospodarskih razredih

RGR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
01012	Sm	092	0,0395	0,0350	0,0323	0,0289	0,0256	0,0229	0,0206	0,0188	0,0173	0,0161	0,0151	0,0143	0,0135	0,0129
02012	Je	093	0,0962	0,0804	0,0656	0,0539	0,0448	0,0376	0,0318	0,0270	0,0231	0,0197	0,0168	0,0143	0,0121	0,0102
04012	Oi	337	0,0323	0,0261	0,0221	0,0190	0,0166	0,0146	0,0129	0,0116	0,0104	0,0094	0,0085	0,0077	0,0071	0,0065
04022	Bu	973	0,0441	0,0365	0,0316	0,0283	0,0258	0,0240	0,0225	0,0213	0,0204	0,0196	0,0189	0,0183	0,0178	0,0173
06012	Hr	596	0,0322	0,0191	0,0198	0,0203	0,0198	0,0188	0,0174	0,0160	0,0146	0,0133	0,0120	0,0108	0,0096	0,0086
06412	PI	641	0,0662	0,0441	0,0372	0,0334	0,0303	0,0273	0,0245	0,0218	0,0193	0,0170	0,0149	0,0129	0,0111	0,0094
20002	TI	712	0,0546	0,0367	0,0296	0,0255	0,0226	0,0204	0,0186	0,0172	0,0159	0,0149	0,0140	0,0132	0,0124	0,0118
21012	MI	810	0,0536	0,0384	0,0300	0,0246	0,0209	0,0182	0,0161	0,0145	0,0131	0,0120	0,0111	0,0103	0,0097	0,0091

12.4 Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE

Preglednica: Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE

Stara oznaka odseka	Stara površina (ha)	Nova oznaka odseka	Nova površina (ha)
22005B	0,69	22005D	12,46
22040E	1,26	22040D	10,83

12.5 Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje

Sk. drev. vrst	Sk. drev. vrst	Sortiment	€/m ³
11	smreka	Hlodovina I	143,00
11	smreka	Hlodovina II	108,00
11	smreka	Hlodovina III	99,00
11	smreka	Ostali les	60,00
21	jelka	Hlodovina I	105,00
21	jelka	Hlodovina II	90,00
21	jelka	Hlodovina III	86,00
21	jelka	Ostali les	55,00
30	bori	Hlodovina	92,00
30	bori	Ostali les	73,00
34	macesen	Hlodovina I	220,00
34	macesen	Hlodovina II	170,00
34	macesen	Hlodovina III	130,00
34	macesen	Ostali les	95,00
39	ostali iglavci	Celulozni les	58,00
40	bukev	Hlodovina I	121,00
40	bukev	Hlodovina II	110,00
40	bukev	Hlodovina III	90,00
40	bukev	Ostali les	67,00
50	hrast	Hlodovina	250,00
50	hrast	Ostali les	105,00
55	pravi kostanj	Hlodovina	96,00
55	pravi kostanj	Ostali les	70,00
60	plemeniti listavci	Hlodovina	145,00
60	plemeniti listavci	Ostali les	85,00
70	drugi trdi listavci	Drva	45,00
80	mehki listavci	Prostor. les	63,00
90	topoli, črna jelša	Hlodovina	85,00
90	topoli, črna jelša	Ostali les	37,00

Prikazane so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov povzete po povprečnih cenah za prvi kvartal 2025 (Vir: woodchain managerja <https://wcm.gozdis.si/sl/podatki/cene/podatki/2021100414342192/cene-gozdnih-lesnih-sortimentov/>).

13 KARTNI IN PROSTORSKI DEL NAČRTA

Gozdnogospodarski načrti poleg splošnega dela skladno z ZG vsebujejo še prostorski del. Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010 in 2020) pa prostorski del nadalje opredeli kot kartni in prostorski del, ki se izdelata kot ločene priloge h gozdnogospodarskemu načrtu gozdnogospodarske enote.

13.1 Kartni del

Kartni del vsebuje 12 kart, ki dopolnjujejo in prostorsko prikazujejo najpomembnejše lastnosti gozdnogospodarske enote in najpomembnejše usmeritev ter ukrepe.

1 - Pregledna karta

Pregledna karta prikaže umestitev gozdov predmetne GGE v GGO in druge prostorske enote, kot so občine in katastrske občine. Podlaga karte je državna topografska karta s prikazanimi cestami in naselji. Prikazana je tudi površina gozdov, ločenih po lastništvu.

Karta 1 omogoča uporabniku hiter splošen pregled nad umestitvijo gozdov v GGE in drugimi prostorskimi enotami.

V GGE je 5.109,78 ha gozdov, od tega 94,2 % zasebnih gozdov in 5,8 % državnih gozdov. V GGE ni gozdov lokalnih skupnosti. GGE leži v občinah Slovenska Bistrica, Makole in Poljčane (v vseh treh delno). Podrobnejši podatki o površini gozdov glede na občine, katastrske občine in po oblikah lastništva so prikazani v Poglavju 1.

2 - Karta tipov drevesne sestave gozdov

KARTA 2 prikazuje tipe drevesne sestave gozdov glede na razvojne faze/tipe sestojev in poenostavljeno drevesno sestavo (iglavci, listavci). Ločeno so prikazani sestoji listavcev (delež listavcev višji od 75 %), pretežno listavcev (delež listavcev med 50 in 75 %), pretežno iglavcev (delež iglavcev med 50 in 75 %) in sestoji iglavcev (delež iglavcev višji od 75 %). Tipi drevesne sestave gozdov so določeni na podlagi terenskega opisa sestojev, zbrani pa so v sestojni karti ZGS. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobnejša razdelitev tipov drevesne sestave gozdov je opredeljena in prikazana v poglavju 3.5.

3 - Karta rastišč

KARTA 3 prikazuje površine gozdov po gozdnih rastiščnih tipih. GGE Slovenska Bistrica v preteklosti ni bila podrobno fitocenološko kartirana. Gozdni rastiščni tipi so na nivoju sestojev deloma povzeti iz preteklega Gozdnogospodarskega načrta ... (2016), deloma pa določeni pri opisu sestojev na terenu, prav tako na nivoju sestojev. Sintaksonomska nomenklatura je privzeta iz gozdarskega informacijskega sistema (GIS) (ZGS, 2024) ter skladna s tipologijo v literaturi - Gozdni rastiščni tipi Slovenije (Bončina in sod., 2021).

Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobni podatki o površini in deležu posameznih gozdnih rastiščnih tipov v GGE po skupinah rastišč so podani v poglavju 1.1.7 Vegetacijski oris GGE.

4 - Karta kategorij gozdov

KARTA 4 prikazuje površine gozdov po štirih kategorijah gozdov: večnamenski gozdovi, gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, gozdovi s posebnim namenom brez dovoljenih ukrepov (gozdni rezervati), varovalni gozdovi. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

V GGE Slovenska Bistrica prevladujejo večnamenski gozdovi (87,5 %), 1,3 % je varovalnih gozdov, 10,8 % je gozdov s posebnim namenom, kjer so ukrepi dovoljeni. 0,4 % je gozdov s posebnim namenom brez dovoljenih ukrepov.

Podrobnejši podatki o kategorijah gozdov glede na lastništvo, rastiščne tipe in rastiščno gojitvene razrede so podani v poglavju 3.1.

5 - Karta rastiščno gojitvenih razredov

Karta 5 rastiščno gojitveni razredi, prikazuje površine RGR po gozdnih odsekih iz podatkovne baze ZGS. RGR se oblikujejo po skupinah rastišč in gospodarskih kategorijah gozdov. Oblikujejo se znotraj RGR GGO, pri čemer so upoštevane tudi razvojne težnje v pogledu drevesne sestave in zgradbe gozdov, funkcij gozdov in stopnja njihove poudarjenosti ter način in intenzivnost gospodarjenja. Za lažjo orientacijo so na karti prikazani še odseki, gozdne in javne ceste.

Podrobnejši opisi značilnosti posameznih RGR so podani v poglavju 9.1.

6 - Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst

Na KARTI 6 so prikazane vsebine s področja ohranjanja biotske raznovrstnosti, pridobljene v postopku vgrajevanja naravovarstvenih smernic s strani ZRSVN. Namen karte je prikazati območja gozdov, na katera se nanašajo Konkretna usmeritve s pripadajočimi upravljaljskimi conami, navedene v poglavju 6.2.3.

Na karti so prikazana Ekološko pomembna območja, območja Natura 2000, naravne vrednote, zavarovana območja in upravljaljske cone.

Preglednica 176: Prikaz območij pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti

Prikaz območij gozdov znotraj GGE za povezavo z usmeritvami iz poglavja 6.2.3	Površina (ha)
Celotni gozdni prostor	5.227,93
Ekološko pomembna območja	2.651,65
Natura 2000	1.718,89
Naravne vrednote	591,56
Zavarovana območja	403,03
Upravljaljske cone	
CGP Velenik	269,32
CGP Pohorje	53,26
CGP Ličenca	1.169,54
Podcona HT91F0 Ličenca	210,18
Cona Ličenca - HT91E0, krešič, studenčar	187,96
CGP Rački ribniki - Požeg	4,71
Cona Črete	27,33
Cona koščaka - potoki	7,45

7 - Karta funkcij gozdov

KARTA 7 funkcije gozdov, prikazuje območja s poudarjenimi ekološkimi, socialnimi in proizvodnimi funkcijami gozdov. Funkcije gozdov so prikazane ploskovno, linijsko in točkovno. Funkcije gozdov se kartira na podlagi tehničnih navodil, ki so del Navodil za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Karta funkcij gozdov v merilu 1:25.000 je podana kot priloga načrta v formatu pdf (interaktivni pdf).

Funkcije gozdov so bolj podrobno opredeljene v 2. poglavju - "Prikaz funkcij gozdov".

8 - Karta ukrepov

KARTA 8 ukrepi, prikazuje vrsto sečnje in jakost načrtovanega možnega poseka (izraženega v deležu lesne zaloge sestoja), združeno po sestojih. Možni posek se določi ob terenskih meritvah (opisi sestojev), njegova jakost pa je odvisna od stanja sestoja ter usmeritev na ravni RGR. Možni posek se ne določa v rezervatih, ekocelicah in v že negovanih sestojih. Razvojna faza mladovja prav tako ni prikazana na KARTI 8.

Največ površin (1.805,71 ha) ima jakost ukrepanja med 11 do 15 %. Najpogostejša vrsta sečnje je 101 - redčenja (2.630,48 ha). V skupini poseka 101 - redčenja je najpogostejša jakost

poseka od 11 do 15 %. Pomladitveni posek ima najpogostejši delež ukrepanja nad 25 %. Sanitarni posek in posek oslabelega drevja imata najpogostejši delež ukrepanja med 1 in 10 %, njuna skupna površina znaša 118,31 ha.

Preglednica 177: Površina gozdov glede na vrsto in jakost možnega poseka (v ha)

Vrsta poseka	Delež možnega poseka od LZ (v ha)				
	1-10 %	11-15 %	16-20 %	21-25 %	nad 25 %
101 - redčenja	431,29	1.762,72	249,46	136,23	45,58
102 - pomladitveni posek	0,29	13,62	116,43	493,57	1.467,70
105 - posek oslabelega drevja	52,07	28,99	4,93	0,65	0,89
200 - posek za umetno obnovo					4,53
300 - sanitarni posek	29,91	0,38			0,42
Skupaj	513,56	1.805,71	370,82	630,45	1.519,12

Možni posek je podrobneje opredeljen v poglavju 6.3.1.

9 - Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del

KARTA 9 prikazuje območja načrtovanih gojitvenih oz. varstvenih del, združena v tri sklope: obnova, nega in varstvo. Gojitvena oz. varstvena dela se načrtujejo na ravni sestoja; na karti 9 so prikazana na ravni celega sestoja, čeprav so dejansko dela načrtovana samo v delu sestoja. V GGE skupna površina območij obnove znaša 78,15 ha in nege 308,70 ha.

Podrobneje so načrtovana gojitvena in varstvena dela opredeljena v poglavju 6.3.2.

10 - Karta območij gozdov za poenostavljeno izbiro drevja za posek

Na KARTI 10 so prikazana območja, kjer posamična izbira drevja za posek ni obvezna. To so manj donosni gozdovi na rastiščih z manjšo proizvodnjo sposobnostjo, panjevcji, grmišča, pionirski gozdovi, v kolikor obsegajo večje zaokrožene celote, kjer ti gozdovi predstavljajo prevladujoč delež. Na teh območjih revirni gozdar ne označi vsakega drevesa za posek, kljub temu pa je za posek potrebna odločba ZGS.

V GGE teh območij ni, zato ta karta ni bila izdelana.

11 - Karta cestnega omrežja ter površin potencialno najugodnejših načinov spravila

KARTA 11 vsebuje najprimernejše oblike/tehnologije in omejitve glede pridobivanja gozdnih lesnih proizvodov. Karta prikazuje vse gozdne prometnice in druge prometnice, ki se lahko uporabljajo za pridobivanje gozdnih lesnih sortimentov. Prevladujoč način spravila se določi na ravni odseka, kjer niso upoštevani vsi terenski pogoji, ki vplivajo na izbiro načina spravila. Natančnejše tehnološke karte so del gozdnogojitvenih načrtov, ki niso sestavni del GGN GGE.

Več o odprtosti gozdov in načinu spravila je opisano v poglavju 1.3.

Na KARTI ŠT. 11 v merilu 1 : 25.000 bi bila prikazana cestna omrežja in površine potencialno najugodnejših načinov spravila. Ker je v GGE povsod najprimernejše traktorsko spravilo, karta ni bila izdelana.

12 - Karta požarne ogroženosti gozdov

KARTA 12 prikazuje gozdove glede na različno stopnjo požarne ogroženosti. Požarna ogroženost je določena na ravni odseka. Metodologija določitve požarno ogroženih kategorij je opisana v GGN GGO Maribor 2021–2030 (2023) v Poglavju 9. Površine kategorij požarno ogroženih gozdov so opisane v poglavju 1.6.

Požarna ogroženost je določena po štirih stopnjah ogroženosti: 1 - zelo velika ogroženost; 2 - velika ogroženost; 3 - srednja ogroženost; 4 - majhna ogroženost.

13.2 Prostorski del načrta

Prostorski del načrta je povzetek vsebin gozdnogospodarskega načrta GGE in je namenjen kot pripomoček pri usklajevanju različnih interesov v gozdnem prostoru in presojanju poseganja v gozdni prostor. Sestavljen je iz preglednic, kratkega komentarja in kart, ki so priložene kot priloga GGN GGE.

1 - Stanje in razvoj gozdnih površin

Na KARTI ŠT. 1 so v merilu 1 : 25.000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju (po uradni evidenci rabe zemljišč MKGP), površine, ki niso določene kot gozd in površine ter površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica 178/P1: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	Indeks (%)**
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	5.120,25	100
1b) Novo določene površine gozdov	97,13	1,90
1c) Novo izločene gozdne površine*	69,59	1,36
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	38,04	0,74
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	5.109,78	99,80
Površine v zaraščanju (niso gozd)	115,65	
Druga gozdna zemljišča	36,98	

* to so površine, ki so bile v preteklem obdobju pomotoma ali iz drugega razloga uvrščene med gozd

** osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

Ko primerjamo indekse vidimo, da je skupna površina gozda v novem načrtu za 0,2 % manjša, kot pred desetimi leti. Poglavitni vzroki krčitev gozdov v preteklem desetletju so bile krčitve za kmetijske namene. Novo določene površine gozdov so v večji meri posledica zaraščanja kmetijskih površin na območjih, ki otežujejo kmetijsko obdelavo. Pod novo izločene gozdne površine padejo predvsem javne ceste in daljnovodi izločeni iz gozda.

2 - Večfunkcionalna območja

Na KARTI ŠT. 2A v merilu 1 : 50.000 se prikaže območja gozdov, kjer so na istem območju navzoče ekološke (vsaj 2. stopnja) in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, naravna dediščina, kulturna dediščina, higiensko zdravstvena, estetska in raziskovalna), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na teh območjih gozdov se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

V GGE je skoraj tretjina (27,5 % oziroma 1.439,57 ha) površin gozdov takšnih.

Preglednica 179/P2a: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Navzoče funkcije, ki se ne izključujejo	1.439,57	27,5
Ostala površina	3.788,36	72,5
Skupaj	5.227,93	100,0

Na KARTI ŠT. 2B v merilu 1 : 50.000 so prikazana območja gozdov, kjer prihaja do nesoglasij pri rabi gozdnega prostora; to so gozdovi, kjer so na istem območju navzoče ekološke (1. in 2. stopnja) in za okolje obremenjujoče socialne funkcije (turistična, rekreacijska, poučna in obrambna), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na karti so območja razvrščena v naslednje štiri kategorije:

1. območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter z vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1);
2. območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2);

3. območje - z navzočo vsaj eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1) ter vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2);
4. območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2) in eno za okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2).

Preglednica 180/P2b: Območja gozdov, kjer lahko prihaja do nesoglasij v rabi prostora.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje (E1, S1)	25,45	0,5
2. območje (E1, S2)	209,05	4,0
3. območje (E2, S1)	27,02	0,5
4. območje (E2, S2)	0,00	0,0
Ostala površina	4.966,41	95,0
Skupaj	5.227,93	100,00

3 - Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na KARTI ŠT. 3 je v merilu 1 : 50.000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50 %) in realiziran (50 %) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50 %) in realiziranih (50 %) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- **zelo velika** intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
- **velika** intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
- **srednja** intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
- **majhna** intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
- gozdovi **brez načrtovanih ukrepov**.

Preglednica 181/P3: Pregled površin intenzivnosti gospodarjenja.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
1 - zelo velika	837,67	16,4
2 - velika	2.094,96	41,0
3 - srednja	1.983,07	38,8
4 - majhna	170,51	3,3
5 - brez načrtovanih ukrepov	23,57	0,5
Skupaj	5.109,78	100,0

4 - Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na KARTI ŠT. 4 v merilu 1 : 50.000 je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter varovane površine (gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno – režimi ne dopuščajo izkoriščanja gozdnih proizvodov skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom ter s 44. členom Zakona o gozdovih).

Preglednica 182/P4: Površina gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež (%)
Večnamenski gozdovi	4.468,92	87,5
GPN, ukrepi so dovoljeni	554,04	10,8
GPN, ukrepi niso dovoljeni	20,78	0,4
Varovalni gozdovi	66,04	1,3
Skupaj	5.109,78	100,0

V GGE je velika večina gozdov večnamenskih (skoraj 90 %). Najmanj gozdov je v kategoriji GPN, kjer ukrepi niso dovoljeni (gozdni rezervat Cigonca). Zelo majhen je tudi delež varovalnih gozdov (le v bližini akumulacijskega jezera Požeg ter v okolici glinokopov pri Pragerskem).

5 - Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo v GGN GGE nismo opredelili.

6 - Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti

KARTA ŠT. 6A v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu območij grmišč, zimovališč in mirnih con.

V GGE ni območij gozdov, pomembnih za ohranitev prostoživečih živali (grmišča, zimovališča, mirne cone), zato KARTA ŠT. 6A ni izdelana.

Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave

Na KARTI ŠT. 6B so v merilu 1 : 50.000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti. To so gozdovi na posebnih varstvenih območjih (območja NATURA 2000) in gozdovi na ekološko pomembnih območjih (EPO).

Preglednica 183: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Površina v GGE (ha)	Površina v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov) (%)
EPO			
Pohorje	334,58	170,50	3,34
Dravinjska dolina	633,04	18,79	0,37
Devina	1.127,74	537,45	10,52
Ličenca	2.426,53	1.495,16	29,26
Medvedce	1.158,29	307,55	6,02
Rački ribniki – Požeg	221,17	78,79	1,54
Pragersko	103,85	23,02	0,45
Kočno ob ložnici	111,93	20,39	0,40
EPO Skupaj	6.117,13	2.651,65	51,89
NATURA 2000			
SPA – Dravinjska dolina	525,63	3,16	0,06
SPA – Črete	366,98	26,12	0,51
SAC – Kočno ob Ložnici	111,93	20,39	0,40
SAC – Medvedce	114,17	0,00	0,00
SAC – Pragersko - marsiljka	67,72	19,25	0,38
SAC – Velenik	272,57	269,26	5,27
SAC – Ličenca pri Poljčanah	2.179,97	1.320,73	25,85
SAC – Rački ribniki - Požeg	30,11	3,48	0,07
SAC – Pohorje	105,61	52,63	1,03
SAC – Dravinja s pritoki	185,49	2,37	0,05
SAC – Devina	5,21	1,50	0,03
NATURA 2000 Skupaj	3.965,39	1.718,89	33,64

* Delež je izračunan glede na površino gozda (5.109,78 ha)

7 - Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na KARTI ŠT. 7 v merilu 1 : 25.000 so prikazana varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah in drugih zbirkah podatkov o vodah, skladno z Usmeritvami s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. Na teh območjih je glede na ZV-1 potrebno posegati v gozdni prostor na način, da se ne ogrozi stanje voda oziroma, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda. Na ogroženih območjih je potrebno pridobiti vodno soglasje, v kolikor bi poseganje v gozdni prostor pospeševalo erozijo oziroma drugače ogrožalo stabilnost zemljišč. Karta služi kot groba orientacijska osnova, konkretno poseganje naj upošteva dejanske terenske razmere, ter usmeritve iz poglavja 6.

Zaradi številnih slojev je karta prikazana kot interaktivni pdf., medtem ko so vsi sloji prikazani in dostopni na spletnem pregledovalniku [Atlas voda](#).

Prikazi na KARTI 7 zavzemajo površino gozdnega prostora, z izjemo vodotokov in referenčnih odsekov, ki so prikazani na celotni GGE.

Preglednica 184/P7: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.

Območje	Površina v GGE (ha)	Delež GGE (%)	Površina v GOZDU (ha)
Varstvena območja			
Vodovarstvena območja - državni predpis	5.346,85	35,35	1.291,40
Vodovarstvena območja - občinski odlok	0,00	0,00	0,00
Referenčni odseki - linije	-	-	-
Referenčni odseki na jezerih (ni v OE MB)			
Območja poplavne nevarnosti			
Območje razreda velike poplavne nevarnosti	42,69	0,28	0,79
Območje razreda srednje poplavne nevarnosti	453,74	3,00	6,09
Območje razreda majhne poplavne nevarnosti	306,17	2,02	1,56
Območje razreda preostale poplavne nevarnosti	143,91	0,95	0,68
Območje veljavnosti rezultatov	1.793,30	11,86	60,07
Opozorilna karta poplav			
Območja pogostih poplav	96,22	0,64	0,00
Območja redkih poplav	367,62	2,43	26,30
Območja zelo redkih poplav	1.526,60	10,09	252,70
Poplavni dogodki – območje poplave	618,12	4,09	34,97
Plazovita območja (ni v OE MB)			
Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribskih plazov SKUPNA			
Zanemarljiva stopnja verjetnosti pojavljanja	6.565,63	43,41	1.325,77
Zelo majhna stopnja verjetnosti pojavljanja	0,04	0,00	0,03
Majhna stopnja verjetnosti pojavljanja	384,76	2,54	193,54
Srednja stopnja verjetnosti pojavljanja	3.499,76	23,14	1.631,96
Velika stopnja verjetnosti pojavljanja	1.397,05	9,24	644,99
Zelo velika stopnja verjetnosti pojavljanja	7,61	0,05	0,40
Plazljiva območja iz NUV1			
1 - Ni verjetnosti pojavljanja plazov	1.118,05	7,39	174,29
2 - Zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov	258,66	1,71	157,16
3 - Majhna verjetnost pojavljanja plazov	370,80	2,45	233,05
4 - Srednja verjetnost pojavljanja plazov	502,38	3,32	313,93
5 - Velika verjetnost pojavljanja plazov	708,23	4,68	371,78
6 - Zelo velika verjetnost pojavljanja plazov	313,18	2,07	62,88
Potencialna erozijska območja			
Potencialna erozijska območja - običajni ukrepi	7.971,45	52,70	2.656,73
Potencialna erozijska območja - zahtevni ukrepi	1.977,28	13,07	518,35
Potencialna erozijska območja - strogi ukrepi	0,00	0,00	0,00
Celotna površina GGE	15.126,15	100,00	5.109,78

8 - Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Na KARTI ŠT. 8 so v merilu 1 : 50.000 prikazuje območja gozdov, kjer je krčenje prepovedano skladno s pravno podlago, s katero so razglašeni. To so območja gozdnih rezervatov, varovalnih gozdov ter (pri)mestnih gozdov, kjer je gozd objekt razglasitve. V GGE je 640,89 ha gozdov kjer je krčenje prepovedano, kar predstavlja 12,5 % površine gozdov.

Prikazana so tudi območja gozdov, kjer krčenje praviloma ni dopustno, kar pomeni, da na teh območjih iz različnega kartnega gradiva ni absolutnih prepovedi krčenja gozdov, potrebna pa je dodatna presoja (npr. pridobitev vodnega soglasja). V ta območja so vključeni gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov (razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine), gozdovi ki imajo funkcijo koridorske povezave, manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna, plazljiva območja s srednjo, veliko in zelo veliko verjetnostjo pojavljanja plazov (Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribskih plazov SKUPNA – GeoZS 1 : 25.000, Portal e-vode, Direkcija RS za vode, 2025), erozijska območja s strogimi in zahtevnimi ukrepi (Opozorilna karta erozije), plazljiva območja iz NUV1 (velika in zelo velika stopnja verjetnosti pojavljanja), plazovita območja (karta lavinske nevarnosti NUV1) in vsa vodovarstvena območja. V GGE je 3.598,08 ha površin gozda, kjer krčenja praviloma niso dopustna. To predstavlja 70,4 % vseh gozdov.

Na ostalih površinah je krčenje gozdov dopustno ob konkretni presoji skladno z 21. členom Zakona o gozdovih. Takšnih površin gozdov je 870,81 ha, kar predstavlja 17 % gozdov v GGE.

Preglednica 185: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	640,89	12,5
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	3.598,08	70,4
Krčenje gozda je dopustno	870,81	17,0
Skupaj gozd	5.109,78	100,0

9 - Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Območja gozdov, ki niso zadosti odprta z gozdnimi cestami

KARTA ŠT. 9B v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest.

V GGE je gozdnih cest 2,4 km. Produktivna dolžina javnih cest je 266,3 km. Odprtost s produktivnimi cestami je 52,8 m/ha. Na osnovi navedenih kriterijev, v GGE ni določenih prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak

KARTA ŠT. 9C v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak.

Skupna dolžina gozdnih vlak znaša 479,28 km in s tem odprtost gozdov z gozdnimi vlakami znaša 93,80 m/ha.

Na osnovi navedenih kriterijev, v GGE ni določenih prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak.

